

IZVEŠTAJ

o radu Bitef teatra

2025. godina

Priredila: Vesna Bogunović

Mr teorije umetnosti i medija

NAPOMENA: Bitef teatar od 23. izdanja organizuje Beogradski internacionalni teatarski festival – Bitef.

U 2025. godini nije organizovan 59. Bitef.

Izveštaj o manifestaciji Bitef predaje Odbor Festivala Gradu Beogradu izdvojeno od Godišnjeg izveštaja ustanove Bitef teatar

Termini kojima su u ovom tekstu označeni položaji, profesije, odnosno zanimanja, izraženi u gramatičkom muškom rodu, podrazumevaju prirodni muški i ženski rod lica na koje se odnose

SADRŽAJ

LIČNA KARTA USTANOVE	2
PODACI O OBJEKTU	3
PODACI O ORGANIZACIJI RADA U BITEF TEATRU / U PERIODU OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2025. GODINE	10
PROGRAMSKI DEO	15
PLAN RADA	16
REALIZACIJA USVOJENOG PLANA PROGRAMA RADA BITEF TEATRA -2024 / MILOŠ LATINVIĆ, DIREKTOR BITEF TEATRA I FESTIVALA	19
REPERTOAR BITEF TEATRA U 2025. GODINI: BROJ PROGRAMA, IGRANJA. PUBLIKE	32
TABELARNI PRIKAZI	36
POSEĆENOST PROGRAMA	75
STRUKTURA PRIHODA	76
CENOVNIK USTANOVE KULTURE GRADA BEOGRADA BITEF TEATRA ZA 2024/2025. GODINU	77
NAGRADE I OCENA PROGRAMA OD STRANE STRUČNE JAVNOSTI (PREGLED NAJZNAČAJNIH KRITIKA, PRIKAZA U MEDIJIMA)	78
ČLANSTVO U POZORIŠNIM ASOCIJACIJAMA	81
REPERTOAR BITEF TEATRA – 2025	82

1. LIČNA KARTA USTANOVE

Naziv, sedište: Bitef teatar (ustanova kulture u javnoj svojini), Terazije 29, Beograd, Srbija

Lice odgovorno za zastupanje: Miloš Latinović, direktor (imenovan Rešenjima Skupštine Grada Beograda br 112-888-14/S na sednici održanoj 18.09.2014. godine, br 112-559-18/S na sednici održanoj 25.09.2018. godine i br. 112-374/23-S na sednici održanoj 20. juna 2023. godine)

Šifra delatnosti: 90.01

Matični broj: 07451083

PIB: 100061814

Br. računa: 840-594668-51 | 840-000002360764-97 – podračun za sredstva Ministarstva kulture Republike Srbije

Upravni odbor Bitef teatra

Na sednici Skupštine grada Beograda održanoj 25.10.2022. godine, Odlukom Skupštine grada Beograd broj: 118-762/22- S razrešeni su Ivana Vujić, pozorišna rediteljka, kao predsednica Upravnog odbora Bitef teatra, i član/ica: Konstantin Kostjukov, koreograf i Jelena Bogavac, dramaturškinja (iz reda zaposlenih).

Na sednici Skupštine grada Beograda održanoj 25.10.2022. godine, Odlukom Skupštine grada Beograd broj 112-763/22-S imenovani su Vladimir Aleksić, glumac, za predsednika Upravnog odbora Bitef teatra, a za člana/ice: Vanda Kučera, diplomirana ekonomista, Marko Berkeš, arhitekta, Jelena Minić Mrđen, magistar slikarstva, docent na Fakultetu primenjenih umetnosti i Jelena Bogavac, dramaturškinja (iz reda zaposlenih).

Nadzorni odbor Bitef teatra.

Na sednici Skupštine grada Beograda održanoj 25.10.2022. godine, Odlukom Skupštine grada Beograd broj: 118-764/22-S razrešeni su, Vladimir Tomašević, profesor menadžmenta, kao predsednik Nadzornog odbora Bitef teatra, i članovi: Dragutin Marjanović, reditelj i Miroljub Vladić, majstor tona (iz reda zaposlenih).

Na sednici Skupštine grada Beograda održanoj 25.10.2022. godine, Odlukom Skupštine grada Beograd broj: 112-765/22-S imenovani su Vladimir Tomašević, profesor menadžmenta za predsednika Nadzornog odbora Bitef teatra, a za članove: Borislav Petrović, diplomirani oficir policije i Miroljub Vladić, majstor tona iz reda zaposlenih .

1.1. PODACI O OBJEKTU

1.1.1. Podaci o prostoru koji ustanova koristi / Ukupna kvadratura (sa podatkom da li je tokom 2025. godine došlo do povećanja ili smanjenja prostora) / Osnov korišćenja (ugovor ili rešenje)

Bitef teatar ne poseduje zgradu u svojini.

- 1.1.1.1. Sedište i kancelarijski prostor Bitef teatra:
P = 137 m², Terazije broj 29 (katastarska parcela 2866 KO Stari grad)
- 1.1.1.2. Bitef teatar:
P = 519 m², Drinčićevo 1 (katastarska parcela 1373 KO Stari grad)
- 1.1.1.3. Magacin:=269,25 m²
Zatvoreni skladišni prostor III, kat P = 175,2 m², ZAK0370
Otvoreni manipulativni prostor, II kat, ukupne P = 94.05 m², ZAK1240

UKUPNO 1 + 2 + 3 = 925,25m²

Osnov korišćenja (ugovor ili rešenje)

Sedište i kancelarijski prostor Bitef teatra (137m²) su u objektu na adresi Terazije 29/1, koji pripada Poslovnom prostoru opštine Stari grad, a osnov korišćenja je Ugovor o zakupu poslovnih prostorija broj 520/2825, koji je sklopljen 18. 11. 2003. godine na osnovu Odluke Upravnog odbora Javnog preduzeća za upravljanje poslovnim prostorom „Poslovni prostor opštine Stari grad” J.P. broj 10 od 30. 05. 1997. godine.

Objekat (Bitef teatar) u Drinčićevoj ulici broj 1 (vlasništvo Republike Srbije, koja je pravo korišćenja prenela na Grad Beograd, a isti na ustanovu kulture Bitef teatar).

Osnov korišćenja: Ugovor koji su sklopili Grad Beograd i Bitef teatar broj XXI-02 br. 463-215/07 – 28. 01. 2010. godine, na osnovu Rešenja V.D. Gradonačelnika grada Beograda broj: 361-1115/08-G od 31. 03. 2008. godine i Rešenja 04 broj 361-1922/20005 od 11. 01. 2010. godine Republičke direkcije za imovinu Republike Srbije – Sektor za imovinski postupak kojim je data saglasnost na navedeno rešenje V.D. Gradonačelnika grada Beograda

Objekat na adresi Drinčićevo 1 je delom u privatnoj a delom u državnoj svojini. Deo postojećeg objekta koji izlazi na Skver Mire Trailović koristi Bitef teatar kao objekat koji je namenjen delatnostima iz oblasti kulture (Katastarske parcele 1373/1, 1373/2 KO Stari grad).

Bitef teatar nužno koristi i deo zajedničkih prostora, kao što su ulazni hol, stepenište koje vodi do pozorišne scene (prvi sprat i balkon na drugom spratu) i sl. Magacin= 925,25 m²

Zatvoreni skladišni prostor III, kat P = 175,2 m² ZAK0370. Otvoreni manipulativni prostor, II kat, ukupne P = 94.05 m² ZAK1240

Osnov korišćenja: Ugovor o zakupu: Luka Beograd a.d. Žorža Klemensova 37, Beograd, broj 2706/09.

1.1.2. O zgradi pozorišta

Evangelistička crkva podignuta između 1940–1943. godine prvi je namenski projektovan i izgrađen objekat koji je dobila protestantska zajednica u Beogradu tokom perioda politike verske tolerancije Kraljevine Jugoslavije. Iako se smatra jednim od klasičnijih rešenja angažovanog arhitekta na ovom projektu, za Beograd i Dorćol u tom periodu, bila je iskorak u pristupu, načinu gradnje i u mnogo širem kontekstu od urbanizma i arhitekture.

Pomenuti arhitekta bio je Oto Bartning, jedan od vodećih nemačkih graditelja crkava 20. veka. Za njegov rad se često vezuju pojmovi privremene i dijaspora crkve, a gradio ih je ili renovirao širom Evrope, pa i van nje (pr. Bejrut). Njegov teorijski opus daleko prevazilazi sakralnu gradnju. Aktivnosti udruženja Radni savet za umetnost u okviru kojeg je delovao zajedno sa Tautom, Šarounom i Gropijusom, bile su polazište za osnivanje Bauhauusa; Bartningov rad tokom četrdesetih godina opisuje se često kao pionirski primer klasičnog modernizma, a nazivaju ga i novim realizmom sa elementima ekspresionizma. O prisustvu ekspresionizma svedoče i raniji projekti poput nacrti za Zvezdastu crkvu koju mnogi istoričari smatraju pretečom Sidnejske opere. Nosio je i zvanje počasnog doktora teologije, a u svom teorijskom i praktičnom radu na sakralnim objektima insistirao je na jedinstvu strukture, forme i osvetljenja, dok se građevinsko jedinstvo odnosilo na parohiju i crkvenu opštinu. Posebno interesovanje pokazuje ka urbanističkim rešenjima, t.j. na uspostavljanju komunikacije između sakralnih i civilnih objekata – stvaranju osećanja gostoprimivosti za korisnike prostora. Po Bartningu, osnovni cilj arhitekture je da objedini praktičnu svrhu sa duhovnom simbolikom na efikasan i vidljiv način.

Postulati kojima se Bartning vodio u projektovanju, primenjeni su i na crkvi u Beogradu. Kako kod protestantskih crkava pozicija oltara i ulaza nije striktno određena, položaj beogradske crkve uslovljen je oblikom parcele – nepravilnog trougaonog prostora nastalog susticanjem dveju ulica. Oblik je potcrtan i podelom na dve veće prostorne celine i njihove funkcije: centralni deo sakralne namene i bočni delovi ka Drinčićevoj i Knez Miletinovoj za potrebe parohijskog doma sa stanovima i drugih pomoćnih prostorija. Sam prostor za bogoslužjenja bio je u centralnom delu na prvom spratu, na mestu sadašnje sale, pri čemu se oltarski deo nalazio u najužem segmentu, na poziciji garderoba. Za razliku od tipičnih pravoslavnih i katoličkih hramova, ovde nema podele prostora na središnji i bočne brodove. Svedenost u obradi eksterijera i enterijera svojstvena protestantskim religioznim objektima, sprovedena je i u ovom slučaju, a ogleda se i u korišćenju klinker opeke za tretman zidova. Jedini dekorativni elementi su pilastri reminiscentni na gotičku arhitekturu. Neogotički elementi su često prisutni u Bartningovim projektima, pa tako i naglašena vertikalnost najčešće sprovedena kroz tipične zvonike kakav je i u crkvi na Dorćolu visine 50 metara.

Radovi na realizaciji otpočeli su 20. avgusta 1940. godine. Projektantski biro arhitekta Đorđa V. Staševskog bio je zadužen za razrade nacrti, dok je izvođač radova bilo tehničko preduzeće arhitekta Milana Sekulića.

Još tokom rata, zgrada je izgubila svoju prvobitnu, sakralnu namenu. Služila je kao magacin municije, a u posleratnoj atmosferi koja nije naklono gledala na religiju, kao ni na elemente koji bi mogli da se dovedu u asocijaciju na prethodnog okupatora, ovo zdanje je konfiskovano. Dodeljeno je republičkoj vladi koja ga je ustupila na korišćenje Gradu Beogradu. Od tada su se u različitim delovima objekta smenjivali mnogi korisnici: Arhiv Jugoslavije, magacin i radionice pozorišta Boško Buha, redakcija Tanjuga... Služio je i kao probna sala u kojoj je radio i Bojan Stupica. Stare stambene jedinice u bočnim delovima povratile su svoju funkciju, a prostorija u zvoniku adaptirana je u umetnički atelje.

Sredinom osamdesetih godina pokrenuto je pitanje buduće namene koja bi na adekvatan način prezentovala estetske, arhitektonske i građevinske vrednosti objekta, kao i specifičnost njegove prvobitne funkcije. Sceničnost i akustika centralnog dela bili su presudni u odluci da se prostor adaptira za potrebe pozorišta. Tako je 1987. zgrada dodeljena na upravljanje i korišćenje Bitef teataru, pozorišnoj instituciji od opšteg interesa za savremeni kulturni razvoj grada i domaće pozorišne scene u celini. Adaptacija i izvođenje radova povereni su građevinskom preduzeću Iskra projekt iz Beograda. Predviđene su bile dve faze radova, od kojih je do danas sprovedena samo prva koja se odnosila na centralni deo objekta. Zahvaljujući kvalitetnoj gradnji i pažljivoj adaptaciji, spoljašnjost zgrade je u velikoj meri sačuvala originalan izgled. Unutrašnjost je pretrpela opravdane intervencije zbog prilagođavanja potrebama novog korisnika.

14. novembra 1988. okončani su radovi na adaptaciji građevine.

Trećeg marta 1989. Bitef teatar je svečanim otvaranjem počeo da radi u adaptiranoj zgradi.

<https://www.youtube.com/watch?v=eVguhGENck&t=248s>

2010. godine Zavod za zaštitu spomenika kulture grada Beograda inicirao je utvrđivanje statusa zdanja kao spomenika kulture.

2013. Vlada Republike Srbije je donela Odluku o utvrđivanju za spomenik kulture Evangelističke crkve – Bitef teatra u Beogradu.

Jelena Stojanović

Izvori:

Evangelistička crkva – Bitef teatar u Beogradu, Biljana Mišić

Zavod za zaštitu spomenika kulture grada Beograda – Katalog nepokretnih kulturnih dobara na području grada Beograda

1.1.3. Trg ispred Bitef teatra – Skver Mira Trailović

U skladu sa projektom i zakonom određenim merama zaštite objekta – spomenika kulture i njegove zaštićene okoline – Bitef teatar i grad Beograd će dobiti stalnu scenu na Skveru Mira Trailović, koja će kroz programe „na otvorenom“ u budućnosti postati mesto susreta, značajno mesto preplitanja, istraživanja kulturne baštine, klasičnih kulturnih aktivnosti, savremenih umetničkih puteva i formi, i iznalaženja svežih i tekućih umetničkih sadržaja (popularna i ulična kultura, kultura koju prenose mediji i internet itd.).

Preuređenje trga ispred Bitef teatra je bilo predviđeno ali nije realizovano nakon završetka radova na adaptaciji građevine 14. novembra 1988. godine i otvaranja objekta za publiku 3. marta 1989. godine

1.1.3.1. Spomen obeležje (kratak opis)

Tokom 2019. godine, a nakon pokrenute inicijative Bitef teatra i građana o postavljanju spomenika Miri Trailović i Jovanu Ćirilovu- (projekat Bitef zona 2015, 2016, 2017) Komisija za spomenike i nazive trgova i ulica Skupštine grada Beograda usvojila je istu. U oktobru 2020. godine odabran je projekat Spomen obeležje Miri Trailović i Jovanu Ćirilovu

Radovi na preuređenju Skvera Mire Trailović i postavljanja spomen obeležja nisu započeti do kraja 2021. godine.

KINETIČKA SKULPTURA – MIRA TRILOVIĆ I JOVAN ĆIRILOV
Umetničko delo koje potpisuje više autora.

Autorski tim:

Vesna Bogunović
Karkatag kolektiv
Mašan Petrović
Filip Trgovčević

Skulptura nastaje inspirisana uspomenu na izuzetne kulturne radnike i njihova dela, osnivače i umetničke direktore Beogradskog internacionalnog teatarskog festivala – Bitefa i Bitef teatra, koji na tekovinama Bitefa i na inicijativu Mire Trailović 3. marta 1989. godine, osniva Grad Beograd kao ustanovu kulture od značaja.

Reč je o jednokratnom projektu, čiji je osnovni strateški cilj kultura sećanja na ove kulturne radnike koji su značajno i od državne važnosti pozicionirali Jugoslaviju i Srbiju na mapi savremene evropske umetničke prakse.

Možemo slobodno reći da su ove dve ličnosti na jedinstven način (i u veoma složenim društveno-istorijsko-političkim vremenima) promenile orijentaciju i identitet jugoslovenske i srpske kulturne scene i uvele je u svetske tokove. Zalagali su se za nove i otvorene kulturološke prostore, ostvarili su izvanredne kontakte, rušili fiksirane umetničke hijerarhije, podsticali razvoj srpske scene izvođačkih umetnosti kako bi ostvarila potpuniju afirmaciju u širem kontekstu, bili su angažovani u polju formiranja naše pozorišne kritike i – u neprestanoj i posvećenoj borbi sa provincijalnim duhom i duhovnom prazninom. U društvu u kojem su stvarali i živeli, može se reći da ovaj dvojac predstavlja epohalnu antitradicionalnu pojavu nulte kategorije u manifestacijama jugoslovenske i svetske kulture

Negujući kulturu sećanja izrazili bismo na "njihov način" svoju zahvalnost legendarnom dvojcu, čijom izuzetnom, prefinjenom i lucidnom energijom su stvoreni: jedan od najvažnijih internacionalnih teatarskih festivala – kultni Bitef, i pozorišta Bitef teatar i Atelje 212.

Kinetička skulptura Mira Trailović i Jovan Ćirilov, naslonjena je, odnosno utkana u vertikalnu Bifef teatra, na skveru koji nosi Mirino ime. Od manifesta, preko svečanosti otvaranja i dizajna prvobitnog vizuelnog identiteta (inkorporirano drvo sa skvera), Mira je jasno stavila do znanja da se scenski prostor ovog pozorišta prostire ne samo unutar, već i na, i van zidova same zgrade – na tadašnjem trgu, a danas skveru Mire Trailović. Teatar koji je osnovala, skver kao javni prostor, stambeni prostor grada i klupska scena deluju kao celina, primer su simbioze i prožimanja kulture i svakodnevnog života.

Promovišući različitosti kroz prisustvo kulture, umetnosti i aktivno učešće zajednice, ovom kinetičkom skulpturom uvedenom u tri fasadne vertikale Bitef teatra, želimo da ukažemo

Inspiracija za buduću skulpturu je fotografija Mire Trailović i Jovana Ćirilova na biciklu, snimljena 1984. godine kada su oboje bili selektori Međunarodnog pozorišnog festivala u Nansiju (Francuska).

- da obeležje istovremeno dodaje vrednost posthumnom delu Mire i Jovana...koje ostaje nama u zavet, da nastavimo dalje da odgovorno i aktivno proizvodimo, negujemo i razmnožavamo umetnost i kulturu,

- na nerazdvojnosti rada i lokacije na kojoj se on realizuje – redefinisano kao neodvojivost rada od različitih konteksta njegove produkcije, prezentacije i recepcije. Ovaj prostorno specifičan rad stvoren je da postoji na određenom mestu, i njegova kompozicija je u potpunosti zavisna od načina na koji je on postavljen u dati prostorni sklop — rad ne funkcioniše odvojeno od njega. Kinetička skulptura Mira Trailović i Jovan Ćirilov ne može da funkcioniše u galeriji ili u nekom drugom prostornom okruženju na isti način na koji to čini u datom prostoru za koji je izrađena — ona se nikada ne može redukovati na skulpturu galerijskog formata. Premestiti rad znači uništiti ga. Ričard Sera (Richard Serra),

- da, odabirom ovog autorskog rešenja za obeležje Miri Trailović i Jovanu Ćirilovu, želimo i da simbolično obeležimo poseban događaj (stvaranje Bitef teatra), ali i da ukažemo na prostor ispred Teatra, odnosno Skver koji nosi ime Mire Trailović koji je danas u tako zapuštenom stanju,

- da istaknemo razliku između bukvalne i funkcionalne percepcije prostora, odnosno da stavimo akcenat na kontekstualnu specifičnost prisustva ovakve skulpture i njenog direktnog uticaja na «umetnost u javnom prostoru»,

- na važnost dijaloga između zajednice i umetnika u samom tkivu javnog prostora čime se upravo komunicira sa osećajima svakodnevnih ili ad hoc prolaznika.

- Puko postavljanje radova u spoljašnji prostor (ispred neke javne zgrade, na primer), ne znači nužno i neposredno njihovo postavljanje u sferu »javne umetnosti«. Radovi moraju da ostvare performativnu ulogu u kolektivnoj imaginaciji i prostornim iskustvima korisnika prostora u koji su smešteni, kao i razvijen odnos spram označavajućih praksi u socijalnom i kulturnom miljeu koji dele. Od samog početka sveta umetnički radovi su smešteni u javni prostor. Eksperimentalne vizuelne umetnosti, u širokom rasponu od performansa do događaja i happening-a, instalacija i akcija, prostorno specifičnih intervencija i javnih projekcija, ulične i gerilske umetnosti, participatorne umetnosti i umetnosti koja radi sa lokalnim zajednicama, tokom celog prošlog veka razvijale su strategije prisvajanja javnih gradskih prostora i ostvarivanja javne uloge. Jozef Bojs (Joseph Beuys) koji je zagovarao neposredne forme demokratije u oblasti kulture, kaže da se takve interakcije ne mogu ostvariti u okviru muzejskog ili galerijskog prostora, ni u klasičnom buržoaskom salonu. Umetnost treba da napusti institucionalne okvire i izađe u javnost da bi omogućila opšti pristup sadržajima koje uvodi u polje kulture i plasira ne samo stručnoj već opštoj javnosti.,

- da uvećamo interes šire javnosti za savremeno primenjeno/likovno stvaralaštvo,

- da istaknemo koliko je važna komunikacija sa širom društvenom zajednicom, participacija, značaj i doprinos građana za oblikovanje budućnosti našeg grada i njegove urbane kulture.

- Javni prostor je u Beogradu skoro uvek izdvojen, odvojen od zajednice. Pripada nekom "drugom" a ne "nama", ne "meni" ili "tebi" i to je veoma zanimljiv kulturološki kontekst. Ipak, kako u svakome od nas postoji jasna potreba za kreativnim delom ili procesom, ne bismo smeli da pristanemo na to da je u pitanju jalov, tipičan i dosadan deo grada. Niti da to sebi objasnimo generacijskim naslagama ponašanja, iskustava i režijom nekih drugih generacija.

Građani su se u značajnom broju odazvali inicijativi Bitef teatra da se kod Teatra izradi skulptura Miri Trailović i Jovanu Ćirilovu. Te građane okupljaju teatar i skver koji ukršta, susreće, dovodi i odvodi ljude, tematski postavlja u fokus zajednicu/e oko njega, sadržajima koji se tiču kako programskih potencijala, tako i onih estetskih i kulturoloških, prostornih i perceptivnih, koji u značajnoj meri određuju identitet mesta.

Kinetička skulptura Mira Trilović i Jovan Ćirilov, biće prisutna u svakodnevnim životima sugrađana koji će dobiti mogućnost da grade odnos prema njoj, da je komentarišu, da budu direktni korisnici javne umetnosti, da se «u komšiluku» upoznaju sa savremenim tendencijama u skulpturi...

- da ukažemo na otvoreni karakter javnih prostora za pristup svakog člana društva bez isključivanja po osnovu ekonomskih i socijalnih kriterijuma, bez privilegovanog segmenta javnosti i gde svako može da ga koristi slobodno za bilo kakvu aktivnost koja ne ulazi u konflikt sa pravima drugih grupa i individua koje ga takođe koriste,

- da istaknemo da spoljni prostor nije samo izložba pojedinačnih arhitektonskih dela kao slika u galeriji, to je životna sredina celovitog ljudskog bića, koju ono zauzima bilo statično ili u pokretu. Njamo je potrebno nešto više nego samo galerija slika, ono traži dramu koja bi mogla da bude oslobođena svuda oko njega iz tla, neba, kuća, drveća i nivoa...(Gordon Kalen / Gordon Cullen),

- da damo primer mikrourbanističke intervencije u javnom prostoru, u smislu mapiranja i kreiranja kulturnih tačaka grada, koje će pulsirati podjednako u kulturnom i turističkom ritmu,

- da damo doprinos oplemenjivanju javnog gradskog prostora i time oplemenimo i sopstvene živote, učinimo ambijent prijatnijim za život.učinimo da rastu građanska svest, vrednosti i interesi šire javnosti.

Pravljenje mesta – Skver Mire Trailović – drugi put

Spomen obeležje u formi kinetičke skulpture je deo šireg projekta oživljavanja Skvera Mire Trailović kao održivog (proizvedenog) javnog mesta grada koji bi trebalo da deluje u međuzavisnosti sa funkcionalnim karakteristikama i kulturnim kontekstom u kome se nalazi, u smislu njegovog

nastanka, razvoja i promena kroz vreme. Logično je usledilo razmišljanje da Skver bude nosilac interdisciplinarnih umetničkih programa te da se na njemu trajno postavi mobilna pozornica "pod otvorenim nebom". Cilj je da Letnja pozornica Bitef teatra svojim uspostavljanjem i programima, ne napuštajući svoju okosnicu i izvorište (Bitef) zainteresuje građane i izvede ih sa okolnih terasa i stanova na produženi boravak u prostoru, interaktivno druženje i stvaranje sa umetnicima, okupljenim oko teatra. To je druga faza projekta za Skver ispred Bitef teatra.

Inicijativa Bitef teatra – Kinetička skulptura Mira Trailović i Jovan Ćirilov, razvila se kroz neposredno, neizolovano iskustvo, eksperimentalni pristup i uz istraživanje okvira za trajno delovanje i upotrebu umetnosti u životu zajednice. Ukazuje na potrebu lokalnog stanovništva i grada da odoli dematerijalizaciji i da uvođenjem prisustva umetnosti, savremenog stvaralaštva i vaninstitucionalne edukacije u javni prostor ostvari dodatne i kreativne vrednosti u prostoru te iste zajednice koja postaje na poseban i izuzetan način angažovani društveni činilac.

Autorka projekta i tekst: Vesna Bogunović

1.1.4. Stanje prostora i opreme (kratak opis)

A SEDIŠTE I KANCELARIJSKI PROSTOR BITEF TEATRA: P = 137M², TERAZIJE BROJ 29 (KATASTARSKA PARCELA 2866 KO STARI GRAD)

Prostor je u relativno dobrom stanju. Oprema je u relativno skromnom stanju.

U 2025. godini izvedeni su sledeći radovi:

- Zidarsko-molerski radovi – krečenje prostorija
- Zamena elektroinstalacija u celom objektu

U narednom periodu potrebno je planirati usluge:

- Stolarski radovi (unutrašnja stolarija)

Nadalje, potrebno je planirati sredstva za rešavanje sledećih stavki:

- Usled nedovoljnog kancelarijskog prostora, potrebno je da poslovni prostor koji Bitef teatar koristi kao direkciju bude veće kvadrature. U prostoru nedostaje prostor za biblioteku i arhivu (posebno umetničku).
- Postoji projekat zastakljivanja terase na dvorišnoj strani objekta / stana u objektu Terazije br. 29 /1 (Palata penzionog fonda, Terazije br. 29), za koji je Služba zaštite Zavoda za zaštitu spomenika kulture grada Beograda prihvatila idejni projekat, dopis broj 0265/11 od 17. 05. 2011. g (odgovorni projektant Mia David Zarić, d.i.a. br. licence 300D16706)
- Bitef teatar nema prostor koji bi mogao da se koristi kao Festivalni centar. Bitef teatar prostor za tu namenu svake godine zakupljuje (i to nije nikada isti prostor), nabavlja adekvatnu opremu za takav prostor i obavlja ostale poslove koji su neophodni da bi taj prostor ostvario svoju privremenu namenu.
- Trebalo bi da Bitef teatar, sledeći politiku repertoarskog približavanja Bitef festivala i teatra, raspolaže rezidencijalnim apartmanom, koji bi se koristio u svrhu realizacije međunarodne saradnje i produkcije međunarodnih programa. Na taj način bi se pomenuta politika ne samo utemeljila, već i divergentno i kvalitativno razvijala, pre svega jer bi rezidencijalni programi mogli biti deo mreža srodnih delovanja.

B BITEF TEATAR - P = 519 M², DRINČIĆEVA 1 (KATASTARSKA PARCELA 1373 KO STARI GRAD, BROJ LISTA NEPOKRETNOSTI 2441, KO STARI GRAD)

Objekat je u funkcionalnom stanju. Oprema je zastarela i nužno je u upotrebi.

Usled puštanja u rad 5G mreže mobilnih operatera stari sistem bežičnih mikrofona (nabavljen pre 20 godina) je neupotrebljiv.

Nakon napuštanja prostora od strane zakupca, prostor koji je prethodno bio Bitef Art Cafe, sada se koristi kao mala scena Bitef teatra (STUDIO). Prostor je po napuštanju zakupca ostao bez ikakve tehničke i druge opreme, tako da se određene predstave opslužuju neadekvatnom opremom koja je do sada korišćena kao pomoć prilikom pripreme predstava i samo za probe.

. U narednom periodu potrebno je planirati sledeća ulaganja:

- Molerski radovi (zidovi garderoba i hodnika)
- Hoblovanje i farbanje scene
- Radovi u portirnici sa rekonstrukcijom
- Zamena poda u biletarnici
- Radovi na spoljnom stepeništu u skladu sa zakonom*
- Stolarski radovi (zamena prozora)*
- Osveženje fasade (rađene od grube ručno rađene opeke)*
- Osvetljenje objekta*
- Led sistem osvetljenja za spoljnu scenu*

Teatru je neophodna nabavka:

- Novog putničkog kombi vozila (zbog velikog broja gostovanja koja se realizuju tokom godine, vozilo je konstantno u upotrebi, a postojeće vozilo je iz 2004. godine)
- Sistem bežičnih mikrofona (specifikacija u Prilogu 1)
- Zvučna oprema za potrebe scene STUDIO (specifikacija u Prilogu 2)
- LED Rasveta za potrebe scene STUDIO

* - Zgrada je zaštićeni objekat kulture

- Pravni razlozi

Prilog 1

Minimum 5 SENNHEISER bežični mikrofonski sistem i isto toliko DPA naglavnih mikrofona. Na iste baze mogu se nabaviti i ručni bežični mikrofoni SENNHEISER

Prilog 2

- mala kompaktna mikseta, koja neće biti fiksna već po potrebi da se premešta u prostor.

Predlog: Yamaha DM3 sa Dante Tio1608D2 stage boksom

- adekvatno Ozvučenje sa subwooer-ima i satelitima koji su manjeg gabarita i mogu da se pomeraju u prostoru

Predlog: NEXO P+ audio sistema: P12 sateliti sa L18 subwooferima, NXAMP4x2mk2 pojačalo.

- određena dužina pripadajućih kablova

- DC filteri+ / transformator koji služi da se spreči magnetno zasićenje iz postojeće električne instalacije i time eliminiše brum, zujanje i slične smetnje na ozvučenju.

1.1.5. Način grejanja

- SEDIŠTE BITEF TEATRA I KANCELARIJE, TERAZIJE 29/1
Sistem daljinskog grejanja (Beogradske toplane)
- BITEF TEATAR, DRINČIĆEVA 1
Etažno grejanje – individualna električna kotlarnica

2. PODACI O ORGANIZACIJI RADA U BITEF TEATRU / U periodu od 1. januara do 31. decembra 2025. godine

2.1. Organizaciona struktura Bitef teatra

Gradonačelnik grada Beograda, dana 2. juna 2025. godine, na osnovu člana 28. stav 2. Zakona o kulturi („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 13/16, 30/16 – ispr, 6/20, 47/21, 78/21 i 76/23), člana 24. tačka 6. Zakona o glavnom gradu („Službeni glasnik RS”, br. 129/07, 83/14 – dr. zakon, 101/16 – dr. zakon, 37/19 i 111/21 – dr. zakon) i člana 52. stav 1. tačka 9. Statuta Grada Beograda („Službeni list Grada Beograda”, br. 39/08, 6/10, 23/13, „Službeni glasnik RS”, br. 7/16 – odluka US i „Službeni list Grada Beograda”, broj 60/19), doneo je

REŠENJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA PRAVILNIK O IZMENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O ORGANIZACIJI I SISTEMATIZACIJI POSLOVA U „BITEF TEATRU”

1. Daje se saglasnost na Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji poslova u „Bitef teatru” broj 193/2 od 17. aprila 2025. godine koji je doneo direktor 17. aprila 2025. godine.
2. Utvrđuje se da se poslovi pod rednim brojem od 1 do 16 h – sa jednim izvršiocom, što čini ukupno 21 radno mesto sa 23 izvršioca, finansiraju iz budžeta Grada Beograda.
3. Ovo rešenje objavljeno je u „Službenom listu Grada Beograda”.
4. Broj 110-3083/25-G, 2. juna 2025. godine

Gradonačelnik grada Beograda
Gradonačelnik Aleksandar Šapić, s. R

1. Direktor ustanove kulture - 1 izvršilac, Miloš Latinović
2. Pomoćnik direktora ustanove kulture - 1 izvršilac, Ksenija Đurović
  - 2a. Dramaturg / scenarista – 1 izvršilac, Jelena Kajgo
  - 2b. Urednik programa – 1 izvršilac, Mila Jovanović
  - 2v. Umetnički sekretar – 1 izvršilac, Janko Dimitrijević
  - 2g. Producent u umetnosti i medijima – 1 izvršilac, Milan Ljubić
  - 2d. Reditelj – 1 izvršilac, Jelena Bogavac
  - 2đ. Inspicijent drame – 1 izvršilac, Maja Jovanović

Odeljenje za opšte poslove

3. Sekretar ustanove/ rukovodilac odeljenja za opšte poslove- 1 izvršilac, Danijela Marković
  - 3a. Službenik za odnose sa javnošću i marketing – 1 izvršilac, Kristina Krspogačin Stajić
  - 3b. Inženjer investicionog / tehničkog održavanja / održavanja uređaja i opreme – 1 izvršilac, Dragan Đurković
  - 3v. Vatrogasac – 1 izvršilac, Miroslav Radović
  - 3g. Čistačica – 1 izvršilac, Zorica Ivanišević

Odeljenje za ekonomske poslove

15. Rukovodilac finansijsko – računovodstvenih poslova / rukovodilac odeljenja za ekonomske poslove - 1 izvršilac, Aleksandra Cvetković
16. Diplomirani ekonomista za finansijsko – računovodstvene poslove - 1 izvršilac, Aleksandra Marković Kostić
  - 16a. Organizator materijalno-finansijskih i opštih poslova – 1 izvršilac, Lidija Kostelac
  - 16b. Blagajnik – 1 izvršilac, Dajana Nikolić

Odeljenje za realizaciju delatnosti

- 16v. Majstor pozornice / rukovodilac odeljenja za realizaciju delatnosti– 1 izvršilac, Ljubomir Radivojević
- 16g. - 16d. Majstor svetla / tona – 2 izvršioca, Miroslav Vladić/ Jugoslav Hadžić
- 16đ. – 16e. Dekorater – 2 izvršioca, Goran Gavrančić / Aleksandar Marinković
- 16ž. Rekviziter – 1 izvršilac, Vladan Milošević

Kadrovska popunjenost

Sistematizovana radna mesta	Popunjena radna mesta / broj izvršilaca	Angažovani autori po ugovoru	Ostali angažovani po ugovoru
23	23	3	37

Obrazovna struktura zaposlenih

VII stepen	VI stepen	IV stepen	III stepen
11	1	10	1

a. Struktura zaposlenih: u periodu od 1. januara do 31. decembra 2025. godine

- radni odnos na neodređeno vreme =21
- radni odnos na određeno vreme = 2
- broj budžetski finansiranih radnih mesta =23
- ukupan broj angažovanih radnika po ugovorima u toku 2024. godine = 40

- po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima = /
- po ugovorima o delu = 7
- po autorskim ugovorima = 33 (i to: nerezidenti - 1 + rezidenti – 32).

PRILOZI:

DIREKTOR BITEF TEATRA / REŠENJA O RAZREŠENJU I IMENOVANJU

2.a. REŠENJE O RAZREŠENJU

Skupština Grada Beograda, na sednici održanoj 20. juna 2023. godine, na osnovu čl. 34. i 37. Zakona o kulturi („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 13/16, 30/16 – ispravka, 6/20, 47/21 i 78/21), člana 12. Zakona o glavnom gradu („Službeni glasnik RS”, br. 129/07, 83/14 – dr. zakon, 101/16 – dr. zakon, 37/19 i 111/21) i člana 31. Statuta Grada Beograda („Službeni list Grada Beograda”, br. 39/08, 6/10, 23/13, „Službeni glasnik RS”, broj 7/16 – odluka US i „Službeni list Grada Beograda”, broj 60/19), donela je

REŠENJE O RAZREŠENJU VRŠIOCA DUŽNOSTI DIREKTORA BITEF TEATRA

Razrešava se Miloš Latinović dužnosti vršioca dužnosti direktora Bitef teatra.
Ovo rešenje objaviti u „Službenom listu Grada Beograda”. Skupština Grada Beograda Broj 118-373/23-S, 20. juna 2023. godine
Predsednik Nikola Nikodijević, s. r.

2.b. REŠENJE O IMENOVANJU

Skupština Grada Beograda, na sednici održanoj 20. juna 2023. godine, na osnovu čl. 34. i 35. Zakona o kulturi („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 13/16, 30/16 – ispravka, 6/20, 47/21 i 78/21), člana 12. Zakona o glavnom gradu („Službeni glasnik RS”, br. 129/07, 83/14 – dr. zakon, 101/16 – dr. zakon, 37/19 i 111/21 – dr. zakon) i člana 31. Statuta Grada Beograda („Službeni list Grada Beograda”, br. 39/08, 6/10, 23/13, „Službeni glasnik RS”, broj 7/16 – odluka US i „Službeni list Grada Beograda”, broj 60/19), donela je

REŠENJE O IMENOVANJU DIREKTORA BITEF TEATRA

Imenuje se Miloš Latinović, diplomirani politikolog za direktora Bitef teatra, na period od četiri godine
Ovo rešenje objaviti u „Službenom listu Grada Beograda”. Skupština Grada Beograda Broj 112-374/23-S, 20. juna 2023. Godine
Predsednik Nikola Nikodijević, s. r.

(26. oktobar 2022. / SLUŽBENI LIST GRADA BEOGRADA / Broj 99 – 21 / godina LXVI)

3.a. UPRAVNI ODBOR BITEF TEATRA

3.a.a. RAZREŠENJE

Skupština Grada Beograda, na sednici održanoj 25. oktobra 2022. godine, na osnovu čl. 41. i 42. Zakona o kulturi („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 13/16 i 30/16 – ispravka, 6/20, 47/21 i 78/21), člana 12. Zakona o glavnom gradu („Službeni glasnik RS”, br. 129/07, 83/14 – dr. zakon, 101/16 – dr. zakon, 37/19 i 111/21 – dr. zakon), člana 31. Sta tuta Grada Beograda („Službeni list Grada Beograda”, br. 39/08, 6/10, 23/13, „Službeni glasnik

RS", broj 7/16 – Odluka US i „Službeni list Grada Beograda”, broj 60/19) i čl. 21. Odluke o promeni osnivačkog akta ustanove kulture – Bitef teatar („Službeni list Grada Beograda”, br. 23/17, 93/20 i 122/21), donela je

REŠENJE O RAZREŠENJU PREDSEDNIKA I ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA BITEF TEATRA

Razrešavaju se dužnosti u Upravnom odboru Bitef teatra, i to:

- Ivana Vujić, predsednik;
- Konstantin Kostjukov, član;
- Jelena Bogavac, član iz reda zaposlenih.

3.a.b. IMENOVANJE

Skupština Grada Beograda, na sednici održanoj 25. oktobra 2022. godine, na osnovu čl. 41. i 42. Zakona o kulturi („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 13/16 i 30/16 – ispravka, 6/20, 47/21 i 78/21), člana 12. Zakona o glavnom gradu („Službeni glasnik RS”, br. 129/07, 83/14 – dr. zakon, 101/16 – dr. zakon, 37/19 i 111/21 – dr. zakon), člana 31. Statuta Grada Beograda („Službeni list Grada Beograda”, br. 39/08, 6/10, 23/13, „Službeni glasnik RS”, broj 7/16 – Odluka US i „Službeni list Grada Beograda”, broj 60/19) i čl. 21. Odluke o promeni osnivačkog akta ustanove kulture – Bitef teatar („Službeni list Grada Beograda”, br. 23/17, 93/20 i 122/21), donela je

REŠENJE O IMENOVANJU PREDSEDNIKA I ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA BITEF TEATRA

Imenuju se u Upravni odbor Bitef teatra, na period od četiri godine, i to:

Vladimir Aleksić, filmski, pozorišni i televizijski glumac, predsednik
Vanda Kučera, diplomirana ekonomistkinja, direktorka korporativnih poslova I&F McCann Grupe, članica
Marko Berkeš, arhitekta, član
Docentkinja Jelena Minić Mrđan, magistarka slikarstva i profesorka slikarstva Fakulteta primenjenih umetnosti u Beogradu, članica
Jelena Bogavac, pozorišna rediteljka i dramaturškinja, spisateljica, članica iz reda zaposlenih u Bitef teatru.

3.b. NADZORNI ODBOR BITEF TEATRA:

3.b.a. RAZREŠENJE

Skupština Grada Beograda, na sednici održanoj 25. oktobra 2022. godine, na osnovu čl. 45. i 46. Zakona o kulturi („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 13/16, 30/16 – ispravka, 6/20, 47/21 i 78/21), člana 12. Zakona o glavnom gradu („Službeni glasnik RS”, br. 129/07, 83/14 – dr. zakon, 101/16 – dr. zakon, 37/19 i 111/21 – dr. zakon), člana 31. Statuta Grada Beograda („Službeni list Grada Beograda”, br. 39/08, 6/10, 23/13, „Službeni glasnik RS”, broj 7/16 – Odluka US i „Službeni list Grada Beograda”, broj 60/19) i člana 25. Odluke o promeni osnivačkog akta ustanove kulture – Bitef teatar („Službeni list Grada Beograda”, br. 23/17, 93/20 i 122/21), donela je

REŠENJE O RAZREŠENJU PREDSEDNIKA I ČLANOVA NADZORNOG ODBORA BITEF TEATRA

Razrešavaju se dužnosti u Nadzornom odboru Bitef teatra, i to:

- Vladimir Tomašević, predsednik;
- Dragutin Majranović, član;
- Miroljub Vladić, član iz reda zaposlenih.

Ovo rešenje objaviti u „Službenom listu Grada Beograda”.

Skupština Grada Beograda
Broj 118-764/22-S, 25. oktobra 2022. godine
Predsednik Nikola Nikodijević, s.r.

3.b.b. IMENOVANJE

Skupština Grada Beograda, na sednici održanoj 25. oktobra 2022. godine, na osnovu čl. 45. i 46. Zakona o kulturi („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 13/16, 30/16 – ispravka, 6/20, 47/21 i 78/21), člana 12. Zakona o glavnom gradu („Službeni glasnik RS”, br. 129/07, 83/14 – dr. zakon, 101/16 – dr. zakon, 37/19 i 111/21 – dr. zakon), člana 31. Statuta Grada Beograda („Službeni list Grada Beograda”, br. 39/08, 6/10, 23/13, „Službeni glasnik RS”, broj 7/16 – Odluka US i „Službeni list Grada Beograda”, broj 60/19) i člana 25. Odluke o promeni osnivačkog akta ustanove kulture – Bitef teatar („Službeni list Grada Beograda”, br. 23/17, 93/20 i 122/21), donela je

REŠENJE O IMENOVANJU PREDSEDNIKA I ČLANOVA NADZORNOG ODBORA BITEF TEATRA

Imenuju se u Nadzorni odbor Bitef teatra, na period od četiri godine, i to:

za predsednika:

– Vladimir Tomašević, prof. menadžmenta,

za članove:

– Borislav Petrović, diplomirani oficir policije;

– Miroљub Vladić, majstor tona, iz reda zaposlenih.

Ovo rešenje objaviti u „Službenom listu Grada Beo grada”.

Skupština Grada Beograda

Broj 112-765/22-S, 25. oktobra 2022. godine

Predsednik Nikola Nikodijević, s.r

3. KO JE KO U BITEF TEATRU U 2025. GODINI

:

1. Direktor ustanove kulture: Miloš Latinović
2. Pomoćnik direktora ustanove kulture: Ksenija Đurović
- 2a. Dramaturg / scenarista: Jelena Kajgo
- 2b. Urednik programa: Mila Jovanović
- 2v. Umetnički sekretar: Janko Dimitrijević
- 2g. Producent u umetnosti i medijima: Milan Ljubić
- 2d. Reditelj: Jelena Bogavac
- 2đ. Inspicijent drame: Maja Jovanović

Odeljenje za opšte poslove

3. Sekretar ustanove/ rukovodilac odeljenja za opšte poslove: Danijela Marković
- 3a. Službenik za odnose sa javnošću i marketing: Kristina Krspogačin Stajić
- 3b. Inženjer investicionog / tehničkog održavanja / održavanja uređaja i opreme: Dragan Đurković
- 3v. Vatrogasac: Miroslav Radović
- 3g. Čistačica: Zorica Ivanišević

Odeljenje za ekonomske poslove

15. Rukovodilac finansijsko – računovodstvenih poslova / rukovodilac odeljenja za ekonomske poslove: Aleksandra Cvetković
16. Diplomirani ekonomista za finansijsko – računovodstvene poslove: Aleksandra Marković Kostić
- 16a. Organizator materijalno-finansijskih i opštih poslova: Lidija Kostelac
- 16b. Blagajnik: Dajana Nikolić

Odeljenje za realizaciju delatnosti

- 16v. Majstor pozornice / rukovodilac odeljenja za realizaciju delatnosti: Ljubomir Radivojević
- 16g. Majstor svetla / tona: Miroљub Vladić
- 16d. Majstor svetla / tona: Jugoslav Hadžić
- 16đ. Dekorater: Goran Gavrančić
- 16e. Dekorater: Aleksandar Marinković
- 16ž. Rekvizitar: Vladan Milošević

Saradnici/e angažovani po projektima u 2025: godini

Vesna Bogunović, stručna saradnica
Igor Ljubić kao dizajner zvuka
Igor Milenković, pomoćnik majstora rasvete
Marta Narančić, garderoberka
Lutka Mladenović, higijeničar direkcije

Agencije:

Slavica Hinić, PR za ostale uslužne delatnosti podrške poslovanju Spika, Beograd (Zemun)
Nenad Šugić, PR agencija za upravljanje računarskim sistemima i pružanje usluga podrške Recit, Beograd

Služba razvodnica/ka: Maša Timotijević

Boris Zarić, Hana Andrić, Teodora Simić, Ivona Djordjević, Jana Jakšić, Jana Trišić, Jovana Marković, Tamara Ninković, Tamara Stojković, Nestor Iličin, Sofija Gojković, Isidora Ivanov, Aleksandra Ašanin, Sofija Bošković, Majda Todorić, Djordja Čolo

4 PROGRAMSKI DEO

4.1. Ukratko o Bitef teatru

Bitef teatar je ustanova grada Beograda od značaja za kulturu grada i šire. Osnovan je na inicijativu legendarne Mire Trailović, 3. marta 1989. godine, kao tada najmlađe beogradsko pozorište i jedinstveno po svom izvoru. Grad Beograd je na tekovinama jednog od najstarijih i najznačajnijih pozorišnih festivala, Bitef (1967), nakon dvadeset godina postojanja, osnovao i BitefOVO pozorište. Tada je festival već uveliko bio jedan od najpoznatijih i najživljih poprišta novih svetskih teatarskih zbivanja.

Na adresi Skver Mire Trailović broj 1, u rekonstruisanoj zgradi evangelističke crkve¹ tokom građene Drugog svetskog rata, a danas spomenika kulture grada Beograda (od 2013. godine), već 34 godine postoji kao projektno pozorište koje nema stalno zaposlen umetnički ansambl.

Teatar na Skveru Mire Trailović, jedna je od ključnih tekovina Beogradskog internacionalnog teatarskog festivala – BITEF-a. Nastao je na inicijativu Mire Trailović, kao ustanova kulture od značaja 3. marta 1989. godine u vrlo specifičnom, burnom i delikatnom periodu devedesetih.

Od tog dana Bitef-ovo „neuhvatljivo“ pozorište, sasvim nove energije i strasti, neguje „drugu / drugačiju“ scensku delatnost u domaćoj produkciji; ne održava „status quo“ stalnog repertoara već se kreće kroz nekoliko pozorišnih koncepcija paralelno (od tradicionalne do novih umetničkih vrsta, različitih praksi i procesa koji koriste multi-medijske načine izražavanja); insistira, otvara i osvetljava sporna pitanja u društvu, naglašavajući ulogu teatra u učestvovanju i normiranju javne sfere; okuplja različite pozorišne grupe, trupe i umetnike kako iz institucionalne, tako i sa alternativne teatarske scene.

Kao pozorište „koje misli, govori i sporazumeva se jezikom budućnosti“ (kao i kroz sećanja i čitanja paradigmi prošlosti), okrenuto je istraživačkim praksama, ispitivanju granica pozorišnog izraza i inovativnoj, mladalačkoj „otvorenoj“ sceni. Bitef teatar, širokog spektra programskih delatnosti, divergentnih koncepata izvođenja u kojima ne preovlađuje nijedna paradigma i vertikalnih multikulturalnih sadržaja, ostaje i u četvrtoj deceniji postojanja privržen svojoj estetskoj vertikali oko koje je i nastao – Bitef festivalu. Bitef teatar dejstvuje kreativno, angažovano i provokativno, kao interaktivni i interdisciplinarni prostor našeg grada, naše umetnosti, društva, kulture i vaninstitucionalnog obrazovanja.

Otvoreno je zapitan nad umetničkim praksama koje su napustile „homogena polja“ velike modernističke ideologije, nad autonomijom umetnosti, umetničkih medija i disciplina. Ukazuje na krhkost koherentnosti scenskog univerzuma, njegovih ponekad mekih i propustljivih granica, ili napetih do praska, pa čak i bolne potrebe za potpunom negacijom.

Problemizujući teme koje se tiču pojedinca koji živi i čini društvenu zajednicu, ima za cilj emancipaciju i nadogradnju individua kao samosvesnih jedinstvenih subjekata, čije svesno učešće, lični izbori i naponi konstruišu njihovu upotrebu kao građana de facto a ne de jure, kako u procesima sopstvenih tako i društvenih progresivnih transformacija.

Bitef teatar ne zagovara. Bitef teatar traga za ličnim i društvenim identitetom. Svestan je prelomnih trenutaka kojima se proizvode različite istorijske i kulturalne situacije tokom 20. i početkom 21. veka (od istorijskih avangardi, postavangarde, neoavangarde, konceptualnih i postmodernih umetnosti osamdesetih godina, ratne tranzicije i raspada socijalističke Jugoslavije, politizacije umetnosti, početka novog veka i globalne tranzicije), pogotovo u društvenom kontekstu naše dinamične i dramatične sredine. Još od osnivanja, veoma odgovorno, postojano, ali i hrabro – avanturistički, svedoči i prolazi kroz važne periode nacionalne istorije i specifične društvene i psihološke okolnosti. Ne samo da istražuje i afirmiše savremene umetničke prakse već i markira tačke sukoba, interaktivno se njima baveći.

Trudi se da ne bude zaveden u interpretacijama fenomena „velikog umetničkog dela“, ali ni u „rešenjima“ koja se nameću nakon potpune promene prirode umetničkih medija i oblika istraživanja. Gradi, istražuje značenja i mapira složene, različite, a često i konceptualno suprotstavljene pravce promišljanja i umetničkih delovanja koja se proizvode ili pojavljuju u međudnosu umetničkog dela i umetnosti, kulture i društva, a koji su najpogodniji kao okvir za idejnu sadržinu scenskog delovanja. Bitef teatar, u tom smislu, svakako ne predstavlja samo nastavak u razvoju autentičnog srpskog teatra, koji se formira negde između zapadne i istočne pozorišne produkcije i filozofije začete početkom 20. veka.

Pored organizacije prestižnog Bitefa – Beogradskog internacionalnog pozorišnog festivala, ovo pozorište razvija platforme za tzv. dvostruka čitanja u umetnosti (reprezentujuće – reprezentovano) kako kroz govorni, gestualni i teatar pokreta i tela, cirkuske i lutkarske predstave, ulične akcije i hepeninge, tako i kroz radio, internet i muzički teatar, kroz film, video itd.

Sopstvenim produkcijama, koprodukcijama sa institucijama iz Evrope i sveta, kao i kroz programe međunarodne razmene umetnika i edukacije i radionice (workshops) itd., Bitef teatar razvija aktivnu, savremenu i drugačiju umetničku scenu Beograda, kreativne vitalnosti i trajnog, produktivnog odjeka.

Bitef teatar traži, iznalazi i nudi drugačije pristupe i, u traganju za prirodom ljudskog društva i čoveka, postavlja pitanja, kreira i odražava društvene ustalasanosti. Obogaćuje savremenu društvenu stvarnost temama kojima se ranije nije bavila ili se bavila u tišoj formi.

Zadatak je odgovoran, zamaman i izazovan. Svake sezone, svake godine – nov i drugačiji.

Vesna Bogunović, producentkinja u umetnosti i medijima

¹ Napomena: Evangelistička crkva – Bitef teatar u Beogradu, Biljana Mišić, UDK 725.822(497.11); 726.77(497.11). Idejni projekat za crkvu izradio je 1940. godine Oto Bartning (Otto Bartning, 1883–1959), jedan od najpoznatijih i najuticajnijih nemačkih arhitekata i teoretičara arhitekture dvadesetog veka. Prilikom realizacije Bartningove idejne skice za beogradsku evangelističku crkvu došlo je do izvesnog odstupanja. Kako je to bio običaj kada je reč o „uvezenim“ projektima, razrada nacrtu izvedena je u beogradskom projektantskom birou arhitekta Đorđa V. Staševskog. Radovi su otpočeli 20. avgusta 1940. godine, a izvođač je bilo tehničko preduzeće arhitekta Milana Sekulića. Temelji nove crkve svečano su osvećeni 20. oktobra iste godine. Zoran Manević, Arhitektura i politika (1937–1941), Zbornik za likovne umetnosti Matice srpske, br. 20, Novi Sad, 1984. Nakon Prvog svetskog rata, značajan broj objekata građen po projektu stranih autora potpisan je i od strane naših arhitekata koji su rukovodili njihovim izvođenjem. Ovakav vid saradnje predstavljao je jedan od metoda širenja različitih evropskih uticaja u domaćoj sredini.

4.2. Repertoar Bitez teatra u 2025. godini

4.2.1. Plan rada Bitez teatra za 2025. godinu / Izmenjen plan rada Bitez teatra za 2025. godinu

4.2.1.1. Izmenjen plan rada Bitez teatra za 2025. godinu i njegova realizacija

Bitez teatar u je 2025. godini planirao, uz redovno izvođenje repertoara i premijere novih predstava, organizaciju 59. Bitez festivala u septembru mesecu, što je bilo u skladu sa Planom i programom predloženim na konkursu za izbor direktora Bitez teatra 2023. godine.

Ambicije zaposlenih a posebno angažovanih u umetničkom sektoru Bitez teatra, kao i jasno definisane finansijske, te organizacione mogućnosti za 2025. godinu, navele su Bitez teatar da se u repertoarskom smislu usredsredi na čvrsto povezivanje s poetičkom linijom Bitez festivala, kao i da odredi čvrstu definisanost repertoarskog zaštitnog znaka, te sve ostale karakteristike i zadatosti po kojima je Bitez teatar prepoznatljiv u Srbiji i Evropi.

Repertoar je bio sačinjen od tzv „malih“ predstava, a karakterističan je angažman mladih autora, zastupljenost novih pozorišnih praksi i slično, kako ne bi odstupio od angažovanosti i aktuelnosti repertoara, koji ga čini prepoznatljivim u našoj sredini, ali i šire, kako se i približava svim karakteristikama Bitez festivala iz kojeg je nastao. Smatramo da predlog Plana rada i repertoara, u skladu sa mogućnostima i finansijskom situacijom, u punoj meri predstavlja simbiozu svih veza Bitez festivala i Bitez teatra, ali i temeljnih tačaka koje su utvrdili osnivači Bitez teatra i definisali Statutom Bitez tetara

Produkcije i koprodukcije Bitef teatra u 2025 godini

Tokom 2025 godine u Bitef teatru su izvedena premijerno tri **produksijska programa**, igrana su 18 puta pred 1278 gledalaca. Na sceni Bitef teatra izvedena su 17 puta. 2 programa (Andreja Kargačin, **Dora A, Dora ili ko će da prošiva prsluke?**, premijera: 28.12.2025 i **Silvija**, režija: Nemanja Mijović, premijera: 22.05.2025) za 998 publike. Autorski projekat Ane Janković: **Samoubistvo kao (društvena) činjenica** (premijera: 26.04.2025) izveden je 11 puta pred punom salom na sceni STUDIO / nekadašnji Klub Bitef teatra*..

Predstavu **Kretanje** Dimitrija Kokanova, u režiji Jovane Tomić (premijerno izvedena: 03.03.2020.), koja se igra za 30 gledalaca po predstavi u više prostora Teatra videla su 152 gledaoca tokom igranja u 2025. godini

Predstava **Silvija** je gostovala tokom septembra na 1. Sarajevo Theatre Showcase-u

U saradnji sa partnerima tokom 2025 godine 162 puta igrano je 14 programa, koje je videlo 35223 publike. Dve predstave čije su premijere realizovane 2025 godine bile su izvedene 8 puta za 1434 gledaoca. U koprodukciji sa Cirkusferom prestava **Entropija** Milana i Vladane Manić (premijera : 24.10.2025) i sa BERGAM ART-om autorski projekat Marije Bergam **Španska luda** (premijera: 30.05.2025). koji je igran 5 puta

Od 14 koproduksijskih programa, 12 premijerno izvedenih pre 2025 godine. gostovalo je 48 puta u Srbiji za 12517 gledalaca (od toga na festivalima 4 programa, 14 izvođenja, 3335 publike) dok je 5 koprodukcija 39 puta igrano pred 12318 gledalaca van Srbije (od toga na festivalima 2 programa, 6 izvođenja, 1500 publike)

Učešća na festivalima

Predstave Teatra su izvedene kako na domaćim, tako i na međunarodnim festivalima: 7. „Viminacijum fest – Mitovi stari i novi; DANCING HISTOR(Y)IES, Viminacijum, 10. Bucini dani Igraj ili (ne)satani; Kultur/na/tura (Zlatibor); 12. Ambijentalni pozorišni festival Novi Tvrdava teatar: 34. festival „Dani Zorana Radmilovića“, 45. Festival „Borini pozorišni dani“ - Smeh, tišina, istina i još ponešto; 30. Jugoslovenski pozorišni festival „Bez prevoda“; 20. Pozorišni festival „Teatar u jednom dejstvu“; 15. Joakimovi dani; 52. INFANT, UPAD festival; 5. Festival pozorišne igre Mucijevi Dani 2025; 39. Budva grad Teatar / Istina*mora*na sunce; 20. Pozorišni festival „Teatar u jednom dejstvu“; belgijski Festival de Liege; 30 .Hercegovski aprilski pozorišne svečanosti – HAPS; rumunski Babel feat; poljski Kierunek wschód fest; 1. Sarajevo Theatre Showcase, 28. Dani kulture u Podunavlju (jedna od najdugovečnijih kulturnih manifestacija Srba sa prostora istočne Slavonije, Baranje i zapadnog Srema)... Učešća su donela i značajne **nagrade**

1. Beogradski internacionalni teatarski festival – BITEF

Knjaževsko-srpski teatar / Manifestacija „Joakimovi dani“ / povodom obeležavanja 190 godina od osnivanja Teatra 1985 godine,

Žiri manifestacije „Joakimovi dani“ u sastavu: Isidora Ferenčina, dramska umetnica, dr Vlatko Ilić, reditelj, Aleksandar Milosavljević, pozorišni kritičar, Đorđe Nešović, umetnički direktor Knjaževsko-srpskog teatra, i Aleksandar Štajn, direktor Knjaževsko-srpskog teatra. dodelio je dve Statuete „Joakim Vujić“ i to: dramskoj umetnici Gorici Popović i Bitef festivalu.

Žiri navodi u obrazloženju: Festival Bitef potvrđuje status jedne od najznačajnijih evropskih teatarskih manifestacija, između ostalog i činjenicom da se istorija savremenog pozorišta poklapa sa repertoarom ovog festivala. Bitef nije samo najavljavao nove teatarske tendencije nego je i nanovo otkrivao nekadašnju avangardu, potvrđujući istinu da avangarda u obnovljenom ruhu nudi nove inspiracije mladim naraštajima pozorišnih stvaralaca. Našem pozorištu Bitef je darivao dragocene informacije o zbivanjima u svetskom teatru, povezivao nas je sa svetom, ali je i u svet plasirao neka od imena koja će docnije oblikovati fizionomiju svetskog pozorišta. Baš zato, Bitef prevazilazi značaj festivala i mi ga prepoznamo kao pozorišni događaj koji hrabro i kritički osvetljava savremeno društvo, postavljajući pred našu stvarnost šekspirovsko ogledalo, a njegova misija i uticaj duboko su utkani u samo biće teataru u Srbiji.

2. Predstava „Ućutkivanje Sokrata“ (Centar za kulturu Tivat i Bitef teatar), u režiji Nebojše Bradića

12. izdanje Ambijentalnog pozorišnog festivala Novi Tvrdava teatar (žiri u sastavu Nevena Erić, studentkinja glume, Nenad Pećinar, glumac, i Vladimir Kopicl, književnik, predsednik) dodelio je

- Nagradu za najbolju predstavu ovogodišnjeg festivala... za „kultivisan pristup i aktuelizacijski ubedljiv scenski rezultat, koji uz precizna glumačka rešenja i promišljenu raspravu o demokratiji i etici uopšte dotiče i podcrta bitna pitanja našega danas“, navodi se u obrazloženju žirija.
- Nagradu za najbolju žensku ulogu Sanji Ristić Krajnov za ulogu Ksantipe
- Nagradu za najbolju režiju Nebojši Bradiću

VII Viminacijum Fest - Mitovi stari i novi (u Arheološkom parku Viminacium kod Kostolca).

Stručni žiri u sastavu: dr Miroslav Radonjić, direktor Sterijinog pozorja, Ksenija Krnajska, pozorišna rediteljka, i Ljubinka Klarić, glumica Beogradskog dramskog pozorišta dodelio je: Nagradu „Zlatna fibula“, za najboljeg glumca festivala Bojanu Dimitrijeviću za ulogu Sokrata,

Bojan Dimitrijević je, vešto izbegavajući zamke mitomanije, banalnog patosa i glorifikacije istorijsko-filozofskog značaja Sokratove ličnosti, efektno i dirljivo stvorio lika posebnog čoveka u sukobu sa okoštanim društvenim sistemom. To navodi gledaoca da se sa empatijom identifikuje sa pojedincem koji, u unapred izgubljenoj bici, ne odustaje od svojih uverenja i moralnih načela. Dimitrijevićev glumački izraz istovremeno je sofisticiran, harizmatičan, jednostavan i intiman u eteričnoj kamernosti predstave, navedeno je u odluci stručnog žirija.

Žiri publike u sastavu: Zoran Živković, Dragana Aleksić i Tea Pučo dodelio je Nagradu publike „Uzdarje“ Bojanu Dimitrijeviću kao glumcu večeri. (nagrada dodjeljuje se svakog festivalskog dana)

10. izdanje festivala Bucini dani: Igraj ili (ne)satani

Žiri u sastavu Goran Jevtić (glumac i predsednik žirija), Nataša Marković (glumica) i Marija Milenković (glumica i redovna profesorka Fakulteta dramskih umetnosti) dodelio je Priznanje „Zlatno zrno“ za najboljeg glumca u okviru festivala. Bojanu Dimitrijeviću

Žiri 34. festivala „Dani Zorana Radmilovića“, Zaječar je dodelio Nagradu za najboljeg glumca večeri (21.10.2025) „Zoranov brk“ Bojanu Dimitrijeviću za ulogu Sokrata u predstavi „Učutkivanje Sokrata“ (Centar za kulturu Tivat i Bitez teatar), u režiji Nebojše Bradića

45. „Borini pozorišni dani“. Nagrada „Borisav Stanković“

Žiri u sastavu: Nataša Gvozdenović, pozorišna kritičarka, Trajče Kacarov, dramaturg i Vasil Vasilev, pozorišni reditelj i predsednik žirija doelio je Nagradu „Borisav Stanković“ za najbolju mušku Bojanu Dimitrijeviću za ulogu Sokrata u predstavi „Učutkivanje Sokrata“,

3. Predstava Prima facie u režiji Anje Suše, a po tekstu Suze Miller u izvođenju Maše Dakić

Viktimološko društvo Srbije dodelilo je Nagradu za doprinos unapređenju prava žrtava glumici *Mariji Maši Dakić*, koja je ovom monodramom Maša je uspela da pokrene važna pitanja vezana za neosetljivost pravosudnog sistema prema žrtvama seksualnog nasilja, potom da svojim medijskim istupanjima da podršku svim ženama koje su se suočile sa rodno baziranim nasiljem i doprinese povećanju vidljivosti organizacija koje pružaju pomoć i podršku ženama i devojkaama žrtvama seksualnog nasilja.

Udruženje dramskih umetnika Srbije

Žiri u sastavu Anđelke Nikolić, Bojana Žirovića (predsednik), Fedora Šilja i Joakima Tasića dodelio je **Godišnju nagradu „Miloš Žutić“** za najbolje glumačko ostvarenje a za 2024.godinu Maši Dakić za ulogu u predstavi "Prima Facie" (uručena 26. novembra, 2025. godine)

4. Predstava „Zidanje Skadra“

12. Ambijentalni pozorišni festival Novi Tvrđava teatar dodelio je Priznanje „Uzdarje“ za kolektivnu igru ansamblu predstave „Zidanje Skadra“

Produkcije i koprodukcije Bitef teatra premijerno izvedene u 2025 godini – realizacija Plana Bitef teatra za 2025. godinu

Realizacija

1 – Predstava SAMOUBISTVO KAO (DRUŠTVENA) ČINJENICA, rediteljka Ana Janković, opredelila se za istraživački rad – na planu režije, otvaranja novog prostora i drugačijeg zvuka - imanentan estetički i produkciji Bitef teatra, u kojem će „ispričati priču“ s tragičnim krajem, koji inspirišu usamljenost, otuđenje, uobičajenost. Predstava posebnog senzibiliteta, sva u rutinama i zvuku koji kao i muzika „uživo“ su konstruisani u prostoru u kojem se sve dešava. Premijera je planirana za april 2025. godine.

Realizacija:

Autorski projekat rediteljke Ane Janković SAMOUBISTVO KAO (DRUŠTVENA) ČINJENICA, je predstava koja se izvodi u formi intimne monodrame (1. deo) i / političkog kabarea (2. deo), odnosno kroz dve celine koje kao da nisu povezane. Autorski tim je ciljano ovakvim konceptom želeo da nas „uvede“ u suštinu sve prisutnije teme našeg društva - savremene usamljenosti, koja vodi pojedinca u samoubistvo. Tako, u prvom delu (koji kao da je adaptirana verzija komada *Naručeni koncert* Franca Ksavera Kreca) usamljena žena (Iva Ilinčić) ulazi u skroman, može se reći i ogoljen stan. Noseći divan, raskošni buket ruža lagano ulazi u rutinu završnice dana... bez ijedne izgovorene reči obavlja jednostavne, iz dana u dan ponavljajuće radnje i večernja rutina se završava samoubistvom. Naslov predstave već najavljuje samoubistvo a publika smeštena tik uz scenu kluba Bitef teatra (kao da svedoči) ostaje upitana pred njenim rečima da će se ubiti kombinovanjem prekomerne doze tableta za umirenje i alkohola i bez objašnjenja zašto se ubila.

Drugi deo predstave je sasvim drugačijeg stila. Kao kroz kabaretski prostor, scenski jednostavno naglašen crvenom pozorišnom zavesom je i klavir na kojem se kompozitor i pijanista Marko Vesić poigrava poznatim melodijama dok glumica uspostavlja direktnu komunikaciju s publikom, ne igra više usamljenu ženu, prepričava scenu samoubistva, zauzima različite položaje mrtvog tela, smireno opisuje sve etape raspadanja tela, ali ostavlja otvoreno pitanje razloga tragičnog događaja. Moglo bi se reći da predstava referiše na pionirski rad francuskog sociologa Emila Dirke (Émile Durkheim, 1858 – 1917), istražujući moderni fenomen samoubistva kroz spoj intimne drame i sociološke analize (Émile Durkheim's Theory of Suicide). Dirke je tvrdio da samoubistvo nije samo individualni psihološki čin, već „društvena činjenica“ (fait social) koja se može objasniti drugim društvenim faktorima i pritiskom društvenih mehanizama koji odgovornost za patnju često prebacuju na pojedinca, naglašavajući da se lična drama ne može odvojiti od društvenog konteksta.

Predstava, čiji koncept, režiju, dizajn scene i kostima potpisuje Ana Janković, dramaturšku obradu Anja Bilanović premijerno je izvedena: 26.04.2025 (Scena STUDIO Bitef teatra, Beograd, Srbija). Predstavu izvodi Iva Ilinčić, dok je autor kompozicija / i izvođenje: Marko Vesić. Imala je 11 izvođenja u Bitef teatru i jedno gostovanje na 1. Sarajevo Theatre Showcase-u, u Bosni i Hercegovini

2 – Predstava SILVIJA, reditelj Nemanja Mijović. Poezija Silvije Plat, kao i roman Stakleno zvono postavljaju pitanje identiteta kao konstrukta. Identitet u Silvijinoj prozi nije nešto što je prirodno, već je oblikovano kroz vanjske sile i unutrašnje napetosti, a samim tim je nestabilan. Arhetipske slike i kolektivno nesvesno pomaže u razumevanju kako se individue oblikuju kroz unutrašnje pejzaže koji dolaze iz kulture, tradicije, pa čak i kolektivnog nesvesnog. Ester, u tom smislu, postaje arhetip žrtve koja ne može da postigne slobodu jer je zarobljena vlastitim nesvesnim konstrukcijama, nametnutim društvenim konstruktom. Premijera je planirana za maj 2025. godine

Realizacija:

Stakleno zvono (The Bell Jar) je jedini roman američke književnice Silvije Plat, prvi put objavljen 1963. godine pod pseudonimom Viktorija Lukas. Predstava Silvijska, u režiji Nemanje Mijovića, čiju dramaturgiju i dramaturgiju potpisuju Danilo Brakočević i Nemanja Mijović, u izvođenju Aleksandre Arizanović i Danila Brakočevića premijerno je izvedena 22. maja na sceni Bitef teatra. Predstava se ne bavi isključivo romanom *Stakleno zvono*, već životom same pesnikinje, a kroz nju se prelamaju ključne teme njenog romana. Silvijska Plat, američka pjesnikinja prošlog veka, upamćena na književnoj sceni kao simbol svih onih koji su poklekli pred težinom života i društva. Neprestana preispitivanja o svrsi postojanja, kriza subjekta i njegove celovitosti, opstanka identiteta ne pristajući na svet u kome živi vode je u prostor kliničke depresije i tragično nestajanje. Publika jasno oseća margine, izolaciju i nemogućnost međusobne komunikacije. Njena odluka se ne doživljava kao slabost, već kao neizbežna reakcija na toksično okruženje. Predstava je izvedena 11 puta na sceni Bitef teatra

3 – Predstava EKSTAZA, plesna predstava, koreografkinje Dunje Jocić (Srbija/Holandija), koja je osvedočena je autorka na scenama u Evropi, a potpisala je nekoliko koreografija u Bitef teatru. Bitef dens kompanija (u saradnji sa festivalom Grad teatar Budva 2025) ovom predstavom još jednom definiše sebe kao najbitniju trupu u oblasti savremenog plesa, a ova predstava je nastavak istraživanja u plesnom žanru o našoj, ali i evropskoj, tradiciji, o važnosti kulture sećanja, i njihovom uticaju na savremenosti. Premijere su planirane u Budvi u junu i Beogradu u septembru 2025. godine

Realizacija:

Predstava Ekstaza nije realizovana u 2025. godini

Komentar:

Novi projekat Ekstaza naše i evropski renomirane koreografkinje i autorke Dunje Jocić nije izvedena u 2025. godini ni u Bitef teatru, niti u okviru 39. izdanja festivala Grad teatar Budva 2025. (Letnji program). Ekstaza istražuje unutrašnja stanja čoveka, borbu uma i tela, što je prepoznatljiv motiv u radu Dunje Jocić. Srpsko-holandska koreografkinja, rediteljka i nekadašnja reprezentativka u ritmičkoj gimnastici dobitnica je

brojnih prestižnih međunarodnih i domaćih priznanja za svoj koreografski i filmski rad (Nagrada "Zwaan" (Labud), „Dimitrije Parlić“...). Njen rad na filmu takođe je visoko vrednovan: Danas živi i radi u Amsterdamu, gde vodi sopstvenu plesnu fondaciju. Njen rad se često oslanja na kombinaciju fizičkog teatra, savremenog plesa i emotivne naracije. Karijeru gradi u Holandiji (Amsterdam), ali je redovno prisutna na regionalnim festivalima. .

4 – Predstava SRŽ (radni naslov) – Autori i izvođači: Milan Manić, Vladana Manić, Aleksandar Radojičić - Projekat pod radnim nazivom SRŽ je izvedba koja se bavi problematizovanjem ideje o slobodi kao jednoj utopiji kojoj težimo. Propitujući poziciju umetnika u situaciji urušene kulture, iskrivljenih vrednosti, kontrole i posedovanja, predstava se bavi odnosom umetnika prema svom radu – delu, kao i prema proizvodu svog rada u uslovima koje diktira tržište orijentisano na masovnu proizvodnju sadržaja. Inspirisani delima dvoje umetnika sa sredine dvadesetog veka, Džudit Moline i Julijana Beka (Judith Malina, Julijan Beck), osnivača avangardne pozorišne trupe Living Theatre (Živi teatar), koja se prvenstveno zalagala za razvoj angažovanog pozorišta i brisanju granica između umetnosti i života, autori propituju sebe, svoj rad i delo, svoje osnovne životne dileme u jednoj poluizgubljenoj – poludobijenoj bitki. Eksperimentalna autorska muzika će se izvoditi uživo na improvizovanim instrumentima, nasnimavati direktno na pedal tabli i na taj način pratiti, kako pokrete izvođača tako i razvoj scena, upotpunjujući opšti utisak. Premijera je planirana za oktobar 2025. godine.

Realizacija:

Predstava Srž u koprodukciji sa Bitef teatrom nije realizovana u 2025. godini

Komentar 1:

Nakon dve godine autorski beogradski dvojac, bračni par Milan i Vladana Manić vraćaju se u Zagreb gde su nakon osam dana rezidencije predstavili publici novi materijal pronađen na ovoj i rezidencijama održanim u međuvremenu (Cirkuska rezidencijalna mreža, CirkoBalkana, KC Magacin, Bitef teatar). Predstava u nastajanju Srž, inspirisana i knjigom Juliana Becka Living Theatre, prezentovana je 14.04.2025. u dvorištu Pogona Jedinstvo (Trnjanska struga 34). Glavni protagonist dela dolazi iz okrnjene budućnosti. Izgubljen između realnosti i svoje fikcije, kritikujući napredak, Stvaraoca i njegovo delo, božanske pretenzije, znanje kao moć, potlačivanje i odbacivanje prirode i lažnu nadu, pokušava da odredi šta je dobro a što loše u svemu tome. Koristeći se Brechtovskim konceptom, poluizgubljen sa svim svojim telesnim tikovima, igra predstavu u predstavi analizirajući svoje djelo i okolnosti njegovog nastanka. Pored toga što su autori Milan Manić je i izvođač i Vladana Manić je radila projekcije na grafoskopu i tehniku. Emisija Kulturnog radija »Cirkuski špijun« radijski prati aktivnosti Nacionalne cirkuske platforme. Razgovor vodila, uvod i objavu pročitala: Jadranka Žinić Mijatović Snimio, tonski obradio i uredio:Ratko Bokić Kulturano Radio/ Cirkoram / Put u SRŽ stvari, razgovor s Milanom i Vladanom Manić: <https://youtu.be/lhH2ULhrS8?si=GCUFovgKT3CSxb8->

Komentar 2:

U produkciji Cirkusfere i Bitef teatra premijerno je na sceni Teatra 24.10.2025, izvedena predstava Entropija. Predstava se realizuje u okviru projekta FUZIJA - savremene forme umetnosti i društvenosti, razvijenog u saradnji sa Francuskim institutom u Srbiji i regionalnim programom Teatroskop, a uz finansijsku podršku Francuske ambasade u Srbiji. Autori predstave, Milan i Vladana Manić, opisuju je kao svoju "ispovest, dnevnik u pokretu, pokušaj da od nereda života naprave trenutke lepote i smisla"...predstava je manifest: priznanje da vrednost umetnosti ne počiva u njenoj prepoznatosti, već u njenoj sposobnosti da stvara, transformiše i otvara prostor za razmišljanje - čak i kada je ta umetnost nevidljiva, tih ili izgubljena u haosu svakodnevice. Autorski tim: koncept: Milan Manić i Vladana Manić, muzika: Aleksandar Radojičić. izvođenje: Milan Manić, Vladana Manić, Aleksandar Radojičić. Predstava je izvedena 4 puta na sceni Bitef teatra

5 - Predstava SLUČAJ M.M., rediteljke Andreje Kargačin, dramaturškinje Nine Plavanjac i glumice Milice Grujičić - Slučaj M. M. je predstava koja nastaje po dokumentarnom materijalu, ličnoj ispovesti glumice u sukobu sa pravim sistemom koji ugrožava život njoj i njenom detetu. Važan segment ovog projekta je odnos između izvođaice i njene projekcije, odnosno ljudskog i neljudskog izvođača. Premijera je planirana za decembar 2025. godine.

Realizacija:

Predstava Slučaj M.M. nije realizovana u 2025. godini

Komentar

Andreja Kargačin i Dora A: su autorke nove predstave Bitef teatra: **DORA ILI KO ĆE DA PROŠIVA PRSLUKE?**. Premijera je izvedena 28. decembra 2025. godine u produkciji i na sceni Bitef teatra. Sudbina Dore, aktivistkinje koja se nalazi u političkom egzilu zbog sudskog postupka zasnovanog na prisluškivanom materijalu. Delo je nastalo u svetlu studentskih i građanskih protesta u Srbiji i zasnovano je na pismima koje su autorke razmenjivale. Pitanja poput "ko će da prošiva prsluke" su metafora za identitet, prijateljstvo i politički progon, tražeći odgovore na to kako umetnost prevazilazi situaciju izgnanstva.

Igrana je jednom u ovoj godini - premijerno.

Projekat je u formi instalacije predstavljen 16.12.2025, u Ostavinskoj galeriji Magacina (Beograd, Srbija), drugog dana NE:Bitefa / Bitef je tamo gde se okupimo

Realizacija van Plana Bitef teatra za 2025 godinu

Po delu Anria de Monterlana / Henry de Montherlant: Španski kardinal / Le cardinal d' Espagne a u koprodukciji sa BERGAM ART (Prijepolje, Srbija), premijerno je igrana predstava **ŠPANSKA LUDA**, 30.05.2025, na sceni Bitef teatra

Autorski projekat Marije Bergam je izveden kao intermedijalna drama - scenska forma koja spaja klasičnu glumačku igru i savremene digitalne tehnologije – nastala kao praktični deo umetničkog doktorata Marije Bergam na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu.

U ovom savremenom scenskom čitanju, kraljica Huana koja je odbila da vlada i zatvorila se u svoje unutrašnje ludilo postaje metafora otpora, ženske slobode i cene moći.

Predstava spaja klasičnu glumačku igru sa upotrebom digitalnih tehnologija: lik Kardinala, njenog političkog protivnika, pojavljuje se u prvom činu kao projektovani avatar, dok se kraljičin razlomljen um vizualizuje kroz projekcije, glitch efekte i zvučne distorzije. Na sceni se susreću živi izvođači i virtuelni entitet, u neprestanoj borbi za istinu, kontrolu i identitet. Marija Bergam otvara prostor za budućnost pitanjem da li ispovest lude kraljice, kao što je poljuljala Kardinala, da opomene i zapita savremeni svet?

Autorski tim: adaptacija teksta i koncept: Marija Bergam; podela: Kardinal Sinseros: Slobodan Beštić; Kraljica Huana: Marija Bergam; Dvorska dama: Maja Stojanović; reditelj – saradnje je Nikola Zavišić; kreator interaktivnih vizuala: Sanjin Čorović; dizajner kostima: Boris Čakširan scenski govor Đorđe Marković; dizajn zvuka: Nikola Janković; scenski pokret: Tamara Pjević; autori muzike: Lena Kovačević i Marko Fabry, fotografije: Alex Dmitrović

Projekat je podržala Hemofarm fondacija, /program za kulturu/ prepoznajući njegovu umetničku i društvenu važnost i nameru da kroz umetnost doprinese destigmatizaciji žena i svih osoba koje se suočavaju sa psihičkim poteškoćama- Predstava je izvedena 4 puta na sceni Bitef teatra

Gostujući i drugi programi igrani u Bitef teatru u 2025. godini

Bitef teatar je u 2025. godini našoj publici predstavio 27 **gostujućih programa**. 28 izvođenja posetilo je 2739 publike i to 9 programa (10 igranja) iz Srbije (974 publike). Inostrani autori i teatri su izveli 18 programa, koje je videlo 1765 publike. Jedan deo gostujućih programa je ostvaren u saradnji sa samim gostima, a jedan deo je bio realizovan ustupanjem sale i kapaciteta Teatra, ili iznajmljivanjem istih (predstave Mos i Blještavilo u okviru 22. Beogradskog dens festivala: We speak dance; događaji u okviru Changeover festivala, Kulturnog centra Grad, koncert u organizaciji Yunus Emre Enstitüsü-Beograd)

Bitef teatar već više godina saraduje sa organizacijom Beogradski irski festival, a ove godine smo videli dve festivalske predstave na našoj sceni: Tihi već nama znane dablinske Fishamble Theatre Company i muzički performans Pokraj mora, irskog autora Lana Wilsona u izvođenju Dušice Mladenović (violina). Beoart je predstavio adaptiranu verziju predstave Severoistok koja se izvodi na ruskom jeziku i u kojoj su role poverene Marini Babošinovoj iz Rusije, Mileni Jakšić, srpskoj glumici i Kristini Holostovoj iz Ukraine. Narodno pozorište Priština čija je scena u Gračanici izvelo je predstavu u režiji Nenada Todorovića Čekajući kraj partije radenu po motivima Beketovih drama, „Čekajući Godoa i Kraj partije, dok je Kruševačko pozorište za beogradsku publiku odigralo višestruko nagrađivanu predstavu Mati, koju je prema drami „Kosovski mit“ Svetlane Slapšak, adaptirao i režirao Marko Torlaković

Na sceni Bitef teatra od aprila do kraja godine videli smo predstavu Kiss, poljsko-nemačke autorke Kasie Wolinske kao dela programa saradnje između Stanice Servisa za savremeni ples i Poljskog instituta u Beogradu; predstavu Profesionalac Dušana Kovačevića u režiji Novaka Puletića; premijeru koreografije Michelea Pastorinia Human design (saradnja Instituta za umetničku igru i Lellovbiz Art Collective, iz Rijeke) koju izvode studenti/kinje Instituta za umetničku igru. Delove pisama koja su Margita Stefanović Magi i Srđan Vejvoda razmenjivali tokom njihove veze i kasnijeg dugogodišnjeg prijateljstva, 80-ih i poznih 90-ih godina prošlog veka, uz seriju Srđanovih fotografija Magi, u formi knjige priredila je Katarina Pejović a knjižara Makart objavila pod naslovom MAGI:JA 2025 godine. Knjiga je u Bitef teatru prezentovana krajem oktobra. 18. Kondenz festival održao je dva događaja u našem teatru: La vie nouvelle, čiji koncept, koreografiju, izvođenje potpisuju francuski autori Sylvain Huc i Mathilde Olivares i solo za dva tela Oro negro, španske autorke i izvođačice Poliane Lime (rođena u Brazilu). Kao deo turneje koju organizuju Cirkusfera, Kosztolanyi Dezso Teatar (Desire festival), Cirkorama, ROOM100 i Čarobnjakov šesir a u francuskoj Baron produkciji izvedena je predstava Lento e violento, kompanije Calentina Vortese / Valentina Cortese (italijanske autorke i izvođačice). Sledi koncert Dorine Takács / DEVA u okviru Mađarsko-srpske kulturne sezone 2025/2026. a zatim su u okviru manifestacije 9. Dani Smiljane Mandukić (drugi dan) održana dva programa u Bitef teatru: na sceni STUDIO Omaž Dubravki Maletić (1939-2025) i Kolažno veče savremene igre koreografija učenica baletske škole „Lujko Davičo“ iz Beograda i Baletske škole iz Novog Sada kao potsećanje na večeri koje je organizovala Smilja Mandukić u svom stanu nazvana Soirée à Beba Bee / Večernja kod Bebe Bee koje su izvele kao nove nade savremene igre: Petra Blašić, Olga Gorškova, Nera Grujičić, Doris Sjekloča, Ana Jevtić, Marija Karakaš, Lena Milanović, Ksenija Milojković, Katarina Reljin, Ksenija Gačeša, Jelena Minić Gallon, Biljana Ilić. Na sceni Bitef teatra tom prilikom je prikazan i kratki plesni film & plesni traktat The Fool, čiju koreografiju, režiju i muzičku dramaturgiju potpisuje Svetlana Đurović, učenica Dubravke Maletić

Višegodišnji programi Bitef teatra (Bitef zona, Mesec nezavisne scene u Bitef teatru, Filozofski teatar, Beogradski internacionalni teatarski festival – BITEF)

Od **višegodišnjih programa** Bitef teatra, ove godine je realizovan delimično jedino **VII Mesec nezavisne scene u Bitef teatru**

Bitef teatar je tradicionalno institucija koja saraduje s brojnim trupama i pojedincima koji stvaraju u okviru samostalne teatarske produkcije, tako je i ove godine u okviru selektovanih predstava 7. izdanja ovog programa, planirano da vrata Bitef teatra otvorimo za 14 predstava iz Srbije i regiona (Hrvatska, Crna Gora, Severna Makedonija) kako i da autori i izvođači dobiju priliku (neki ponovo, a neki prvi put) da se predstave ovdašnjoj kulturnoj javnosti. Selektovane predstave na autentične načine ulaze u pozorišni dijalog sa savremenim trenutkom u kome nastaju. U turbulentnim danima velike svetske krize duha koji gubi bitku protiv tržišta, ratova i razaranja, te izloženi neprekidnim strahom od nadolazećih lomova, savremeni umetnici nezavisne pozorišne scene sprovode umetničke strategije odbrane i stilske taktike u lociranju dubljeg smisla unutar izazova naših dana.

Predstave nezavisne scene odlikuje siromaštvo produkcije, te time uslovljeni simplifikovani, svedeni jezik praznog prostora, u kom se uspostavljaju pročišćena scenografska rešenja. U takvim postavkama izvođač je u centru naše pažnje - predstave odlikuju glamurozne izvođačke etide - sveža, promišljena rešenja. U svedenosti uspostavljenih stilova one su besprekorne, često multimedijalne, postižući izrazitu likovnost unutar minimalističke forme.

Predstave otvaraju pitanja smisla locirajući, imenujući i umetnički uobličavajući socio-politički dijalog sa zajednicom. Predstave problematizuju i pokreću korpus pitanja i tema kulture sećanja, izbegličke krize, nemogućnosti asimilacije; trauma rata, trauma odrastanja i vršnjačkog nasilja, transgeneracijsku traumu nerešenih istorijskih pitanja koja rađaju predrasude i paranoju; probleme i pitanja roda, feminizma, maskuliniteta, pitanja identiteta; pitanja granica i graničnog i otvaranja mogućnosti za spoznaju i integrisanje loših i zastrašujućih iskustava kroz umetničku praksu.

Pozorište je hrana društva, njegov štit, njegovo oružje, njegova zaštita. Pozorište nezavisnih umetnika je hitna pomoć za rast i razvoj mnogopotrebni i uvek željenih umetničkih sloboda. Repertoar Meseca nezavisne scene u Bitef teatru donosi takvu svežinu i slobodu.

Realizacija:

Ove godine od planiranih 14 realizovano je 8 programa i izvođenja za 461 publike

Gosti iz Srbije predstavili su 6 programa, od kojih 4 iz Beograda (uz napomenu da je sedište platforme Stereovizija inicijalno u Kruševcu (Muškost u grlu) kroz 6 izvođenja programa iz Srbije (od toga 4 iz Beograda, 2 iz Novog Sada) koje je videlo 406 gledalaca

Gosti van Srbije izveli su za 55 gledalaca 2 programa (Dobri ljudi, Teatar „Zlaten Elec“ Skoplje, Makedonija i Žena himna, Koprodukcijski projekt baljanskog Teatra Fort Forno, Istarskog Narodnog kazališta Gradskog kazališta Pula, Hrvatskog narodnog kazališta u Mostaru, Udruženja „Intermezzo“ iz Sarajeva, uz potporu Austrijskog kulturnog foruma Zagreb)

Predstave selektovane za program Mesec nezavisne scene u Bitef teatru 2025. godine, koje su izvedene

- „Nina?“ (autorska predstava (i tekst): Nikolina Vujević i njena diplomatska predstava na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, Srbija) Priča o strahu i nesigurnosti, o samopouzdanju, emocijama i krhkim senzibilitetima nastala iz psihoterapeutske procesa. Glumica preispituje svaki svoj korak, kako na sceni tako i u životu, tragajući za prostorom u kome će napokon moći da bude ono što zaista jeste. Režija: Nikolina Vujević
- „Dobri ljudi“ (Teatar Zlatni Elec, Skoplje, Severna Makedonija) Duodrama rađena po tekstu Lungs Dankana Makmilana i inspirisana je projektom „The Relation Work Project“ (1976-80) Marine Abramović i Ulaja. Intimna analiza ljubavne veze i izazovima sa kojima se parovi suočavaju danas, postavljajući naizgled apsurdno, ali legitimno ekološko i etičko pitanje. Da li je opravdano imati decu u svetu ekoloških katastrofa, pandemija i ogromnim ekonomskim i društvenim kolapsima? Režija: Tamara Stojanoska
- „Žena himna“ Fort forno (Hrvatska) * Drama „Žena himna“ poseban akcent daje pitanjima multietničkog identiteta (slovenskog i germanskog; mediteranskog, balkanskog i srednjoevropskog). Ogoljena i kamerna u formi, drama istodobno barata iskustvima Brehtovog teatra i Fassbinderovog osećanja intime. Drama govori o Evropi danas. Krugovi sumnji, destrukcija i nada, koji ispisuju našu sadašnjicu, ali i otvaraju nadu i veru u snagu umetnosti. Režija: Robert Raponja
* Koprodukcijski projekat baljanskog Teatra Fort Forno, Istarskog Narodnog kazališta Gradskog kazališta Pula, Hrvatskog narodnog kazališta u Mostaru, Udruženja „Intermezzo“ iz Sarajeva, uz potporu Austrijskog kulturnog foruma Zagreb.
- „One. Ispred svog vremena“, Dah teatar (Beograd, Srbija), Multimedijalni projekat koji spaja živo izvođenje, izložbu, instalacije, video radove i fotografiju. O ženama koje su bile pionirke značajnih postignuća za našu kulturu, još uvek nedovoljno poznate i vidljive u kulturnom i istorijskom nasleđu Srbije. Režija: Jadranka Anđelić i Dijana Milošević
- „Trg ratnika“, Po tekstu britanskog dramskog pisca Nika Vuda (Nick Wood). duodrama govori o ožiljcima koje rat ostavlja u dečijim dušama, o urušavanju porodice u ratnim okolnostima, i o izbegličtvu i patnjama koje ono donosi svima, a naročito deci. Predstava razmatra kako je posle ratnih strahota moguće uključivanje izbeglih u život nove sredine, u kojoj izbeglički status stvara osećaj marginalizovanosti i mučan proces prevazilaženja ratnih trauma. Režija: Svetozar Babić, Teodora Gačić
- „Mulej“, samostalna produkcija Anice Petrović (premijerno izvedena u Pozorištu mladih, u Maloj Sali, Novi Sad, Srbija. Podrška: Akademija umetnosti Novi Sad) Monodrama (master predstava, pripremljena u okviru master studija glume u klasi prof. Nikite Milivojevića). nastala po istoimenom romanu Erlenda Lua, o ciničnoj osamnaestogodišnjoj Norvežanki Juliji koja pokušava da pronađe ekscentričan način da se ubije. Monodrama tematizuje adolescentsku suicidalnost i proces suočavanja sa smrću bližnjih i preispituje da li i kako ljubav i podrška mogu biti lekoviti u prevazilaženju psihičkih problema. Režija: Anica Petrović

- „(muš)kost u grlu“, produkcija: Stereovizija / BRINA (Beograd, Srbija)
Plesna predstava i performans umetnika Miloša Janjića istražuje pojam toksičnog maskuliniteta i njegove atribute - mizoginije i homofobije, koji su sadržani u samom telu. Kako se odlike toksične muškosti, inkorporiraju tokom sazrevanja, u telo muškarca i time čine valer specifičnih šablona ponašanja koje to telo mora da proizvodi, i biva posmatrano kao autor štetnih posledica koje ima po savremeno društvo u celini, žene, ali i na same muškarce, pogotovo u patrijarhalnim društvima, gde socijalizacija dečaka, često normalizuje nasilje. Režija: Miloš Janjić
- „Crvenkapa“, Trupa “Hajde da...” (Beograd, Srbija)
U ovoj verziji poznate bajke, Crvenkapa je na početku tinejdžerskog doba i ponovo se nalazi u šumi u kojoj živi njena baka. Ona se priseća traumatičnog iskustva seksualnog nasilja koje je imala kao devojčica, ali pošto tada nije imala podršku koja joj je trebala, postisnula je to sećanje. Odlazak na „mesto događaja“ budi zakopana sećanja, noseći sa sobom bol i patnju ali, i šansu da se to iskustvo integriše, te da Bjanka prestane da bude Crvenkapa. Režija: Marko Pejović

Predstave selektovane u program Mesec nezavisne scene u Bitef teatru 2025. godine, koje nisu izvedene (6 programa / 6 igranja)

- Holopartizanke - multimedijalna plesna predstava za četiri ljudske i četiri hologramske plesačice. Sećanje na partizanke. Pritisak istorije na nove generacije. Slike i reprodukcije koje prežive stvarnost. Režija: Andrea Kargačin *
- Jelena Savojska (Korifej teatar, Crna Gora) je poetska refleksija jedne od najznačajnijih istorijskih figura ovog prostora. Njena sena danas je prisutna u mnogim društveno političkim diskursima. Jelena je bila žena od krvi i mesa, suštinska pobunjenica za boljim svetom, boljim ljudima i boljim društvom. Režija: Zoran Rakočević *
- Test, Grupa Grupa (Kraljevo) je predstava nastala u saradnji predavača i predavačica, sa učenicima i učenicama srednjih škola u Kraljevu, kroz edukaciju na teme maloletničke narkomanije, vršnjačkog nasilja, kao i problema u porodici. Tekst predstave se zasniva na komadu „Kontrolni“ Milene Depolo u kom se govori o deci koja trpe pritisak iz porodice i nezainteresovane prosvete, te posežu za opijatima kao sredstvu bežanja iz realnosti. Režija: Vladan Slavković *
- Koko (Kazalište Hotel Bulić, Hrvatska) Ovaj kratki tekst, dramolet, Koltes je napisao u svojim poslednjim danima svoga života - o Coco Chanel, najvećoj dami francuske mode, čiji ga je život toliko fascinirao, da je poslednjim snagama ispisao nedovršeno delo - neku vrstu testamenta. Ovaj predložak polazište je za istraživanje fizičkog i psihološkog odnosa jednog neobičnog para. Režija: Senka Bulić
- Pod istim krovom predstava je nastala u koprodukciji udruženja Kulturanova i mađarskog Novosadskog pozorišta - Újvidéki Színház, u sklopu EU projekta Port of Dreamers, realizovanog sa partnerima - Dubrovačke ljetnje igre i Slovensko narodno gledališče Maribor. Knjiga „Pod istim krovom“, po čijoj je adaptaciji i nastala predstava, predstavlja dnevnik Nemca - Heninga i Sirijca - Amira. Hening i njegova žena Nikol, odlučuju da u svoju kuću prime izbeglog Sirijca Amira. Tokom 6 meseci njihovog zajedničkog života pod jednim istim krovom, svakog trenutka se suočavaju sa mnoštvom predrasuda koje imaju jedni prema drugima, na polju kulture, religije, ideoloških shvatanja, pa čak i mode, oblačenja i hrane. Režija: Ivana Janošev
- Don Kihot i svi mi sanjari različitim perspektivama i slojevima priče, publika se susreće sa novim načinom razmišljanja o klasičnoj ideji o Don Kihotu koja je transformacijom klasičnih muških likova u ženske uloge otvorila prostor za nove introspektivne interpretacije i uvid u različite aspekte ljudske prirode. Režija: Dejan Janković
Iz tehničkih razloga, otkazan je i termin u novembru 2025. godine

* Ove predstave prebačene su u selekciju za 2026. godinu

Filozofski teatar – program nije realizovan

Projekat koji je duže vremena prisutan u kulturnoj i društvenoj javnosti od 2024 godine je „uvršten u repertoar“ Bitef teatra, što je verujemo pravo mesto obzirom na suštinu ovog specifičnog kulturološkog fenomena. Bitef teatar ima u svom habitusu polemičku nit, a filozofski teatar upravo na takav način tretira ozbiljne, značajne i izazovne teme našeg vremena. 2025. godine, nije održan

Bitef zona 2025 – program nije realizovan

Redovni program Bitef teatra koji je trebalo da bude održan i ove godine na otvorenom, na Skveru Mire Trailović, ili u zavisnosti od vremenskih uslova, na velikoj i maloj sceni Bitef teatra. U okviru Bitef zone, pored dramskih predstava bili su planirani i brojni drugi sadržaji, kao što su: koncerti, javna čitanja dramskih tekstova, književne večeri, predavanja, panel diskusije...

Ovim programom, koji je u najvećem obimu besplatan za publiku, Bitef teatar je poslednjih godina završavao svoju sezonu, u prvoj polovini juna 2025. godine, nije održan

59. BITEF festival nije održan prvi put u svojoj kontinuiranoj istoriji od 53 godina

Beograd nije bio domaćin brojnim gostima iz zemlje, regiona i sveta prilikom još jednog susreta sa dometima avangardnog teatra danas. Posle jubilarnog festivala, koji je potvrdio definisanost, utemeljenost manifestacije, samostalnost i isključivanje svih umetničkih klišeja, Bitefovom neodržanim izdanjem predviđa tužnu poruku koja će se nužno odraziti na tradiciju produbljanje polja istraživanja, ponudom koja se pre svega odnosi na novitete iz domena svetskog globusa teatra, te novih inscenacija proverenih i mladih autora.

PROGRAMSKA REALIZACIJA

Pripreme ovogodišnjeg, 59. po redu Bitefa, počele su jula 2024, posetom umetničkog direktora Nikite Milivojevića Avinjonском festivalu u Francuskoj gde je selektovana predstava francuske trupe Baro d'evel *Qui som?* za otvaranje festivala u septembru 2025. Osim francuske predstave, Milivojević je pogledao 12 predstava tokom boravka, te dogovorio i dolazak umetničkog direktora Avinjonскоg festivala, Tijaga Rodrigesa, reditelja predstave *Hekuba, ne Hekuba* proslavljene nacionalne kuće Francuske, Komedi franseza.

U periodu prva dva meseca 2025. selektorski tim je selektovao još 7 predstava iz Argentine, Belgije, Nemačke, Palestine, Slovenije, Danske i Južne Koreje. Kako je za festival planirano oko 10 radova, preostale dve predstave je trebalo da budu domaća i još jedna iz regiona. Time je selekcija 59. Bitefa zatvorena u februaru, sa očekivanjima pomenuta dva rada i nastavkom rada na pratećem programu sa posebnim fokusom na *Teorijsku feštu* koja je već u svom drugom izdanju izazvala izuzetno veliko interesovanje stručne javnosti, ali i šireg kruga publike.

Nikita Milivojević nije dobio drugi mandat umetničkog direktora, te je rad na selekciji i produkciji festivala obustavljen istekom njegovog mandata (21. februar). Tek početkom marta 2025. Skupština Grada Beograda je imenovala novog predsednika Odbora, istaknutog umetnika Svetozara Cvetkovića i nove članove Odbora -- Anu Veljković, Borku Golubović Trebješanin, Đorđa Kostića i Srdana Obrenovića. Đorđe Kostić je podneo ostavku na mesto člana već na samom početku i nije učestvovao u daljem radu Odbora. Naredna četiri meseca (mart-jun) Sekretarijat za kulturu je vodio proceduru izmene pravnog okvira za realizaciju festivala -- izmenjena je Odluka o manifestacijama od značaja za Grad Beograd, te Pravila Bitefa (3. jul). Sadašnji okvir podrazumeva ukidanje pozicije umetničkog direktora, te da je upravljanje festivalom na predsedniku i članovima Odbora. U istom periodu, a pre izmene legislativnog okvira, Odbor je poziciju umetničkog direktora ponudio Nikiti Milivojeviću koji je predlog odbio u saglasju sa članicama njegovog koselektorskog tima, Tijanom Grumić i Ksenijom Đurović.

Polovinom jula meseca finansijski plan festivala nije bio poznat osim izdvojenih sredstava Osnivača koja su 50% niža nego prethodne godine, dok sredstva Ministarstva kulture nisu definisana usled višemesečnog kašnjenja rezultata godišnjeg poziva za sufinansiranje projekata iz oblasti pozorišta. Kako ni program nije definisan, sopstvena sredstva takođe nisu osigurana u iznosu koji je bio planiran. Zbog ovih, najvažnijih uslova rada, Odbor je festival pomerio na drugu polovinu novembra u nadi da će izmeštanje festivala za 2 meseca ipak omogućiti realizaciju.

Za lice koje treba da uredi program festivala Odbor je predložio uvaženog reditelja Miloša Lolića. Izmenom Odluke i Pravila Bitefa prema kojima je umetnički direktor imenovano lice čiju godišnju nadoknadu određuje gradonačelnik Beograda, g. Lolić je lice koje potpisuje ugovor sa Bitef teatrom kao pravnim licem, organizatorom manifestacije, dok Odbor utvrđuje naziv radnog mesta, tj. poziciju na festivalu, opis posla i naknadu za rad. G. Lolić je formirao tim umetničke direkcije koji su pored njega činili Ana Vujanović, svetski etablirana teoretičarka, dramaturškinja i profesorka, novijoj publici Bitefa poznata kao urednica programa *Teorijska fešta*, te Borisav Matić, pozorišni kritičar mlade generacije. Usled stava javnog mnjenja povodom održavanja ovogodišnjeg Bitefa, Ana Vujanović je istupila iz tima umetničke direkcije polovinom septembra.

Tim umetničke direkcije je 24. septembra predstavio program 59. Bitefa Odboru na 11. sednici. Odbor nije usvojio predlog programa usled neslaganja oko pozivanja Mila Raua, autora predstave *Proces Peliko*, te učešća rada kolektiva master studenata režije Fakulteta dramskih umetnosti u glavnom programu. Na narednim dvema sednicama, Odbor je Loliću i Matiću predočio dva predloga korekcije programa koje tim nije prihvatio jer su oba predloga podrazumevala izostavljanje predstave *Proces Peliko*. Nakon neuspešnih pokušaja definisanja programa, predsednik Odbora Svetozar Cvetković podnosi ostavku a nešto kasnije i članica gđa Borka Trebješanin Golubović. Na upit g. Cvetkovića za mišljenje Osnivaču o nastavku rada Odbora, dobija odgovor da do razrešenja članova Odbora oni moraju obavljati svoje dužnosti. G. Miloš Latinović je, budući da nije bilo pomaka u usvajanju Odluke o programskom i finansijskom planu, predložio Odboru da donese Odluku kojom bi Bitef teatar započeo pregovore o sporazumnoj raskidu ugovora sa g. Lolićem i g. Matićem, te je kroz dogovore sa Vladanom Smiljkovićem, advokatom g. Lolića, 22. Oktobra finalizovan proces raskida oba autorska ugovora sa zaključkom da Odbor može prikazati jednu predstavu iz predloženog programa – *Braća (BROS)* u režiji Romea Kastelućija.

Predsednik Odbora u ostavci g. Cvetković je u narednom periodu sa timom Bitefa radio na novom predlogu repertoara i finansijskog plana koji je uključivao pet, odnosno tri predstave, te je 31. oktobra zakazana sednica Odbora na kojoj bi se pomenuti plan usvojio. Predstava *1981*. Novosadskog pozorišta je istog dana sednice uputila izvinjenje da ipak neće moći da učestvuju na Bitefu, dok je *Hamlet parti* Narodnog pozorišta Sterija otkazana od strane Bitefa. Tekući plan predsednika Odbora odnosi se na dva izvođenja kompanije Romea Kastelućija, ali kako je vremenski period za realizaciju ove tehnički kompleksne predstave previše kratak, inicijalni prostor, Atelje 212, je nakon uvida u tehnički rajder i činjenice da je trupi potrebno celih pet dana, ipak povuklo mogućnost saradnje. Usled ovog logističkog problema, tim festivala započeo je pregovore sa Pozorištem na Terazijama koje zdušno podržava festival, ali ni ova situacija nije bez izazova. Kako je decembar tradicionalno mesec u kome pozorišta ostvaruju najviše prihoda, a ove godine, bez programskih sredstava, je posebno važan precizan repertoarski plan. Bilo je neophodno da trupa adaptira broj dana potrebnih za montažu i izvođenje kako bismo mogli da potvrdimo izvedbenu lokaciju, ali trupa je na koncu takođe otkazala svoje učešće na Bitefu usled trenutne situacije sa festivalom i cenzure o kojoj su obavešteni od strane evropskih kolega. Tako je celokupan program Odbora bio onemogućen i 59. izdanje Bitefa nije realizovano.

FINANSIJSKA REALIZACIJA FESTIVALA KOJI SE NIJE DESIO

Budući da je tim festivala intenzivno radio sa Anom Vujanović, Milošem Lolićem i Borisavom Matićem, brojni sektori festivala su bili angažovani na pripremama, kao i inače.

Sektori tehnike, marketinga, urednik kataloga i sajta, koordinatorka prevodilaca, prevodioci i služba za goste su u period maj – oktobar meseca bili direktno uključeni u pripreme kako bi u izuzetno kratkom roku od samo nekoliko meseci autorski tim uspeo da napravi relevantan i umetnički izvanredan program.

Nešto više od polovine nastalih troškova je Sekretarijat za kulturu „priznao“ Bitef teatru dok je rad prevodilaca, službe za goste i delova marketinga ostao enigma Osnivaču festivala, te ih nije nadoknadio. Ističemo da je koordinatorka službe prevodilaca, gđa Vera Konjović, najdugovečnija Bitefova saradnica i dugogodišnja urednica pratećeg programa festivala Bitef na filmu, uspela da sa svojim timom prevede preko 180 strana teksta na srpski sa italijanskog, engleskog i nemačkog jezika -- u pitanju su tehnički rajderi, uputstva reditelja za lokalni produkcijski tim, kao i 50% teksta predstave *Proces Peliko* koji je izuzetno verbalna predstava sa specifičnim argom a da za svoj rad nije dobila nadoknadu.

Kako se festival nije odvio, Bitef je izgubio generalnog sponzora (Blanc1664), 2 finansijska sponzora sa kojima je brižno građen odnos poverenja i uzajamnog poštovanja (Erste bank, Generali osiguranje), oko 30 sponzorstava u robi usled kojih festival dramatično smanjuje troškove realizacije kao i podršku Francuskog instituta, Gete instituta i Delegacije Evropske unije u Beogradu.

Година LXIX Број 27

23. мај 2025. године

Цена 290 динара

Скупштина Града Београда, на седници одржаној 20. маја 2025. године, на основу члана 11. став 4. Закона о финансијској издацима издацима од државе („Службени лист гласник РС”, бр. 123/17, 59/18, 90/21, Одлука УС РС, 21/21, Одлука УС РС, 53/21 – Одлука УС РС, 66/21, 136/21, 43/23, 60/23, 11/24 – Одлука УС РС и 79/24), члана 13. став 1. ставка б. Закона о главном граду („Службени гласник РС”, бр. 126/07, 83/14 – др. закон, 101/15 – пр. закон, 37/19 и 111/21 – пр. закон) и члана 31. тачка 7. Статута Града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 39/08, 6/10, 23/13, „Службени гласник РС”, број 7/16 – Одлука УС и „Службени лист Града Београда”, број 60/19), донела је

ОДЛУКУ

О ДОДЈЕЛИ ПРАЧКЕ ПОМОЋИ ПОРОДИЦАМА СА ДЕЦОМ ШКОЛСКОГ УЗРАСТА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА БЕОГРАДА

Члан 1.

Ова одлука утврђује се првом на дужином једном годишње исплатом породицама ученика који редовноohaђују основне и средње школе у јавној или приватној школи на територији града Београда од школске 2025/2026. године.

Члан 2.

Ово право може на остварити родитељ или друго законско заступник детега јединствено годишње под условом да је дете редовно ученик основне или средње школе у јавној или приватној школи на територији града Београда.

Члан 3.

Износ прачке у износу од 20.000 динара по ученику, на име прачке помоћи, исплатују се на рачун једине одрживе или другог законског заступника ученика.

Средства предвиђена чланом 1. ове одлуке обезбеђена су у буџету Града Београда.

Члан 4.

Органи ширега јединства Градске управе Града Београда надлежни за исплату образовања и деце заштите – Сектор за образовање и децу заштите стараће се о реализацији ове одлуке, док се за исплату и обезбеђивању средстава предвиђених чланом 3. ове одлуке.

Члан 5.

Даном почетка примене ове одлуке престаје на извој

Одлука о оделом једне годишње исплатом са циљем школе школског узраста на територији града Београда („Службени лист РС”, број 41/24).

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Београда”, а примењује се од 1. јуна 2025. године.

Скупштина Града Београда
Број 6-403/25-41, 20. маја 2025. године

Председник
Никола Николијевић, с. р.

Скупштина Града Београда, на седници одржаној 20. маја 2025. године, на основу члана 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон и 67/18), члана 8. став 1. тачка 8. и тачка 12. Закона о главном граду („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/15 – др. закон и 37/19) и члана 23. тачка 34. члана 31. Статута Града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 39/08, 6/10, 23/13, „Службени гласник РС”, број 7/16 – Одлука УС и „Службени лист Града Београда”, број 60/19), донела је

ОДЛУКУ

О ИМЕНАМА И ДОПУНАМА СЛУЖБЕ О СТАЛНИМ МАНИФЕСТАЦИЈАМА У ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ГРАД БЕОГРАД

Члан 1.

У Одлуци о сталним манифестацијама у области културе од значаја за град Београд („Службени лист Града Београда”, бр. 30/07, 78/14, 86/16, 86/16, 4/17, 30/19, 9/21, 11/21, 19/22, 76/22 и 65/23), у члану 4. после става 1. додаје се нови став који гласи:

„Манифестацију предлаже одговорна организација или лице које има надлежност за предлажање садржаја Града Београда”.

У истом члану, у ставу 3. после речи „утврђује”, додају се речи „које гласи: „дизајнирају тематичке, посебних и пратећих програма, даје сугестије при изради каталога и других публикација манифестације, по потреби предлаже сараднике који ће одбору манифестације предложити програм манифестације, утврђује”.

Члан 3.

Чл. 8, 9 и 9. бр. 1 и 2.

ПРИЈАВЛЈЕ И ЗАВИШНО СТУПЊЕ

Члан 3.

Службени Прогласи Београда доносе привремену менаџментну одлуку успијешна са свом одлуком у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

До доношења нових привремено менаџментних одлука или нових привремено додела до ступања на снагу ове одлуке, у делу којима је у спротивности са овом одлуком.

Члан 4.

Менаџментни директори менаџментних јединица које недовољавају до ступања на снагу ове одлуке предузимају са једном до 31. јуна 2025. године.

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Београда“.

Скупштина Града Београда
Број 6-405/25-С, 20. маја 2025. године

Председник
Никола Николијевић, с. р.

Скупштина Града Београда, на седници одржаној 20. маја 2025. године, на основу члана 11. Закона о службеном граду („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 110/16 – др. закон, 89/19 и 111/21 – др. закон), члана 13. став 2. и члана 31. Статута Града Београда („Службени гласник Града Београда”, бр. 36/08, 6/10, 2/13, „Службени гласник РС”, број 7/16 – Одлука УС и „Службени лист Града Београда”, број 60/19), доноси је:

ОДЛУКУ

О ДОПУНИ ОДЛУКЕ О НАПЛАТИ ГРАДА БЕОГРАДА – ДЕСПОТ СТЕФАН ЛАЗАРЕВИЋ

Члан 1.

У Ситуацији о Наплати града Београда – деспот Стефан Лазаревић („Службени лист Града Београда”, бр. 3/03, 2/04, 41/13, 66/13, 52/14, 67/17, 50/23, 158/20 и 5/23) у члану 7. последње става 2. додаје се нови став који гласи:

„Допуњено у односу на став 2. овог члана, председник и чланови Комисије за јерогну Београда града Београда – деспот Стефан Лазаревић, могу доделити пристојећу награду и постојећу на става 2. овог члана.”

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Београда“.

Скупштина Града Београда
Број 6-405/25-С, 20. маја 2025. године

Председник
Никола Николијевић, с. р.

Скупштина Града Београда, на седници одржаној 20. маја 2025. године, на основу члана 3. став 1. став 2. и члана 9. став 1. и члана 13. Закона о комуналним приватностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/20, 96/19), члана 37. Закона о приватизацији и у складу с привремено менаџментном одлуком („Службени гласник РС”, бр. 60/15, 11/18, 64/18 – др. закон, 89/19, 111/19 и 9/20) и члана 25. став 1. тачка 13. Статута Града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 39/08, 6/10, 23/13, „Службени гласник РС”, број 7/16 – Одлука УС и „Службени лист Града Београда”, 60/19), доноси је:

ОДЛУКУ

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О ЈАВНОМ ЛИНИЈСКОМ ПРВОЗУ ПУТНИКА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА БЕОГРАДА

Члан 1.

У Одлуци о јавном линијском превозу путника на територији града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 61/03, 10/11, 55/11, 88/14, 2/15, 89/16, 89/20, 108/20, 22/21, 111/21, 15/22, 70/22, 23/23, 40/23, 65/23, 10/24, 37/24, 140/24 и 155/24 у њеном тексту: Ситуација), у члану 26. после става 6. додаје се нови став и гласи:

„Надлежна организациона јединица може пренети на јавно или приватно предузеће или на приватно предузеће од стране Града Београда за посматрање и руковођење јавним линијским првозом путника на територији града Београда.”

Члан 2.

У члану 30а. став 1. тачка 3., мења се и гласи:
„после од 1. септембра 2025. године, аутобус којима се обавља линијски првоз не смеју бити старија од 10 година.”

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Београда“.

Скупштина Града Београда
Број 6-405/25-С, 20. маја 2025. године

Председник
Никола Николијевић, с. р.

Скупштина Града Београда, на седници одржаној 20. маја 2025. године, на основу чл. 3. и чл. 5. став 3. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, бр. 14/16, 80/19), члана 12. став 1. тачка 7. Закона о јавном граду („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 37/19 и 111/21 – др. закон) и члана 31. став 1. тачка 8. Статута Града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 29/05, 6/10, 23/13, 7/16, 17/16 – Ситуација УС и 60/19), доноси је:

ОДЛУКУ

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О СПИНАЈЉУ ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЊА ЗА НАПЛАТУ ЛОГИСТИКУ И РУКОВОЂЕЊЕ ЈАВНИМ ПРВОЗОМ ПУТНИКА У БЕОГРАДУ

Члан 1.

Овом ситуацијом врши се промена постојећег имена јавног комуналног предузећа за линијску, посматрање и руковођење јавним првозом путника у Београду – ЈКП „Наплата првозне услуге Београд” у јавно комунално предузеће за управљање, контролу и логистику јавног првоза путника у

Član 12.

Organizacione, stručne, administrativne, finansijske i tehničke poslove za potrebe Oktobarskog salona obavlja pravna jedinica ili druga oblika javne ili privatne ustanove iz oblasti kulture u Gradu Beogradu.

U skladu sa stavom 1. ovog člana izdati su rešenjima organizacione jedinice upravne grane Grada Beograda naloge za poslove kulture.

Nadzor nad obavljanjem poslova iz ovog člana vrši pravna jedinica iz oblasti kulture u Gradu Beogradu nadležna za poslove kulture.

Član 13.

Izveštaj o održavanju Oktobarskog salona sa izveštajem o utrošacima i ostvarenim sredstvima i mišljenjem o uspešnosti realizacije programa Oktobarskog salona, izdaje se komisiji, koja je u sastavu članova Odbora Oktobarskog salona, dopunom gradskog organa kulture Beograda preko pravne jedinice iz oblasti kulture upravne grane Grada Beograda, najkasnije na kraju kulture, najkasnije u roku od 60 dana od dana završetka Oktobarskog salona.

Član 14.

Sredstva za održavanje Oktobarskog salona obezbeđuju se u budžetu Grada Beograda iz sredstava namenjenih prihvatanju i predavanju programima Oktobarskog salona, kao i ostalim potrebama u oblasti kulture za koje se sredstva obezbeđuju u budžetu Grada Beograda.

Pored sredstava iz stava 1. ovog člana, Odbor Oktobarskog salona obezbeđuje sredstva za održavanje Oktobarskog salona iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Član 15.

Ova pravila izdala su u skladu sa pravilima postupka izdavanja Pravila Odbora prihvatanja i predavanja („Službeni list Grada Beograda”, broj 22/23).

Član 16.

Ova pravila Oktobarskog salona stupaju na snagu od dana objavljivanja u „Službenom listu Grada Beograda”.

Skupština Grada Beograda
 Broj 614/25, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Председник
 Никола Николиć, s. r.

Skupština Grada Beograda, na sednici održanoj 27. jula 2025. godine, na osnovu člana 3. Statuta o statusu mesta i statusu opštine Beograda („Službeni list Grada Beograda”, broj 15/09, 7/09/14, 8/16, 9/16, 4/17, 6/19, 2/21, 7/21, 1/22, 2/22, 7/22, 6/23 i 2/25) i člana 3. Statuta o statusu mesta i statusu opštine Beograda („Službeni list Grada Beograda”, broj 35/03, 6/13, 25/13, „Službeni list Grada Beograda”, broj 7/16) izdala je Ova pravila („Službeni list Grada Beograda”, broj 53/25), donela je

ПРАВИЛА
БЕОГРАДСКОГ ИНТЕРНАЦИОНАЛНОГ ТЕАТАРСКОГ ФЕСТИВАЛА БИТЕФ

Члан 1.

Beogradski i evropski festival teatarski (festival – БИТЕФ) (у daljem tekstu: БИТЕФ), istovremeno i naziv festivala u oblasti kulture od kulture od Grada Beograda je međunarodni festival pozorišnog stvaralaštva.

БИТЕФ се одржава у Београду, једном годишње, у септембру.

Члан 2.

Циљ БИТЕФа је промовисати и подржати позоришно стваралаштво, као и давати допринос развоju позориšne уметности и кulture.

Члан 3.

БИТЕФ нема статус правног лица.

Члан 4.

БИТЕФ има члана.

Знак БИТЕФа је предмет заштите и његово коришћење је регулисано правним прописима. Знак БИТЕФа може се користити само за потребе промовисања и подршке БИТЕФа.

О промени и употреби знака БИТЕФа одлучује Град Београд.

59BITEF25
29. novembar - 5. decembar 2025.

29. i 30. novembar Svečano otvaranje	20.00	trajanje: 2h	Bitof teatar	Bitof teatar, Beograd, Srbija RADNI NAZIV Koncept i režija: Andreja Kargačin
30. novembar	19.00	trajanje: 4h	prostor 66 bit naknadno objavljen	Vinterfestvohen, Beč, Austrija PROCES PELIKO Režija: Mila Rau
02. i 03. decembar	16.00	trajanje: 2h	Fakultet dramskih umetnosti	Fakultet dramskih umetnosti, Beograd, Srbija RADNI NAZIV (MASTER ISPIT) Autori: kolektivno autorstvo
02. decembar	20.00	trajanje: 1h50'	Bitof teatar	Bitof teatar, Beograd, Srbija SAMOUBISTVO KAO (DRUŠTVENA) ČINJENICA Koncept i režija: Ana Janković
03. i 04. decembar	20.00	trajanje: 1h	Atelje 212 Scena „Mira Trstović“	Aleksander Zajn, Berlin, Nemačka i Beograd, Srbija TENZIJA Koreograf: Aleksander Zajn
04. i 05. decembar	20.00	trajanje: 1h30'	Naravno pozorište u Beogradu Velika scena	Sočetas, Teatro Komandini, Čezena, Italija BROS Režija: Romeo Kastelufi

Scene Bitef teatra

Na sceni Bitef teatra, koja ima 177 mesta, igrano je 47 programa (130 izvedenja) koja beleže posetu od 13491 publike

*Scena **STUDIO** bitef teatra

Prostor Kluba Bitef teatra, koji je do 2023. godine kao scenski/izvođački bio sporadično korišten za kamerne, imerzivne programe, postaje Scena STUDIO Bitef teatra. Mala scena, kao novi prostor Teatra, skromnog kapaciteta gledališta (77 mesta) razvija manje tehnički zahtevne forme teatarskog izraza – pozorišne minijature: intimističke ili angažovane predstave i performanse, koje nastaju kao plod umetničkih iskoraka u istraživanje i razvoj novih izvedbenih formi. Planirani su i umetnički seminari, paneli, predavanja i radionice koje promovišu i pomažu ustanovljavanju svežeg pozorišnog jezika – žanrovskih struktura koje kombinuju i unapređuju savremeni pozorišni izraz. Namera nam je da STUDIO opstane kao krovna institucija za promociju nezavisnih umetnika i trupa iz regiona. Tako bi “škola mišljenja Bitef teatra” – koja se odnosi na formiranje mladih hrabrih i mislećih autora i publike – dobila svoju novu “učionicu” – scenu koja će govoriti

Na sceni STUDIO tri programa, koliko je bilo i izvođenja videlo je 400 gledalaca.

Izdanja Bitef teatra

Bitef teatar, pored kataloškog izdanja koje prati svaki Bitef festival, povremeno, kada se za to steknu uslovi ostvari svoje izdanje i tokom sezone. Ove godine Bitef teatar je izdao samo publikaciju: Biti internacionalnim teatarskim eminentnim festivalom ili Dosije B.I.T.E.F..(autor: Bitef teatar, tiraž: 300, ISBN: 978-86-84329-48-7)

Bitef teatar, direktor Miloš Latinović

4.3. REPERTOAR BITEF TEATRA U 2025. GODINI: 89 PROGRAMA, 223 IZVOĐENJA, 49976 GLEDALACA

- 4.3.1. Produkcije i koprodukcije u 2025: 18 programa, 187 izvođenja, 36653 publike
- 4.3.2. Gostujuće predstave u Bitef teatru u 2025: 27 programa.28 igranja, 2812 publike
- 4.3.3. Višegodišnji programi Bitef teatra u 2025: 8 programa, 8 izvođenja, 461 publike

Specifikacija po programima:

Produkcije i koprodukcije u 2025 (A+B): 18 programa, 187 izvođenja, 36653 publike

- Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 5 programa (3+2) / 28 izvođenja (20+8) / 2712 (1178+1430) publike
- Produkcije i koprodukcije izvedene pre 2025. godine: 13 programa (1+12) / 159 (5+154) izvođenja / 33941 (152+33789) publike

Od toga

- U Bitef teatru: 15 (4+11) programa, 98 (23+75) izvođenja, 11718 (1330+10388) publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 5 (3+2) programa / 26 izvođenja (18+8) / 2612 (1178+1434) publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 10 (1+9) programa / 72 (5+67) izvođenja / 9106 (152+8954) publike
- Na gostovanjima: 17 (1+16) programa, 89 (2+87) izvođenja, 24935 (100+24835) publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 6 (1+5) programa, 41 (2+39) izvođenja, 12418 (100+12318) publike

Od toga:

- U Srbiji: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
  - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
- Van Srbije: 9 programa / 41 izvođenje / 12418 publike
  - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program / 2 izvođenja / 100 publike
  - Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 8 programa / 39 izvođenja / 12318 publike

Od toga:

Na festivalima: 8 programa, 21 izvođenje, 5035 publike

- U Srbiji: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike
  - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa / 12 izvođenja / 3335 publike
- Van Srbije: 4 programa, 9 izvođenja, 1700 publike
  - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa (1+3) / 9 izvođenja (2+7) / 1700 (100+1600) publike

Od toga

- Na sceni Bitef teatra: 14 programa (3+11), 97 izvođenja (22+75). 11538 publike (1150+10388)
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 4 (2+2) programa, 25 (17+8) izvođenja, 2432 (998+1434) publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 10 (1+9) programa, 72 (5+67) izvođenja, 9105 (152+8954) publike
- Na sceni STUDIO: 1 program, 1 izvođenje, 180 publike

A Produkcije Bitef teatra u 2025 4 programa (3+1) / 25 izvođenja (20+5) / 1430 publike (1278+152)

- Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 3 programa / 20 izvođenja / 1278 publike
- Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 1 program / 5 izvođenja / 152 publike

---

Od toga

- U Bitef teatru: 4 programa, 23 izvođenja, 1330 publike,
  - o Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 3 programa (2+1) / 18 izvođenja (17+1) 1178 publike (998+180)
    - Od toga na sceni STUDIO; 1 program, 1 izvođenje, 180 publike
  - o Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 1 program , 5 izvođenja, 152 publike

- Na gostovanjima: 1 program, 2 izvođenja, 100 publike
  - o U Srbiji /
  - o Van Srbije
    - Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program, 2 izvođenja, 100 publike
    - Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine /

Od toga na festivalima

- U Srbiji /
- Van Srbije
  - o Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program / 2 izvođenja / 100 publike
  - o Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine

Od toga

- Na sceni Bitef teatra: 3 programa (2+1), 22 izvođenja (17+5). 1150 publike (998+152)
  - o Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa, 17 izvođenja, 998 publike
  - o Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 1 program, 5 izvođenja, 152 publike
- Na sceni STUDIO: 1 program, 1 izvođenje, 180 publike

B Koprodukcije Bitef teatra i partnera u 2025. 14 programa (2+12) / 162 izvođenja (8+154) / 35223 publike (1434+33789)

- Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa / 8 izvođenja / 1434 publike
- Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 12 programa / 154 izvođenja / 33789 publike

---

Od toga

- U Bitef teatru: 11 programa, 75 izvođenja, 10388 publike,
  - o Korodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa / 8 izvođenja, 1434 publike
  - o Kodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 9 programa ,67 izvođenja, 8954 publike

- Na gostovanjima: 16 programa (11+5), 87 izvođenja (48+39). 22971 publike (10653+12318)

- o U Srbiji: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
  - Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - Korodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
- o Van Srbije: 5 programa, 39 izvođenja, 12318 publike
  - Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 5 programa, 39 izvođenja, 12318 publike

Od toga na festivalima

- U Srbiji: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike
  - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - o Korodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publi
- Van Srbije: 3 programa, 7 izvođenja, 1600 publike
  - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - o Korodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: :3 programa, 4 izvođenja, 1600 publike

---

Od toga

- Na sceni Bitef teatra: 11 programa, 75 izvođenja, 10388 publike,
  - o Korodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa 8 izvođenja, 1434 publike

- Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 9 programa ,67 izvođenja, 8954 publike

- Na sceni STUDIO: /

GOSTUJUĆE PREDSTAVE U BITEF TEATRU (A+B+C): 27 programa 28 igranja, 2842 publike

- Na sceni Bitef teatra: 25 programa / 26 izvođenja / 2622 publike
- Na sceni Studio Bitef teatra: 2 programa, 2 izvođenja, 220 publike

Gosti

- Iz Srbije: 9 programa, 10 igranja, 1077 publike
- Van Srbije: 18 programa, 18 igranja, 1765 publike

A Gostovanja u Bitef teatru u 2025: 5 programa. 6 igranja. 684 publike:

- Gosti iz Srbije: 3 programa, 4 igranja, 477 publike
- Gosti van Srbije: 2 programa, 2 igranja, 207 publike

B Gostovanja ostvarena kroz saradnju Bitef teatra sa gostima 10 programa, 10 igranja, 1450 publike

- Gosti iz Srbije: 4 programa, 4 igranja, 520 publike
- Gosti van Srbije: 6 programa: 6 igranja, 930 publike

C Gostovanja ostvarena kao drugi programi održani u Bitef teatru: 14 programa (u okviru Changeover festivala: 9 programa), izvođenja, 688 publike

- Gosti iz Srbije: 2 programa, 2 izvođenja. 60 publike
- Gosti van Srbije: 10 programa, 10 izvođenja, 628 publike

VIŠEGODIŠNJI PROGRAMI BITEF TEATRA U 2025: 8 programa, 8 izvođenja, 461 publike. 8 programa. 8 izvođenja, 461 publike

A VII Mesec nezavisne scene: **8 programa, 8 izvođenja, 461 publike**

B VIII Bitef zona, 2026: **Program nije realizovan**

C Filozofski teatar u Bitef teatru / 2024: **Program nije realizovan**

D 59. Beogradski internacionalni teatarski festival – BITEF **Program nije realizovan**

Specifikacija:

A VII Mesec nezavisne scene: 8 programa, 8 izvođenja, 461 publike

- Gosti iz Srbije
  - 6 programa (od toga 4 iz Beograda. 2 iz Novog Sada) uz napomenu da je sedište platforme Stereovizija inicijalno u Krušvcu (Muškost u grlu)
  - 5 izvođenja programa iz Srbije (od toga 4 iz Beograda. 1 iz novog Sada) uz napomenu da je sedište platforme Stereovizija inicijalno u Krušvcu (Muškost u grlu)
  - 406 publike
- Gosti van Srbije
  - 2 programa (Dobri ljudi, Teatar „Zlaten Elec“ Skoplje, Makedonija i Žena himna, Koprodukcijski projekt baljanskog Teatra Fort Forno, Istarskog Narodnog kazališta Gradskog kazališta Pula, Hrvatskog narodnog kazališta u Mostaru, Udruženja “Intermezzo” iz Sarajeva, uz potporu Austrijskog kulturnog foruma Zagreb
  - 2 izvođenja
  - 55 publike

PRILOG 1

Broj programa, izvođenja i publike po scenama

Na sceni Bitef teatra: 47 programa, 130 izvođenjam 13491 publike

- Produkcije i koprodukcije Bitef teatra: 14 programa (3+11), 97 izvođenja (22+75). 11538 publike (1150+10388)
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 4 (2+2) programa, 25 (17+8) izvođenja, 2432 (998+1434) publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 10 (1+9) programa, 72 (5+67) izvođenja, 9105 (152+8954) publike
- Gostujući i drugi programi igrani u Bitef teatru 25 programa / 26 izvođenja / 2622 publike
- VII Mesec nezavisne scene: 8 programa. 8 izvođenja, 461 publike

Na sceni STUDIO: 3 programa, 3 izvođenja, 400 publike

- Produkcije i koprodukcije Bitef teatra: 1 program, 1 izvođenje, 180 publike
  - o Produkcije i koprodukcije Bitef teatra: 1 program, 1 izvođenje, 180 publike
    - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program, 1 izvođenje, 180 publike
    - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: /
- Gostujući i drugi programi igrani u Bitef teatru 2 programa, 2 izvođenja, 220 publike

4.4. TABELARNI PRIKAZ / REPERTOAR BITEF TEATRA U 2025. GODINI: 89 PROGRAMA, 223 IZVOĐENJA, 49976 GLEDALACA

- 4.4.1. Produkcije i koprodukcije u 2025: 18 programa, 187 izvođenja, 36653 publike
- 4.4.2. Gostujuće predstave u Bitef teatru u 2025: 27 programa.28 igranja, 2812 publike
- 4.4.3. Višegodišnji programi Bitef teatra u 2025: 8 programa, 8 izvođenja, 461 publike

PRODUKCIJE I KOPRODUKCIJE U 2025 (A+B): 18 programa, 187 izvođenja, 36653 publike

- Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 5 programa (3+2) / 28 izvođenja (20+8) / 2712 (1278+1430) publike
- Produkcije i koprodukcije izvedene pre 2025. godine: 13 programa (1+12) / 159 (5+154) izvođenja / 33941 152+33789) publike

GOSTUJUĆE PREDSTAVE U BITEF TEATRU (A+B+C): 27 programa 28 igranja, 2842 publike

VIŠEGODIŠNJI PROGRAMI BITEF TEATRA U 2025: 8 programa, 8 izvođenja, 461 publike.

PRODUKCIJE BITEF TEATRA U 2025: 4 programa (3+1) / 25 izvođenja (20+5) / 1430 publike (1278+152)

- Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 3 programa / 20 izvođenja / 1278 publike
- Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 1 program / 5 izvođenja / 152 publike

Od toga

- U Bitef teatru: 4 programa, 23 izvođenja, 1330 publike,
  - o Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 3 programa (2+1) / 18 izvođenja (17+1) 1178 publike (998+180)
    - Od toga na sceni STUDIO; 1 program, 1 izvođenje, 180 publike
  - o Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 1 program , 5 izvođenja, 152 publike
- Na gostovanjima
  - o U Srbiji /
  - o Van Srbije
    - Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program, 2 izvođenja, 100 publike
    - Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine /
Od toga na festivalima
      - U Srbiji /
      - Van Srbije
        - o Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program / 2 izvođenja / 100 publike
        - o Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine

Od toga

- Na sceni Bitef teatra: 3 programa (2+1), 22 izvođenja (17+5). 1150 publike (998+152)
  - o Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa, 17 izvođenja, 998 publike
  - o Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 1 program, 5 izvođenja, 152 publike
- Na sceni STUDIO: 1 program, 1 izvođenja, 180 publike

4.4.1.1. Produkcije premijerno izvedene 2025. godine

Bitef teatar, Beograd, Srbija

Scena Bitef teatra

Andreja Kargačin, Dora A

DORA ILI KO ĆE DA PROŠIVA PRSLUKE?

Izvođenje: Andreja Kargačin, Natalija Stepanović, Dora A

Premijera: 28.12.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Bitef teatar, Beograd, Srbija

Scena Bitef teatra

Inspirisano životom i delom Stakleno zvono Silvije Plat / Sylvia Plath The Bell Jar

SILVIJA

Režija: Nemanja Mijović

Premijera: 22.05.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Bitef teatar, Beograd, Srbija

Scena STUDIO Bitef teatra

SAMOUBISTVO KAO (DRUŠTVENA) ČINJENICA

Autorski projekat

Monodrama / politički kabare

Koncept, režija, dizajn scene i kostima: Ana Janković

Premijera: 26.04.2025, Scena STUDIO Bitef teatra, Beograd, Srbija

Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine

Bitef teatar, Beograd, Srbija

Publika se kreće kroz različite prostore Bitef teatra

Dimitrije Kokanov

KRETANJE

Režija: Jovana Tomić

Premijera: 03.03.2020, Bitef teatar (31 rođendan Bitef teatra)

Andreja Kargačin, Dora A DORA ILI KO ĆE DA PROŠIVA PRSLUKE?			Bitef teatar, Beograd, Srbija			
Premijera: 28.12.2025, Scena STUDIO, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja			1			
U BITEF teatru			1			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji						
Broj igranja – gostovanja van Srbije						
Broj gledalaca			180			
U BITEF teatru			180			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji						
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije						
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
28.12.2025.	1					
UKUPNO	1					
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade

Inspirisano životom i delom Silvije Plat / Sylvia Plath SILVIJA			Bitef teatar, Beograd, Srbija			
Premijera: 22.54.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja			8			
U BITEF teatru			6			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji						
Broj igranja – gostovanja van Srbije			2			
Broj gledalaca			399			
U BITEF teatru			299			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji						
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije			100			
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
22.05.2025.	1	70				
23.05.2025.	1	62				
07.06.2025.	1	52				
08.10.2025.	1	40				
23.11.2025.	1	37				
23.12.2025.	1	38				
UKUPNO	6	299				
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
3. Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3 Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca – gostovanja van Srbije	Festival	Nagrade
12.09.2025.	Bosna i Hercegovina Sarajevo	Sarajevski ratni teatar	2	100	1. Sarajevo Theatre Showcase	
UKUPNO			2	100		

Učešće na festivalima: 2 izvođenja, 100 publike

U Srbiji /

Van Srbije: 2 izvođenja, 100 publike

SAMOUBISTVO KAO (DRUŠTVENA) ČINJENICA Autorski projekat / Monodrama / politički kabare Koncept, režija, dizajn scene i kostima: Ana Janković			Bitef teatar, Beograd, Srbija			
Premijera: 26.04.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija (scena Studio)						
Broj igranja			11			
U BITEF teatru			11			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji						
Broj igranja – gostovanja van Srbije						
Broj gledalaca			699			
U BITEF teatru			699			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji						
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije						
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
26.04.2025.	1	170				
26.04.2025.	1	60				
27.04.2025.	1	58				
10.05.2025.	1	59				
27.05.2025.	1	70				
28.05.2025.	1	51				
04.06.2025.	1	64				
19.10.2025.	1	110				
14.11.2025.	1	60				
28.11.2025.	1	56				
18.12.2025.	1	57				
UKUPNO	11	699				
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2. Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade

Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine

Dimitrije Kokanov, KRETANJE Režija: Jovana Tomić			Bitef teatar, Beograd, Srbija			
Premijera: 03.03.2020, Bitef teatar (31 rođendan Bitef teatra)						
Broj igranja			5			
U BITEF teatru			5			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji						
Broj igranja – gostovanja van Srbije						
Broj gledalaca			152			
U BITEF teatru			152			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji						
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije						
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
23.01.2025	1	35				
28.02.2025	1	31				
28.03.2025	1	18				
13.05.2025.	1	33				
05.10.2025.	1	35				
UKUPNO	5	152				
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2. Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
3. Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival	nagrade
UKUPNO						

KOPRODUKCIJE BITEF TEATRA I PARTNERA U 2025: 14 programa (2+12) / 162 izvođenja (8+154) / 35223 publike (1434+33789)

- Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa / 8 izvođenja / 1434 publike
- Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 12 programa / 154 izvođenja / 33789 publike

---

Od toga

- U Bitef teatru: 11 programa, 75 izvođenja, 10388 publike
  - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa 8 izvođenja, 1434 publike
  - o Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 9 programa ,67 izvođenja, 8954 publike
- Na gostovanjima: 16 programa (11+5), 88 izvođenja (49+39).22971 publike (10653+12318)
  - o U Srbiji: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
    - Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
  - o Van Srbije: 5 programa, 39 izvođenja, 12318 publike
    - Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 5 programa, 39 izvođenja, 12318 publike

Od toga na festivalima

    - U Srbiji: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike
      - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
      - o Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publi
    - Van Srbije: 3 programa, 7 izvođenja, 1600 publike
      - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
      - o Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: :3 programa, 7 izvođenja, 1600 publike

---

Od toga

- Na sceni Bitef teatra: 11 programa, 75 izvođenja, 10388 publike,
  - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa 8 izvođenja, 1434 publike
  - o Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 9 programa ,67 izvođenja, 8954 publike
- Na sceni STUDIO: /

4.4.1.2 Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine

Cirkusfera, Bitef teatar, Beograd, Srbija

ENTROPIJA

Koncept: Milan Manić i Vladana Manić

Premijera : 24.10.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Bitef teatar, Beograd, BERGAM ART, Prijepolje, Srbija

Po delu Anria de Monterlana / Henry de Montherlant: Španski kardinal / Le cardinal d' Espagne

ŠPANSKA LUDA / Autorski projekat / nastao kao praktični deo umetničkog doktorata Marije Bergam na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu

Adaptacija teksta i koncept: Marija Bergam

Premijera: 30.05.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine

Flying Ginger, Novi Sad, Udruženje „Novembar“ u koprodukciji sa Bitef teatrom i 32. Belef festivalom, Beograd, Srbija

Maja Todorović, po ideji Vladimira Aleksića

PRIVATNA PROSLAVA

Prezentacija / javno čitanje komada: 03.07.2024, 32. BELEF / Glavni program / Belef u podrumu, Klub OMG, Trg Republike, Beograd, Srbija

Premijera: 08.11.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija.

Bitef teatar, Beograd, Srbija, TO Budva / 2. Jadranski festival igre, Budva, Crna Gora, Jo Stromgren Kompani, Oslo, Norveška iudruženje Kultura sada, Beograd, Srbija.

OSTRVO

Koreograf, scenograf i izbor muzike: Jo Stromgren

Premijere:

01.07.2024, 2. Jadranski festival igre, Trg između crkava, Budva, Crna Gora

22.11.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Centar za kulturu Tivat, Crna Gora; Studentski kulturni centar Novi sad, Bitef teatar, Kulturni centar Grad (Beograd), „Trinidad“ (Novi Sad), Srbija

UTOPIJA DANAS

Koncept, originalna muzika i video, tekst prvog dela predstave i tekstovi songova, dizajn kostima: Marko Grubić

Tekst drugog dela predstave: Milena Bogavac

Premijera: 18.07.2024, Nikšićko pozorište, Crna Gora / Festival mediteranskog teatra – PURGATORIJE 2024

Bitef teatar, Beograd, Srbija i Centar za kulturu Tivat, Crna Gora

Howard Brenton Cancelling Socrates / Huard Brenton

UČUTKIVANJE SOKRATA

Režija i dizajn scene: Nebojša Bradić

Prva premijera: 22.08.2024, Velika sala Centra za kulturu Tivat, Crna Gora Crna Gora. Beogradska premijera: 11.10.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Udruženje građana Gorgone i Bitef teatar; Beograd, Srbija

Suzie Miller

PRIMA FACIE / NA PRVI POGLED

Režija: Anja Suša.

Premijera: 26.01.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Bitef teatar, BeoArt, Ju Narodna biblioteka Budve, Festival Ćirilicom

ZIDANJE SKADRA

Koncept i koreografija: Miloš Isailović

Premijere:

29.08.2023. VII Festival „Ćirilicom“, Budva, Scena između crkava, Crna Gora

19.10.2023. Bitef teatar, Beograd, Srbija

Turistička organizacija Budva, Crna Gora, Bitef teatar (Bitef dens kompanija) i “Oh cinema & theatre”, Beograd, Srbija SKENDERBEG

Koncept, tekst i režija: Isidora Stanišić

Koreografija: Isidora Stanišić i igrači

Premijere:

27.06.2023. 1. Jadranski festival igre (zatvaranja), Budva, scena između crkava (Stari grad), Crna Gora
10.11.2023. Bitef teatar, Beograd, Srbija

31. Beogradski letnji festival – BELEF i Bitef teatar, Beograd, Srbija

Paskal Ramber / Pascal Rambert
ZATVARANJE LJUBAVI / CLOTURE DE L'AMOUR
Režija i koncept scene: Luka Jovanov

Premijere:

26.06.2023, 31. Beogradski letnji festival – BELEF, Botanička bašta, Botanički amfiteatar

29.10.2023, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Gradsko pozorište Čačak i Bitef teatar / Čačanska rodna, Nacionalna prestonica kulture 2023 (deo programske celine „Na kaldrmi” projekta „Čačanska rodna” - Kulturne prestonice Srbije 2023)

Andraš Urban / Urbán András

KO IGRA SONJU SAVIĆ

(autorska predstava)

Režija: Andraš Urban

Premijera: 23.05.2023, Gradsko pozorište Čačak, Srbija

Stanica Servis za savremeni ples, Beograd, Srbija

Saradnja: Kulturni centar Magacin, Bitef teatar, Beograd, Srbija.

ŽELJA DA SE NAPRAVI ČVRSTA ISTORIJA ZAVRŠIĆE SE NEUSPEHOM

Autorstvo i koreografija: Igor Koruga

Premijera: 20.04.2023, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Kreativna produkcija Joca Art, Bitef teatar, Beograd, Centar za kulturu Svilajnac, Srbija

Kokan Mladenović

BILO JEDNOM NA BRIJUNIMA

Režija: Kokan Mladenović

Dramaturgija: Dimitrije Kokanov

Premijere

17.02.2023, Centar za kulturu Sviljanac, Srbija

07.04.2023, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Bitef teatar i Centar za kulturnu dekontaminaciju, Beograd, Srbija (56Bitef22 - „Mi - junaci rada svog“). Mesto izvođenja: Centar za kulturnu dekontaminaciju, Birčaninova 21, Beograd, Srbija

SVET BEZ ŽENA.

Koncept i izvođenje: Olga Dimitrijević i Maja Pelević

Premijere: 27-29.09.2022, Centar za kulturnu dekontaminaciju – CZKD / 56. Bitef, Beograd, Srbija

Bitef teatar, produkcijska kuća RED, RAD I DISCIPLINA, Beograd i Gradsko pozorište Bečej, Srbija, Saradnja: Ustanova kulture Čuprija i

30. Beogradski letnji festival – BELEF 2022, Želim magiju, Beograd, Srbija

Arijel Dorfman / Vladimiro Ariel Dorfman (La muerte y la doncella)

SMRT I DEVOJKA

Režija: Nikola Ljuca, prevod: Jelena Stakić

Premijere:

24.06.2022, Gradsko pozorište Bečej, Srbija

28.06.2022, 30. Belef festival, Beograd, Srbija

22.10.2022, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Bitef teatar, Beograd, Srbija i Flying Ginger, Novi Sad, Srbija. Koprodukcija: Schlachthaus Theater Bern, Švajcarska. Olga Dimitrijević, Vedrana Klepica, Slobodan Obradović, Maja Pelević, Tanja Šljivar

LEPA BRENA PROJECT

Koncept i režija: Vladimir Aleksić i Olga Dimitrijević

Blok premijera: 18, 20, 21 i 22.12.2019, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine

ENTROPIJA			Cirkusfera, Bitef teatar, Beograd, Srbija			
Koncept: Milan Manić i Vladana Manić						
24.10.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja			4			
U BITEF teatru			4			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji						
Broj igranja – gostovanja van Srbije						
Broj gledalaca			881			
U BITEF teatru			881			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji						
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije						
1.Datum igranja u BITEF teatru	1.Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
24.10.2025.	1	165				
25.10.2025.	1	108				
04,11.2025	1	52				
15.12.2025.	1	56				
UKUPNO	4	881				
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
3.Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival	Nagrade

ŠPANSKA LUDA Autorski projekat			Bitef teatar, Beograd i BERGAM ART, Prijepolje, Srbija			
Premijera: 30.05.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja			4			
U BITEF teatru			4			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji						
Broj igranja – gostovanja van Srbije						
Broj gledalaca			553			
U BITEF teatru			553			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji						
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije						
1.Datum igranja u BITEF teatru	1.Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
30.05.2025	1	180				
.31.05.2025.	1	119				
16.10.2025	1	128				
29.11.2025.	1	126				
UKUPNO	4	553				
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
3.Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival	Nagrade

Maja Todorović, po ideji Vladimira Aleksića PRIVATNA PROSLAVA Režija: Vladimir Aleksić			Flying Ginger, Novi Sad, Udruženje „Novembar“ u koprodukciji sa Bitef teatrom i 32, Belef festivalom, Beograd, Srbija			
Prezentacija / javno čitanje komada: 03.07.2024, 32. BELEF / Glavni program / Belef u podroomu, Klub OMG, Trg Republike, Beograd, Srbija Premijera: 08.11.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija.						
Broj igranja			47			
U BITEF teatru			24			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji			12			
Broj igranja – gostovanja van Srbije			11			
Broj gledalaca			12721			
U BITEF teatru			4071			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji			4550			
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije			4100			
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
21.01.2025	1	180				
18.02.2025.	1	175				
23.02.2025	1	175				
23.02.2025.	1	180				
13.03.2025	1	182				
13.03.2025	2	158				
17.03.2025	1	172				
07.04.2025.	1	180				
07.04.2025	1	181				
12.05.2025	1	175				
16.05.2025	1	182				
08.06.2025	1	180				
08.06.2025	1	180				
21.09.2025.	1	176				
21.09.2025.	1	176				
06.10.2025.	1	180				
06.10.2025.	1	180				
05.11.2025	1	170				
05.11.2025	1	170				
22.11.2025	1	180				
22.11.2025	1	180				
16.12.2025	1	178				
16.12.2025.	1	181				
UKUPNO	24	4071				
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
19.02.2025.	Novi Sad	Pozorište mladih	1	500		
27.03.2025.	Arandjelovac	Centar za kulturu Arandjelovac	1	400		
27.03.2025	Arandjelovac	Centar za kulturu Arandjelovac	1	400		
15.05.2025	Zrenjanin	Kulturni centar	1	500		
17.05.2025	Lazarevac	Centar za kulturu Arandjelovac	1	400		
15.05.2025	Zrenjanin	Kulturni centar	1	500		
17.05.2025	Lazarevac	Centar za kulturu Arandjelovac	1	400		

25.09.2025.	Novi Sad	Sala NIS-a	1	350		
07.10.2025	Novi Sad	Sala NIS-a	1	350		
27.10.2025.	Novi Sad	Sala NIS-a	1	350		
20.11.2025	Pančevo	Kulturni centar Pančeva	1	330		
21.12.2025	Beograd	Restoran Cveče zla	1	70		
			12	4550		
3.Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival	Nagrade
13.04.2025	Slovenija	Ljubljana	Ljubljanski (SiTi Teatar	1	270	
13.04.2025	Slovenija	Ljubljana	Ljubljanski (SiTi teatar	1	270	
09.07.2025	Crna Gora	Cetinje	Letnja pozornica	1	400	
07.08.2025	Crna Gora	Budva	Tvrđava Mogren	1	200	39. Budva grad Teatar / Istina*mora-na sunce
03.12.2025.	Hrvatska	Zagreb	Karempuh	2	1100	
04.12.2025.	Hrvatska	Rijeka	(HKD na Sušaku)	1	550	
06.12.2025	Slovenija	Koper	Gledališče Koper	1	300	
07.12.2025	Slovenija	Ljubljana	Siti teatar	2	600	
08.12.2025.	Hrvatska	Osijek	Kulturni centar	1	410	
Ukupno				11	4100	

Koprodukcija Privatna proslava /premijerno izvedena u 2024. godini.

Učešće na festivalima u 2025. godini: 1 program, 1 igranje, 200 gledalaca

- Van Srbije; 1 program, 1 igranje, 200 gledalaca

Paskal Ramber / Pascal Rambert ZATVARANJE LJUBAVI / CLOTURE DE L'AMOUR Režija i koncept scene: Luka Jovanov		31 Beogradski letnji Festival – BELEF i Bitef teatar, Beograd, Srbija			
Premijere: 26.06.2023, 31. Beogradski letnji festival – BELEF, Botanička bašta, Botanički amfiteatar 29.10.2023. Bitef teatar, Beograd, Srbija u okviru manifestacije Confluences - Francuska u Srbiji.					
Broj igranja		15			
U BITEF teatru		7			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji		8			
Broj igranja – gostovanja van Srbije					
Broj gledalaca		2010			
U BITEF teatru		440			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji		1570			
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije					
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena		
19.01.2025	1	74			
11.03.2025	1	48			
08.04.2025,	1	64			
25.05.2025.	1	50			
09.10.2025.	1	73			
10.11.2025.	1	68			
17.12.2025.	1	63			
UKUPNO	7	440			
05.02.2025	Beograd	Medicinski fakultet Beograd, Anfiteatar Silosi	1	200	
21.02.2025	Beograd	Filološki fakultet Beograd, Sala heroja,	1	300	
31.03.2025	Beograd	Pravni fakultet Beograd,	1	250	
18.05.2025	Beograd	Fakultet političkih nauka Beograd,	1	150	
UKUPNO			4	900	
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival
23.01.2025	Novi Sad	Filozofski fakultet Novi Sad,	1	150	
03.03.2025	Niš	Filozofski fakultet Niš	1	200	
18.06.2025	Novi Sad	Prirodno matematički fakultet Novi Sad	1	200	
06.12.2025.	Pančevo	Kulturni centar	1	120	
UKUPNO			4	670	
3. Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival
UKUPNO					
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival

Howard Brenton Cancelling Socrates / Hauard Brenton UČUTKIVANJE SOKRATA Prevod: Đorđe Krivokapić Režija i dizajn scene: Nebojša Bradić			Bitef teatar. Beograd, Srbija i Centar za kulturu Tivat, Crna Gora			
Prva premijera: 22.08.2024, Velika sala Centra za kulturu Tivat, Crna Gora Crna Gora. Beogradska premijera: 11.10.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja			20			
U BITEF teatru			8			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji			10			
Broj igranja – gostovanja van Srbije			2			
Broj gledalaca			4854			
U BITEF teatru			854			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji			3250			
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije			750			
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
14.01.2025	1	97				
25.01.2025	1	103				
23.03.2025	1	72				
06.04.2025	1	104				
29.04.2025	1	68				
24.05.2025.	1	75				
12.10.2025.	1	155				
08.12.2025.	1	180				
UKUPNO	8	854				
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
14.03.2025	Jagodina	Kulturni centar	1	350		
09.04.2025	Niš	Narodno pozorište	1	450		
18.06.2025.	Stari Kostolac Požarevac	Arheološki park Viminacium, Stari Kostolac Požarevac	1	100	7. „Viminacijum fest – Mitovi stari i novi	Zlatna fibula i Uzdanje
20.06.2025	Aleksandrovac	Dom kulture Milosav Buca Mirković	1	400	10. Bucini dani Igraj ili (ne)satani	Zlatno zrno
21.07.2025.	Zlatibor	Letnja pozornica Trpkovi	1	150	Kultur/na/tura	
21.08.2025.	Čortanovci	Vila Stanković	1	300	Novi tvrđava Teatar	
21.10.2025.	Zaječar	Pozorište "Zoran Radmilović	1	450	34. festival „Dani Zorana Radmilovića“,	
22.10.2025.	Vranje	Pozoriste „Bora Stanković	1	250	45. Festival „Borini Dani” "Smeh, tišina, istina i još ponešto"	
21.11.2025.	Užice	Narodno pozorište	1	500	30. Jugoslovenski pozorišni festival „Bez prevoda“	
24.11.2025.	Mladenovac	Centar za kulturu Mladenovac)	1	300	20. Pozorišni festival "Teatar u jednom dejstvu"	
UKUPNO			10	3250		

3. Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival	nagrade
11,11,2025.	Crna Gora	Bar	Velika scena Doma kulture „Vladimir Popović Španac“	300		
12.11.2025.	Crna Gora	Herceg Novi	Scena Dvorane Park	350		
UKUPNO			2	750		

Koprodukcija Učutkivanje Sokrata /premijerno izvedena u 2024. godini: / učešća na festivalima u 2025 godini 10 igranja, 2450 gledalaca

Na festivalima u Srbiji: 10 igranja, 2450 gledalaca

18.06.2025.	Stari Kostolac Požarevac	Arheološki park Viminacium	1	100	7. „Viminacijum fest – Mitovi stari i novi
20.06.2025	Aleksandrovac	Dom kulture Milosav Buca Mirković	1	400	10. Bucini dani Igraj ili (ne)satani
21.07.2025.	Zlatibor	Letnja pozornica Trpkovi	1	150	Kultur/na/tura
21.08.2025.	Čortanovci	Vila Stanković	1	300	Novi tvrđava Teatar
21.10.2025.	Zaječar	Pozorište "Zoran Radmilović	1	450	34. festival „Dani Zorana Radmilovića“,
22.10.2025.	Vranje	Pozoriste „Bora Stanković	1	250	45. Festival „Borini Dani“ "Smeh, tišina, istina i još ponešto"
21.11.2025.	Užice	Narodno pozorište	1	500	30. Jugoslovenski pozorišni festival „Bez prevoda“
24.11.2025,	Mladenovac	Centar za kulturu Mladenovac)	1	300	20. Pozorišni festival "Teatar u jednom dejstvu"
UKUPNO			8	2450	

UTOPIJA DANAS			Centar za kulturu Tivat, Crna Gora; Studentski kulturni centar, Novi Sad, Bitef teatar, Kulturni centar Grad (Beograd), „Trinidad” (Novi Sad), Srbija			
Koncept, originalna muzika i video, tekst prvog dela predstave i tekstovi songova, dizajn kostima: Marko Grubić. Tekst drugog dela predstave: Milena Bogavac						
Pretpremijera: 08. 06.2024, Ujvideki szinhaz, Novi Sad, Srbija						
Premijere: 18.07.2024, Nikšičko pozorište, Crna Gora / Festival mediteranskog teatra – PURGATORIJE 2024						
08.12.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja			21			
U BITEF teatru			1			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji			5			
Broj igranja – gostovanja van Srbije			15			
Broj gledalaca			3147			
U BITEF teatru			67			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji			600			
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije			2480			
1.Datum igranja u BITEF teatru	1.Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
06.03.2025	1	67				
UKUPNO	1	67				
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
20.03.2025.	Niš	Prirodno matematički fakultet	1	100		
30.04.2025.	Bajna Bašta	Centar za kulturu	1	50		
15.05.2025	Boljevac	Kulturni centar	1	50		
16.05.2025	Kragujevac	Knjaževsko-srpski teatar	1	200	15. Joakimovi dani	
30.10.2025.	Novi Sad	SKC	1	200	UPAD festival,	
UKUPNO			5	600		
3.Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival	
01.02.2025.	Crna Gora	Budva	Hotel „Splendid“	100		
03.03.2025.	Crna Gora	Podgorica	KIC „Budo Tomović“	300		
08.02.2025	Belgija	Liež	Salle B9/St Luc	250	Festival de Liege,	
09.02.2025	Belgija	Liež	Salle B9/St Luc	250	Festival de Liege,	
11.02.2025.	Češka	Prag	Divadlo U Valšú	150		
15.04.2025.	Slovenija	Ljubljana	Kino Šiška	130		
16.04.2025	Slovenija	Kopar	Gledališće Koper Teatro Capodistria	120		
24.04.2025.	Crna Gora	Cetinje	Kraljevsko pozorište "Zetski dom"	30		
25.04.2025	Crna Gora	Herceg Novi	Plava dvorana	250	30 .Hercegnovski aprilski pozorišne svečanosti - HAPS	
18.05.2025.	Crna Gora	Bar	Kulturni centar	150		
19.05.2025.	Crna Gora	Tivat	Centar za kulturu	100		

20.05.2025	Crna Gora	Kotor	Kulturni centar „Nikola Djurković”	100		
11.06.2025:	Rumunija	Targoviste	Babel teatar Tony Bulandra / TTBT Sala Studio „Mihai Dimiu”	100	Babel fest	
29.09.2025.	Hrvatska	Rijeka	Hrvatski kulturni dom na Sušaku	120		
06.10.2025	Poljska	Bialystok	Kierunek wschód	450	Kierunek wschód fest	
UKUPNO			15 igranja	2480		

Koprodukcija Utopija danas /premierno izvedena u 2024. godini Učešća na festivalima u 2025. godini: 7 igranja, 1700 gledalaca

Na festivalima u Srbiji: 2 igranja, 400 gledalaca

16.05.2025	Kragujevac	Knjaževsko-srpski teatar	1	200	
30.10.2025.	Novi Sad	SKC	1	200	

Na festivalima van Srbije 5 igranja, 1300 gledalaca

08.02.2025	Belgija	Liež	Salle B9/St Luc	1	250	Festival de Liege,
09.02.2025	Belgija	Liež	Salle B9/St Luc	1	250	Festival de Liege,
25.04.2025	Crna Gora	Herceg Novi	Plava dvorana	1	250	30 .Hercegnovski aprilski pozorišne svečanosti - HAPS
11.06.2025:	Rumunija	Targoviste	Babel teatar Tony Bulandra / TTBT Sala Studio „Mihai Dimiu”	1	100	Babel fest
06.10.2025.	Poljska	Bialystok,	Kino Ton, Rynek Kościuszki 2	1	450	Kierunek wschód fest

Baletska predstava OSTRVO Koreograf, scenograf i izbor muzike: Jo Stromgren		Bitef teatar, Beograd, Srbija, TO Budva / 2. Jadranski festival igre, Budva, Crna Gora, Jo Stromgren Kompani, Oslo, Norveška i udruženje Kultura sada, Beograd, Srbija.				
Premijere: 01.07.2024, 2. Jadranski festival igre, Trg između crkava, Budva, Crna Gora 22.11.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja		7				
U BITEF teatru		4				
Broj igranja – gostovanja u Srbiji		3				
Broj igranja – gostovanja van Srbije						
Broj gledalaca		500				
U BITEF teatru		330				
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji		170				
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije						
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
02.03.2025	1	122				
19.03.2025	1	43				
10.04.2025	1	53				
27.10.2025.	1	112				
UKUPNO	4	330				
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
15.06.2025.	Novi Sad	Srpsko narodno pozorište	1	70		
29.09.25,	Boljevac	Kulturno obrazovni centar	1	50		
19.11.2025.	Zlatibor	Kulturni centar Zlatibor	1	50		
UKUPNO			3	170		
3. Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival	Nagrade

Suzi Miler / Suzie Miller PRIMA FACIE (Na prvi pogled) Režija: Anja Suša, Prevod: Biljana Popmijatov			Udruženje građana Gorgone i Bitef teatar; Beograd, Srbija			
Premijera: 26.01.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja			7			
U BITEF teatru			5			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji			2			
Broj igranja – gostovanja van Srbije						
Broj gledalaca			1649			
U BITEF teatru			881			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji			768			
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije						
1.Datum igranja u BITEF teatru	1.Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
15.11.2025.	1	176				
16.11.2025.	1	177				
26.11.2025	1	177				
10.12.2025.	1	171				
21.12.2025.	1	180				
UKUPNO	5	881				
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
19.01.2025	Novi Sad	Srpsko narodno pozorište, scena "Pera Dobrinović".	1	373		
21.01.2025.	Beograd	Atelje 212. scena „Mira Trailović“	1	385	5. Festival pozorišne igre Mucijevi Dani 2025	
UKUPNO			2	768		

Koprodukcija Prima facie le premijerno izvedena u 2024. godini. Učešća na festivalima u 2025 godini: 1 igranje, 385 gledalaca

Na festivalima u Srbiji: 1 igranje, 385 gledalaca

21.01.2025.	Beograd	Atelje 212. scena „Mira Trailović“	1	385	5. Festival pozorišne igre Mucijevi Dani 2025
-------------	---------	------------------------------------	---	-----	---

ZIDANJE SKADRA			Bitef teatar, BeoArt, Beograd, Srbija Ju Narodna biblioteka Budve, Festival Ćirilicom, Crna Gora			
Koncept i koreografija: Miloš Isailović						
Premijere: 29.08.2023. VII Festival „Ćirilicom“, Budva, Scena između crkava, Crna Gora						
19.10.2023. Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja			1			
U BITEF teatru						
Broj igranja – gostovanja u Srbiji			1			
Broj igranja – gostovanja van Srbije						
Broj gledalaca			100			
U BITEF teatru						
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji			100			
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije						
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2. Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
22.06.2025	Viminacijum	Arheološki park	1	100	7 „Viminacijum fest – Mitovi stari i novi“ u čast nagradjenih	zahvalnica Uzdannje
3. Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival	nagrade
UKUPNO						

Koprodukcija Zidanje Skadra /premijerno izvedena 2023. godine, Učešća na festivalima u 2025. godini:: 1 igranje, 100 gledalaca

Na festivalima u Srbiji 1 igranje, 100 gledalaca

22.06.2025	Viminacijum	Arheološki park	1	100	7 „Viminacijum fest – Mitovi stari i novi“ u čast nagradjenih
------------	-------------	-----------------	---	-----	---

Andraš Urban / Urbán András KO IGRA SONJU SAVIĆ (autorska predstava) Režija: Andraš Urban			Gradsko pozorište Čačak i Bitef teatar / Čačanska rodna, Nacionalna prestonica kulture 2023 (deo programske celine „Na kaldrmi” projekta „Čačanska rodna” - Kulturne prestonice Srbije 2023)			
Premijere: 22.05.2023, Kulturni centar Čačak, Srbija 24.05.2023, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja			1			
U BITEF teatru						
Broj igranja – gostovanja u Srbiji			1			
Broj igranja – gostovanja van Srbije						
Broj gledalaca			123			
U BITEF teatru						
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji			123			
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije						
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
UKUPNO						
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
13.05.2025	Beograd	Teatar Vuk	123	13.05.2025.		
Ukupno	1		123			

ŽELJA DA SE NAPRAVI ČVRSTA ISTORIJA ZAVRŠIĆE SE NEUSPEHOM Autorstvo i koreografija: Igor Koruga			Produkcija: Stanica Servis za savremeni ples, Beograd, Srbija Saradnja: Kulturni centar Magacin, Bitef teatar, Beograd, Srbija			
Premijera: 20.04.2023, Bitef teatar, Beograd, Srbija Predstava je realizovana uz podršku projekta Dance On, Pass On, Dream On, programa Desk Kreativna Evropa Srbija i Ministarstva kulture Republike Srbije.						
Broj igranja			1			
U BITEF teatru			1			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji						
Broj igranja – gostovanja van Srbije						
Broj gledalaca			96			
U BITEF teatru			96			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji						
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije						
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
02.02.2025	1	96			8. Dani Smiljane Mandukić	
3. Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival	nagrade
UKUPNO						

Kokan Mladenović BILO JEDNOM NA BRIJUNIMA Režija: Kokan Mladenović			Kreativna produkcija Joca Art, Bitef teatar, Beograd, Centar za kulturu Sviljanac, Srbija			
Premijere: 17.02.2023, Centar za kulturu Sviljanac, Srbija 07.04.2023, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja			18			
U BITEF teatru			5			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji			3			
Broj igranja – gostovanja van Srbije			10			
Broj gledalaca			6448			
U BITEF teatru			715			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji			845			
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije			4888			
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
20.02.2025	1	141				
06.03.2025	1	114				
17.04.2025	1	150				
18.11.2025.	1	130				
09.12.2025.	1	180				
UKUPNO	5	715				
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
03.03.2025.	Novi Sad	Akademija umetnosti	1	300		
17.06.2025.	Kraljevo	Kraljevačko pozorište	1	190		
09.12.2025.	Novi Sad	NIS sala	1	355		
UKUPNO			3 igranja	845		
3. Datum igranja –van Srbije	3. Zemlja igranja van Srbije	3. Mesto igranja van Srbije	3. Sala igranja van Srbije	3. Br gl	Festival	nagrade
01.02.2025.	Hrvatska	Zadar	HNK Zadar	643		
03.02.2025.	Hrvatska	Rijeka	HKD na Sušaku	520		
04.02.2025.	Hrvatska	Zagreb	Gavella	838		
27.05.2025.	Slovenija	Ljubljana	Cankarijev dom	562		
28.05.2025.	Slovenija	Koper	Gledališče Koper	286		
05.11.2025.	Slovenija	Celje	Celjski dom	237		
06.11.2025.	Slovenija	Maribor	Narodni dom Maribor	336		
07.11.2025.	Slovenija	Ljubljana	Cankarijev dom	560		
08.11.2025.	Slovenija	Koper	Gledališče Koper	276		
18.12.2025.	Hrvatska	Osijek	Kulturni centar Osijek	410		
UKUPNO			10 igranja	4668		

Arijel Dorfman / Vladimiro Ariel Dorfman (La muerte y la doncella) SMRT I DEVOJKA Režija: Nikola Ljuca		Produkcijaska kuća Red, rad i disciplina, Bitef teatar, Beograd i Gradsko pozorište Bečej, Srbija Podrška: UK Čuprija, 30. Beogradski letnji festival – Belef 2022, Beograd, Srbija				
Premijere: 24.06.2022, Gradsko pozorište Bečej, Srbija 28.06.2022, 30. Belef festival, Beograd, Srbija 22.10.2022, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja		8				
U BITEF teatru		7				
Broj igranja – gostovanja u Srbiji						
Broj igranja – gostovanja van Srbije		1				
Broj gledalaca		832				
U BITEF teatru		732				
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji						
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije		100				
1. Datum igranja u BITEF .teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
17.01.2025	1	112				
22.02.2025.	1	147				
06.03.2025	1	114				
17.04.2025	1	150				
01.06.2025.	1	96				
27.11.2025	1	113				
13.12.2025.	1	94				
UKUPNO	7	732				
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca - gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
UKUPNO						
3. Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival	nagrade
12.06.2025.	Hrvatska	Beli Manastir	Dom kulture Beli Manastir	100	28. Dani kulture u Podunavlju	
UKUPNO			1	100		

Koprodukcija Smrt u devojka /premierno izvedena 2022. godine
Učešća na festivalima u 2025. godini::1 igranje, 100 gledalaca

Na festivalima u Srbiji: /

Na festivalima van Srbije: 1 igranje, 100 gledalaca

Olga Dimitrijević i Maja Pelević SVET BEZ ŽENA Koncept i izvođenje: Olga Dimitrijević i Maja Pelević		Bitef teatar i Centar za kulturnu dekontaminaciju, Beograd, Srbija (56Bitef22 - „Mi - junaci rada svog“) Projekat pomogli: Sekretarijat za kulturu grada Beograda i Befem				
Premijera: 27-29.09.2022, Centar za kulturnu dekontaminaciju – CZKD / 56. Bitef, Beograd, Srbija Mesto izvođenja: Centar za kulturnu dekontaminaciju, Birčaninova 21, Beograd, Srbija						
Broj igranja		2				
U BITEF teatru						
U Beogradu / matična scena. CZKD		2				
Broj igranja – gostovanja u Srbiji						
Broj igranja – gostovanja van Srbije						
Broj gledalaca		191				
U BITEF teatru						
U Beogradu/ CZKD/ matična scena		191				
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji						
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije						
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
			Matična scena: Centar za kulturnu dekontaminaciju - CZKD			
2. Datum igranja – gostovanja u Beogradu	2. mesto igranja – gostovanja u Beogradu i	2 Sala igranja u Beogradu /	2. Broj igranja u Beogradu	2. Broj gledalaca u Beogradu	Festival	Nagrade
02.02.2025,	CZKD	1	96			
25.05.2025.	CZKD	1	95			
UKUPNO		2	191			
3.Datum igranja – gostovanja u Srbiji	3.Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	3. Sala igranja – gostovanja u Srbiji	3. Broj gledalaca u Srbiji	Festival		nagrade
UKUPNO						
3.Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival	nagrade
UKUPNO						

Olga Dimitrijević, Vedrana Klepica, Slobodan Obradović, Maja Pelević, Tanja Šljivar LEPA BRENA PROJECT Koncept i režija: Vladimir Aleksić i Olga Dimitrijević			Flying Ginger, Novi Sad i Bitef teatar, Beograd, Srbija Uz podršku: Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije i Fonda za otvoreno društvo Sponzori: MasterCard, Opel, Textil (textil.rs), REDA Milano, McCann Beograd			
Premijera: 18.12.2019, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja			7			
U Bitef teatru			6			
Broj igranja – gostovanja u Srbiji			1			
Broj igranja – gostovanja van Srbije						
Broj gledalaca			1214			
U Bitef teatru			864			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji			350			
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije						
1. Datum igranja u Bitef teatru	1. Broj igranja u Bitef teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
20.01.2025.	1	174				
31.03.2025	1	176				
11.05.2025.	1	152				
08-11.2025	1	182				
09.11.2025	1	180				
24.12.2025.	1	184				
	6	864				
UKUPNO						
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. Mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca - gostovanja u Srbiji	Festival	Nagrade
15.10.2025.	Novi Sad	Sala NIS-a	1	350		
UKUPNO			1	350		

VII MESEC NEZAVISNE SCENE U BITEF TEATRU: 8 PROGRAMA. 8 IZVOĐENJA, 461 PUBLIKE

Relizovana učešća				
Datum	Predstava	Br igr	Br pub	
08.02.2025	Nina?	1	122	Autorska predstava (i tekst): Nikolina Vujević Diplomska predstava na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, Srbija
16.04.2025	Dobri ljudi	1	20	Teatar „Zlaten Elec“ Skoplje, Makedonija
28.04.2025	Žena himna	1	35	Koprodukcijski projekt baljanskog Teatra Fort Forno, Istarskog Narodnog kazališta Gradskog kazališta Pula, Hrvatskog narodnog kazališta u Mostaru, Udruženja "Intermezzo" iz Sarajeva, uz potporu Austrijskog kulturnog foruma Zagreb.
03.06.2025	ONE. Ispred svog vremena	1	20	Dah teatar, Beograd, Srbija
17.11.2025	Trg ratnika	1	54	Autorski projekat Teodore Gačić i Svetozara Babića, Beograd, Srbija
30.11.2025	Mulej	1	58	Novi Sad, Srbija
11.12.2025	(muš)kost u grlu	1	116	Stereovizija / BRINA, Beograd, Srbija
14.12.2025	Kako je crvenkapa preživela vuka po drugi put	1	30	Grupa „Hajde da...“, Beograd, Srbija
UKUPNO	8 programa od planiranih 14	8	461	

Specifikacija: 8 programa. 8 izvođenja, 461 publike

- Gosti iz Srbije
  - o 6 programa (od toga 4 iz Beograda. 2 iz Novog Sada) uz napomenu da je sedište platforme Stereovizija inicijalno u Krušvcu (Muškost u grlu)
  - o 5 izvođenja programa iz Srbije (od toga 4 iz Beograda. 1 iz novog Sada) uz napomenu da je sedište platforme Stereovizija inicijalno u Krušvcu (Muškost u grlu)
  - o 406 publike
- Gosti van Srbije
  - o 2 programa (Dobri ljudi, Teatar „Zlaten Elec“ Skoplje, Makedonija i Žena himna, Koprodukcijski projekt baljanskog Teatra Fort Forno, Istarskog Narodnog kazališta Gradskog kazališta Pula, Hrvatskog narodnog kazališta u Mostaru, Udruženja "Intermezzo" iz Sarajeva, uz potporu Austrijskog kulturnog foruma Zagreb
  - o 2 izvođenja
  - o 55 publike

UKUPNO GOSTUJUĆI I DRUGI PROGRAMI IGRANI U BITEF TEATRU U 2025. GODINI: 27 PROGRAMA, 28 IGRANJA, 2739 PUBLIKE

Od toga:

- Gosti iz Srbije: 9 programa, 10 igranja, 974 publike
- Gosti van Srbije: 18 programa, 18 igranja, 1765 publike
- Na sceni Bitef teatra: 26 programa, 27 igranja, 2622 publike
- Na sceni STUDIO: 1 program, 1 igranje, 77 publike

GOSTOVANJA U BITEF TEATRU 2025

Datum	Događaj	Produkcija	Broj igranja	Broj publike
14.03.2025	TIHI	13. BIF - Beogradski irski festival, Srbija Fishamble Theatre Company, Dublin, Irska	1	137
16.03.2025	POKRAJ MORA	13. BIF- Beogradski irski festival, Dublin, Irska	1	70
22.03.2025.	СЕБЕРОИСТОК	Beo art, Beograd, Srbija	1	100
15.04.2025	ČEKAJUĆI KRAJ PARTIJE	Narodno pozorište Prištinw, scena u Gračanici, Srbija	1	113
11.05.2025-			1	119
09.06.2025	MATI	Kruševačko pozorište Srbija	1	145
UKUPNO	5 programa		6	684

Specifikacija: 5 programa. 6 igranja. 684 publike

Od toga:

- Gosti iz Srbije: 3 programa, 4 igranja, 477 publike
- Gosti van Srbije: 2 programa, 2 igranja, 207 publike

GOSTOVANJA OSTVARENA U SARADNJI SA GOSTIMA – USTUPLJENI TERMINI I SALA

Datum	Događaj	Produkcija	Zemlja	Broj igranja	Broj publike
04.04.2025	KISS	Kasia Wolinska	Poljska / Nemačka	1	100
08.06.2025.	PROFESIONALAC	Fakultet savremene umetnosti - FSU Beograd	Srbija	1	160
28.06.2025	HUMAN DESIGN	Institut za umetničku igru, Beograd, Srbija i Lellovbiz Art Collective, Rijeka, Hrvatska	Srbija / Hrvatska	1	150
23.10.2025.	Promocija knjige MAGI JA	objavila Makart Knjižara, 2025.	Srbija	1	120
29.10.2025.	LA VIE NOUVELLE	18. Kondenz festival	Francuska	1	170
31.10.2025.	ORO NEGRO	18. Kondenz festival	Španija	1	170
25,11,2025.	LENTO E VIOLENTO	Baron production Valentina Cortese	Francuska/Italija	1	170
12.12.2025.	DEVA	Koncert u okviru Mađarsko-srpske kulturne sezona 2025/2026 Dorina Takács / DEVA	Mađarska	1	130
22.12.2025.	OMAŽ DUBRAVKI MALETIĆ	9. Dani Smiljane Mandukić	Srbija	1	120
22.12.2025.	VEČERNJA KOD BEBE BEE	9. Dani Smiljane Mandukić	Srbija	1	77
UKUPNO	10 programa			10	1367

Specifikacija: 10 programa, 10 igranja, 1367 publike

Od toga:

- Gosti iz Srbije: 4 programa, 4 igranja, 437 publike
- Gosti van Srbije: 6 programa, 6 igranja, 930 publike

DRUGI PROGRAMI U BITEF TEATRU

30.03.2025	MOS Onassis stegi, Atina, Grčka Kalamata Joana paraskevopulu	/ U okviru 22. Beogradskog dens festivala: We speak dance, Beograd, Srbija	1	100
02.04.2025	BLJEŠTAVILO Koprodukcija: Torinodanza Festival/Teatro Stabile di Torino - Teatro Nazionale, Malraux scène nationale Chambéry Savoie, within the project Corpo Links Cluster supported by PC INTERREG VA - Italy-France (Alsotra 2014-2020), Les Halles de Schaerbeck, Fondazione i Teatri Reggio Emilia Flic – Reale società ginnastica di Torino, Teatro La Caduta	U okviru 22. Beogradskog dens festivala: We speak dance, Beograd, Srbija	1	100
10.10.2025	Changeover festival - KC Grad	18:45 — Širom@siromband, Slovenija 20:10 — sunfear @sunfear.x, Berlin, Nemačka 21:20 — VÍZ x KÍR@_v_i_z_x @beinn, Švajcarska	4	150
11.10.2025.	Changeover festival - KC Grad	14:30 — Inturist (theatrical live) @inturist_m, Milano, Italija 16:40 — Muzika iz Unutrašnjosti 18:00 — Barish@onrbaris, Berlin, Nemačka 19:10 — Vukašin Đelić Group@w_o_o, Srbija 20:45 — Tasos Stamou @tasostamou, Grčka	5	160
07.11.2025.	Yunus Emre Enstitüsü-BeogradTRRS	Turska / sedište Instituta u Beogradu	1	178
UKUPNO	14 PROGRAMA			688

Specifikacija: 12 programa (u okviru Changeover festivala: 9 programa), 12 izvođenja, 688 publike

Od toga:

- Gosti iz Srbije: 2 programa, 2 izvođenja. 60 publike
- Gosti van Srbije;12 programa, 10 izvođenja, 628 publike

BITEF TEATAR / PRODUKCIJE I KOPRODUKCIJE / UČEŠĆA NA FESTIVALIMA - 2025

Specifikacija po programima:

A   **Produkcije i koprodukcije: Učešća na festivalima u 2025 (A+B):** **8 programa (1+7), 21 izvođenje (1+19), 5035 publike (100+4935)**

Na festivalima:

U Srbiji: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike

- Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
- Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa / 12 izvođenja / 3335 publike

- Van Srbije: 4 programa, 9 izvođenja, 1700 publike

- Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
- Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa (1+3) / 9 izvođenja (2+7) / 1700 (100+1600) publike

A 1   **Produkcije Bitef teatra u 2025** **1 program, 2 izvođenja, 100 publike**

Na festivalima

- U Srbiji /

- Van Srbije: 1 program / 2 izvođenja / 100 publike

-                                    Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program / 2 izvođenja / 100 publike

-                                    Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine

A 2   **Koprodukcije Bitef teatra i partnera u 2025** **7 programa (4+3), 19 izvođenja (12+7), 4935 publike (3335+1600)**

Na festivalima:

- U Srbiji: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike

- Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
- Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike

- Van Srbije: 3 programa, 7 izvođenja, 1600 publike

- Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
- Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: :3 programa, 7 izvođenja, 1600 publike

Specifikacija po predstavama:

SILVIJA

Učešće na festivalima: 1 program, 2 izvođenja, 100 publike

- U Srbiji /
- Van Srbije: 1 program, 2 izvođenja, 100 publike

PRIVATNA PROSLAVA

Učešće na festivalima u 2025. godini: 1 program, 1 igranje, 200 gledalaca

- Na festivalima u Srbiji: /
- Na festivalima van Srbije; 1 program, 1 igranje, 200 gledalaca

UTOPIJA DANAS

Učešća na festivalima u 2025. godini: 7 igranja, 1700 gledalaca

- Na festivalima u Srbiji: 2 igranja, 400 gledalaca
- Na festivalima van Srbije: 5 igranja, 1300 gledalaca

UČUTKIVANJE SOKRATA

Učešća na festivalima u 2025 godini: 8 igranja, 2450 gledalaca

- Na festivalima u Srbiji: 8 igranja, 2450 gledalaca
- Na festivalima van Srbije: /

PRIMA FACIE / NA PRVI POGLED

Učešća na festivalima u 2025 godini: 1 igranje, 385 gledalaca

- Na festivalima u Srbiji: 1 igranje, 385 gledalaca
- Na festivalima van Srbije: /

ZIDANJE SKADRA

Učešća na festivalima u 2025. godini: 1 igranje, 100 gledalaca

- Na festivalima u Srbiji: 1 igranje, 100 gledalaca
- Na festivalima van Srbije: /

SMRT I DEVOJKA

Učešća na festivalima u 2025. godini: 1 igranje, 100 gledalaca

- Na festivalima u Srbiji: /
- Na festivalima van Srbije: 1 igranje, 100 gledalaca

Tabelarni prikaz

A 1 Produkcije Bitef teatra: Učešća na festivalima u 2025

Bitef teatar, Beograd, Srbija

Scena Bitef teatra

Inspirisano životom i delom Stakleno zvono Silvije Plat / Sylvia Plath The Bell Jar

SILVIJA

Režija: Nemanja Mijović

Premijera: 22.05.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Inspirisano životom i delom Silvije Plat / Sylvia Plath SILVIJA			Bitef teatar, Beograd, Srbija			
Premijera: 22.04.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja – gostovanja na festivalima u Srbiji			/			
Broj igranja – gostovanja na festivalima van Srbije			2			
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji			/			
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije			100			
3. Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3 Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca – gostovanja van Srbije	Festival	Nagrade
12.09.2025.	Bosna i Hercegovina Sarajevo	Sarajevski ratni teatar	2	100	1. Sarajevo Theatre Showcase	
UKUPNO			2	100		

Učešće na festivalima: 1 program, 2 izvođenja, 100 publike

U Srbiji /

Van Srbije: 1 program, 2 izvođenja, 100 publike

(3335+1600)

Na festivalima:

- U Srbiji: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike
  - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - o Korodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike
- Van Srbije: 3 programa, 7 izvođenja, 1600 publike
  - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - o Korodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 3 programa, 7 izvođenja, 1600 publike

Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /

Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine

Flying Ginger, Novi Sad, Udruženje „Novembar“ u koprodukciji sa Bitef teatrom i 32. Belef festivalom, Beograd, Srbija

Maja Todorović, po ideji Vladimira Aleksića

PRIVATNA PROSLAVA

Prezentacija / javno čitanje komada: 03.07.2024, 32. BELEF / Glavni program / Belef u podrumu, Klub OMG, Trg Republike, Beograd, Srbija

Premijera: 08.11.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija.

Centar za kulturu Tivat, Crna Gora; Studentski kulturni centar Novi sad, Bitef teatar, Kulturni centar Grad (Beograd), „Trinidad“ (Novi Sad), Srbija

UTOPIJA DANAS

Koncept, originalna muzika i video, tekst prvog dela predstave i tekstovi songova, dizajn kostima: Marko Grubić

Tekst drugog dela predstave: Milena Bogavac

Premijera: 18.07.2024, Nikšičko pozorište, Crna Gora / Festival mediteranskog teatra – PURGATORIJE 2024

Bitef teatar, Beograd, Srbija i Centar za kulturu Tivat, Crna Gora

Howard Brenton Cancelling Socrates / Hauard Brenton

UČUTKIVANJE SOKRATA

Režija i dizajn scene: Nebojša Bradić

Prva premijera: 22.08.2024, Velika sala Centra za kulturu Tivat, Crna Gora Crna Gora. Beogradska premijera: 11.10.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Udruženje građana Gorgone i Bitef teatar; Beograd, Srbija

Suzie Miller

PRIMA FACIE / NA PRVI POGLED

Režija: Anja Suša.

Premijera: 26.01.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Bitef teatar, BeoArt, Ju Narodna biblioteka Budve, Festival Ćirilicom

ZIDANJE SKADRA

Koncept i koreografija: Miloš Isailović

Premijere:

29.08.2023. VII Festival „Ćirilicom“, Budva, Scena između crkava, Crna Gora

19.10.2023. Bitef teatar, Beograd, Srbija

Bitef teatar, produkcijska kuća RED, RAD I DISCIPLINA, Beograd i Gradsko pozorište Bečej, Srbija, Saradnja: Ustanova kulture Ćuprija i 30. Beogradski letnji festival – BELEF 2022, Želim magiju, Beograd, Srbija

Arijel Dorfman / Vladimiro Ariel Dorfman (La muerte y la doncella)

SMRT I DEVOJKA

Režija: Nikola Ljuca, prevod: Jelena Stakić

Premijere:

24.06.2022, Gradsko pozorište Bečej, Srbija

28.06.2022, 30. Belef festival, Beograd, Srbija

22.10.2022, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Maja Todorović, po ideji Vladimira Aleksića PRIVATNA PROSLAVA Režija: Vladimir Aleksić			Flying Ginger, Novi Sad, Udruženje „Novembar“ u koprodukciji sa Bitef teatrom i 32, Belef festivalom, Beograd, Srbija		
Prezentacija / javno čitanje komada: 03.07.2024, 32. BELEF / Glavni program / Belef u podroomu, Klub OMG, Trg Republike, Beograd, Srbija Premijera: 08.11.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija.					
Broj igranja – gostovanja na festivalima u Srbiji			/		
Broj igranja – gostovanja na festivalima van Srbije			1		
Broj gledalaca na gostovanjima na festivalima u Srbiji			/		
Broj gledalaca na gostovanjima na festivalima van Srbije			200		
3. Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival
07.08.2025	Crna Gora	Budva	Tvrđava Mogren	200	39. Budva grad Teatar / Istina*mora-na sunce

Koprodukcija Privatna proslava /premijerno izvedena u 2024. godini.

Učešće na festivalima u 2025. godini: 1 program, 1 igranje, 200 gledalaca

- Na festivalima u Srbiji: /
- Na festivalima van Srbije; 1 program, 1 igranje, 200 gledalaca

Howard Brenton Cancelling Socrates / Huard Brenton UČUTKIVANJE SOKRATA Prevod: Đorđe Krivokapić Režija i dizajn scene: Nebojša Bradić			Bitef teatar. Beograd, Srbija i Centar za kulturu Tivat, Crna Gora			
Prva premijera: 22.08.2024, Velika sala Centra za kulturu Tivat, Crna Gora Crna Gora. Beogradska premijera: 11.10.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja – gostovanja na festivalima u Srbiji			8			
Broj igranja – gostovanja na festivalima van Srbije			/			
Broj gledalaca na gostovanjima na festivalima u Srbiji			2450			
Broj gledalaca na gostovanjima na festivalima van Srbije			/			
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival	
18.06.2025.	Stari Kostolac Požarevac	Arheološki park Viminacium, Stari Kostolac Požarevac	1	100	7. „Viminacijum fest – Mitovi stari i novi	
20.06.2025	Aleksandrovac	Dom kulture Milosav Buca Mirković	1	400	10. Bucini dani Igraj ili (ne)satani	
21.07.2025.	Zlatibor	Letnja pozornica Trpkovi	1	150	Kultur/na/tura	
21.08.2025.	Čortanovci	Vila Stanković	1	300	Novi tvrđava Teatar	
21.10.2025.	Zaječar	Pozorište "Zoran Radmilović	1	450	34. festival „Dani Zorana Radmilovića“,	
22.10.2025.	Vranje	Pozoriste „Bora Stanković	1	250	45. Festival „Borini Dani” "Smeh, tišina, istina i još ponešto"	
21.11.2025.	Užice	Narodno pozorište	1	500	30. Jugoslovenski pozorišni festival „Bez prevoda“	
24.11.2025.	Mladenovac	Centar za kulturu Mladenovac)	1	300	20. Pozorišni festival "Teatar u jednom dejstvu"	
UKUPNO			8	2450		

Koprodukcija Učutkivanje Sokrata /premijerno izvedena u 2024. godini
Učešća na festivalima u 2025 godini 8 igranja, 2450 gledalaca

Na festivalima u Srbiji:8 igranja, 2450 gledalaca

Na festivalima van Srbije: /

UTOPIJA DANAS Koncept, originalna muzika i video, tekst prvog dela predstave i tekstovi songova, dizajn kostima: Marko Grubić. Tekst drugog dela predstave: Milena Bogavac			Centar za kulturu Tivat, Crna Gora; Studentski kulturni centar, Novi sad, Bitef teatar, Kulturni centar Grad (Beograd), „Trinidad” (Novi Sad), Srbija		
Pretpremijera: 08. 06.2024, Ujvideki szinhaz, Novi Sad, Srbija Premijere: 18.07.2024, Nikšičko pozorište, Crna Gora / Festival mediteranskog teatra – PURGATORIJE 2024 08.12.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija					
Broj igranja – gostovanja na festivalima u Srbiji			2		
Broj igranja – gostovanja na festivalima van Srbije			5		
Broj gledalaca na gostovanjima na festivalima u Srbiji			400		
Broj gledalaca na gostovanjima na festivalima van Srbije			1300		
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	Festival
16.05.2025	Kragujevac	Knjaževsko-srpski teatar	1	200	15. Joakimovi dani
30.10.2025.	Novi Sad	SKC	1	200	UPAD festival,
UKUPNO			2	400	
3. Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival
08.02.2025	Belgija	Liež	Salle B9/St Luc	250	Festival de Liege,
09.02.2025	Belgija	Liež	Salle B9/St Luc	250	Festival de Liege,
25.04.2025	Crna Gora	Herceg Novi	Plava dvorana	250	30 .Hercegnovski aprilski pozorišne svečanosti - HAPS
11.06.2025:	Rumunija	Targoviste	Babel teatar Tony Bulandra / TTBT Sala Studio „Mihai Dimiu”	100	Babel fest
06.10.2025	Poljska	Bialystok	Kierunek wschód	450	Kierunek wschód fest
UKUPNO			5 igranja	1300	

Koprodukcija Utopija danas /premijerno izvedena u 2024. godini
Učešća na festivalima u 2025. godini: 7 igranja, 1700 gledalaca

Na festivalima u Srbiji: 2 igranja, 400 gledalaca
Na festivalima van Srbije 5 igranja, 1300 gledalaca
Koprodukcija Prima facie le premijerno izvedena u 2024. godini.

Suzi Miler / Suzie Miller PRIMA FACIE (Na prvi pogled) Režija: Anja Suša, Prevod: Biljana Popmijatov			Udruženje gradjana Gorgone i Bitef teatar; Beograd, Srbija			
Premijera: 26.01.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja – gostovanja u Srbiji			1			
Broj igranja – gostovanja van Srbije						
Broj gledalaca na gostovanjima u Srbiji			768			
Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije						
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	festival	Nagrade
21.01.2025.	Beograd	Atelje 212. scena „Mira Trailović“	1	385	5. Feastival pozorišne igre Mucijevi Dani 2025	
UKUPNO			1	385		

Učešća na festivalima u 2025 godini: 1 igranje, 385 gledalaca

Na festivalima u Srbiji: 1 igranje, 385 gledalaca
Na festivalima van Srbije: /

ZIDANJE SKADRA Koncept i koreografija: Miloš Isailović			Bitef teatar, BeoArt, Beograd, Srbija Ju Narodna biblioteka Budve, Festival Ćirilicom, Crna Gora			
Premijere: 29.08.2023. VII Festival „Ćirilicom“, Budva, Scena između crkava, Crna Gora 19.10.2023. Bitef teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja – gostovanja na festivalima u Srbiji			1			
Broj igranja – gostovanja na festivalima van Srbije						
Broj gledalaca na gostovanjima na festivalima u Srbiji			100			
Broj gledalaca na gostovanjima na festivalima van Srbije						
1. Datum igranja u BITEF teatru	1. Broj igranja u BITEF teatru	1. Broj gledalaca	Napomena			
2. Datum igranja – gostovanja u Srbiji	2. mesto igranja – gostovanja u Srbiji	2 Sala igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj igranja – gostovanja u Srbiji	2. Broj gledalaca – gostovanja u Srbiji	festival	Nagrade
22.06.2025	Viminacijum	Arheološki park	1	100	7 „Viminacijum fest – Mitovi stari i novi“ u čast nagrađenih	zahvalnica Uzdannje

Koprodukcija Zidanje Skadra /premierno izvedena 2023. godine
Učešća na festivalima u 2025. godini: 1 igranje, 100 gledalaca

Na festivalima u Srbiji 1 igranje, 100 gledalaca

Na festivalima van Srbije: /

Arijel Dorfman / Vladimiro Ariel Dorfman (La muerte y la doncella) SMRT I DEVOJKA Režija: Nikola Ljuca		Produkcijnska kuća Red, rad i disciplina, Bitez teatar, Beograd i Gradsko pozorište Bečej, Srbija Podrška: UK Čuprija, 30. Beogradski letnji festival – Belef 2022, Beograd, Srbija				
Premijere: 24.06.2022, Gradsko pozorište Bečej, Srbija 28.06.2022, 30. Belef festival, Beograd, Srbija 22.10.2022, Bitez teatar, Beograd, Srbija						
Broj igranja – gostovanja na festivalima u Srbiji						
Broj igranja – gostovanja na festivalima van Srbije		1				
Broj gledalaca na gostovanjima na festivalima u Srbiji						
Broj gledalaca na gostovanjima na festivalima van Srbije		100				
3. Datum igranja – gostovanja van Srbije	3. Zemlja igranja – gostovanja van Srbije	3. Mesto igranja – gostovanja van Srbije	3. Sala igranja – gostovanja van Srbije	3. Broj gledalaca na gostovanjima van Srbije	Festival	nagrade
12.06.2025.	Hrvatska	Beli Manastir	Dom kulture Beli Manastir	100	28. Dani kulture u Podunavlju	
UKUPNO				1	100	

Koprodukcija Smrt i devojka premijerno je izvedena 2022. godine.

Učešća na festivalima u 2025. godini: 1 igranje, 100 gledalaca

Na festivalima u Srbiji /

Na festivalima van Srbije: 1 igranje, 100 gledalaca

5. POSEĆENOST PROGRAMA

Posećenost programa	2024.	2025
- ukupan broj posetilaca (gledalaca) sa uporednim podatkom u odnosu na 2024. godinu	60210	49976

Ukupan broj programa=89

Ukupan broj igranja programa =223

Ukupan broj gledalaca =49976

(ne računajući posetioce youtube kanala, web stranica i društvenih mreža = oko 24.000)

Struktura posećenosti programa u odnosu na vrstu programa izražena u procentima	broj gledalaca	%
I Programi ustanove (produkcije i koprodukcije)	36653	73,34%
- Programi ustanove (produkcije i koprodukcije) igrani u Bitef teatru	11718	23.45%
- Programi ustanove van matičnog prostora / gostovanja	24935	49.89%
o u Srbiji	12517	25.05%
o van Srbije	12418	24,85%
Od 45722 gledalaca na drugim matičnim scenama gde su igrane koprodukcije Teatra i partnera (CZKD, Beograd)	191	0,38%
Od 24935 gledaoca na gostovanjima programa Teatra i partnera na festivalima	5035	10,07%
II Projekti drugih ustanova ili pojedinaca koji su se odvijali u ustanovi kroz gostovanja drugih ustanova u Bitef teatru	2842	5.67%
III Projekti drugih ustanova ili pojedinaca koji su se odvijali u saradnji sa Bitef teatrom	1450	2.90%
o VII Mesec neavisne scene u Bitef teatru	461	0.92%
Ukupan broj gledalaca u Bitef teatru	15021	30.06%

6. STRUKTURA PRIHODA

2025.	Prihodi	Programski troškovi	Zarade i solid. pom.za zaposl.	Redovni materijalni i stalni troškovi	Investicije i investiciono održavanje opreme	Ukupno troškovi
Struktura Prihoda						
1. Budžetska sredstva	53.923.013,33					
- Grada	53.923.013,33	4.999.628,52	33.515.374,99	15.408.009,82		53.923.013,33
- Republike	7.380.000,00	7.380.000,00				7.380.000,00
- AP Vojvodine						
2. Ostali izvori	34.401.596,62					
- donacije*						
-sponzori	2.227.418,82	2.227.418,82				2.227.418,82
- prihod od realizacije programa (ulaznice, članarine i dr. programi)	28.401.868,75	27.889.083,44		1.630.898,41		29.519.981,85
- prihod od usluga						
- ostali sopstveni prihodi						

7. CENOVNIK USTANOVE KULTURE GRADA BEOGRADA BITEF TEATRA ZA 2024/2025. GODINU

BITEF TEATR

**CENOVNIK USTANOVE KULTURE GRADA BEOGRADA
 BITEF TEATRA ZA 2024/2025. GODINU.**

Broj: _____
 Datum: _____

VRSTA I CENE ULAZNICA ZA SEZONU 2024/25

- Za današnje predstave: Maksimalna cena 2025,00 (2025,00 dinara) uključujući obavezni doplatu (10,00 dinara) i troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.
- Za današnje predstave: Maksimalna cena 2025,00 (2025,00 dinara) uključujući obavezni doplatu (10,00 dinara) i troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.
- Za današnje predstave: Maksimalna cena 2025,00 (2025,00 dinara) uključujući obavezni doplatu (10,00 dinara) i troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.
- Cena ulaznice za predstave:
  - 1. Kategorija (ulazni karton): 2025,00 (2025,00 dinara) uključujući obavezni doplatu (10,00 dinara) i troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.
  - 2. Kategorija (ulazni karton): 1500,00 (1500,00 dinara) uključujući obavezni doplatu (10,00 dinara) i troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.
  - 3. Kategorija (ulazni karton): 1000,00 (1000,00 dinara) uključujući obavezni doplatu (10,00 dinara) i troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.

PRIZNATI

- Cena ulaznice za današnje predstave uključuje troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.
- Cena ulaznice za današnje predstave uključuje troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.
- Cena ulaznice za današnje predstave uključuje troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.
- Cena ulaznice za današnje predstave uključuje troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.

USLOVI KORIŠĆENJA I HISTORIJA KAPACITETA

Polodistribucija:

- Maksimalna kapaciteta za današnje predstave uključuje troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.
- Maksimalna kapaciteta za današnje predstave uključuje troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.

Uvjeti korišćenja:

Uvjeti korišćenja ulaznica za današnje predstave uključuju troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.

Datum: _____
 Broj: _____

BITEF TEATR

**CENOVNIK USTANOVE KULTURE GRADA BEOGRADA
 BITEF TEATRA ZA 2024/2025. GODINU.**

Broj: _____
 Datum: _____

VRSTA I CENE ULAZNICA ZA SEZONU 2024/25

Uvjeti korišćenja ulaznica za današnje predstave uključuju troškove državnog i lokalnog danišnog doplatu.

Datum: _____
 Broj: _____

8. NAGRADE I OCENA PROGRAMA OD STRANE STRUČNE JAVNOSTI

NAGRADE U 2025

UČUTKIVANNJE SOKRATA

12. izdanje Ambijentalnog pozorišnog festivala Novi Tvrđava teatar

Žiri u sastavu Nevena Erić, studentkinja glume, Nenad Pećinar, glumac, i Vladimir Kopicl, književnik, predsednik. doneo je pdluku:

1. Nagrada za najbolju predstavu ovogodišnjeg festivala Novi Tvrđava teatar dodeljena je predstavi „Učutkivanje Sokrata” Bitef teatra i Centra za kulturu Tivat. Nagrada je dodeljena za „kultivisan pristup i aktuelizacijski ubedljiv scenski rezultat, koji uz precizna glumačka rešenja i promišljenu raspravu o demokratiji i etici uopšte dotiče i podcrtava bitna pitanja našega danas”, navodi se u obrazloženju žirija.
2. Nagrada za najbolju žensku ulogu dodeljena je Sanji Ristić Krajnov za ulogu Ksantipe
3. Za najbolju režiju nagrađen je Nebojša Bradić

foto: Nata Korenovskaia

VII Viminacijum Fest - Mitovi stari i novi (u Arheološkom parku Viminacium kod Kostolca).

Stručni žiri u sastavu: dr Miroslav Radonjić, direktor Sterijinog pozorja, Ksenija Krnaiski, pozorišna rediteljka, i Ljubinka Klarić, glumica Beogradskog dramskog pozorišta odlučio je:

4. “Zlatna fibula”, nagrada za najboljeg glumca festivala, dodeljuje se Bojanu Dimitrijeviću za ulogu Sokrata, u predstavi „Učutkivanje Sokrata”, po tekstu Hauarda Brentona, u režiji Nebojše Bradića, u koprodukciji BITEF teatra i Centra za kulturu Tivat. Bojan Dimitrijević je, vešto izbegavajući zamke mitomanije, banalnog patosa i glorifikacije istorijsko-filozofskog značaja Sokratove ličnosti, efektno i dirljivo stvorio lika posebnog čoveka u sukobu sa okoštanim društvenim sistemom. To navodi gledaoca da se sa empatijom identifikuje sa pojedincem koji, u unapred izgubljenoj bici, ne odustaje od svojih uverenja i moralnih načela. Dimitrijevićev glumački izraz istovremeno je sofisticiran, harizmatičan, jednostavan i intiman u eteričnoj kamernosti predstave, navedeno je u odluci stručnog žirija.

5. Pored toga, Dimitrijević je osvojio i nagradu publike „Uzdarje“ kao glumac večeri. Ova nagrada dodjeljuje se svakog festivalskog dana, a o dobitnicima odlučuje žiri publike u sastavu: Zoran Živković, Dragana Aleksić i Tea Pučo.

Izvor: <http://www.culture-corner.me/dogadjaj/53767>

10. izdanje festivala Bucini dani: Igraj ili (ne)satani

Žiri u sastavu Goran Jevtić (glumac i predsednik žirija), Nataša Marković (glumica) i Marija Milenković (glumica i redovna profesorka Fakulteta dramskih umetnosti) doneo je odluku da se

6. Priznanje „Zlatno zrno“ za najboljeg glumca u okviru festivala. Dodeli Bojanu Dimitrijeviću za ulogu Sokrata u predstavi „Učutkivanje Sokrata“ (Centar za kulturu Tivat i Bitef teatar), u režiji Nebojše Bradića

Izvor: Centar za kulturu Tivat

34. festival „Dani Zorana Radmilovića“, Zaječar

7. Nagrada za najboljeg glumca večeri (21.10.2025) „Zoranov brk“, dodeljena je Bojanu Dimitrijeviću za ulogu Sokrata u predstavi „Učutkivanje Sokrata“ (Centar za kulturu Tivat i Bitef teatar), u režiji Nebojše Bradića

„Rad na predstavi nije bio nimalo lak, ali smo vrlo brzo došli do zaključka da o Sokratu ne znamo ništa i da nećemo praviti nikakvu transformaciju. Onda smo shvatili da je ono što je najbitnije u svemu ovome ovaj predivni komad, koji govori sam o sebi i koji smo „ljuštiti“ sloj po sloj, jer je jako slojevit. Na kraju smo uspeali da svu tu filozofsku težinu učinimo što prirodnijom do te mere da može da komunicira sa gledaocem.

Teško je da otkriješ u sebi čoveka čije misli su protkane kroz celu istoriju, a njegovo delo, bez ijedne napisane reči, je vredno i dve hiljade godina kasnije. Ovaj komad govori nažalost i o tome da se mnoge stvari od tada nisu promenile i da su postale još gore. Inače ovo je moj drugi brk, nagrada

na koju sam jako ponosan. Prvi sam dobio 2011. godine, neposredno posle smrti svog oca, pa mu se nisam mnogo radovao, ali zato se i te kako radujem ovom drugom i sada sam kompletiran što se brkova tiče“ rekao je Dimitrijević.

8. 45. „Borini pozorišni dani“. Nagrada „Borisav Stanković“

Žiri u sastavu: Nataša Gvozdenović, pozorišna kritičarka, Trajče Kacarov, dramaturg i Vasil Vasilev, pozorišni reditelj i predsednik žirija doelio je Nagradu „Borisav Stanković“ za najbolju mušku Bojanu Dimitrijeviću za ulogu Sokrata u predstavi „Učutkivanje Sokrata“

Prima facie

NAGRADE

1. Viktimološko društvo Srbije / Nagrada za doprinos unapređenju prava žrtava dodeljena je glumici *Mariji Maši Dakić*

Marija Maša Dakić je pažnju javnosti privukla predstavom “Prima facie” u režiji Anje Suše, a po tekstu Suze Miller, koju je maestralno odigrala u Bitef teatru. Ovom monodramom Maša je uspela da pokrene važna pitanja vezana za neosetljivost pravosudnog sistema prema žrtvama seksualnog nasilja, potom da svojim medijskim istupanjima da podršku svim ženama koje su se suočile sa rodno baziranim nasiljem i doprinese povećanju vidljivosti organizacija koje pružaju pomoć i podršku ženama i devojkama žrtvama seksualnog nasilja. Ovom nagradom želimo da se zahvalimo Maši na svemu što je uradila, ali i da ukažemo na veliki značaj i promene koje mogu da učine javne ličnosti na polju podizanja svesti javnosti vezano za rodno bazirano nasilje, ali i da daju podstrek da se otvoreno i bez osuđivanja govori o seksualnom nasilju nad ženama.

Viktimološko društvo Srbije je nezavisno i neprofitno udruženje građana, osnovano 1997. godine sa ciljem da okupi što veći broj humanistički orijentisanih naučnih radnika i stručnjaka koji su zainteresovani da rade na razvoju viktimologije (nauke o žrtvama) i unapređenju zaštite žrtava krivičnih dela, kršenja ljudskih prava, rata i drugih oblika stradanja u društvu bez obzira na pol, versku i religijsku pripadnost, politička opredeljenja i druga obeležja žrtava. Delatnost Viktimološkog društva Srbije je organizovana u dve glavne grupe aktivnosti: VDS info i podrška žrtvama i VDS centar za istraživanje i edukaciju u okviru koga postoji posebni program koji se bavi istinom i pomirenjem.

2. Udruženje dramskih umetnika Srbije / Godišnja nagrada „Miloš Žutić“ dodeljuje se za najbolje glumačko ostvarenje aza 2024.godinu dodeljena je Maši Dakić za ulogu u predstavi "Prima Facie" po tekstu Suzie Miller, u režiji Anje Suše, u sopstvenoj produkciji, i koprodukciji sa Bitef teatrom. .

Žiri je, u sastavu Anđelke Nikolić, Bojana Žirovića (predsednik), Fedora Šilija i Joakima Tasića, odluku doneo jednoglasno, na sastanku održanom 5. novembra.

U konkurenciji za nagradu učestvovala su glumačka ostvarenja u predstavama premijerno izvedenim u periodu od 1. jula 2023. do 30. juna 2024. godine.

Nagrada je uručena 26. novembra, nakon izvođenja predstave u Bitef teatru.

O NAGRADI

Nagrada Miloš Žutić je priznanje koje Udruženje dramskih umetnika Srbije dodeljuje za najbolje glumačko ostvarenje u protekloj pozorišnoj sezoni. Nagrada je ustanovljena 1994. godine, kao spomen na glumca Miloša Žutića.

Dobitnici Nagrade „Miloš Žutić“

1. Petar Kralj – nagrađen za ulogu Normana u predstavi *Garderober* Ronalda Harvuda, u režiji Dejana Mijača (Jugoslovensko dramsko pozorište, Beograd); prvi dobitnik, 1994.god.
2. Jasna Đuričić – nagrađena za ulogu Olge u predstavi *Murlin Murlo* Nikolaja Koljade, u režiji Radoslava Milenkovića (Srpsko narodno pozorište, Novi Sad, sezona 1995/1996)
3. Jelisaveta Seka Sablić – nagrađena za ulogu Marije Kalas u predstavi *Master Klas* Terensa Meknelija, u režiji Alise Stojanović (Bitef teatar, Beograd, sezona 1996/1997)
4. Branislav Zeremski – nagrađen za ulogu Ivana u predstavi *Art Jasmine Reze*, u režiji Alise Stojanović (Atelje 212, Beograda, sezona 1997/1998)
5. Boris Isaković – nagrađen za ulogu Predsednika državnog saveta u predstavi *Leons i Lena* Georga Bihnera u režiji Dejana Mijača (Grada tetar Budva i Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 1998/1999)

6. Jelena Đokić – nagrađena za ulogu Katarine Šparović u predstavi *Bokeški D-mol* Stevana Koprivice, u režiji Milana Karadžića (Centar za kulturu Tivat, sezona 1999/2000)
7. Nebojša Glogovac – nagrađen za ulogu Njaga u predstavi *Zlatno runo* Borislava Pekića, u režiji Nebojše Bradića (G17+ i Beogradsko dramsko pozorište, sezona 2000/2001)
8. Đurđija Cvetić – nagrađena za ulogu Skupa u predstavi *Skup* Marina Držića, u režiji Jagoša Markovića (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2001/2002)
9. Olga Odanović – nagrađena za ulogu Milice Gerasimović u predstavi *Govornica* nastaloj po tekstu i u režiji Jagoša Markovića (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2002/2003)
10. Dragan Mićanović – nagrađen za ulogu Porcije u predstavi *Mletački trgovac* Viljema Šekspira u režiji Egona Savina (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2003/2004)
11. Nebojša Glogovac – nagrađen za ulogu Ivana u predstavi *Hadersfeld* Uglješe Šajtinca, u režiji Aleks Čizholm (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2004/2005)
12. Goran Jevtić – nagrađen za više uloga u predstavi *Okamenjeni princ* Heninga Mankela, u režiji Mark Van der Veldena (Malo pozorište „Duško Radović“, sezona 2005/2006)
13. Pavle Pekić – nagrađen za ulogu Svetozara Ružičića u predstavi *Pokondirena tikva* Jovana Sterije Popovića, u režiji Marka Manojlovića (Narodno pozorište Kikinda, sezona 2006/2007)
14. Vojin Četković – nagrađen za ulogu Don Krsta u predstavi *Don Krsto* po tekstu i u režiji Vide Ognjenović (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2007/2008)
15. Bojan Žirović – nagrađen za ulogu Kristijana u predstavi *Proslava* (Tomas Vinterberg, Morgens Rukov, Bo Hansen), u režiji Ive Milošević (Pozorište Atelje 212, sezona 2008/2009)
16. Dušanka Glid Stojanović – nagrađena za ulogu Kućevne u predstavi *Kod kuće / Kabul* Tonija Kušnera, u režiji Željka Đukića (Narodno pozorište u Beogradu, sezona 2009/2010)
17. Svetozar Cvetković – nagrađen za ulogu Riharda Rihtera u predstavi *Elijahova stolica* Igora Štiksa, u režiji Borisa Liješevića (Jugoslovensko dramsko pozorište u Beogradu, sezona 2010/2011)
18. Nenad Stojmenović – nagrađen za dve uloge: Ivana Pavlovića Šatova u predstavi *Zli dusi* F. M. Dostojevskog, u režiji Tatjane Mandić Rigonat i Džona Vortinga u predstavi *Važno je zvati se Ernest* Oskara Vajlda, u režiji Nikole Zavišića (obe u produkciji Narodnog pozorišta, Beograd, sezona 2011/2012)
19. Saša Torlaković – nagrađen za ulogu Tomasa Mana u predstavi *Čarobnjak* Fedora Šilija, u režiji Borisa Liješevića (Narodno pozorište u Somboru, sezona 2012/2013)
20. Nebojša Dugalić – nagrađen za ulogu Roberta u predstavi *Izdaja* Harolda Pintera, u režiji Gorana Šušljika (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2013/2014)
21. Jelena Đokić – nagrađena za ulogu Karoline u predstavi *Kazimir i Karolina* Edena fon Horvata, u režiji Snežane Trišić (Pozorište Atelje 212, sezona 2014/2015)
22. Nada Šargin – nagrađena za ulogu Elizabete u predstavi *Marija Stjuart* Fridriha Šilera, u režiji Miloša Lolića (Narodno pozorište u Beogradu, sezona 2015/2016)
23. Nebojša Glogovac – nagrađen za ulogu Hamleta u predstavi *Hamlet* Vilijama Šekspira, u režiji Aleksandra Popovskog (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2016/2017)
24. Nenad Jezdić – nagrađen za ulogu Jožefa Kantora u predstavi *Kralj Betajnovce* Ivana Cankara, u režiji Milana Neškovića (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2017/2018)
25. Jovana Gavrilović – nagrađena za ulogu Petrije Gradske u predstavi *Petrijin venac* Dragoslava Mihailovića, u režiji Bobana Skerlića (Pozorište Atelje 212, sezona 2018/2019)
26. Marko Marković – nagrađen za ulogu Đorđa u predstavi *Semper idem* po romanu Đorđa Lebovića, u režiji Gorčina Stojanovića (Narodno pozorište Sombor, sezona 2019/2020)
27. Miodrag Miki Krstović – nagrađen za ulogu Miloša u predstavi *Cement Beograd* po delu Milana Ramšaka Markovića, prema drami Hajnera Milera, u režiji Sebastijana Horvata (Beogradsko dramsko pozorište, sezona 2020/2021)
28. Branka Katić – nagrađena za ulogu Blanš u predstavi *Tramvaj zvani želja* Tenesija Vilijamsa, u režiji Lenke Udovičić (Beogradsko dramsko pozorište i Teatar Ulysses, sezona 2021/2022)
29. Joakim Tasić – nagrađen za ulogu Verthajmera u predstavi *Gubitnik* Bernharda/Puškina, u dramatisaciji i režiji Nataše Radulović (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2022/2023)

Zidanje Skadra

1. **VII Viminacijum Fest - Mitovi stari i novi** dodelio je Priznanje „Uzdarje“ za kolektivnu igru ansamblu predstave „Zidanje Skadra“ u znak zahvalnosti za učešće na festivalu

Beogradski internacionalni teatarski festival – BITEF

1. **Knjaževsko-srpski teatar / Manifestacija „Joakimovi dani“ / povodom obeležavanja 190 godina od osnivanja Teatra 1985 godine** Statueta „Joakim Vujić“ u 2025. godine pripala je dramskoj umetnici Gorici Popović i Bitef festivalu. Odluku o dodeli ovog važnog priznanja doneo je žiri u sastavu – Isidora Ferencina, dramska umetnica, dr Vlatko Ilić, reditelj, Aleksandar Milosavljević, pozorišni kritičar, Đorđe Nešović, umetnički direktor Knjaževsko-srpskog teatra, i Aleksandar Štajn, direktor Knjaževsko-srpskog teatra.

9. ČLANSTVO U POZORIŠNIM ASOCIJACIJAMA:

IETM - International Network for Contemporary Performing Arts

ASSITEJ - Association for Children and Young People

4.5. DETALJNO - REPERTOAR BITEF TEATRA U 2025. GODINI: 89 PROGRAMA, 223 IZVOĐENJA, 49976 GLEDALACA

- 4.5.1. Produkcije i koprodukcije u 2025: 18 programa, 187 izvođenja, 36653 publike
4.5.2. Gostujuće predstave u Bitef teatru u 2025: 27 programa.28 igranja, 2812 publike
4.5.3. Višegodišnji programi Bitef teatra u 2025: 8 programa, 8 izvođenja, 461 publike

Specifikacija po programima:

4.5.1. Produkcije i koprodukcije u 2025: 18 programa, 187 izvođenja, 36653 publike

- 4.5.1.1. Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 5 programa (3+2) / 28 izvođenja (20+8) / 2712 (1278+1430) publike
4.5.1.2. Produkcije i koprodukcije izvedene pre 2025. godine: 13 programa (1+12) / 159 (5+154) izvođenja / 33941 (152+33789) publike

Od toga

- U Bitef teatru: 15 (4+11) programa, 98 (23+75) izvođenja, 11718 (1330+10388) publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 5 (3+2) programa / 26 izvođenja (18+8) / 2612 (1178+1434) publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 10 (1+9) programa / 72 (5+67) izvođenja / 9106 (152+8954) publike
- Na gostovanjima: 17 (1+16) programa, 89 (2+87) izvođenja, 24935 (100+24835) publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 6 (1+5) programa, 41 (2+39) izvođenja, 12418 (100+12318) publike

Od toga:

- U Srbiji: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
  - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
- Van Srbije: 9 programa / 41 izvođenje / 12418 publike
  - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program / 2 izvođenja / 100 publike
  - Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 8 programa / 39 izvođenja / 12318 publike

Od toga:

- Na festivalima: 8 programa, 21 izvođenje, 5035 publike
  - o U Srbiji: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike
    - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa / 12 izvođenja / 3335 publike
  - o Van Srbije: 4 programa, 9 izvođenja, 1700 publike
    - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa (1+3) / 9 izvođenja (2+7) / 1700 (100+1600) publike

Od toga

- Na sceni Bitef teatra: 14 programa (3+11), 97 izvođenja (22+75). 11538 publike (1150+10388)
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 4 (2+2) programa, 25 (17+8) izvođenja, 2432 (998+1434) publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 10 (1+9) programa, 72 (5+67) izvođenja, 9105 (152+8954) publike
- Na sceni STUDIO: 1 program, 1 izvođenje, 180 publike

4.5.1. Produkcije Bitef teatra u 2025: 4 programa (3+1) / 25 izvođenja (20+5) / 1430 publike (1278+152)

- 4.5.1.1. Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 3 programa / 20 izvođenja / 1278 publike
4.5.1.2. Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 1 program / 5 izvođenja / 152 publike

Od toga

- U Bitef teatru: 4 programa, 23 izvođenja, 1330 publike,
  - o Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 3 programa (2+1) / 18 izvođenja (17+1) 1178 publike (998+180)
    - Od toga na sceni STUDIO; 1 program, 1 izvođenje, 180 publike
  - o Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 1 program, 5 izvođenja, 152 publike
- Na gostovanjima: 1 program, 2 izvođenja, 100 publike
  - o U Srbiji /
  - o Van Srbije
    - Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program, 2 izvođenja, 100 publike
    - Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: /

Od toga na festivalima

- U Srbiji /
  - Van Srbije
    - o Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program / 2 izvođenja / 100 publike
    - o Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine
-

Od toga

- Na sceni Bitef teatra: 3 programa (2+1), 22 izvođenja (17+5). 1150 publike (998+152)
    - o Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa, 17 izvođenja, 998 publike
    - o Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 1 program, 5 izvođenja, 152 publike
  - Na sceni STUDIO: 1 program, 1 izvođenje, 180 publike
-

4.5.2. Koprodukcije Bitef teatra i partnera u 2025 14 programa (2+12) / 162 izvođenja (8+154) / 35223 publike (1434+33789)

4.5.2.1. Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa / 8 izvođenja / 1434 publike

4.5.2.2. Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 12 programa / 154 izvođenja / 33789 publike

---

Od toga

- U Bitef teatru: 11 programa, 75 izvođenja, 10388 publike,
  - o Korodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa / 8 izvođenja, 1434 publike
  - o Kodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 9 programa ,67 izvođenja, 8954 publike
- Na gostovanjima: 16 programa (11+5), 87 izvođenja (48+39). 22971 publike (10653+12318)
  - o U Srbiji: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
    - Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - Korodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
  - o Van Srbije: 5 programa, 39 izvođenja, 12318 publike
    - Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 5 programa, 39 izvođenja, 12318 publike

Od toga na festivalima

- U Srbiji: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike
    - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - o Korodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publi
  - Van Srbije: 3 programa, 7 izvođenja, 1600 publike
    - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - o Korodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: :3 programa, 4 izvođenja, 1600 publike
-

Od toga

- o Na sceni Bitef teatra: 11 programa, 75 izvođenja, 10388 publike,
    - Korodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa 8 izvođenja, 1434 publike
    - Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 9 programa ,67 izvođenja, 8954 publike
  - o Na sceni STUDIO: /
    - U Srbiji: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
      - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
      - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
    - Van Srbije: 9 programa / 41 izvođenje / 12418 publike
      - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program / 2 izvođenja / 100 publike
      - Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 8 programa / 39 izvođenja / 12318 publike
-

Od toga:

Na festivalima: 8 programa, 21 izvođenje, 5035 publike

- U Srbiji: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike
    - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine:
    - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa / 12 izvođenja / 3335 publike
  - Van Srbije: 4 programa, 9 izvođenja, 1700 publike
    - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa (1+3) / 9 izvođenja (2+7) / 1700 (100+1600) publike
-

Od toga

- Na sceni Bitef teatra: 14 programa (3+11), 97 izvođenja (22+75). 11538 publike (1150+10388)
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 4 (2+2) programa, 25 (17+8) izvođenja, 2432 (998+1434) publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 10 (1+9) programa, 72 (5+67) izvođenja, 9105 (152+8954) publike
- Na sceni STUDIO: 1 program, 1 izvođenje, 180 publike

4.5.1.1. **Produkcije Bitef teatra u 2025. 4 programa (3+1) / 25 izvođenja (20+5) / 1430 publike (1278+152)**

4.5.1.1.1. Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 3 programa / 20 izvođenja / 1278 publike

4.5.1.1.2. Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 1 program / 5 izvođenja / 152 publike

Od toga

- U Bitef teatru: 4 programa, 23 izvođenja, 1330 publike,
  - o Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 3 programa (2+1) / 18 izvođenja (17+1) 1178 publike (998+180)
    - Od toga na sceni STUDIO; 1 program, 1 izvođenje, 180 publike
  - o Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 1 program, 5 izvođenja, 152 publike
- Na gostovanjima: 1 program, 2 izvođenja, 100 publike
  - o U Srbiji /
  - o Van Srbije
    - Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program, 2 izvođenja, 100 publike
    - Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine /

Od toga na festivalima

- U Srbiji /
- Van Srbije
  - o Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program / 2 izvođenja / 100 publike
  - o Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine

Od toga

- Na sceni Bitef teatra: 3 programa (2+1), 22 izvođenja (17+5). 1150 publike (998+152)
  - o Produkcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa, 17 izvođenja, 998 publike
  - o Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 1 program, 5 izvođenja, 152 publike
- Na sceni STUDIO: 1 program, 1 izvođenje, 180 publike

4.5.1.2. **Koprodukcije Bitef teatra i partnera u 2025. 14 programa (2+12) / 162 izvođenja (8+154) / 35223 publike (1434+33789)**

4.5.1.2.1. Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa / 8 izvođenja / 1434 publike

4.5.1.2.2. Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 12 programa / 154 izvođenja / 33789 publike

Od toga

- U Bitef teatru: 11 programa, 75 izvođenja, 10388 publike,
  - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa / 8 izvođenja, 1434 publike
  - o Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 9 programa, 67 izvođenja, 8954 publike
- Na gostovanjima: 16 programa (11+5), 87 izvođenja (48+39). 22971 publike (10653+12318)
  - o U Srbiji: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
    - Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
  - o Van Srbije: 5 programa, 39 izvođenja, 12318 publike
    - Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 5 programa, 39 izvođenja, 12318 publike

Od toga na festivalima

- U Srbiji: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike
  - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - o Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publi
- Van Srbije: 3 programa, 7 izvođenja, 1600 publike
  - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - o Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 3 programa, 4 izvođenja, 1600 publike

Od toga

- Na sceni Bitef teatra: 11 programa, 75 izvođenja, 10388 publike,
  - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa 8 izvođenja, 1434 publike
  - o Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 9 programa, 67 izvođenja, 8954 publike
- Na sceni STUDIO: /

4.5.1.1. Produkcije premijerno izvedene u 2025. godini

–Scena Bitef teatar

Bitef teatar

Andreja Kargačin, Dora A**

DORA ILI KO ĆE DA PROŠIVA PRSLUKE?

Izvođenje: Andreja Kargačin, Natalija Stepanović, Dora A

Advokatica: Emina Đuran Milić

Dramaturško-mentorska podrška: Ana Dubljević

Dizajn scene i kostima: Ema Pavlović

Kompozicije: Katarina Ranković

Plesni ansambl predstave, Dejan Bošković, Dražen Horvatić, Đorđe Živadinović Grgur, Lazar Tešić i Miloš Janjić.

Organizacija: Lenka Miloradović

Konsultacije: Borisav Matić, Miloš Lolić

Fotografije: Nenad Šugić, Nata Korenovskaia

Projekat je u formi instalacije predstavljen 16.12.2025, u Ostavinskoj galeriji Magacina (Beograd, Srbija), drugog dana NE:Bitefa / Bitef je tamo gde se okupimo

Premijera: 28.12.2025, Bitef teatar, Beograd. Srbija

Moj Novi Sad

https://youtu.be/4wweWd10UKM?si=NeeKAKPrfshdb_uD

Katarina Rankovic / Dora ili Ko će da prošiva prsluke? / Dora's choice / Original soundtrack

<https://youtu.be/OljyWz8dPPY?si=x5PjxQfsvRX1Kqlj>

Katarina Rankovic / Dora ili Ko će da prošiva prsluke? / Rejv / Original soundtrack

https://youtu.be/S6J8-top618?si=MP53JQ4HIA_GTJkJ

O projektu

„Dora ili Ko će da prošiva prsluke“ je predstava nastala u kontekstu studentskih i građanskih protesta u Srbiji. Zasnovana je na pismima koje razmenjuju autorka i Dora, njena drugarica iz detinjstva, aktivistkinja koja se nalazi u političkom egzilu zbog sudskog postupka, zasnovanog na prisluškivanom razgovoru, zbog kog je optužena za rušenje ustavnog poretka.

Egzil je stanje pocepane svesti: on nije samo napad na slobodu protestovanja i izražavanja nego i na doživljaj sopstvenog identiteta.

Tražimo načine da Dora, od proterane osobe kojoj su oduzeta lična dokumenta, postane prisutna tamo gde bi inače bila uhapšena.

Zanima nas na koji način umetnost i prijateljstvo mogu da prevaziđu Dorinu situaciju, da isprave ono što je pogrešno, i da „sruše“ ustavni poredak.

: Nenad Šugić (proba)

.....

Draga Doro,

Pišem najavu za našu predstavu, za veb sajt. Pitam se kako da zainteresujem ljude, a da im ne otkrijem sve o tebi.

Možda ovako :

„Ovo je predstava o mojoj drugarici Dori koja ne može da dođe na premijeru. O tome kako je do toga došlo. O tome kako se nas dve znamo ceo život. O konceptualnom terorizmu i ilegalnoj umetnosti. O meni i o tome kako sam stalno nervozna”.

Foto Nata Korenovskaia/Bitef teatar

Draga Andreja,

Mogla bih da budem bilo ko. Mogla bih da se predstavim kao Frida, Tisa ili Asja (imena koja sam davno odabrala kao uži izbor za ime moje ćerke koju sam u međuvremenu odlučila da neću imati) svakome koga ovde upoznam i verovali bi mi. Shvatila sam da neću. Da sada, kada nemam pasoš niti ličnu kartu da to uradim, želim više nego ikada da dokažem da to jesam ja. Znam da bih mogla da uzmem drugi identitet I osmislim bilo koju priču o mom dosadašnjem životu, neverovatnu priču koja bi ljude ostavljala impresionirane, ili bez teksta.

Ali zašto to raditi kad mi je pravi život sam po sebi dovoljno dobra fikcija?

Reč rediteljke

Ko je Dora?

To je kompleksno pitanje.

Dora i ja smo se upoznale kada smo se rodile. Skoro mi je rekla da se seća da je, kada je bila mala, često nosila moju odeću jer je moja mama davala njenoj mami (svojoj drugarici i kumi) sve što ja prerastem, taman sam dve godine starija od nje. Zato sam uverena da je sve što se desilo njoj moglo da se desi meni i obrnuto.

Dora je osoba sa poternice i iz novinskih članaka. Dora je i diplomirana komunikološkinja koja voli da radi jogu. Dora ima specifičan smisao za humor i mnogo bolju cirkulaciju od mene. Dora je osoba koja stoji na Dorinom mestu, nosi Dorinu odeću i govori u Dorino ime.

Dora je osoba koja ima nešto zajedničko sa sledećom grupom ljudi:

Ana Pavlova

Ai Vevei

Maks Ernst

Leonora Karington

Česlav Miloš

Nada Tolokonjikova

Andre Breton

Josif Brodski

Ovidije

Hose Limon

Pola Nirenska

Paul Hindemit

Rudolf Nurejev

Foto Nata Korenovskaia/Bitef teatar

Sergej Džagiljev
Ernst Krenek
Sveti Jovan Bogoslov sa Patmosa
Arnold Šenberg
Mark Šagal
Vladimir Nabokov
Pit Mondrian
Iv Tangi
Maša Aljokina
Oskar Kokoška
Žak Luj David

Foto Nata Korenovskaia/Bitef teatar

Saradnja sa osobom u egzilu koja aktivno učestvuje u svakom delu stvaralačkog procesa je specifično iskustvo koje je u potpunosti oblikovalo ovu predstavu. Zajedničko stvaranje zahteva deljenje zajedničkog prostora, a teško je deliti prostor sa osobom koja ne sme da se pojavi na teritoriji ove zemlje.

Krenule smo od jednostavnog pitanja: **koji su sve načini da se Dora pojavi na sceni?**

To pitanje nas je navelo da isprobamo niz strategija iz različitih grana umetnosti, da koristimo sva sredstva koja su nam dostupna. Šta znači prisustvo? Kako sve ono može da izgleda, kako da se doživi, kako da se razume? U tim strategijama i Dora i ja menjamo odnose i uloge:

Dora kao eksponat
Dora kao spisateljica
Dora kao inspiracija
Dora kao rediteljka

Još neki od ljudi koji su naši svedoci, a koji su se tokom ovih meseci pojavljivali u pismima koje smo razmenjivale:

Doroti iz Oza
Marina Abramović
Dorina mama
Dorin tata
Muhamed Morsi
Abdel Fatah el-Sisi
Franc Kafka
Jozef K.
ChatGPT
Mladen Dolar
Miloš Lolić
Dorina cimerka
Dorin momak
Darko Rundek
Lazar
Dorin advokat
beba Dorinog advokata
javni tužilac
Nađa Tolokonjikova
Slavoj Žižek
Kanje Vest
Dorin cimer
Dorin bivši dečko
Hajner Miler
Nemci
Švedani
Dorin brat
Neron
Ivan Grozni
Milo Rau
Tanja Ostojić

i ja ih sve pozivam da nam stanu u odbranu.

Reč advokaticke

Odredbom člana 3 Zakona o kulturi Republike Srbije, kao jednog od osnovnih načela kulturnog razvoja, dozvoljena je sloboda izražavanja u kulturnom i umetničkom stvaralaštvu. Time, reč izgovorena na sceni ne može da se shvati kao pozivanje na nasilnu promenu ustavnog poretka i napad na ustavno uređenje.

**Iako se u javnim materijalima pojavljuje pod inicijalom (Dora A.), ona predstavlja realnu osobu čija je sudbina direktno povezana sa talasom studentskih i građanskih protesta u Srbiji.

.....

Andreja Kargačin je interdisciplinarna umetnica iz Novog Sada čiji rad obuhvata performans, pozorišnu režiju, ples, književnost i vizuelnu umetnost. Diplomirala je pozorišnu i radio režiju na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu. Završila je Srednju baletsku školu u Novom Sadu.

Usavršavala se kroz saradnju sa svetskim umetnicima poput Marine Abramović, Linzi Pejsinger i trupe Peeping Tom.

Aktivna je u sferi performansa i bodi arta (npr. performans "Sonata za violinu i kukuruze, Op. 1946" izveden u Veneciji 2020. godine). Članica je umetničkih organizacija „Šok zadruge“ i „Četa“. Njena kustoskinja i agentkinja je Kjara Isadora Artiko.

Prvi art performans: Autopsija Doroti B, Novi Sad / 2018

Kao spisateljica, dobitnica je nekoliko prestižnih priznanja: „Dositejevo pero“ za roman *Akvarijum*, „Novica Tadić“ za zbirku pesama *Slobodni dani Elene Čaušesku*, „Iskra kulture“ za celokupno stvaralaštvo.

Njen rad karakteriše istraživanje tela kao centra umetničkog istraživanja, što je bilo tema i njene izložbe *Neugenika* 2024. godine.

Foto: Nenad Šugić (proba)

Izvor: Teatar MIMART / e-baza Art performerera SPOT 2020 / chrome-extension://efaidnbmnnnibpajpcgclefindmkaj/https://www.teatarmimart.org.rs/baza/AndrejaKargacin.pdf

Obrazovala sam se formalno i neformalno u različitim umetničkim vodama, pa mi najviše odgovara da sebe nazivam transdisciplinarnom ili antidisciplinarnom umetnicom, autoobducentkinjom i hipnotopografinjom. (Trenutni) Fokus mog rada je kopanje po ličnoj i kolektivnoj prošlosti, krivici koja iz nje proizilazi i nostalgiji koja je njena zaostavština i stvaranje jezika komunikacije i percepcije koji je izvan objektivnog i faktualno heteropatrijarhalnog.

Brainz Art - Andreja Kargačin: https://youtu.be/1CPEwvk5s8U?si=Dp7eUbx0_O8BN-IR

Iz izvora: [Delegirani javni prostor / NE:BITEF 2025* – SVE ŠTO NE:SMETE DA PROPUSTITE / Programi u Centru za kulturnu dekontaminaciju / 17.12.2025 /](#)

<https://www.czkd.org/2025/12/nebifef-2025-sve-sto-nesmete-da-propustite/>

*Pod sloganom „Bitef je tamo gde se okupimo“ festival ne:Bitef održao se širom Beograda od 15. do 18. decembra.

Drugi festivalski dan NE:Bitefa, 16. decembar 2025, bio je posvećen mladim autorkama i autorima čije je produkcije domaća i svetska javnost trebalo da upozna tokom 59. Bitefa. Svoje radove od 18 časova u Magacinu u Kraljevića Marka predstavili su Andreja Kargačin (Dora ili Ko će da prošiva prsluke?), Aleksander Zain (Tenzija), Ana Janković (Samoubistvo kao (društvena) činjenica) i Akcioni odbor koji čini kolektiv studenata Fakulteta dramskih umetnosti. Ulaz je bio slobodan. Nakon prezentacije predstava, usledio je i razgovor sa autorkama i autorima, kojima su se pridružili i Ana Vujanović, Borisav Matić i Miloš Lolić, tim umetničke direkcije 59. Bitefa koji nije održan. Razgovor je vodila Milena Bogavac.

Izvor: RTS / 17.12.2025
<https://www.rts.rs/magazin/kultura/vesti/5849440/.html?print=true>

Mladi umetnici u fokusu Ne:Bitefa – istraživanje tela, identiteta i društva

U Kulturnom centru Magacin u okviru Ne:Bitefa predstavljeni su projekti mladih autora odabrani za program zvaničnog Bitefa, koji se ove godine ne održava u institucionalnom obliku.

Delovi četiri predstave su izvedeni u drugom danu alternativnog izdanja Bitefa sa namerom da publici prikažu smisao i smernice ovih produkcija. Tenzija je plesni solo projekat autora i izvođača Aleksandera Zajna, koji se bavi dinamikom psihofizičkih tenzija sa ciljem testiranja, ali i širenja granica fizičke izdržljivosti.

„Za mene je u stvari bilo pitanje kako možemo da jedno tenzično stanje, jednu tenzičnu vrstu kretanja na neki način metodološki rekreiramo u određeni pokretni jezik, kako bismo mi rekli u savremenoj koreografiji“, ističe koreograf i izvođač Aleksander Zain.

Samoubistvo kao društvena činjenica rediteljke Ane Janković je predstava koja se nalazi na redovnom repertoaru Bitef teatra. Na scenski složen, izazovan i žanrovski raznovrstan, tragičan i komičan način, ona istražuje problem depresije i suicida.

„Naša centralna tema je kako društvo i sistem utiče na mentalno zdravlje individue i kako to nikad nije predmet neke individualne patologije, nego celokupnog društvenog stanja“, navodi rediteljka Ana Janković.

Posetioci Magacina su bili u prilici da pogledaju i fragmente predstava, Društvo spektakla, Diverzije samoupravljanja, autorski projekat kolektiva studenata Fakulteta dramskih umetnosti, kao i Dora ili Ko će da prošiva prsluke, Andreje Kargačin.

„Mi postavljamo pitanje identiteta, odnosno tretiramo egzil kao stanje pocepane svesti. Tako da je to u stvari predstava na neki način u pitanju identiteta, u pitanju Dorinog identiteta kao aktivistkinje koja je postala teroristkinja, ali i pitanje mog identiteta kao umetnice. Odnosno postavljamo pitanje šta ja mogu da učinim da njoj bude bolje i kakva vrsta umetnosti je smisljena uopšte“, objašnjava rediteljka Andreja Kargačin.

Dora ili Ko će da prošiva prsluke treba da bude premijerno izvedena krajem decembra na sceni Bitef teatra, kada će se u duhu teatra apsurdna koji živimo još jednom spojiti Bitef i ne:Bitef.

Scena Bitef teatar

Bitef teatar, Beograd, Srbija

Inspirisano životom i delom Stakleno zvono Silvije Plat / Sylvia Plath *The Bell Jar*
SILVIJA

Režija: Nemanja Mijović

Izvođenje:

Silvija Plat: Aleksandra Arizanović

Uloga "drugog", konteksta, spoljašnjeg sveta, ali i unutrašnjih demona: Danilo Brakočević

Dramatizacija i dramaturgija: Danilo Brakočević i Nemanja Mijović

Scenski pokret: Aleksandra Arizanović

Dizajn scene i kostima: Ema Pavlović i Andela Božović

Dizajn zvuka: Matej Rušmir

Organizacija: Lenka Miloradović

Režija filmskog dela: Dan Grabnar

Snimanje i kolor: Ana Žeželj

Montaža: Irina Tatić

Animacije: Dimitrije Janković

Fotografije: Nata Korenovskaia

Premijera: 22.05.2025, Bitef teatar,
Beograd, Srbija

https://www.instagram.com/reel/DKKea04Msdqd/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=NTc4MTlwNjQ2YQ==

Autorska reč

Postojanje čovjeka upisano je u naponu između težnje za ličnom autonomijom i struktura koje je sistematski onemogućuju. U napuklinama koje se otvaraju između unutrašnje potrebe i normativnih obrazaca društvenog poretka, nastaje otuđenje. Subjekt se oblikuje kroz stalno sučeljavanje sa spoljašnjim kodovima koji konstruišu svakodnevnicu. Moć se ne manifestuje samo kao zabrana, već i kao nevidljivi mehanizam samorazumijevanja. U tom prostoru pritiska i isključuća, pred društvom nastaje autoportret - ne kao reprezentacija identiteta, već kao čin otpora, pokušaj da se sačuva cjelovitost u uslovima stalne fragmentacije. Nestabilnost se ne doživljava kao poremećaj, već kao prirodni simptom svijeta koji smo internalizovali.

Predstava *Silvija* je poetsko scensko istraživanje inspirisano životom i djelom Silvije Plat / Sylvia Plath (27.10.1932 – 11.02.1963), koje izmiče biografizmu i ulazi u unutrašnju zonu subjekta raspolućenog između intimnog, mitološkog i društvenog. Subjekt nije nosilac stabilnog značenja, već tačka pucanja, oblikovana diskurzivnim i psihofizičkim naprezanjima. Autentičnost, u svijetu zadatih identiteta i usiljene jasnoće, postaje subverzivni čin. Iskrenost nije etička kategorija, već egzistencijalna nužnost. U ovom prostoru raspada, autoportret se oblikuje kao pokušaj da se bude - bez obaveze da se bude razumljiv. Smrt se prepoznaje kao krajnji autorski čin: trenutak u kojem subjekt preuzima odgovornost nad sopstvenim nestankom. Pisanje i smrt se susreću kao istovjetni oblici izraza - posljednje linije otpora.

Ljubav, ili tačnije izdaja nježnosti, postaje mjesto raspada mogućeg spasa. Intima, umjesto utočišta čini prostor suptilne agresije. *Silvija*, oduzima moć onome koji je oblikovao svijet i raskida s jezikom koji nije njen. Autoportret je proces, otvoreni čin tijela koje traži značenje, ali nu

istovremeno uskraćuje jezik. Tijelo ne ilustruje tekst - ono ga proizvodi, podriva i prevazilazi. *Silvijin* alter-ego, Ester, simbol je subjekta izopštenog iz jezika, zajednice i značenja. Njena „bolest“ nije patologija, već otpor svijetu koji ne priznaje nijanse osjećanja, koji odbacuje devijaciju kao slabost, umjesto da je prepoznaje kao signal.

Tematsko i estetsko ishodište predstave jeste autoportret kao pitanje, ne kao odgovor. Stakleno zvono ne označava zatvorenost, već akustičnu komoru u kojoj jezik nadilazi značenje. Predstava problematizuje epistemologiju boli: kako znati bol prikazan bez trivijalizacije? Smrt nije kraj, već konstanta - struktura osjećanja, granica jezika i prisustva. Pisanje više nije komunikacija, već disanje, porođaj, gesta samopotvrđivanja. Feministički ton je suštinski - tijelo žene je medij borbe, bola i snage. Nježnost se otkriva kao strategija preživljavanja, kao politička gesta protiv brutalnosti racionalnog, falocentričnog svijeta. *Silvija* ne traži razumijevanje. Nije joj potrebna dozvola da postoji. Ona jeste - to je njen ultimativni čin otpora.

Silvija nije samo predstava o Silvijini Plat - to je predstava o svakom subjektu koji odbija da bude redukovana na društveno prepoznatljive obrasce postojanja. Ovdje, umjetnost ne pokušava da objasni svijet, već da ga izdrži - zajedno s onima koji su gurnuti u njegove pukotine. U njoj

fragmentarnosti, predstava artikuliše ono što često ostaje neizgovoreno: da je subjektivnost proces, da je krhkost čin, da je otpornost tiha. U tom svjetlu, *Silvija* nije ni narativ ni omaž, već filozofska gesta - oblik svjedočenja u kojem autoportret postaje način da se postojanje, makar na tren, osjeti kao vlastito.

Nemanja Mijović, reditelj

Nemanja Mijović je 2024 godine diplomirao pozorišnu i radio režiju na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu, u klasi profesora Dušana Petrovića i Ane Tomović (Marijus fon Majerburg Paraziti). Pored režije bavi se i pisanjem poezije. Knjigu poezije „Sjene smrti bose hodaju kroz san” objavio je nedavno

Silvija Plat bila je američka pesnikinja, književnica i autorka pripovedaka.

Rođena je u Bostonu (Masačusets) i studirala je na Smit koledžu i Njuham koledžu na Univerzitetu Kembridž, pre nego što je postala poznata pesnikinja i književnica. Bila je žena pesnika Teda Hjuza za koga se udala 1956; zajedno su živeli u SAD i Engleskoj i imali su dvoje dece, Fridu i Nikolasa. Platova je najveći deo svog zrelog doba bolovala od depresije i izvršila je samoubistvo 1963. u tridesetoj godini života.

Značajno je unapredila žanr konfesionalne poezije i poznata je po dve objavljene zbirke pesama - „Kolos i druge pesme“ i „Ariel“. Godine 1982. posthumno je osvojila Pulicerovu nagradu za zbirku „Sabrane pesme“. Autorka je delimično autobiografskog romana „Stakleno zvono“ koji je objavljen nedugo pre njene smrti

<https://buro247.rs/kultura/bili-smo-na-premijeri-predstave-silvija-bitef/>

KULTURA / Manifest nežnosti i bunta u Bitefu: Premijera predstave “Silvija” / nećete je samo prepričavati drugima, nosićete je u telu
autor Ivana Kordić / 23.05.2025.

U Bitef teatru sinoć nije izvedena predstava. Izveden je osećaj. Ogoljen, telesan, krh i hrabar pokušaj da se unutrašnji lomovi prevedu u umetnost. Ne kao naracija, već kao čin prisustva.

Silvija, u režiji Nemanje Mijovića, u osnovi je priča o pesnikinji Silviji Plat. Pored toga, Mijović je zajedno sa glumcima uneo duboko umetnički i fizički napor da se ugnjetena subjektivnost umetnika izrazi bez kompromisa, bez oštre ispravnosti i što je najvažnije, bez obaveze da bude svima razumljiva.

U ovoj predstavi bavimo se životom, delom i svim korpusima koje Silvijin život nosi. Birali smo stanice iz njene priče na kojima je važno da se zadržimo. Nemanja Mijović

U atmosferi sabrane tišine i povremenih uzdaha i izdaha, scena Bitefa pretvorena je u unutrašnji pejzaž jednog subjekta koji pokušava da ostane čitav pod pritiscima društva. Ova predstava nije ni klasičan teatar, ni narativni esej, ni poetična rekonstrukcija Silvijine biografije. Ukratko, čitava predstava može se opisati kao vizuelna, umetnička, telesna mapa života jedne žene.

Telo kao jezik

Već od prvih minuta jasno je da će se govoriti jezikom tela, pokreta, pogleda, tišine. Jezik, tematski ključan za stvaralaštvo Silvijine Plat, ovde doživljava svoj raspad.

Reči pucaju, zastaju, gase se i sve ono što ostaje nedorečeno mora da se iskaže telom. Ulogu naracije preuzima telo. Napeto, izlomljeno, nežno, povremeno grubo, ali uvek iskreno.

Scenski prostor je minimalistički, ali skoro pa savršeno komponovan. Scenografkinje Ema Pavlović i Angela Božović kreiraju prostor koji je istovremeno zatvoren i izložen, krh i čvrst poput psihe koju predstava pokušava da prikaže. Svetlo treperi, zvuk podrhtava, dok se u pozadini provlače video inserti koji su psihološke senke.

Rad na ovoj predstavi bio je poput igre – kao neko igralište na kojem se svi okupljamo i stvaramo

Aleksandra Arizanović: ranjivost i snaga

Njeno telo nije samo instrument, ono je i bojno polje, manifest i otpor. Ona se uvija, pada, izdiže, ne zato što želi da zadovolji oko, već zato što želi ga probuditi. U trenucima kada publika možda nesvesno čezne za pričom, Aleksandra ne nudi narativ, nudi puls. Vibraciju. Grč. Pokret ruke koji razlaže sve što bi reč pokušala da sažme, a ne bi uspela.

Emocije tokom igranja bih uporedila sa grudvom snega koja kreće niz padinu

Njen pogled, često uprt ka nečemu što ne vidimo, ali možemo da osetimo, otkriva osećaj duboke intime koja nije tu da bismo je gledali, nego proživeli. Imamo osećaj da prisustvujemo nečemu što je istovremeno ritual i raslojavanje, nešto što ne traži odobrenje.

Kada Aleksandra Arizanović pokaže ranjivost, bes, ludilo ili suze, ona to ne čini iz slabosti, već iz radikalne snage probuđene bolom. Snage da iskorači izvan svih očekivanih uloga. Uloga žene, majke, umetnice, tela koje „služi“ drugima, glasa koji mora da „pripada“. Njena ekspresija je dekonstrukcija i obnova u jednom, glasno svedočenje o nečemu što se često pokušava utišati.

Ovo je predstava o nalaženju svog mesta u svetu

Danilo Brakočević: refleksija i otpor

Ulogu „drugog“ na sceni, ali ne kao pomoćnika, već kao saputnika, nosi Danilo Brakočević koji zajedno s rediteljem potpisuje i dramaturgiju.

Brakočevićev glumački rad je suptilan a snažan i duboko precizan. Njegova prisutnost nije upadljiva, ali je konstantna, on je glas koji nije izrečen, okvir koji podržava, ali i ogledalo koje odražava unutrašnju borbu glavne protagonistkinje.

Gluma je sprint, dramaturgija je maraton

Danilo Brakočević

On u ovom duetu igra ulogu konteksta, spoljašnjeg sveta, ali i unutrašnjih demona. Njegovo telo je u stalnoj interakciji sa Arizanovićkinim, nekada pokušava da pomogne, nekada je okidač bola. Njegova gluma i izraz donose balans predstavi i produbljuju emotivnu kompleksnost Silvije.

U trenucima kada Arizanović pada, bukvalno i metaforički, Brakočević je tu da pridrži, da pogleda, da pusti ili je potpuno devastira. Njegovo glumačko prisustvo čini predstavu celovitom, kao disanje u dva tempa, ali istim plućima.

Ja sam u službi provodnika Aleksandrine energije. Danilo Brakočević

Ne manje važno – zvuk

Muziku i zvuk potpisuje Matej Rusmir. U ovoj predstavi zvuk predstavlja instrument unutrašnjeg doživljaja. On se javlja kao treći akter. On pulsira, podrhtava, ponekad glumi.

Silvija u Bitefu: Otpor kroz umetnost krhkosti

Silvija nije predstava koju ćete samo prepričavati drugima, ona je predstava koju ćete nositi u telu. Njena najveća vrednost nije u poruci, već u načinu na koji je oblikovana: kao poetska, fizička artikulacija unutrašnje borbe svakoga ko je ikada pokušao da bude „čitljiv“ svetu koji ne prašta nijanse, a nekada ne zna ni da čita.

Glumci ne pokušavaju da vas impresioniraju, oni pokušavaju da vas navedu da razmislite. I to čine snažno. Feministički ton nije nametnut, on je utkan u tkivo predstave: kroz telo žene, kroz bol žene, kroz nežnost žene. Arizanović izvodi performans koji ne pripada samo teatru

nego i savremenoj umetnosti. Brakočević predstavlja silu konteksta. Režija Mijovića je bez kompromisa, dosledna i precizna.

Želim da publika ponese sa predstave neku tajnu, nešto što će biti samo njihovo i što će čuvati do kraja života.

Ovo je predstava koja slavi umetničku hrabrost, glumačku autentičnost i estetsku. Silvija je komad koji ne traži aplauz, već potpuno suprotno. Da osećate, da zanemite, da slušate. Možda baš u toj tišini čujete i deo sebe.

Scena STUDIO Bitef teatra

Bitef teatar, Beograd, Srbija

SAMOUBISTVO KAO (DRUŠTVENA) ČINJENICA

Autorski projekat

Monodrama / politički kabare

Koncept, režija, dizajn scene i kostima: Ana Janković

Dramaturgija: Anja Bilanović

Izvođenje: Iva Ilinčić

Kompozicije i izvođenje: Marko Vesić

Organizacija: Marko Ribić

Fotografija: Nata Korenovskaia i Nenad Šugić

Premijera: 26.04.2025, Scena STUDIO Bitef teatra, Beograd, Srbija

https://youtu.be/3thItD9WtWE?si=h4crM_ZiEf0iLYvk

SAMOUBISTVO KAO (DRUŠTVENA) ČINJENICA

Društveni mehanizmi prikrivaju vlastitu odgovornost za patnje i mentalne bolesti, usmeravajući fokus na pojedinca, koji je prepušten da sam "reši" problem. Čovek, lišen nade i perspektive, postaje tovarna životinja, iscrpljena beskonačnim rutinskim procesima. Umor nije samo fizički - to je duboki, egzistencijalni zamor. Zastrašujuća je sudbina mladih generacija, nama je budućnost precrtana pre nego što smo uopšte stigli da o njoj sanjamo. Mi nismo samo izgubljeni, već nevidljivi.

Foto: Nata Korenovskaia

Društvo nas čini bolesnima, gura nas na ivicu, a onda pere ruke od odgovornosti, svodeći naše patnje na pitanje "mentalnog zdravlja". U društvu koje nas upućuje na terapiju i razgovore o mentalnom zdravlju, zapravo se ignoriše istinski uzrok naših problema - sistem. Prepoznamo ga kao nepromenljivu mašineriju na koju pojedinac, ili mala grupa ljudi, ne može uticati.

Ono što nas vuče prema ivici nije slabost pojedinca, već moćan sistem koji nas oblikuje. Samoubistvo, u ovoj predstavi, nije metafora individualne patnje, već radikalni čin koji odražava represivne strukture savremenog društva. Kao čin transgresije, ono prelazi granice intimnog i privatnog, postajući politički i umetnički alat za istraživanje svakodnevnog života. Političko prožima svaki aspekt našeg postojanja, utiče na to kako spavamo, govorimo, hodamo, sedimo, mislimo, osećamo.

U tom kontekstu, samoubistvo nije individualni čin očajja, već radikalni čin otpora - prekid veze sa svetom koji je izgubio smisao. Samoubistvo, dakle, nije kraj; to je početak postavljanja pitanja. Kako smo došli do ovde? I šta ćemo učiniti da izađemo iz toga?

Intimna atmosfera predstave ne pruža osećaj sigurnosti; ona postaje prostor za kolektivno suočavanje sa vlastitim postojanjem. Publika nije samo posmatrač, već je pozvana da prepozna svoju ulogu unutar represivnog sistema i zapita se gde leži odgovornost. Bol nije samo individualan - on je proizvod zajedničkog sveta. Odbijajući kritičko razmišljanje i ne prepoznajući sistem kao uzrok naših patnji, postajemo saučesnici u vlastitom otuđenju. Zato, odgovornost nije podeljena između društva i pojedinca - ona je zajednička.

Ana Janković (rediteljka) i Anja Bilanović (dramaturškinja)

<https://radar.nova.rs/kultura-radar/ivan-medenica-pozorisna-kritika/>

Nove predstave u Bitef teatru i Jugoslovenskom dramskom pozorištu

Ženska i druga samoubistva / [Izdanie 63](#) / 26. 5. 2025 / [Kultura](#) / [Ivan Medenicapozorišni kritičar](#)

Dok u „Samoubistvu kao (društvenoj) činjenici“ glumica Iva Ilinčić mirnim tonom opisuje sve etape u raspadu tela, u „Hedi Gabler“ glumci su doneli pre tipove nego stvarne karaktere, primerene naturalističkoj poetici

Sudbine ženskih junaka i ženski autori, prevashodno rediteljke, nastavili su da i u ovom periodu budu jedna od odlika našeg teatra. Iako taj psihološki i društveni fenomen nije nikako rezervisan samo za ovaj pol, poslednje predstave na beogradskim pozornicama povezuje i tema samoubistava žena.

Predstava *Samoubistvo kao (društvena) činjenica* Bitef-teatra, nastala prema konceptu mlade rediteljke Ane Janković i njenih saradnika, sastoji se iz dva oštro razgraničena dela koji na prvi pogled nemaju mnogo veze jedan s drugim. Prvi je adaptirana verzija poznatog komada Franca Ksavera Kreca *Naručeni koncert* koji, samo putem didaskalija, bez ijedne izgovorene reči, opisuje život jedne usamljene žene, čija se večernja rutina po povratku s posla završava samoubistvom. Da bi nas što više „usisala“ u ovaj veoma intimni svet, da bismo postali svedoci, voajeri i/ili saučesnici te nesrećne sudbine, rediteljka promišljeno koncipira *imerzivni* prostorni dispozitiv u klubu Bitef-teatra, takav koji gledaoce smešta tik pored naturalistički postavljenih punktova u stanu junakinje (Janković je autorka i scenografije). S punim scenskim prisustvom, ogoljeno do krajnje životne uverljivosti, bez ijedne prenaplašene reakcije, Iva Ilinčić odlično igra mladu ženu koju pratimo dok pravi večeru, obavlja toaletu i odsutno prati različite sadržaje na laptopu.

Drugi deo započinje prelazom u vidu jednog brehtovskog otklona od naturalizma, u kom glumica razbija scensku iluziju na različite načine. Ona uspostavlja direktnu komunikaciju s publikom, prepričava a ne igra samu scenu samoubistva, isprobava različite položaje mrtvog tela... Vrhunac ovog prelaza, onaj koji misaono i emocionalno poentira pripovest o samoubistvu i smrti generalno, jeste onaj u kome Ilinčić mirnim tonom opisuje sve etape u raspadu tela.

SAMOUBISTVO KAO (DRUŠTVENA) ČINJENICA, Foto: Nata Korenovskaia

Nastavljajući da odlično koristi prostor kluba Bitef-teatra, rediteljka najjednostavnijim sredstvom, crvenom pozorišnom zavesom, pretvara šank kluba u kabaretsku scenu. Prostornom dispozitivu doprinosi i klavir na kojem će, vrlo duhovito se poigravajući poznatim melodijama, kompozitor i pijanista Marko Vesić pratiti kabaretski program na koji se svodi ceo drugi deo predstave, a u kojem će Ivi Ilinčić, koja se odlično pokazala i u ovom žanru, asistirati sama rediteljka, kao i dramaturškinja Anja Bilanović. Forma kabarea dozvoljava da njegove numere ne budu dramaturški povezane, da artikulišu sasvim različite teme, ali gledalac se u početku, ipak, pita da li je problem samoubistva ispario s početnim projektovanim tekstom u kojem se navode pošasti savremenog konzumerističkog društva, a koje mogu da objasne i samoubistvo kao „društvenu činjenicu“.

Vremenom se, međutim, razaznaje, ili gledalac pak to može retroaktivno da shvati, da se u kabaretskim numerama tema samoubistva varira na slobodne i asocijativne načine. Pričom o jednom samoubistvu iz devedesetih godina 20. veka, izvršenom skokom sa socijalističkog solitera *Jedinstvo* i prouzrokovanog bedom, znatno se širi značenjska perspektiva, otvara se (pri)povest i o (samo)ubistvu Jugoslavije. O zemlji koja se raspala kada su se oni rodili, autori predstave, logično, govore s distancom, razvijaju i blagu ironiju prema jugonostalgiji, ali prema toj velikoj utopijskoj viziji gaje, ipak, prevashodno ljubav. Naspram njoj, prema onome u čemu su oni rođeni i žive, današnjoj Srbiji, kao o *društvenoj činjenici* koja može da se shvati i kao uzrok brojnih stvarnih i metaforičnih samoubistava, odbijaju da uopšte govore. U jednoj sceni ove umetnički originalne i socijalno relevantne predstave, zastava Srbije dobija metaforično-parodijsku funkciju samrtničkog pokrova.

<https://www.tanjug.rs/kultura/pozoriste/153458/premijera-monodrame-samoubistvo-kao-drustvena-cinjenica-26-aprila-u-bited-teatru/vest>

8. april 2025 / **Premijera monodrame "Samoubistvo kao (društvena) činjenica" 26. aprila u Bited teatru** / Izvor: TANJUG

.Nakon toga, sledi stand up šou za koji će publika kasnije reći da li je uopšte bio smešan.

Autorke su u predstavi rekly da društveni mehanizmi prikrivaju vlastitu odgovornost za patnje i mentalne bolesti, usmeravajući fokus na pojedinca, koji je prepušten da sam "reši" problem.

"Čovek, lišen nade i perspektive, postaje tovarna životinja, iscrpljena beskonačnim rutinskim procesima. Umor nije samo fizički – to je duboki, egzistencijalni zamor. Zastrašujuća je sudbina mladih generacija, nama je budućnost precrtana pre nego što smo uopšte stigli da o njoj sanjamo. Mi nismo samo izgubljeni, već nevidljivi", navele su autorke.

Takođe, kažu da nas društvo čini bolesnima, gura nas na ivicu, a onda pere ruke od odgovornosti, svodeći naše patnje na pitanje "mentalnog zdravlja".

„U društvu koje nas upućuje na terapiju i razgovore o mentalnom zdravlju, zapravo se ignoriše istinski uzrok naših problema – sistem. Prepoznamo ga kao nepromenljivu mašineriju na koju pojedinac, ili mala grupa ljudi, ne može uticati.

Ono što nas vuče prema ivici nije slabost pojedinca, već moćan sistem koji nas oblikuje", kažu autorke.

Istakle su da samoubistvo, u ovoj predstavi, nije metafora individualne patnje, već radikalni čin koji odražava represivne strukture savremenog društva.

"Kao čin transgresije, ono prelazi granice intimnog i privatnog, postajući politički i umetnički alat za istraživanje svakodnevnog života. Političko prožima svaki aspekt našeg postojanja, utiče na to kako spavamo, govorimo, hodamo, sedimo, mislimo, osećamo. U tom kontekstu, samoubistvo nije individualni čin očaja, već radikalni čin otpora – prekid veze sa svetom koji je izgubio smisao. Samoubistvo, dakle, nije kraj; to je početak postavljanja pitanja. Kako smo došli do ovde? I šta ćemo učiniti da izađemo iz toga?", navele autorke.

Dodaju da intimna atmosfera predstave ne pruža osećaj sigurnosti, ona postaje prostor za kolektivno suočavanje sa vlastitim postojanjem.

Publika nije samo posmatrač, već je pozvana da prepozna svoju ulogu unutar represivnog sistema i zapita se gde leži odgovornost.

„Bol nije samo individualan – on je proizvod zajedničkog sveta. Odbijajući kritičko razmišljanje i ne prepoznajući sistem kao uzrok naših patnji, postajemo saučesnici u vlastitom otuđenju. Zato, odgovornost nije podeljena između društva i pojedinca – ona je zajednička“, navele su Ana Janković i Anja Bilanović.

Foto: Nenad Šugić

4.5.1.2. Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine

Produkcija: Bitef teatar, Beograd, Srbija

Dimitrije Kokanov
KRETANJE / MOTION

Režija: Jovana Tomić
Dramaturgija: Olga Dimitrijević
Dizajn scene: Jasmina Holbus
Dizajn kostima: Selena Orb
Muzika: Luka Mejdžor
Dizajn svetla: Izvanredni BOB
Izvođenje:
Aleksandar Đinđić
Ana Mandić
Jelena Ilić
Milica Stefanović (prem. Marta Bjelica)
Aleksandar Petković (prem. Pavle Mensur)
Izvršna produkcija: Sanja Ljumović, zatim Milan Ljubić
Organizacija: Aleksandar Bradić
Odnosi sa javnošću: Slavica Hinić
Fotografije: Nenad Šugić
Grafički dizajn: McCann Beograd

Trajanje: 90'

Publika se kreće kroz različite prostore Bitef teatra

O PREDSTAVI:

Premijera: 03.03.2020, Bitef teatar (31 rodjendan Bitef teatra)

Projekat Kretanje je imerzivna predstava koja omogućava publici da, krećući se kroz različite prostore pozorišta Bitef, uroni u šest različitih svetova, gde ljudi i prostori - kao što su na primer fabrika i bašta - pričaju intimne monologe o usamljenosti. Upotrebom govora ali i savremenog plesa, šest različitih priča u šest različitih, intimnih prostora, pruža doživljaj ekskluzivnosti i uzbudljive taktilnosti za publiku, zahvaljujući blizini izvođača, plesača i glumaca, interaktivnosti, malom broju publike (sedam u jednom prostoru, ukupno trideset pet) i aktivaciji čula dodira, mirisa itd.

Sadržajno ali i celokupnom formom izvedbe, iniciraće se kolektivno kretanje, kao impuls za izlazak iz komfort zone. Glumci će svojim monolozima u formi ispovesti problematizovati ekskluzivnost imanja vremena i prostora da se suočiš sa problemima koji te muče, da o njima progovoriš i da ih proživiš

DIMITRIJE KOKANOV I JOVANA TOMIĆ – O PREDSTAVI:

Tekst „Kretanje najlakše se može odrediti kao sukcesija monologa ljudskih i neljudskih subjekata. Koliko ti je važno pitanje govora, odnosno toga ko ima pravo na govor, i šta znači davati glas neljudskom subjektu?

DIMITRIJE: Pisati tekst koji treba da bude izgovoren od strane izvođača za mene neminovno jeste pitanje davanja glasa i upućivanja tog govornog sadržaja drugima, samim tim mislim da je izuzetno važna i odgovorna pozicija. U ovom nizu monologa specifično je što sam odabrao da prva tri monologa budu namenjena muškim izvođačima, tj muškom subjektu, a sa ciljem da se problematizuje emotivnost i krutost muškog govornog subjekta u našem, pre svega mačističkom društvu – da se pronađu meka mesta u emocionalnom diskursu muškaraca. Na taj način sam želeo da promišljam mogućnost decentriranja muškarca tj falogocentrizma. Nastavak teksta sledi u vidu dva monologa koja su namenjena prostorima: bašti i fabrici. To je bilo veliko pitanje i ostalo je problem koji me posebno zanima: da li je moguće u falogocentrizmu pisati tekst za neživi subjekat, tj da li je neživo telo nužno objekat kome je govor oduzet, a sa druge strane ako nije, što sam ja pretpostavio, kojim jezikom se možemo služiti, a da bi bio svojstven govoru subjekta koji nije živo biološko telo u prostoru, već prostor sam. Pisanjem govora za nebiološko telo sam želeo da dam glas upravo telima koja inače ne govore u svoje ime sama, već kroz narative onih koji u njima borave ili se njima služe. Finalni monolog je monolog ili uput u tekstu, a to je monolog bilo kog materijalnog tela, i na tom mestu Otekst postaje autoreferencijalan, jer na kraju govori o sebi samome kao jezičkoj i govornoj telesnosti.

Koliko u konceptualnom i formalnom smislu predstava korespondira sa tematikom i strukturom teksta?

JOVANA: Moje inicijalno viđenje teksta je od početka isključivalo klasičnu postavku u smislu četvrtog zida, stroge razdvojenosti publike od glumaca, i konvencionalne realizacije iluzionističkog mizanscena na sceni. Imerzivnost, koju je pozorište referišući se na prethodni Bitef festival ponudilo kao potencijalni, ali ne i obavezujući okvir sezone, je zapravo otključala formu buduće predstave i ponudila čitav spektar značenjskih sredstava. Ta sredstva su potom uslovlila sve aspekte predstave, od glumačkog izraza, preko vizuelnog identiteta do tematske ravnji. S tim u vezi, ja sam na nivou sadržaja izvukla u prvi plan predstave ono što je mene intimno najviše uzbudilo u tekstu, a to je spektar različitih vrsta patnje; odnosno, koliko su subjekti koji govore ogoljeni i ranjivi, iskreni pa samim tim i neretko duhoviti - to mi je bilo strašno uzbudljivo. Mislim da je danas pokazivanje emocija tabu, čita se kao slabost, neseksi je i nekul, a najviše od svega je i neprofitni utrošak vremena. Mi danas nemamo vremena da patimo 'za sve pare', da se valjamo u krevetu i cmizdrimo nedeljama; ja sam sebe uhvatila kako gledam u kalendar kada ću da otpatim i procesuiram, i da moram da se strpim još mesec dana da mi se raščisti raspored obaveza. To sam osvestila dok sam se bavila ovim tekstom, i bez potrebe za moralisanjem, shvatila sam da treba postaviti odu patnji.

Tema straha je izuzetno važna za tekst, kao i patnja za predstavu. Koliko si prilikom rada na predstavi razmišljala o estetskim i političkim aspektima straha i patnje?

DIMITRIJE KOKANOV je rođen 1986. godine. U Beogradu je studirao filozofiju na Filozofskom fakultetu, diplomirao dramaturgiju na Akademiji umetnosti, završio Interdisciplinarnu master studiju teorije umetnosti i medija na Univerzitetu umetnosti i doktorant je na Fakultetu Dramske umetnosti. Član je UDUS-a. Bio je član međunarodnog žirija 58. BITEFA 2024.

Radi kao dramaturg i televizijski scenarista. Kao dramaturg saradivao je na više predstava u različitim pozorištima u zemlji (Atelje 212, Narodno Pozorište Beograd, DKCB, Omladinsko pozorište Dadov, Narodno pozorište Subotica....

Stalni je dramaturg Pozorišta Atelje 212 od 2016. godine

Autor je većeg broja drama: Letači (među deset najboljih tekstova na londonskom festivalu New Student Drama 2010, međunarodnom konkursu britanskog medijskog servisa BBC), Vilinska prašina, Ja nisam Voren Biti, Mit o kombajnu, Ovde, Kretanje ... (od kojih su neke javno čitane / izvođene u zemlji i regionu (*Boli Kolo, Prizori konstruisanog odnosa...*), neke od njih su objavljivane i prevedene na engleski jezik, par scenarija za kratke igrane filmove koji su prikazivani u nagrađivani na više internacionalnih festivala (Sarajevo, Lokarno, Minhen, Ljubljana, Herceg Novi, Bajina

Bašta, Beograd, Barselona...) neke izvođene i kao radio drame. Objavio je knjigu dramskih tekstova *Ni heroji ni lovci* (LOM, 2023). Kao pisac i reditelj saraduje sa Radio Beogradom.

Koautor je projekata Show Me Heaven (sa koreografkinjom i izvođačicom Majom Kalafatić i vizuelnim umentikom Venelion Šurelovim), te To Feel or Not To Feel (opet sa Kalafatić i glumcem Markom Grabežom), Prizori konstruisanog odnosa, Blizina dodira, Kako objasniti slike muškarcu i Krajolik želje (sa koreografom i izvođačem Igom Korugom).

U oblasti filma i televizije, autor je scenarija za: Sve je više stvari koje dolaze, kratki igrani film, 2015, Nikog nema, kratki igrani film, 2017, Sumnjiva lica, 2017, Jutro će promeniti sve...

Kao dramaturg potpisuje predstave: Letači, 2009, Vilinska Prašina, 2011, Kabare Nušić / autor adaptacije dela, Mister Dolar / autor adaptacije dela (2013/14), Bosonogi u parku, Lolita (2015/16), Deca radosti, Ljubav, ljubav, ljubav, Moja ti, Detroit (2016/17), I svaki put kao da je prvi, Klošmerl, Pet života pretužnog Milutina, Osećaj brade, Urnebesna Tama (2017/18), The Fliers, Lepa Brena prodžekt, To Feel or Not To Feel, Lisistrata, Natan Mudri, Getsimanski vrt, Stvaranje čoveka (2018/19), Boli Kolo, Ja nisam Voren Biti, Mit o kombajnu, Lounli planet-turistička tura kroz dis(u)topiju, Livada puna tame, Debela, Lepa Brena prodžekt, Testirano na ljudima. Beli bubrezii Fdebela(2019/20), Kretanje, Bitef teatar (2020), Režim ljubavi, Moj muž (2021), Čovek slon (2023), Kao i sve slobodne devokle (2023), Unstable comarades, Krajolik želje i Odjednom, reka (2023) i Mašina (2024)... Tokom 2023 postavljene su tri nove režije njegovih tekstova: „Kretanje“ u režiji Juša Zidara u SNG, Drama „Ljubljana“ u koprodukciji sa Cukrarnom; potom praizvedba nove drame „Odjednom, reka“ u režiji Kokana Mladenovića u koprodukciji SNG Nova Gorica i MG Ptuj; a onda novo izvođenje teksta „Pornscape“ u sklopu autorskog projekta „Krajolik želje“ sa Igom Korugom

Pored *Mihizove* nagrade za dramsko stvaralaštvo, dobitnik je nagrade *Slobodan Stojanović* i *Zoran Radmilović* na konkursima za novi dramski tekst. Prvi je lauerat nagrade Slobodan Stojanović za najbolju (tada) neobjavljenu dramu (Letači, 2009) i pobednik na konkursu za savremeni dramski tekst (Vilinska prašina, 2011) Fondacije Zoran Radmilović i Pozorišta Timočke krajine Zoran Radmilović iz Zaječara.

Dobitnik je nagrade za dramsko stvaralaštvo Borislav Mihajlović Mihiz, koju dodeljuju Fond Borislav Mihajlović Mihiz i Srpska čitaonica Irig (2017), i nagrade za najbolji tekst 65. Sterijinog pozorja (2020) – predstava Kretanje, Nagrada Jugoslovenskog dramskog pozorišta za dramaturgiju i poseban umetnički doprinos u predstavi Moj muž (2022).

Pobedio je na konkursima „Slobodan Stojanović“ i „Zoran Radmilović“ za originalne dramske tekstove, dramama Letači (2009) i Vilinska Prašina (2011). Drama Letači izvedena na Radiju Beograd. Javno su mu čitane drame Vilinska prašina i Ja nisam Voren Biti. Kao dramaturg saradivao na više predstava u Srbiji JOVANA TOMIĆ je rođena je u Beogradu 1990. godine.

Osnovne diplomske i master studije završila je na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu, na odseku pozorišne i radio režije u klasi Alise Stojanović.

Režirala je predstave Gospodin Biderman i piromani (Atelje 212), Kabare Nušić (Pozorište Zoran Radmilović, Zaječar), Lolita (Madlenianum), Bosonogi u parku (Narodno pozorište Subotica), If twice rotates the weather vane/ Waiting for future (Paolo Grasi), Izlaženje (Teatar Maher), Urnebesna tama (Atelje 212), Svaki put kao da je prvi (Kruševačko pozorište), Lisistrata (Narodno pozorište Subotica), Natan Mudri (Jugoslovensko Dramsko pozorište), Livada puna tame (Narodno pozorište Beograd), Krv crvenog petla (Narodno pozorište Niš), Kretanje (Bitef teatar, Beograd).

Dobitnica je prve nagrade Radio Beograda 2 na konkursu Neda Depolo za radio-dramu. *Nagradu* za režiju Bojan Stupica Udruženja dramskih umetnika za 2021. godinu dobila je za režiju predstave „Kretanje“

NAGRADE

2021.

Bijenalna nagrada Udruženja dramskih umetnika Srbije, Nagrada za režiju „Bojan Stupica“ za 2020/21. godinu, jednoglasnom odlukom tročlanog žirija reditelja u sastavu: Egon Savin (predsednik), Kokan Mladenović i Boris Liješević dodelljena je Jovani Tomić za režiju predstave „Kretanje“, autora Dimitrija Kokanova, u produkciji Bitef teatra u Beogradu, premijerno izvedenoj 3. marta 2020. godine

2020.

65. Sterijino pozorje

- Sterijina nagrada za tekst savremene drame – DIMITRIJE KOKANOV za KRETANJE, režija Jovana Tomić, Bitef teatar Beograd. Odluka je doneta većinom glasova.
- Sterijina nagrada za glumačko ostvarenje: JELENA ILIĆ za ulogu u predstavi KRETANJE Dimitrija Kokanova, režija Jovana Tomić, Bitef teatar Beograd. Odluka je doneta jednoglasno.
- Sterijina nagrada za glumačko ostvarenje: ALEKSANDAR ĐINĐIĆ za ulogu u predstavi KRETANJE Dimitrija Kokanova, režija Jovana Tomić, Bitef teatar Beograd. Odluka je doneta većinom glasova.
- Sterijina nagrada za kostimografsko ostvarenje – SELENA ORB za predstavu KRETANJE Dimitrija Kokanova, režija Jovana Tomić, Bitef teatar Beograd. Odluka je doneta jednoglasno.
- Sterijina nagrada iz Fonda „Dara Darinka Čalenić“ za najboljeg mladog glumca – PAVLE MENSUR za ulogu u predstavi KRETANJE, režija Jovana Tomić, Bitef teatar Beograd. Odluka je doneta većinom glasova.
- Žiri Okruglog stola kritike Sterijinog pozorja: Aleksandra Glovacki (predsednica), Milivoje Mladenović i Andrej Čanji doneo je odluku da Sterijinu nagradu „Dejan Penčić Poljanski“ Okruglog stola kritike za najbolju predstavu dodeli ostvarenju KRETANJE Dimitrija Kokanova, režija Jovana Tomić, Bitef teatar Beograd. Odluka je doneta većinom glasova.

Kretanje kroz Bitef teatar: Jovana Tomić / Sa rediteljkom predstave „Kretanje” Jovanom Tomić smo proćaskali nakon drugog premijernog izvođenja u Art kafeu Bitef teatra. / Piše: Nađa Kračunović / 07.03 2020 / **Fotografije: Nenad Šugić**

Predstava „**Kretanje**” rediteljke **Jovane Tomić** okupirala je ovonedeljni repertoar **Bitef teatra**, sa prvim premijernim izvođenjem u utorak 3.marta. Specifičnost ovog projekta je imerzivni teatar, koji za cilj ima nekonvencionalan pristup publici dok svedoči pozorišnoj stvarnosti aktivno, izbođački. Izuzetnu glumačku postavku čine Aleksandar Đinđić, Ana Mandić, Jelena Ilić, Milica Stefanović i Pavle Mensur rasporedivši se u pet prostora Bitef teatra. Publika je iz svakog izlazila sa drugačijem izrazom na licu, duboko zamišljeni, dirnuti tekstem Dimitrija Kokanova, neretko uplakani silazili su sa balkona, preko partera, zavlazeći se u do sada nepoznate džepove Bitefa. Sa rediteljkom **Jovanom Tomić** smo proćaskali nakon drugog premijernog izvođenja u Art kafeu pozorišta, koji ujedno predstavlja i jednu od scena tokom kretanja

Krećemo se, jedni sa drugima, kroz prostore vidljivih ili imaginarnih ograničenja. Zajednica kao skupina pojedinaca kreće se u istom smeru, različito percipirajući stvarnost koja ih okružuje. Krećemo se kroz prostor koji je sagrađen da bude crkva, sudaramo se u međuprostorima i hodamo tamo gde nam je rečeno da nas nešto čeka. Tamo ćemo se približiti istini za koju verujemo da postoji. Kretanje se nastavlja i kada izađemo iz utvrđenja Bitef teatra, **koja je naša sledeća lokacija?**

Šta sve Kretanje za tebe može da znači?

Ja sam *kretanje* tretirala kroz formu. Tekst je originalno sačinjen od šest, a u predstavi od pet monologa koji problematizuju odsustvo kretanja. Svi oni se bave time da subjekti, odnosno objekti imaju neki problem koji ih blokira i koji ne mogu da prevaziđu, tj. traže rešenje. Meni je iz tog čitanja teksta bilo zanimljivo da ih smestimo u prostore koji bi nekako otelotvorili te problem, a da je publika zapravo u konstantnom kretanju. **Što znači da kretanje predstavlja rešenje.** Na najširem mogućem nivou je izlazak iz komfor zone, pa se to onda prenosi na proces u kome glumci isto izlaze iz svoje zone komfora u kontaktu sa publikom, publika takođe, ulazeći u prostore o kojima ne zna ništa. Na nekom mikronivou, od monologa do monologa mogli bi sada da elaboriramo svaku tamu, svaki problem u kome se nalazi lik. Oni svi žele da krenu, da prevaziđu. Kada smo završili ovaj projekat, zezali smo se da ovde ne može da se završi i da će morati da se nastavi Kretanje 2, 3... Sva moguća kretanja.

Jelena Ilić u predstavi „Kretanje”

Krug Kretanja se okreće pet puta, šta je nit koja povezuje sve punktove?

To je veoma kompleksno pitanje, jer Dimitrije i ja imamo dva odgovora na njega. Njemu je, kao piscu teksta fokus bio strah, na primer. U šest monologa je šest različitih vrsta strahova koji su unutar sebe povezani sa neki bagovanjem. To znači da ja iako dođem to toga šta je rešenje mog problema, nekada postoji i pozicija zadovoljstva patnjom – neću da prevaziđem, jer mi je lepo. Tako da generalno bi to bili strahovi od prevazilaženja ili strahovi unutar tebe, koji te blokiraju. Moj fokus je bio na patnji, jer su mi ti monolozii toliko bili iskreni da su mi u tvojoj iskrenosti bili strašno duhoviti. Onda smo dramaturškinjavoog projekta Olga Dimitrijević i ja napravile sponu, guglale ono najopštije, popularnu psihologiju poput pet punktova za prevazilaženje problema, kako u pet koraka da prebolite to i to... I zapravo smo kroz tih pet punktova govorile glumcima gde pripadaju. Ti si stajudim tri – bes, ti si

stadijum jedan – potiskivanje, itd... Toliko mi je sve to bilo romantično – svi pate, i prostori i ljudi. Kada bi dao glas prostorima svako bi ti dao sopstvenu tužnu priču i onda je to meni bilo dirljivo na nivou toga da **mislim da danas nemamo vremena da patimo.** To je ujedno i moja najintimnija konekcija sa tekstem. Uхватim sebe kako me nešto muči, ali ja nemam vremena da se dve nedelje valjam po krevetu, nego ja gledam u kalendar i shvatam da ću moći da otpatim tek u maju, na primer. Ovo su pet monologa ekskluzivne patnje. Mislim da ljudi to jako retko rade, jako retko pate. Onda je i publika u ekskluzivnom položanju, jer zapravo jako retko slušamo jedni druge.

Proces van punktova u kojima se dešava predstava je upravo kretanje kroz prostorije Bitef teatra, šta se dešava u međuprostorima tokom istog?

Mi smo razmišljali kada smo pričali sa autorskim timom da dizajniramo i te prostore. Ja sam zapravo želela da se nikada ne razbija taj doživljaj i atmosfera scene, već da se trip povezuje od scene do scene. Test publika je onda rekla da im posle svakog punkta zaista treba predah, udar stvarnosti makar na 3 min, koliko traje pauza do sledećeg. Ja lično mislim da je 3 min nedovoljno, ali neko hoće da bude povezano, neko ne, to je opet individualno. Onda smo odlučili da ipak idemo na ogoljene prostore pozorišta, pošto je ono samo po sebi već egzotično, crkva, zanimljiva arhitektura. Zanimljivije je kao postupak da ih šamaraš, iluzija, pa stvarnost.

Ana Mandić u predstavi „Kretanje”

Gde i kako se rodila ideja o ovoj imerzivnoj predstavi?

Ovo je zapravo praižvedba teksta Dimitrija Kokanova, ujedno i njegov prvi tekst u pozorištu. Nas dvoje radimo već dugo zajedno, od moje prve profesionalne predstave i ovo je neka kruna moje i njegove saradnje. Ja sam pozvala njega da bude dramaturg i usput dolazim do priče kako se postavljaju mladi pisci u Srbiji, malo prostora, plaćanje, itd... Od starta, već 7 godina, pregovaram da se izvede njegov tekst i napokon sam uspela. To je sada *grade bellezza*, čovek ima sada pet premijera. Imerzivno je zapravo došlo iz dogovora sa Bitefom. Nas otprilike četiri reditelja, koji će sada da rade, usmereno je od strane Bitef uprave da treba da se referišemo na prethodni *Bitef festival* što je upravo ta imerzivnost. Meni je usledila ozbiljna edukacija, gomila literature u periodu od četiri

meseca radi upoznavanja sa tim tipom teatra i vrstama imezivnog pozorišta, koji je u Evropi sada broj jedan. Postoji toliko mogućnosti i materijala, da sam nakon čitanja shvatila da je ovo idealno baš zbog forme koja je odvaja na pet delova i kod Dimitrijevog teksta.

Da li se nekada pitaš: „Šta bih ja to mogla da pružim svetu što on već nema, u polju umetnosti?”

Ne razmišljam o svetu, razmišljam o sebi. Mislim da je najveća smrt za svakog autora da skonta šta mu dobro ide i da krene to da štanca i da nikako ne smeš da dozvoliš sebi da uđeš u neku komfor zonu. Provališ recept i onda cepaš siguricu. Ja ne mogu rečima da prepričam koliko sam se bojala ovog projekta. U mojoj glavi je sve bilo nemoguće. Kako da organizujem pet grupa koje se kreću, glumce da ograničim na 15min? Imam spisak strahova u vezi sa *Kretanjem*.

Aleksandar Đinđić u predstavi „Kretanje”

Koliko je vremenski ovaj projekat zahtevao kada je u pitanju priprema?

Pripreme su trajale jako dugo, ali probe su trajale mesec dana. Sa dramaturgom sam krenula da radim pre tačno 6 meseci. Imale smo paralelne projekte, jer moraš od nečega da živiš, ali smo imale dogovor da se jednom u nedelju dana nađemo i posvetimo tome ceo dan. Bilo je uzbudljivo i stresno, pronaći ključ, glumce i prostore... Ja sam prvi put radila sa Olgom Dimitrijević, a ona ima iskustva sa ovakvim predstavama, pa sam u ovom slučaju učila od starijeg i iskusnijeg. Bilo je veoma fluidno.

Glumica Milica Stefanović sa publikom

Gledajući sve procese, scena je svuda. Da li to znači i da je publika izvođačka ustvari?

Apsolutno. Nama glumci posle svakog izvođenja dođu i prepričavaju šta se dešavalo i tek tada ti vidiš koliko je važno kakva je publika. Njima pogotovo, jer u sat vremena dobiju pet dijametralno suprotnih grupa ljudi. Onda su i njih pet potpuno različiti, neko se naljuti zbog hladnoće publike, neko ih pusti... **Generalno je cela fora u feedback-u.** Kada smo se pripremali dogovor je bio da budu nežni, nikako nadmoćni u odnosu na publiku. Postoje predstave gde te traumiraju i urlaju na tebe i ako nemaš ekstremno dobar razlog, onda to nema poentu. Probali smo da ih opustimo i da se ostavi prostor da požele da učestvuju. Lako je biti nasilan.

Pavle Mensur u predstavi „Kretanje”

Šta je najbitnije pri stvaranju i samoj organizaciji ovakvog projekta?

Sve, svaki segment. Ono što je Bitef omogućio kao broj jedan je činjenica da nemaju svoj ansambl, već da daju mogućnost reditelju da bira glumačku postavku. Mislim da je ova predstava ovakva zbog glumaca koji su fantastični sami po sebi, a jedan od razloga je spona koja se stvorila iz međusobne želje da radimo jedni sa drugima. Sa druge strane, svaki segment tehnike i člana autorskog tima je bitan... Jako složen mehanizam i svako je šraf istog.

Šta predstavlja šesta tačka kao krajnja lokacija?

Šesta tačka je nastala takođe kroz razgovor autorskog tima. Pitali smo se šta je esencija koju želimo na kraju da pružimo ljudima i onda je glumica Jelena Ilić rekla ključnu stvar, a to je da nam treba **kolektivni izdah**.

Pumpaš se informacijama i emocijama, pa finalna tačka ne treba da bude nadogradnja sadržajem, nikakvi novi sadržaji... I onda sam razmišljala kako se materijalizuje kolektivni izdah, puštanje nečega, pa bi to bili

predmeti... Šta leti? Baloni. I onda smo došli do leta balona koji svetle u mraku. Duhovito je i pomalo infatilno, jednostavno, svi se razigravaju kroz tu tačku. Predaja personalizovanih balona.

Šta će okupirati Jovanu Tomić nakon *Kretanja*?

Sada idem na zasluženu pauzu nakon tri velika sezonska projekta. Tokom leta i prethodne sezone je sve proteklo u pripremanju istih, dakle do septembra sam potpuno isključena. A u septembru ponovo tekst Dimitrija Kokanova, pozorište u Užicu sa naslovom „Boli kolo”. Mi smo sada tandem.

4.5.1.3. Koprodukcije Bitef teatra i partnera u 2025 14 programa (2+12) / 162 izvođenja (8+154) / 35223 publike (1434+33789)

4.5.1.3.1 Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa / 8 izvođenja / 1434 publike

4.5.1.3.2. Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 12 programa / 154 izvođenja / 33789 publike

Od toga

- U Bitef teatru: 11 programa, 75 izvođenja, 10388 publike,
  - o Korodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa / 8 izvođenja, 1434 publike
  - o Kodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 9 programa ,67 izvođenja, 8954 publike
- Na gostovanjima: 16 programa (11+5), 87 izvođenja (48+39). 22971 publike (10653+12318)
  - o U Srbiji: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
    - Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - Korodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
  - o Van Srbije: 5 programa, 39 izvođenja, 12318 publike
    - Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 5 programa, 39 izvođenja, 12318 publike

Od toga na festivalima

- U Srbiji: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike
  - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - o Korodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publi
- Van Srbije: 3 programa, 7 izvođenja, 1600 publike
  - o Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - o Korodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: :3 programa, 4 izvođenja, 1600 publike

Od toga

- o Na sceni Bitef teatra: 11 programa, 75 izvođenja, 10388 publike,
  - Korodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa 8 izvođenja, 1434 publike
  - Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 9 programa ,67 izvođenja, 8954 publike
- o Na sceni STUDIO: /
  - U Srbiji: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
    - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
    - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 11 programa, 48 izvođenja, 12517 publike
  - Van Srbije: 9 programa / 41 izvođenje / 12418 publike
    - Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 1 program / 2 izvođenja / 100 publike
    - Produkcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 8 programa / 39 izvođenja / 12318 publike

Od toga:

Na festivalima: 8 programa, 21 izvođenje, 5035 publike

- U Srbiji: 4 programa, 12 izvođenja, 3335 publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine:
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa / 12 izvođenja / 3335 publike
- Van Srbije: 4 programa, 9 izvođenja, 1700 publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: /
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 4 programa (1+3) / 9 izvođenja (2+7) / 1700 (100+1600) publike

Od toga

- Na sceni Bitef teatra: 14 programa (3+11), 97 izvođenja (22+75). 11538 publike (1150+10388)
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 4 (2+2) programa, 25 (17+8) izvođenja, 2432 (998+1434) publike
  - o Produkcije i koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 10 (1+9) programa, 72 (5+67) izvođenja, 9105 (152+8954) publike
- Na sceni STUDIO: 1 program, 1 izvođenje, 180 publike

4.5.1.3.1. Koprodukcije premijerno izvedene 2025. godine: 2 programa / 8 izvođenja / 1434 publike

Cirkusfera, Bitef teatar, Beograd, Srbija

ENTROPIJA

Koncept: Milan Manić i Vladana Manić

Premijera : 24.10.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Po delu Anria de Monterlana / Henry de Montherlant: Španski kardinal / Le cardinal d' Espagne

ŠPANSKA LUDA

Autorski projekat

Intermedijalna drama – inovativna scenska forma koja spaja klasičnu glumačku igru i savremene digitalne tehnologije – nastala kao praktični deo umetničkog doktorata Marije Bergam na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu

Adaptacija teksta i koncept: Marija Bergam

Premijera: 30.05.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija

4.5.1.3.2. Koprodukcije premijerno izvedene pre 2025. godine: 12 programa / 154 izvođenja / 33789 publike

:

Flying Ginger, Novi Sad, Udruženje „Novembar“ u koprodukciji sa Bitef teatrom i 32. Belef festivalom, Beograd, Srbija

Maja Todorović, po ideji Vladimira Aleksića

PRIVATNA PROSLAVA

Prezentacija / javno čitanje komada: 03.07.2024, 32. BELEF / Glavni program / Belef u podrumu, Klub OMG, Trg Republike, Beograd, Srbija

Premijera: 08.11.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija.

Bitef teatar, Beograd, Srbija i Centar za kulturu Tivat, Crna Gora

Howard Brenton Cancelling Socrates / Hauard Brenton

UČUTKIVANJE SOKRATA

Režija i dizajn scene: Nebojša Bradić

Prva premijera: 22.08.2024, Velika sala Centra za kulturu Tivat, Crna Gora Crna Gora. Beogradska premijera: 11.10.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Centar za kulturu Tivat, Crna Gora; Studentski kulturni centar Novi sad, Bitef teatar, Kulturni centar Grad (Beograd), „Trinidad“ (Novi Sad), Srbija

UTOPIJA DANAS

Koncept, originalna muzika i video, tekst prvog dela predstave i tekstovi songova, dizajn kostima: Marko Grubić

Tekst drugog dela predstave: Milena Bogavac

Premijera: 18.07.2024, Nikšičko pozorište, Crna Gora / Festival mediteranskog teatra – PURGATORIJE 2024

Bitef teatar, Beograd, Srbija, TO Budva / 2. Jadranski festival igre, Budva, Crna Gora, Jo Stromgren Kompani, Oslo, Norveška i udruženje Kultura sada, Beograd, Srbija.

OSTRVO

Koreograf, scenograf i izbor muzike: Jo Stromgren

Premijere:

01.07.2024, 2. Jadranski festival igre, Trg između crkava, Budva, Crna Gora

22.11.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Udruženje građana Gorgone i Bitef teatar; Beograd, Srbija

Suzie Miller

PRIMA FACIE / NA PRVI POGLED

Režija: Anja Suša.

Premijera: 26.01.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Bitef teatar, BeoArt, Ju Narodna biblioteka Budve, Festival Ćirilicom

ZIDANJE SKADRA

Koncept i koreografija: Miloš Isailović

Premijere:

29.08.2023. VII Festival „Ćirilicom“, Budva, Scena između crkava, Crna Gora

19.10.2023. Bitef teatar, Beograd, Srbija

31. Beogradski letnji festival – BELEF i Bitef teatar, Beograd, Srbija

Paskal Ramber / Pascal Rambert

ZATVARANJE LJUBAVI / CLOTURE DE L'AMOUR

Režija i koncept scene: Luka Jovanov

Premijere:

26.06.2023, 31. Beogradski letnji festival – BELEF, Botanička bašta, Botanički amfiteatar

29.10.2023, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Gradsko pozorište Čačak i Bitef teatar / Čačanska rodna, Nacionalna prestonica kulture 2023 (deo programske celine „Na kaldrmi” projekta „Čačanska rodna” - Kulturne prestonice Srbije 2023)

Andraš Urban / Urbán András

KO IGRA SONJU SAVIĆ

(autorska predstava)

Režija: Andraš Urban

Premijera: 23.05.2023, Gradsko pozorište Čačak, Srbija

Stanica Servis za savremeni ples, Beograd, Srbija

Saradnja: Kulturni centar Magacin, Bitef teatar, Beograd, Srbija.

ŽELJA DA SE NAPRAVI ČVRSTA ISTORIJA ZAVRŠIĆE SE NEUSPEHOM

Autorstvo i koreografija: Igor Koruga

Premijera: 20.04.2023, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Kreativna produkcija Joca Art, Bitef teatar, Beograd, Centar za kulturu Svilajnac, Srbija

Kokan Mladenović

BILO JEDNOM NA BRIJUNIMA

Režija: Kokan Mladenović

Dramaturgija: Dimitrije Kokanov

Premijere

17.02.2023, Centar za kulturu Svilajnac, Srbija

07.04.2023, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Bitef teatar i Centar za kulturnu dekontaminaciju, Beograd, Srbija (56Bitef22 - „Mi - junaci rada svog“). Mesto izvođenja: Centar za kulturnu dekontaminaciju, Birčaninova 21, Beograd, Srbija

SVET BEZ ŽENA.

Koncept i izvođenje: Olga Dimitrijević i Maja Pelević

Premijere: 27-29.09.2022, Centar za kulturnu dekontaminaciju – CZKD / 56. Bitef, Beograd, Srbija

Bitef teatar, produkcijska kuća RED, RAD I DISCIPLINA, Beograd i Gradsko pozorište Bečež, Srbija, Saradnja: Ustanova kulture Čuprija i 30. Beogradski letnji festival – BELEF 2022, Želim magiju, Beograd, Srbija

Arijel Dorfman / Vladimiro Ariel Dorfman (La muerte y la doncella)

SMRT I DEVOJKA

Režija: Nikola Ljuca, prevod: Jelena Stakić

Premijere:

24.06.2022, Gradsko pozorište Bečež, Srbija

28.06.2022, 30. Belef festival, Beograd, Srbija

22.10.2022, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Bitef teatar, Beograd, Srbija i Flying Ginger, Novi Sad, Srbija. Koprodukcija: Schlachthaus Theater Bern, Švajcarska. Olga Dimitrijević, Vedrana Klepica, Slobodan Obradović, Maja Pelević, Tanja Šljivar

LEPA BRENA PROJECT

Koncept i režija: Vladimir Aleksić i Olga Dimitrijević

Blok premijera: 18, 20, 21 i 22.12.2019, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Scena Bitef teatar

Cirkusfera, Bitef teatar, Beograd, Srbija

ENTROPIJA

Koncept: Milan Manić i Vladana Manić

Muzika: Aleksandar Radojičić

Izvođenje: Milan Manić, Vladana Manić, Aleksandar Radojičić

Dizajn svetla: Domagoj Šoić

Dizajn scene: Vladana Manić i Filip Jevtić

Izrada scenografije: Aleksandar Popović

Dozajn kostima: Filip Jevtić

Fotografija: Strahinja Aćimović

Vizuelni dizajn: Jelena Smiljanić

Odnosi sa javnošću: Slavica Hinić

Majstor scene: Ljubomir Radivojević

Inspicijenkinja: Maja Jovanović

Majstor svetla: Dragan Đurković,

Majstor tona: Jugoslav Hadžić

Garderoba: Marta Narančić

Dekorateri: Goran Gavrančić, Aleksandar Marinković, Vladan Milošević

Predstava se realizuje u okviru projekta FUZIJA - savremene forme umetnosti i društvenosti, razvijenog u saradnji sa Francuskim institutom u Srbiji i regionalnim programom Teatroskop, a uz finansijsku podršku Francuske ambasade u Srbiji.

Prenijera : 24.10.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija

<https://www.facebook.com/share/v/1BXRDKG2nn/>

„Ljudi su tako naviknuti da hodaju u okovima da više i ne veruju da bi bez njih bilo lakše“ - Julijan Bek (Živi teatar)

U društvu urušene kulture i iskrivljenih vrednosti, tamo gde kontrola i posedovanje brišu granice umetnosti i slobode izraza, „Entropija“ ga svesno rastvara. Kroz cirkuski pristup sceni, predstava istražuje odnos umetnika prema sopstvenom delu u uslovima koje diktira društvo, praveći od toga materijal za novi oblik izražavanja.

Izgubljeni između realnosti i fikcije, koristeći se analognom metodom animiranja slika na grafoskopu, u funkciji interaktivne scenografije, oni crtaju i brišu sopstvenu stvarnost..

Manipulacijom objektima, uplitanjem fizičkog teatra i muzike koja se rađa na licu mesta, „Entropija“ postaje svojevrsan sociološki eksperiment: ogledalo života umetnika u sredini koja mu nameće ograničenja, ali i prostor za stvaranje sopstvenih sloboda. Nema gotovih slika, nema sigurnih mesta u publici. Sve se raspada i ponovo sklapa, kao život umetnika koji u toj sredini istovremeno preživljava i stvara.

Predstava nije pokušaj da se red uspostavi - ona je priznanje da u haosu postoji puls, a u entropiji - stvaralačka snaga.

Reč autora

Entropija je naše svakodnevno stanje: nikada do kraja raspakovani sa osećajem da nikada ne pripadamo jednom mestu, jednom prostoru. Ova predstava nastaje u međuprostoru: između putovanja i nastupa, između reda koji pokušavamo da uspostavimo i haosa koji nas neprestano preplavljuje. Kao što entropija raste u prirodi, tako raste i sloboda u našem radu - sloboda od klišea, od ukroćenih narativa, od granica između žanrova.

Baveći se cirkuskom umetnošću koja nije prepoznata, pokušavamo da istražimo šta znači stvarati tamo gde delo često prolazi neprimećeno, gde granice između umetnosti i svakodnevnog života nisu definisane, a publika nije uvek spremna da ih prihvati. Uprkos tome, u tom nevidljivom prostoru leži potencijal slobode - prostor u

kome se eksperiment, rizik i improvizacija susreću sa stvarnošću izvođača i sveta oko njega.

Ne tražimo aplauz niti potvrdu - tražimo prostor za iskrenu igru, za fragmentarnu priču koja nastaje u trenutku, i za mogućnost da umetnost postoji i tamo gde društvo ne gleda.

Ova predstava je, u tom smislu, i manifest: priznanje da vrednost umetnosti ne počiva u njenoj prepoznatosti, već u njenoj sposobnosti da stvara, transformiše i otvara prostor za razmišljanje - čak i kada je ta umetnost nevidljiva, tiha ili izgubljena u haosu svakodnevice.

Entropija' je naša ispovest, naš dnevnik u pokretu, naš pokušaj da od nereda života napravimo trenutke lepote i smisla.

Jer cirkus za nas nije beg iz stvarnosti. On je način da se u njoj opstane.

Predstava se realizuje u okviru projekta FUZIJA - savremene forme umetnosti i društvenosti, razvijenog u saradnji sa Francuskim institutom u Srbiji i regionalnim programom Teatroskop, a uz finansijsku podršku Francuske ambasade u Srbiji.

Milan Manić

Cirkuski umetnik, profesor fizičkog vaspitanja, menadžer projekata i predsednik udruženja skoro deceniju. Kroz svoj multitasking i posvećenosti razvoju savremenog cirkusa pokušava da živi cirkus u njegovom pravom obliku.

Vladana Manić

rođena 1981. godine, trećinu svog života, vremena i ljubavi posvetila je cirkuskim veštinama. Trenutna okupacija joj je manipulacija hoop-ovima, a ko zna koja je sledeća...

Cirkusfera je ključna organizacija u Srbiji za razvoj savremenog cirkusa, umetničke animacije, savremenog i uličnog teatra. Okuplja multidisciplinarnе umetnike koji su se svojim nesebičnim zalaganjem posvetili afirmaciji ove umetnosti u Srbiji.

U želji za razvojem savremenog cirkusa, zalažemo se da putem predstava, predavanja i javnih događaja približimo i učinimo dostupnijom ovu vrstu umetnosti kako široj javnosti, tako i kreatorima kulturne politike. Kroz radionice i projekte smo posvećeni umetničkoj cirkuskoj edukaciji, smatrajući formiranje mladih cirkuskih umetnika jednom od naših osnovnih misija.

Takođe se zalažemo za formiranje regionalne mreže za razvoj savremenog cirkusa, decentralizaciju pozorišnih aktivnosti u Srbiji, međunarodnu saradnju sa stvaralocima i profesionalnim pedagogima iz polja izvođačkih umetnosti, naročito iz polja savremenog cirkusa. Osnovna vizija nam je da kroz međunarodnu saradnju, koprodukcije i razmenu znanja, veština i iskustava postavimo temelje za profesionalno usavršavanje i obezbedimo uslove za priznavanje savremene cirkuske umetnosti u Srbiji.

O savremenom cirkusu

Savremeni cirkus nema definisane granice. Inspirisana pozorištem, plesom, operom kao i uličnom umetnošću, ova umetnička forma je izrasla iz subkulture ranih sedamdesetih godina.

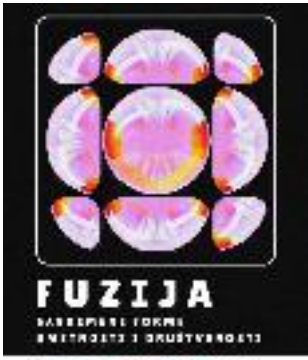
Cirkus je telesna i vizuelna forma i kao takav uključuje znanja i veštine iz savremenog plesa i teatra kombinujući ih na specifičan način. Neposredan i direktan odnos sa publikom savremeni cirkus čini jednom od najpristupačnijih umetničkih formi danas. Cirkuska umetnost je u mnogim zemljama dobila status jednak dramskoj umetnosti i kao takva sastavni je deo programa u okviru institucionalnih pozorišta.

Međutim, u našem delu Evrope cirkuska umetnost, iako se razvija u smeru savremenog, nije dovoljno priznata niti prepoznata umetnička forma. Mnogi je vezuju za cirkus svog detinjstva tj. posmatraju je kao formu klasičnog cirkusa akrobata i dresera, neinformisani su o njegovom dosadašnjem razvoju, kao i umetničkom i socijalnom potencijalu.

Prethodno navedeno, kao i umetnički potencijali savremenog cirkusa, razlozi su zbog kojih mi želimo da kreiramo savremeni cirkus i razvijamo njegove programe u Srbiji i regionu.

Projekat FUZIJA – savremene forme umetnosti i društvenosti

Juna 2025. godine počela je realizacija projekta *FUZIJA – savremene forme umetnosti i društvenosti*, koji će tokom naredne dve godine približiti savremene i inkluzivne izvođačke forme publici širom Srbije.

Nosioci ovog projekta, razvijenog u saradnji sa Francuskim institutom u Srbiji i regionalnim programom *Teatroskop*, su udruženja *Cirkusfera* iz Beograda, *Festival ekološkog pozorišta za decu i mlade* iz Bačke Palanke, kao i *PerArt*, *Praktikabl platforma za savremenu umetnost i kulturu*, *Kreativni pogon* i *Ludifico* iz Novog Sada. Njegova realizacija ostvaruje se zahvaljujući finansijskoj podršci Francuske ambasade u Srbiji. Utemeljena na postignućima prošlogodišnjeg projekta *Cirkus=Umetnost*, FUZIJA predstavlja nastavak podrške akterima nezavisne scene u sferi izvođačkih umetnosti. Poseban fokus usmeren je ka podsticanju povezivanja lokalnih organizacija aktivnih na polju savremenog cirkusa, plesa, pozorišta i inkluzije; pospešivanju njihove saradnje sa javnim institucijama; kao i unapređenju javnih politika u ovoj oblasti.

Vaninstitucionalna izvođačka umetnička scena širom Srbije predstavlja dinamičan, društveno angažovan sektor u kome se neguju participativne, inkluzivne i inovativne stvaralačke prakse. Međutim, uprkos tome što produkcije iz nezavisne sfere čine značajan segment ukupne umetničke ponude u državi, organizacije na kojima ova kulturalna grana počiva rade u uslovima permanentne nesigurnosti. Posledično, nosioci njihove delatnosti suočavaju se sa ekstremnim prekarizacijom i ograničenim mogućnostima za profesionalizaciju, zbog čega umetnici često moraju da istovremeno rade i kao producenti, menadžeri, te tehničko osoblje. S druge pak strane, državne institucije kulture karakteriše veća ekonomska stabilnost, a u domenu izvođačkih umetnosti to su prvenstveno nacionalni teatri organizovani po tradicionalnom modelu, sa stalnim artistskim timovima i repertoarima koji favorizuju narativno pozorište. U ovom kontekstu, FUZIJA se oslanja na dobre prakse francuskog sistema, u kojem se ulaganje u kulturu smatra zajedničkom odgovornošću svih nivoa uprave, dok stalna saradnja nezavisnih trupa i institucija predstavlja oslonac kreativnosti, inovativnosti i održivosti savremene scene. Upravo zato, centralne aktivnosti projekta usmerene su ka unapređenju međusektorske saradnje nezavisne scene i državnih institucija kulture kroz koprodukcije, rezidencije i obuke. Naime, do juna 2027, kada se FUZIJA završava, planirana je produkcija čak sedam novih cirkuskih, plesnih i pozorišnih predstava. Realizacija ovih događaja počivaće na saradnji nezavisnih udruženja i javnih institucija, a očekuje se i da pojedine cirkuske predstave po prvi put budu uvrštene u redovni repertoar jednog državnog pozorišta.

Kooperacija se podržava i unutar samog nezavisnog sektora, i to povezivanjem udruženja iz oblasti savremenog plesa, cirkuske umetnosti, pozorišta i kulturnih delatnika fokusiranih ka društvenoj inkluziji. Do juna 2027, osim novih produkcija savremenog cirkusa, plesa i pozorišta, biće realizovane i kreativne laboratorije i rezidencije koje će povezivati umetnike aktivne u jednoj ili obe ove oblasti. Sve aktivnosti se promišljaju sa stanovišta profesionalizacije sektora i aktivnog zalaganja za pravednije kulturne politike, čime se mogu dosegnuti dugoročno održivi i znatno stabilniji modeli finansiranja nezavisne scene. Konačno, poseban fokus projekta usmeren je ka podršci stvaralaštvu lokalnih umetnika, kao i pospešivanju vidljivosti i kreativne uključenosti umetnika/ka i publike sa invaliditetom.

Imajući u vidu činjenicu da je podsticanje razvoja izvođačkih umetnosti neodvojivo od građenja publike, jedno krilo projekta *FUZIJA – savremene forme umetnosti i društvenosti* usmereno je i ka ovom cilju. Izvedbe novih cirkuskih, plesnih i pozorišnih ostvarenja, praćenih radionicama, biće realizovane tokom 2025. do juna 2027. u mestima širom Srbije, uz uvažavanje principa decentralizacije.

Pozivamo sve aktere na našoj izvođačkoj sceni, kako nezavisnoj, tako i institucionalnoj, da nam se pridruže u ovom dvogodišnjem putovanju, jer u FUZIJI ima prostora za sve! Posebno pozivamo sva pozorišta, kulturne centre i druge javne ustanove kulture, zainteresovane da ugoste neku od umetničkih rezidencija, koprodukcija ili treninga, da se uključe u realizaciju projekta. Pozivamo sve zainteresovane da prate vesti o projektu na sajtu Francuskog instituta kao i na društvenim mrežama partnera na projektu, a za dodatne informacije o pojedinačnim aktivnostima i mogućnostima saradnje, moguće je obratiti se i direktno koordinatorki projekta Sanji Radulović putem mejla sanja@cirkusfera.org.

Iz medija

<https://www.seecult.org/entropija-između-ogranicenja-i-slobode/>
Entropija - između ograničenja i slobode / Pozorište / 24. oktobar 2025. / SEECult.org

Foto: Strahinja Aćimović

Predstava „Entropija“, u produkciji Cirkusfere i Bitef teatra, bavi se „granicama koje postavlja sredina i umetničkom slobodom koja nastaje iz ograničenja“, a premijerno će je izvesti autori koncepta **Milan Manić** i **Vladana Manić** i autor muzike **Aleksandar Radojičić** 24. oktobra na sceni Bitef teatra.

„U društvu urušene kulture i iskrivljenih vrednosti, tamo gde kontrola i posedovanje brišu granice umetnosti i slobode izraza, Entropija ga svesno rastvara. Kroz cirkuski pristup sceni, predstava istražuje odnos umetnika prema sopstvenom delu u uslovima koje diktira društvo, praveći od toga materijal za novi oblik izražavanja“, navedeno je u najavi Bitef teatra.

Manipulacijom objektima, uplitanjem fizičkog teatra i muzike koja se rađa na licu mesta, „Entropija“ postaje, kako se dodaje u najavi, „svojevrsan sociološki eksperiment: ogledalo života umetnika u sredini koja mu nameće ograničenja, ali i prostor za stvaranje sopstvenih sloboda“.

Foto: Strahinja Aćimović

Autori ističu da cirkus za njih nije beg iz stvarnosti, već način da se u njoj opstane. "Entropija je naše svakodnevno stanje: nikada do kraja raspakovani sa osećajem da nikada ne pripadamo jednom mestu, jednom prostoru. Ova predstava nastaje u međuprostoru: između putovanja i nastupa, između reda koji pokušavamo da uspostavimo i haosa koji nas neprestano preplavljuje. Kao što entropija raste u prirodi, tako raste i sloboda u našem radu - sloboda od klišea, od ukroćenih narativa, od granica između žanrova".

Milan Manić i Vladana Manić poručuju da ne traže aplauz niti potvrdu, već „prostor za iskrenu igru, za fragmentarnu priču koja nastaje u trenutku, i za mogućnost da umetnost postoji i tamo gde društvo ne gleda“.

Ovaj projekat vide kao ispovest - „naš dnevnik u pokretu, naš pokušaj da od nereda života napravimo trenutke lepote i smisla“.

Foto: Strahinja Aćimović

Dizajn svetla radi Domagoj Šoić, scenografi su Vladana Manić i Filip Jevtić, koji je i kreirao kostime. U timu su i Aleksandar Popović (izrada scenografije) Strahinja Aćimović (fotografija) i Jelena Smiljanić (vizuelni dizajn).

Prva repriza „Entropije“ biće 25. oktobra.

Predstava se realizuje u okviru projekta Fuzija - savremene forme umetnosti i društvenosti, razvijenog u saradnji s Francuskim institutom u Srbiji i regionalnim programom Teatroskop, uz finansijsku podršku francuske ambasade u Srbiji.

(SEEcult.org)

Scena Bitef teatar

Po delu Anria de Monterlana / Henry de Montherlant: Španski kardinal / Le cardinal d' Espagne

ŠPANSKA LUDA

Autorski projekat

Intermedijalna drama – inovativna scenska forma koja spaja klasičnu glumačku igru i savremene digitalne tehnologije – nastala kao praktični deo umetničkog doktorata Marije Bergam na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu

Adaptacija teksta i koncept: Marija Bergam

Izvođenje:

Kardinal Sinseros: Slobodan Beštić

Kraljica Huana: Marija Bergam

Dvorska dama: Maja Stojanović

Reditelj - saradnik: Nikola Zavišić

Kreacija interaktivnih vizuala: Sanjin Ćorović

Dizajn kostima: Boris Čakširan

Scenski govor: Đorđe Marković

Dizajn zvuka: Nikola Janković

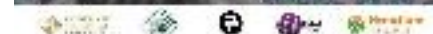
Muzika: Lena Kovačević i Marko Fabry

Scenski pokret: Tamara Pjević

Fotografije: Alex Dmitrović

Trajanje: 75'

Premijera: 30.05.2025, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Zahvalnost Bitef teatru i Narodnom pozorištu u Beogradu

Projekat je podržala Hemofarm fondacija,/program za kulturu/ prepoznajući njegovu umetničku i društvenu važnost i nameru da kroz umetnost doprinese destigmatizaciji žena i svih osoba koje se suočavaju sa psihičkim poteškoćama

<https://www.facebook.com/share/v/17NikaaMGo/>

O predstavi

FOTO Alex Dmitrović

Španska luda je intermedijalna drama inspirisana istorijskim likom španske kraljice Huane Lude, utemeljena na drami Španski kardinal francuskog akademika Anrija de Monterlana. U ovom savremenom scenskom čitanju, kraljica Huana koja je odbila da vlada i zatvorila se u svoje unutrašnje ludilo postaje metafora otpora, ženske slobode i cene moći.

Predstava spaja klasičnu glumačku igru sa upotrebom digitalnih tehnologija: lik Kardinala, njenog političkog protivnika, pojavljuje se u prvom činu kao projektovani avatar, dok se kraljičin razlomljen um vizualizuje kroz projekcije, glitch efekte i zvučne distorzije. Na sceni se susreću živi izvođač i virtuelni entitet, u neprestanoj borbi za istinu, kontrolu i identitet.

Umetničko-istraživački kontekst

Predstava je deo umetničkog doktorskog istraživačkog rada na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu na temu - Glumački rad na ulozi u susretu sa novim tehnologijama u pozorištu-. Osnovni cilj ovog umetničko-istraživačkog rada jeste pronalaženje i definisanje adaptiranog glumačkog izraza koji adekvatno odgovara izazovima koje tehničko-tehnološke inovacije stavljaju pred savremenog glumca. Kroz dijalog sa virtuelnim likom, glumica istražuje nove oblike prisustva, ranjivosti i glumačkog otpora, dok se pozorišna scena pretvara u psihološki i digitalni pejzaž.

Sukob Kardinala i Kraljice u drami Španska luda počiva na potpuno različitom doživljaju sveta i stvarnosti. Oni govore istim jezikom, ali se ne razumeju, njihovi unutarnji svetovi sapostoje, ali se ni u jednoj tački ne presecaju. Luda kraljica odbija da vlada i živi asketskim životom, a kardinal Španije je izdao veru zarad vlasti. Kraljica će uspeti da poljulja Kardinala, I on će u jednom trenutku da uporedi sebe sa kraljičnim asketskim vrlinama: „...ona živi u jednoj bednoj sobi... često se dešava da spava na zemlji... krpi svoju odeću... ne žudi za tim da gleda zlato i srebro, jede iz

glinenog tanjira, bez stolnjaka i bez salвета... Mrzi sve što predstavlja zadovoljstvo... ne pokazuje radost ni za šta. Pečat koji je izabrala ima jednog carskog pauna koji sedi na zemaljskoj kugli, i jednu reč napisanu ispod: taština“. Svedoci smo vremena gde se pod višedecenijskim pogubnim uticajem medija i društvenih mreža ljudi većinom histerično upinju da budu, ili makar sebe da predstave da su imućniji, uticajniji, lepši. U kontekstu post-kapitalističkog i post-globalističkog vremena gde su se generacije ljudi odrodile i odrekle promišljanja o smislu života, i svoje životne potencijale usmerile na besplodne, pogubne puteve, meni je pojava jednog ovakvog lika kao što je kraljica Huana vrlo uzbudljiva i rekla bih potrebna. Može li ispovest lude Kraljice, kao što je poljuljala Kardinala, da opomene i zapita savremeni svet? Meni je ovo veoma bila interesantna i inspirativna tema za istraživanje i rad.

FOTO Alex Dmitrović

Anri de Monterlan (Henry de Montherlant) bio je jedan od najznačajnijih francuskih pisaca 20. veka, član Francuske akademije i autor brojnih romana, eseja i drama. Španski kardinal je delo iz njegovog kasnijeg stvaralaštva, filozofska i politička drama koja se oslanja na istorijske događaje, a istovremeno produbljuje teme vlasti, moći, ludila i slobodne volje.

Marija Bergam (Kotor, 5. april 1991) srpska je pozorišna, televizijska i filmska glumica. Marija je poreklom iz obližnjeg Stoliva, pokraj Kotora. Svoju prvu televizijsku ulogu ostvarila je u filmu Klopka iz 2007, gde je kao maloletna igrala ćerku lokalnog tajkuna, Alisu. Nakon završene treće godine srednje škole, upisala je Fakultet dramskih umetnosti u Beogradu. Kao studentkinja treće godine glume, nagrađena je iz Fonda Dara Čalenić za najbolju glumicu u predstavi Radnici umiru pevajući na Sterijinom pozorju 2012. godine. U međuvremenu je radila i na filmu Nigde, koji je premijerno prikazan nakon više od pet godina, 26. avgusta 2017. godine. Tokom 2013, pojavila se u ostvarenjima Gde je Nađa? i Falsifikator. Iste godine je i diplomirala u klasi profesorke Biljane Mašić. Sa njom su studirali Iva Stefanović, Milan Marić, Milena Živanović, Nemanja Stamatović, Sonja Kovačević, Ivan Zablacanski, Vaja Dujović, Matija Živković i Marija Stokić.[3] Igrala je i u trećoj sezoni serije Budva na pjenu od mora.

Nakon porođajne pauze, Marija je prošla kasting za ulogu Maje Davidović u seriji Senke nad Balkanom, Dragana. U aprilu 2018. godine, Marija je sa ekipom serije Vojne akademije otpočela snimanje 4. sezone.

Diplomirala je na Fakultetu dramskih umetnosti u klasi profesorke Biljane Mašić. Već kao studentkinja treće godine glume pokazala je posvećenost igri na sceni, ulogom sponzoruše Milice u predstavi „Radnici umiru pevajući“, za koju je dobila nagradu iz Fonda Dare Čalenić za najbolju mladu glumicu na 57. Sterijinom pozorju, 2012. godine. Sledeći koraci su bili filmovi „Falsifikator“ i „Gde je Nađa?“. Njena prva TV serija je „Budva na pjenu od mora“, druga „Senke nad Balkanom“, treća „Vojna akademija“, četvrta „Dvanaest reči“

Pozorišne predstave: Zli dusi (Darja Pavlova Šatova-Daša), Tanja Mandić Rigonat, Narodno pozorište u Beogradu, 22. novembar 2011.

Radnici umiru pevajući, Milica Anđelka Nikolić, Bifef Teatar, 16. decembar 2011.

Putujuće pozorište Šopalović Sofija Subotić, Miloš Jagodić. Narodno pozorište Timočke krajine „Zoran Radmilović“. 10. decembar 2012.

Filomena Marturano, Dijana, Jagoš Marković, Gradsko pozorište Podgorica, 25. jun 2013

Gospođa Olga, Vuka, Gorčin Stojanović, Narodno pozorište Sombor, 23. novembar 2013

Knjiga druga, Mira, početnica i učenica Rajnina, Anđelka Nikolić, Narodno pozorište u Beogradu, 20. oktobar 2014

Ko još jede hleb uz supu, Ljubica, Tara Manić, Ustanova kulture „Vuk Stefanović Karadžić“, 18. april 2016.,

Sprovod u Terezijenburgu, Olga Varoning Glembaj, Anđelka Nikolić, Bifef teatar, 31. oktobar 2018.

Dve žene i jedan rat, Jelena Lozanić, Alek Conić, Dom Jevrema Grujića, 21. decembar 2019

U čeljusti medveda, NKVD agent, Svetlana Dimčović, Bifef teatar, 23. maj 2021

Izgubljeni pejzaži, Dunja Jocić, 16. oktobar 2020.

Filmografija: 2007, Klopka. 2008, Psihologijalno (kratki film), 2012, Naslednik (kratki film), 2012, Identitet (kratki film), 2012, Supermarket bajka (kratki film). 2013, Gde je Nađa?, 2013, Do granice (kratki film), 2013, Da li veruješ u ljubav posle ljubavi (kratki film), 2013, Falsifikator, Ljubinkova devojke, 2013, Otvorena vrata (serija), hostesa, 2013—2015, Budva na pjenu od mora (serija), Senka, 2017, Nigde, Nataša, 2017—2019. Senke nad Balkanom (serija), Maja Davidović, 2018, Vojna akademija (serija), dr Aleksandra Mandić, 2020-e, 2020. Lud, zburjen, normalan (serija), Sabrina, 2020, 12 reči (serija), Danica Vlahović, 2020, Pred nama (kratki film), Dunja, 2021, Vreme zla (serija), Kneginja Olga Karadorđević, 2022, Here Be Dragons, Mira Vučković, 2022, Telenovela (serija), Svetlana,

Nagrade i priznanja: Nagrada iz fonda Dara Čalenić za najbolju mladu glumicu u predstavi Radnici umiru pevajući na 57. Sterijinom pozorju, 2012. godine.

<https://www.danas.rs/kultura/o-vlasti-moci-ludilu-otporu-slobodnoj-volji-politicka-drama-spanska-luda-po-konceptu-marije-bergam-premijerno-u-bitef-teatru/>

Početak » Kultura » O vlasti, moći, ludilu, otporu, slobodnoj volji: Politička drama „Španska luda“ po konceptu Marije Bergam, premijerno u Bitef teatru R. R. / 28.05.2025 / „Ona vidi ono što je očigledno i zato je luda“, stoji u prvoj rečenici najave za premijeru predstave „Španska luda“, koja će biti pred publikom u petak, 30. maja u 20 h, na sceni Bitef teatra.

Reč je o intermedijalnoj drami inspirisanoj likom španske kraljice Huane Lude, koja je utemeljena na političkoj drami „Španski kardinal“ francuskog akademika Anrija de Monterlana. Adaptaciju teksta i koncept uradila je glumica Marija Bergam, koju ćemo videti u naslovnoj ulozi.

U ovom savremenom scenskom čitanju, kraljica Huana koja je odbila da vlada i zatvorila se u svoje unutrašnje ludilo, postaje metafora otpora, ženske slobode i cene moći.

Predstava spaja klasičnu glumačku igru sa upotrebom digitalnih tehnologija: lik Kardinala, njenog političkog protivnika, pojavljuje se u prvom činu kao projektovani avatar, dok se kraljičin razlomljen um vizualizuje kroz projekcije, glitch efekte i zvučne distorzije.

Na sceni se susreću živi izvođači i virtuelni entitet, u neprestanoj borbi za istinu, kontrolu i identitet. Kroz dijalog sa virtuelnim likom, glumica istražuje nove oblike prisustva, ranjivosti i glumačkog otpora, dok se pozorišna scena pretvara u psihološki i digitalni pejzaž.

Ulogu Kardinala Sinserosa igra Slobodan Bešić, a Dvorske dame Maja Stojanović. U autorskoj ekipi predstave su i reditelj – saradnik Nikola Zavišić, kreator interaktivnih vizuala Sanjin Čorović, kostimograf Boris Čakširan. Muziku su komponovali Lena Kovačević i Marko Fabry, a scenski pokret je kreacija Tamare Pjević.

Kako su saopštili autori, sukob Kardinala i Kraljice u drami „Španska luda“ počiva na potpuno različitim doživljajima sveta i stvarnosti. Oni govore istim jezikom, ali se ne razumeju, njihovi unutarnji svetovi sapostoje, ali se ni u jednoj tački ne presecaju. Luda kraljica odbija da vlada i živi asketskim životom, a kardinal Španije je izdao veru zarad vlasti.

Kraljica će uspeti da poljulja kardinala, i on će u jednom trenutku da uporedi sebe sa kraljičnim asketskim vrlinama:

„Ona živi u jednoj bednoj sobi... često se dešava da spava na zemlji... krpi svoju odeću... ne žudi za tim da gleda zlato i srebro, jede iz glinenog tanjira, bez stolnjaka i bez salveta... Mrzi sve što predstavlja zadovoljstvo... ne pokazuje radost ni za šta. Pečat koji je izabrala ima jednog carskog pauna koji sedi na zemaljskoj kugli, i jednu reč napisanu ispod: taština“.

Kako navodi autorka Marija Bergam, po čijem je konceptu nastala predstava „Španska luda“, svedoci smo vremena gde se pod višedecenijskim pogubnim uticajem medija i društvenih mreža ljudi većinom histerično upinju da budu, ili makar sebe da predstave da su imućniji, uticajniji, lepši...

„U kontekstu postkapitalističkog i postglobalističkog vremena gde su se generacije ljudi odrodile i odrekle promišljanja o smislu života, i svoje životne potencijale usmerile na besplodne, pogubne puteve, meni je pojava jednog ovakvog lika kao što je kraljica Huana vrlo uzbudljiva, i rekla bih potrebna.“

Može li ispovest lude kraljice, kao što je poljuljala Kardinala, da opomene i zapita savremeni svet? Meni je ovo veoma bila interesantna i inspirativna tema za istraživanje i rad“, ističe Marija Bergam.

Repriza premijere „Španska luda“ najavljena je u subotu, 31. maja u 19. časova.

Anri de Monterlan bio je jedan od najznačajnijih francuskih pisaca 20. veka, član Francuske akademije i autor brojnih romana, eseja i drama. „Španski kardinal“ je delo iz njegovog kasnijeg stvaralaštva, filozofska i politička drama koja se oslanja na istorijske događaje, a istovremeno produbljuje teme vlasti, moći, ludila i slobodne volje.

<https://www.seecult.org/spanska-luda-u-bitefu/> Vesti / Španska luda u Bitefu / Pozorište 27. maj 2025 / SEEcult.org

Foto: Španska luda, Bitef teatar, privatna arhiva

Bitef teatar najavio je za 30. maj premijeru predstave „Španska luda“, intermedijalne drame inspirisane istorijskim likom španske kraljice Huane Lude, a utemeljene na drami „Španski kardinal“ francuskog akademika Anrija de Monterlana.

„Ona vidi ono što je očigledno i zato je luda“ – lajtmotiv je predstave koja je savremeno scensko čitanje De Monterlanove drame, u kojem kraljica Huana, koja je odbila da vlada i zatvorila se u svoje unutrašnje ludilo, postaje metafora otpora, ženske slobode i cene moći.

Adaptaciju teksta i koncept potpisuje Marija Bergam, koja igra i glavnu ulogu, uz Slobodana Beštića (Kardinal Sinseros) i Maju Stojanović (Dvorska dama).

Predstava spaja klasičnu glumačku igru sa upotrebom digitalnih tehnologija: lik Kardinala, političkog protivnika Kraljice Huane, pojavljuje se u prvom činu kao projektovani avatar, dok se kraljičin razlomljen um vizualizuje kroz projekcije, glitch efekte i zvučne distorzije. Na sceni se susreću živi izvođač i virtuelni entitet, u neprestanoj borbi za istinu, kontrolu i identitet. Kroz dijalog sa virtuelnim likom, glumica istražuje nove oblike prisustva, ranjivosti i glumačkog otpora, dok se pozorišna scena pretvara u psihološki i digitalni pejzaž, saopštio je Bitef teatar.

Prema rečima autora, sukob Kardinala i Kraljice u drami "Španska luda" počiva na potpuno različitim doživljaju sveta i stvarnosti. Oni govore istim jezikom, ali se ne razumeju, njihovi unutarnji svetovi sapostoje, ali se ni u jednoj tački ne presecaju. Luda kraljica odbija da vlada i živi asketskim životom, a kardinal Španije je izdao veru zarad vlasti.

Kraljica će uspeti da poljulja kardinala, i on će u jednom trenutku da uporedi sebe sa kraljičnim asketskim vrlinama: "...ona živi u jednoj bednoj sobi... često se dešava da spava na zemlji... krpi svoju odeću... ne žudi za tim da gleda zlato i srebro, jede iz glinenog tanjira, bez stolnjaka i bez salveta... Mrzi sve što predstavlja zadovoljstvo... ne pokazuje radost ni za šta. Pečat koji je izabrala ima jednog carskog pauna koji sedi na zemaljskoj kugli, i jednu reč napisanu ispod: taština.

Svedoci smo vremena gde se pod višedecenijskim pogubnim uticajem medija i društvenih mreža ljudi većinom histerično upinju da budu, ili makar sebe da predstave da su imućniji, uticajniji, lepši. U kontekstu post-kapitalističkog i post-globalističkog vremena gde su se generacije ljudi odrodile i odrekle promišljanja o smislu života, i svoje životne potencijale usmerile na besplodne, pogubne puteve, meni je pojava jednog ovakvog lika kao što je kraljica Huana vrlo uzbudljiva i rekla bih potrebna. Može li ispovest lude kraljice, kao što je poljuljala Kardinala, da opomene i zapita savremeni svet? Meni je ovo veoma bila interesantna i inspirativna tema za istraživanje i rad".

Španska luda, foto: Bitef teatar

Kreator interaktivnih vizuala je Sanjin Ćorović, kostimograf Boris Čakširan, autori muzike su Lena Kovačević i Marko Fabry, a scenski pokret osmisliła je Tamara Pjević.

Anri de Monterlan (Henry de Montherlant) bio je jedan od najznačajnijih francuskih pisaca 20. veka, član Francuske akademije i autor brojnih romana, eseja i drama. "Španski kardinal" je delo iz njegovog kasnijeg stvaralaštva, filozofska i politička drama koja se oslanja na istorijske događaje, a istovremeno produbljuje teme vlasti, moći, ludila i slobodne volje. (SEEcult.org)

Scena Bitef teatar

Flying Ginger, Novi Sad, Udruženje „Novembar“ u koprodukciji sa Bitef teatrom i 32. Belef festivalom, Beograd, Srbija

Maja Todorović, po ideji Vladimira Aleksića
PRIVATNA PROSLAVA

Režija: Vladimir Aleksić
Izvođenje (po azbučnom redu):
Pavle: Vladimir Aleksić
Biljana: Milena Vasić
Branko: Uroš Jakovljević
Ines: Tijana Marković
Lejla: Jelisaveta Orašanin
Voja: Nikola Rakočević
Dizajn scene: Dragana Milićević i Ivana Plavec
Dizajn kostima glumica: Marija Tarlać
Dizajn kostima glumaca: Boško Jakovljević
Odabir muzike: Jelena Milašinović
Scenski pokret: Damjan Kecojević
Asistencija pri režiji: Dajana Josipović
Produkcija: Vladimir Aleksić
Izvršna produkcija: Olivera Kecojević, 32. Belef festival
Fotografije: Mirjana Janković

Sponzori: Jaffa cakes, Dyson, AllSecure, McDonald's, Erste banka

Prezentacija / javno čitanje komada:
03.07.2024, 32. BELEF / Glavni program /
Belef u podroomu, Klub OMG, Trg Republike,
Beograd, Srbija

Premijera: 08.11.2024, Bitef teatar, Beograd,
Srbija.

Na privatnoj proslavi u otmenom restoranu, okuplja se šestoro ljudi, po pozivu zajedničkih prijatelja, bračnog para advokata. Niko od gostiju ne zna šta je povod okupljanja, niti ko su ostali gosti. Tokom ove misteriozne večeri, ispostaviće se da su oni zapravo bivši supružnici i da ih je advokatski par, koji ih je sve razveo, okupio kako bi pokušali da poprave svoje narušene odnose.

Privatna proslava je romantična komedija o ljudima, srednjih godina, koji su materijalno obezbeđeni, naizgled imaju sve, ali i dalje nisu srećni. Imaju iste emotivne i suštinske životne probleme kao i „obični gosti“. Muči ih ljubomora, boli ih prevara i sujeta, plaše se da iskreno komuniciraju svoje emocije kako ne bi bili povređeni, ostavljeni, sažaljivani ili isključeni iz društva. Ovo je priča o razvodu ali iznad svega o apsurdnom haosu koji smo u stanju da napravimo od svojih odnosa.

Iz medija_

<https://www.kurir.rs/zabava/kultura/9484928/kurir-na-probi-komedije-privatna-proslava>

Na probi predstave "Privatna proslava": Na sceni Bitefa stiže urnebesna komedija, Jelisaveta Orašanin igra pevačicu, a tu je i poznati fudbaler Ljubomir Radanov / Uto, 05.11.2024.

Privatna proslava foto Marijana Jankovic

Tri para, junake ovog komada iz pera Maje Todorović, okupljaju na večeri advokati koji su ih razveli kako bi pokušali da poprave svoje narušene odnose

Nekoliko meseci u Bitefu u tajnosti je pripremana nova predstava "Privatna proslava". Javno čitanje ova drama Maje Todorović imala je letos na Belefu, a okupila je sjajne glumce Jelisavetu Orašanin Teodosić, Milenu Vasić, Tijanu Marković, Nikolu Rakočevića, Uroša Jakovljevića i Vladimira Aleksića.

- Predstava nije nastavak "Hotela 88". Jedina veza s tim komadom je to što je i ovo komedija. Ovo je, pre svega, glumačka predstava. Imamo posle mnogo vremena tri

predivno napisana ženska lika. Jelisaveta, Tijana i Milena su napravile sjajne uloge - kaže za Kurir reditelj i glumac Vladimir Aleksić, koji je ekipu Kurira ugostio na probi.

Na privatnoj proslavi u otmenom restoranu okuplja se šestoro ljudi, po pozivu zajedničkih prijatelja, bračnog para advokata. Niko od gostiju ne zna šta je povod okupljanja, niti ko su ostali gosti. Tokom ove misteriozne večeri ispostaviće se da su oni zapravo bivši supružnici i da ih je advokatski par, koji ih je sve razveo, okupio kako bi pokušali da poprave svoje narušene odnose.

- I "Lepa Brena prodžekt" i "Prada" nastala su tako što sam pozvao mlade autore da napišu komad. Odlučio sam da dam šansu ženskim autorima, a sada je izbor pao na Maju - objašnjava Aleksić.

Nikola Rakočević Foto: Marijana Janković

Maja Todorović, foto: Miša Obradović

Publika Maju Todorović zna po filmovima "Toma", "Ajvar" i seriji "Žigosani u reketu".

- Vlada me je pozvao i naručio ovaj komad kad je bio u Njujorku. Poslao mi je neku dramu koja je bila

inspiracija. Ona se dešavala u Njujorku i to je bio neki svet nama dalek. Odlučio sam da napišem novi tekst i uradim adaptaciju. Iskoristila sam samo isti motiv da se šestoro ljudi nalazi na večeri. Počeli smo da pričamo ko su ti ljudi. Svi domaći filmovi su usmereni na ljude u tranziciji i s margine i njihov problem je što nemaju para. Niko se ne bavi ljudima srednjeg i višeg sloja. Hteli smo da sklonimo novac kao problem sukoba. Oni nemaju materijalne probleme kao svi mi obični ljudi, ali imaju sve druge - usamljenost, nedostatak ljubavi i empatije - objasnila je Todorovićeva.

Milena Vasić i privatno preživela razvod Foto: Marijana Janković

Ona nam je približila junake ove priče.

- Na duhovit način se bavimo ozbiljnim temama. Našim likovima nije ništa smešno, ali nama jeste. Imamo u komadu bivšeg fudbalera, koji ima kliniku za presađivanje kose, ali i pevačicu. Jelisaveta igra tu ulogu. Pevačica je imala sreće da joj se desi jedan album koji je bio uspešan. Odlučili smo da Jelisaveta ne peva. Na probama se nije to sklopilo. U fokusu su intimni problemi - ističe kreatorka ove priče.

Vladimir Aleksić tek počeo da sprema svoju ulogu Foto: Nemanja Nikolić

Vladimir Aleksić drži konce ovog komada u svojim rukama, a pitali smo ga kako je bilo režirati samog sebe

- Svojom ulogom sam počeo da se bavim na kraju. Biću spreman do premijere - kroz osmeh konstatuje Aleksić.

UDRUŽENJE NOVEMBAR

Scena Bitef teatar

Centar za kulturu Tivat, Crna Gora; Studentski kulturni centar Novi sad, Bitef teatar, Kulturni centar Grad (Beograd), „Trinidad” (Novi Sad), Srbija

UTOPIJA DANAS

Koncept, originalna muzika i video, tekst prvog dela predstave i tekstovi songova, dizajn kostima: Marko Grubić

Tekst drugog dela predstave: Milena Bogavac

Saradnja na videu: Nadia Czachowska-Aleksić i Dušan Aleksić

Muziku izvodi grupa VROOOM

Izvođenje:

Tamara Radovanović (gluma i pevanje)

Danilo Milovanović (gluma i pevanje)

Aleksa Jovčić (gluma i pevanje)

Marko Grubić (bas gitara i elektronika)

Branislav Potić (bubanj)

Premijere:

18.07.2024, Nikšićko pozorište, Crna Gora /

Festival mediteranskog teatra –

PURGATORIJE 2024

08.12.2024. Bitef Teatar, Beograd, Srbija

<https://youtu.be/1Ti9md3yP2c?si=eq8FPfLI7Mr-Ekg4>

<https://youtu.be/uRE3D3sRiC0?si=CA-UOZl8us3xJA3H>

<https://www.facebook.com/100063315423880/videos/1801619034000134>

<https://youtu.be/u6EUChbwS9w?si=l3b6UxLoN-9O8hs>

UTOPIJA DANAS je muzička predstava, koja uključuje elemente performansa, video arta i dokumentarno-igranog filma.

U prvom delu predstave postavljamo tezu: jedan od najvećih društvenih problema, trenutno, je raspodela materijalnih dobara u kojoj 2208 najbogatijih stanovnika planete poseduje preko 10 biliona (10 000 000 000 000) dolara (kapital, koji svake godine raste), naspram miliona ljudi, koji žive u siromaštvu ili finansijskoj neizvesnosti. Uz to, dobra (kojih ima u izobilju) često se proizvode na ekološki neodgovarajući način, a kontekst ubrzanog razvoja veštačke inteligencije, koja munjevito uništava postojeća radna mesta, probleme čini još većim.

U drugom delu prikazujemo moguću sliku sveta najbliže budućnosti: većina čovečanstva nije (kao u većem delu istorije) deo potlačene, nego ekonomski beskorisne klase. Gotovo sve poslove obavlja veštačka inteligencija (odluke vlade takodje donosi veštačka inteligencija), a dobra se raspodeljuju tako da je građanima obezbeđeno materijalno blagostanje. Dakle, zamišljamo hipotetičku sliku društva, koja je umereno optimistička: ne živimo u tehno- feudalizmu ili robovlasništvu, već u tehno-socijalizmu. U nizu scena vidimo živote nekoliko likova u ovakvim okolnostima. Šta mlad ili sredovečan čovek radi, kako "troši" vreme i kako se oseća bez tzv. egzistencijalnih problema? Ili, drugim rečima, kako izgleda nesmetani "čeon sudar" sa smislom života?

Konačno, na samom kraju predstave, iznosimo (po našem mišljenju jedini logičan) zaključak.

U prvom delu UTOPIJE DANAS preovlađuje stilizovana dokumentarna, a u drugom igrana forma. Igrane i dokumentarne scene prikazuju se uživo na sceni, kao i na video projekciji ili u interakciji između izvođača na sceni i videa, a dinamika je od početka do kraja određena živom izvedbom muzike.

UTOPIJA DANAS je naučna fantastika. To je budućnost, koja počinje Velikom Revolucijom u kojoj se čovečanstvo najzad oslobađa kapitalizma. Veštačka inteligencija preuzima najteže poslove, pa ljudima ostaje samo da žive i uživaju. Sreća, zadovoljstvo i hedonizam - imperativi su novog sveta, zasnovanog na socijalnoj pravdi... Svako ima sve što mu je potrebno za sreću... ali, šta je sreća?

UTOPIJA DANAS je muzička predstava... jer, muzika je, verovatno, najbliža čistoj sreći. Danas ili u bilo kojoj utopijskoj verziji budućnosti.

<https://rtcg.me/kultura/kulturna-galaksija/579158/utopija-danas---svijet-bliske-buducnosti-koji-se-i-sad-desava.html>

RTCG - Radio Televizija Crne Gore - Nacionalni javni servis / [Kulturna galaksija](#) / P.R.[CGNews] / 19. 07. 2024./ Čitaj mi: PREMIJERA NA PURGATORIJAMA / „Utopija danas” - svijet bliske budućnosti koji se i sad dešava

Predstava „Utopija danas”, koja je autorski projekat Marka Grubića i Milene Bogavac, premijerno je izvedena u Velikoj sali Centra za kulturu Tivat

Ova predstava je druga od četiri zakazane premijere u okviru ovogodišnjeg izdanja Festivala mediteranskog teatra Purgatorije, a rađena je u produkciji Centra za kulturu Tivat, Bitef teatra iz Beograda, Trinidad Novi Sad, SKC Novi Sad i KC Grad Beograd.

"Moramo biti više nego zadovoljni jer smo dobili jednu vrlo zanimljivu predstavu, avangardnu, alternativnu i predstavu koja tjera na razmišljanje.

Postavljeno je mnogo pitanja, mnogo teza za razmišljanje u kakvom društvenom sistemu živimo, kakav nam je sistem vrijednosti i čemu težimo", kazao je nakon premijere direktor CZK Goran Božović.

Foto: CGNews

On je izrazio nadu da će se predstava svidjeti publici i van granica regiona i tim najavio njihovu težnju da ovu predstavu vidi i publika širom Evrope.

"Da napravimo jedan ozbiljan iskorak u Evropu sa predstavom koja je više svevremena i savremena", kaže Božović.

"Utopija danas" je naučna fantastika. To je budućnost, koja počinje Velikom Revolucijom u kojoj se čovječanstvo najzad oslobađa kapitalizma. Vještačka inteligencija preuzima najteže poslove, pa ljudima ostaje samo da žive i uživaju. Sreća, zadovoljstvo i hedonizam – imperativ su novog svijeta, zasnovanog na socijalnoj pravdi...

(Foto: CGNews)

"Zapravo teza ove predstave je da smisao života nije naše glavno pitanje, jer kada bi smo riješili jednostavno pitanje zvano 'patnja' nebi nas bilo briga za smisao života. Ja ovo ne doživljam kao distopiju, posljednje dvije rečenice u predstavi su zapravo optimističke. Predstava govori o ljudskoj prirodi i postoji realna mogućnost da mi zapravo evoluiramo i to je vrlo optimistički razvoj. Moguće da odemo u neki seting koji je vrlo udobniji od ovoga u kojem smo trenutno", kaže jedan od autora predstave Marko Grubić.

Glumac Danilo Milovanović kaže da se predstavom pokušava prikazati svijet bliske budućnosti koji se i sad lagano dešava.

"Mi, kao vrsta, mogli bismo da poradimo na sebi jer suštinski ne mijenjamo sebe u onom najljepšem i najboljem smislu. Možemo da dobijemo, kao što se vidi u predstavi, najbolji sistem na svijetu i da naš život ponovo ne funkcioniše", rekao je Milovanović.

Tamara Radovanović glumica smatra da novo vrijeme vodi jedinke maltene ka hysteriji jer je sve postalo površno.

(Foto: CGNews)

"Tumačim lik žene kojoj je novo vrijeme omogućilo neki sasvim novi život, sa uslovima koje ranje nije imala. Svaka scena u predstavi pokazuje da smisao života nije ni da jek ima baš sve što poželi i da vodi previše lagodan život", zaključuje Radovanović.

<https://hocupozoriste.rs/predstave/utopija-danas>

U pogledu forme, "Utopija danas" (radni naziv) je muzička predstava, koja uključuje elemente performansa, video arta, dokumentarno-igranog filma i pozorišta. Dramaturšku osnovu dela čine uživo interpretirane originalne muzičke kompozicije za čiji ritam se vezuje narativ, koji svojim glumačkim i koreografskim mikro performansima vode glumci, praveći direktnu komunikaciju između muzičke grupe, videa i publike.

– U prvom delu "Utopije danas" postavljamo tezu: jedan od najvećih društvenih problema, trenutno, je raspodela dobara u kojoj 2.208 najbogatijih stanovnika planete poseduje preko 10 biliona (10.000.000.000.000) dolara (kapital, koji svake godine raste), naspram miliona ljudi koji žive u siromaštvu ili finansijskoj neizvesnosti. Uz to, dobra (kojih ima u izobilju) često se proizvode na ekološki neodgovarajući način, a kontekst ubrzanog razvoja veštačke inteligencije, koja munjevito uništava postojeća radna mesta, probleme čini još većim – navodi se u najavi Novosadskog pozorišta. U drugom delu opisuju moguće rešenje problema:

– Bez ikakvog štampanja novca (dakle, bez inflacije), samo drugačijom raspodelom postojećih dobara, svaka građanka i građanin mesečno dobijaju novčani iznos dovoljan da podmiri osnovne životne potrebe. Realna ideja, koja već preko 40 godina funkcioniše na Aljasci (od 1981. godine svaki građanin Aljaske ubira dividendu od prodaje nafte, odnosno, u zavisnosti od obima prodaje, 900 do 2.700 dolara mesečno), a za koju su se zalagali mnogi, od Martina Luter Kinga do Milтона Fridmana i kojoj je vrlo malo nedostajalo da sedamdesetih godina dvadesetog veka bude usvojena u američkom parlamentu. Sa druge strane, takođe drugačijom raspodelom, obezbeđuje se dovoljno sredstava za pronalaženje ekološki prihvatljivih načina za proizvodnju dobara.

Srž teme kojom se bave prikazuju u trećem delu, u kome vide "moguću sliku sveta najbliže budućnosti: većina čovečanstva nije (kao u većem delu istorije) deo potlačene, nego beskorisne klase".

– Gotovo sve poslove obavlja veštačka inteligencija, a dobra se raspodeljuju tako da su građanima zadovoljene osnovne životne potrebe (pa i više od toga). Dakle, zamišljamo hipotetičku sliku društva, koja je umereno optimistička: ne živimo u tehno-feudalizmu ili robovlasništvu, već u tehno-socijalizmu. U nizu scena prikazujemo živote nekoliko likova u ovakvim okolnostima. Šta mlad ili sredovečan čovek radi, kako "troši" vreme i kako se oseća bez tzv. egzistencijalnih problema? Ili, drugim rečima, kako izgleda nesmetani "čeon sudar" sa smislom života – precizira se u najavi ove predstave.

Četvrti deo je zaključak do koga dolaze kroz istraživanja i rad na ovom muzičko-scenskom delu.

– Istraživanja (na osnovu kojih nastaje izvedbeni tekst), između ostalog, podrazumevaju i razgovore sa psiholozima, ekonomistima i ljudima čija je imovina tolika da više ne moraju da rade da bi obezbedili svoje materijalne potrebe. U prvom i drugom delu "Utopije danas" prevlađuje dokumentarna, a u trećem i četvrtom igrana forma. Igrane i dokumentarne scene prikazuju se uživo na sceni, kao i na video projekciji ili u interakciji između izvođača na sceni i videa, a dinamika je od početka do kraja određena živom izvedbom muzike

---

<https://radiotivat.com/2025/05/20/odrzana-predstava-utopija-danas/>

Održana predstava "Utopija danas" / autor [Sanja Piper](#) / [20/05/2025 13:40](#) / - [Kultura](#)

Predstava "UTOPIJA DANAS", koja je autorski projekat Marka Grubića i Milene Bogavac, izvedena je sinoć u Velikoj sali Centra za kulturu Tivat. Ova predstava rađena je u produkciji Centra za kulturu Tivat, Bitef teatra iz Beograda, Trinidad Novi Sad, SKC Novi Sad i KC Grad Beograd. Glumac Marko Grubić za naš radio objašnjava šta je sve uradio za predstavu.

"Napisao sam prvu polovinu predstave, dramski deo, drugu polovinu napisala je Minja Bogavac sa kojom sarađujemo već godinama u raznim projektima. Komponovao sam i muziku za predstavu. Glumačka podela je ovakva vrsta projekta, prosto ne može doći glumac i raditi to i to, svi smo koautori ovoga".

Predstava je muzička, dosta je distorzije, dosta "ruma", zašto taj stil uvijek, Grubić kaže:

"To je verovatno neki moj senzibilitet, nema tu neke filozofije. To izlazi spontano. Kada bismo analizirali, ne povlađuje tu distorzije. Možda ona najviše ostaje u ušima, ali ne, dve trećine ima i totalno mirnih stvari".

Na pitanje, kuda ide ovaj svijet, glumac objašnjava:

"To niko ne zna. U ovoj predstavi nama nije bio cilj da se bavimo futurizmom, u smislu nekog eventualnog predviđanja bliske ili dalje budućnosti. Mi smo na prvoj polovini predstave napravili jedan

stilizovan pozorišni način, prikazali velike osnovne tenzije kapitalizma, koje čine da je ovaj svet pred pucanjem balona. Zatim, napravili smo hipotetičku situaciju da se desi revolucija i stvarno se uđe u utopiju. Ono što prikazujemo u drugom dijelu drame nije ironična utopija i distopija. To je stvarno društvo u kome svi imaju savršena obezbeđena. Svi živimo u materijalnom blagostanju, nemamo takozvane egzistencijalne probleme, sve je lijepo organizovano. Mi pravimo futurizam da bismo zapravo napravili situaciju u kojoj vidimo jednog mladog ili sredovečnog čoveka u čeonom sudaru sa dubinskim pitanjima koja se odnose na prirodu čovjeka od onoga šta je smisao života, otkud patnja".

Glumac, Grubić, objašnjava rečenicu Ilona Maska koji kaže, idemo na Mars.

"Mislim da je to tragikomična glupost, jer na neki način predstava govori baš i o tome, šta bismo dobili da odemo na Mars. Isti suštinski problemi, samo na drugom mestu. Nije fora otići na Mars, fora je da se mi promenimo, da ne bude ovo što jeste. Rodiš se u patnji, umreš u patnji, sve je prolazno, sve je bez smisla, a imaš nagon da ostaneš u životu. Mi smo se izgleda mnogo bavili inteligencijom, kako određeni cilj koji smo mi smislili da se što efikasnije desi. Naučnike da pitaš recimo šta je svest? Pitanje je da li bi znali da odgovore. Možda kad bismo se bavili malo više sviješću, možda bismo u kutku te svesti našli nešto da budemo mnogo srećniji i zadovoljniji".

Nagrade / 2024

<https://radiotivat.com/2024/09/03/prva-nagrada-za-predstavu-utopija-danas-na-novom-tvrđjava-teatru/>

Specijalna nagrada za predstavu Utopija danas na Novom tvrđava teatru / autor Marijana Mišić - Škanata / 03/09/2024 / Kultura

Žiri u sastavu Sonja Damjanović – glumica, Nataša Gvozdenović – novinarka i pozorišna kritičarka, Milovan Filipović – glumac, od 26. avgusta do 1. septembra pogledao je šest predstava izabranih u takmičarskoj selekciju 11. Festivala Novi tvrđava teatar u Čortanovcima i jednoglasno donio odluku da se

Specijalna nagrada za uspješnu simbiozu performansa, video-arta, dokumentarizma i dramskog teatra dodijeli Autorskom i interpretatorskom timu predstave **UTOPIJA DANAS** Centra za kulturu Tivat, SKC Novi Sad, BITEF teatra, KC Grad iz Beograda i Trinidada iz Novog Sada, po tekstu Marka Grubića i Milene Bogavac, a po konceptu Marka Grubića.

„Ovaj uspješan pozorišni eksperiment, na zanimljiv, sadržajan, često i veoma duhovit način otkriva probleme, strahove i nadanja savremenog čoveka, koji živi život obuzet tehnologijom i virtuelnom stvarnošću. Koristeći sredstva teatra, performansa i video tehnologije, vešto i tehnički besprekorno autori i izvođači nas teraju na zapitanost i podsmeš sebi samima. Posebno želimo da ovom nagradom ohrabrimo i osnažimo nezavisnu produkciju u našoj zemlji koja ne teži komercijalnom sadržaju, već postavlja suštinski važna pitanja na smeo i umetnički vredan način”, glasi obrazloženje žirija.

Bitef teatar. Beograd, Srbija i Centar za kulturu Tivat, Crna Gora

Howard Brenton Cancelling Socrates / Huard Brenton:
UČUTKIVANJE SOKRATA

Prevod: Đorđe Krivokapić

Režija i dizajn scene: Nebojša Bradić

Izvođenje:

Sokrat: Bojan Dimitrijević

Eutifro, zatvorski stražar: Jugoslav Krajnov

Aspazija: Jelena Stupljanin

Ksantipa, Demon: Sanja Ristić Krajnov

Dizajn kostima: Marina Vukasović Medenica

Scenski govor: Dijana Marojević

Kompozicije i crtež: Aleksandra Vrebalo

Dizajn zvuka: Zoran Jerković

Dizajn svetla: Radomir Stamenković

Plakat za premijerno izvođenje: Vladimir Sretenović

Plakat za jpremijerno izvođenje u Bitef teatru: Julija Radosaljević

Fotografije: Vladimir Sretenović (crno bele), Nata Korenovskaia (u boji)

Izrada video materijala: Dejan Tasić

Trajanje: 90'.

Dizajn: Julija Radosaljević

Prva premijera: 22.08.2024, Velika sala
Centra za kulturu Tivat, Crna Gora Crna
Gora.

Beogradska premijera: 11.10.2024, Bitef
teatar, Beograd, Srbija

<https://youtu.be/uBzCbfFhf9Y?si=oClbrwssywq4x45D> / od 8.38

<https://www.facebook.com/share/v/16MPwFq6he/>

Nebojša Bradić / O HRABROSTI

Jer, verujte mi! - poznati tajnu najveće plodnosti i najvećeg uživanja glasi: živeti opasno. Gradite svoje gradove na Vezuvu! Pošaljite svoje brodove u neispitana mora! Živite u ratu sa sebi ravnima i vama samima! Fridrih Niče

Da li je Sokrat „otkazao“ (cancel) sebe? Da li je on na suđenju u Atini 399. p.n.e. svojim preterano komičnim govorom namerno razjario porotu kako bi osigurao da ga ona osudi na smrt?

Sokrat je optužen za poricanje postojanja bogova, za izmišljanje novih bogova i kvarenje atinske mladeži. U stvarnosti, Sokrat je bio duboko religiozan i bilo je prljavo optužiti ga za bogohuljenje. Ali, moćnim ljudima je bilo dosta Sokrata. Neugledni sedamdesetogodišnjak koji je visio na javnim mestima, okružen učenicima koji su ga obožavali i koje je učio da neispitani život nije vredan življenja, te da moramo stalno da učimo i da ne znamo ništa, ugrožavao je sigurnost. A grad je žudeo za sigurnošću.

Atinska demokratija u 399. p.n.e. je bila krhka. Tome je doprineo brutalan puč oligarha 411. p.n.e. koji je propao posle godinu dana. Usledio je novi puč, kada se Atina predala Sparti 404. p.n.e. Demokratija je obnovljena, ali je nacionalni ponos bio duboko povređen.

Ekonomija je bila pogođena: spartanske trupe su spalile imanja, a izbila je i epidemija kuge. Narod je bio besan, iscrpljen, željan da okrivi nekoga - u mračnim vremenima skraćivanje za glavu proslavljenih sugrađana bila je omiljena atinska sportska disciplina.

Sokrat je bio slavna ličnost. Bio je najpoznatiji čovek u gradu, ali nije bio i omiljen kod svih. On je samo jednom bio na javnoj funkciji kao predsednik parlamenta, i to samo na jedan dan. Iskoristio je svoj glas kako bi pokušao da zaustavi pogubljenje šestorice vojskovođa u trenutku kada je čitav grad urlao tražeći njihovu krv, sa argumentom da je suđenje bilo nezakonito.

U antičkoj agori, mnoge stvari su se dešavale simultano, što je podrazumevalo razdvajanje pažnje, a posledica je bila umanjivanje dominantne moći bilo koje pojedinačne aktivnosti. Dakle, iskustvo u agori nije moglo da bude celovito. Na Pniksu, gde su održavani sudski procesi, vešt govornik je mogao satima da govori dok su ostali bili prinuđeni da sede i slušaju sve dok on ne završi govor.

Ovde je moguće uspostaviti vezu između prošlosti i sadašnjosti. U antičkoj Atini posebno su se pribojavali onovremenih Trampova. Kleon je, na primer, bio bogati Grk koji se predstavljao kao „čovek iz naroda“ i kao takav se suprotstavljao aristokrati Periklu. On bi vezivao svoj ogrtač oko struka na način na koji su to radili seljaci, a posebno je privlačio pažnju upotrebom prostačkog jezika, vrlo lično napadajući ljude.

Demagozi poput Kleona uspevali su u ohlokratijama. Gradskim ulicama su često vladale rulje koje su padale u amok. Za svakim Kleonom sledile su stotine drugih; umeli su autoritativno da govore, emanirali su sigurnost i delovali su uverljivo. Težina reči se postepeno uvećavala, što je rezultiralo sve manjim nivoom rasuđivanja slušalaca. Postepeno, članovi porote bi postajali iscrpljeni, ravnodušni ili su se dosađivali. Tek potom su glasali. Porota koja je brojala 501 člana bila je spremna da Sokratu skрати krila pa ga je prilikom prvog glasanja osudila tesnom većinom. Zakon je dozvoljavao Sokratu da predloži alternativnu kaznu - progonstvo ili veliku novčanu kaznu - što bi sud prihvatio. U tom slučaju Sokrat bi otišao kući. Ali, on nije zatražio progonstvo niti kaznu u vidu novčane globe. Umesto toga je predložio da bude primljen u Pritaneum na životno izdržavanje od javnih troškova, što je bila počast namenjena nacionalnim junacima. Razbesnele sudije su ponovo glasale i potvrdile smrtnu presudu.

Zatim je, u zatvoru, Sokrat odbio da pobjegne, govoreći da bi bekstvo uništilo njegovu reputaciju i da on mora da poštuje zakone demokratije, čak i kada su ih izopačili neprijatelji.

Da li je on uništavanjem samog sebe isprobavao državu? Ili je to bio vrhunac temeljne istrage kojom je Sokrat pokazao da duša nadživljuje smrt? Velike priče svojim značajem daleko premašuju trenutak u kojem su nastale. Niče je pisao: „Konačno će saznanje pružiti ruku onome, što mu pripada; ono će hteti da vlada i poseduje, i vi sa njim.”

NAGRADE

12. izdanje Ambijentalnog pozorišnog festivala Novi Tvrđava teatar

Žiri u sastavu Nevena Erić, studentkinja glume, Nenad Pećinar, glumac, i Vladimir Kopicl, književnik, predsednik. doneo je odluku:

- Nagrada za najbolju predstavu ovogodišnjeg festivala Novi Tvrđava teatar dodeljena je predstavi „Ućutkivanje Sokrata” Bitef teatra i Centra za kulturu Tivat. Nagrada je dodeljena za „kultivisan pristup i aktuelizacijski ubedljiv scenski rezultat, koji uz precizna glumačka rešenja i promišljenu raspravu o demokratiji i etici uopšte dotiče i podcrtava bitna pitanja našega danas”, navodi se u obrazloženju žirija.
- Nagrada za najbolju žensku ulogu dodeljena je Sanji Ristić Krajnov za ulogu Ksantipe
- Za najbolju režiju nagrađen je Nebojša Bradić

foto: Nata Korenovskaia

VII Viminacijum Fest - Mitovi stari i novi (u Arheološkom parku Viminacium kod Kostolca).

Stručni žiri u sastavu: dr Miroslav Radonjić, direktor Sterijinog pozorja, Ksenija Krnaiski, pozorišna rediteljka, i Ljubinka Klarić, glumica Beogradskog dramskog pozorišta odlučio je:

- “Zlatna fibula”, nagrada za najboljeg glumca festivala, dodeljuje se Bojanu Dimitrijeviću za ulogu Sokrata, u predstavi „Ućutkivanje Sokrata”, po tekstu Hauarda Brentona, u režiji Nebojše Bradića, u koprodukciji BITEF teatra i Centra za kulturu Tivat. Bojan Dimitrijević je, vešto izbegavajući zamke mitomanije, banalnog patosa i glorifikacije istorijsko-filozofskog značaja Sokratove ličnosti, efektno i dirljivo stvorio lika posebnog čoveka u sukobu sa okoštanim društvenim sistemom. To navodi gledaoca da se sa empatijom identifikuje sa pojedincem koji, u unapred izgubljenjici, ne odustaje od svojih uverenja i moralnih načela. Dimitrijevićev glumački izraz istovremeno je sofisticiran, harizmatičan, jednostavan i intiman u eteričnoj kamernosti predstave, navedeno je u odluci stručnog žirija.

- Pored toga, Dimitrijević je osvojio i nagradu publike „Uzdarje“ kao glumac večeri. Ova nagrada dodjeljuje se svakog festivalskog dana, a o dobitnicima odlučuje žiri publike u sastavu: Zoran Živković, Dragana Aleksić i Tea Pućo.

Izvor: <http://www.culture-corner.me/dogadjaj/53767>

10. izdanje festivala Bucini dani: Igraj ili (ne)satani

Žiri u sastavu Goran Jevtić (glumac i predsednik žirija), Nataša Marković (glumica) i Marija Milenković (glumica i redovna profesorka Fakulteta dramskih umetnosti) doneo je odluku da se

- Priznanje „Zlatno zrno“ za najboljeg glumca u okviru festivala. Dodeli Bojanu Dimitrijeviću za ulogu Sokrata u predstavi „Ućutkivanje Sokrata“ (Centar za kulturu Tivat i Bitef teatar), u režiji Nebojše Bradića

Izvor: Centar za kulturu Tivat

34. festival „Dani Zorana Radmilovića“, Zaječar

- Nagrada za najboljeg glumca večeri (21.10.2025) „Zoranov brk“, dodeljena je Bojanu Dimitrijeviću za ulogu Sokrata u predstavi „Ućutkivanje Sokrata“ (Centar za kulturu Tivat i Bitef teatar), u režiji Nebojše Bradića

„Rad na predstavi nije bio nimalo lak, ali smo vrlo brzo došli do zaključka da o Sokratu ne znamo ništa i da nećemo praviti nikakvu transformaciju. Onda smo shvatili da je ono što je najbitnije u svemu ovome ovaj predivni komad, koji govori sam o sebi i koji smo „ljuštiti“ sloj po sloj, jer je jako slojevit. Na kraju smo uspeali da svu tu filozofsku težinu učinimo što prirodnijom do te mere da može da komunicira sa gledaocem.

Teško je da otkriješ u sebi čoveka čije misli su protkane kroz celu istoriju, a njegovo delo, bez ijedne napisane reči, je vredno i dve hiljade godina kasnije. Ovaj komad govori nažalost i o tome da se mnoge stvari od tada nisu promenile i da su postale još gore. Inače ovo je moj drugi brk, nagrada na koju sam jako ponosan. Prvi sam dobio 2011. godine, neposredno posle smrti svog oca, pa mu se nisam mnogo radovalo, ali zato se i te kako radujem ovom drugom i sada sam kompletiran što se brkova tiče“ rekao je Dimitrijević.

<https://vreme.com/mozaik/da-li-je-sokrat-otkazao-sebe/>

Esej / Da li je Sokrat otkazao sebe / 31. jul 2024 / Nebojša Bradić

foto: promo saprobe: Sanja Ristić-Krajnov, Jugoslav Krajnov, Bojan Dimitrijević i Jelena Stupljanin

Tekst koji sledi je iz „Iz rediteljske beležnice“ i dogodine će biti u istoimenoj knjizi. Nastao je povodom drame Hauarda Brentona Ućutkivanje Sokrata premijerno prikazane u Londonu pre dve godine, koja će, u režiji Nebojše Bradića, biti premijerno izvedena u avgustu u Centru za kulturu Tivat, a zatim i u Beogradu u Bitef teatru

Da li ste odabrali žrtvenog jarca?

Prva stvar u krizi je upravo to učiniti.

U antičko doba, ubrzo pošto se dogodila neka velika pošast ili nevolja – rat, epidemija, smrt vladara – prva stvar je bila da se pronade žrtveni jarac. Kad to uradite, natovarite na njegovu glavu strahove, stid, grešnost, sve što vam padne ruku... i pustite ga da odluta napolje, u divljinu. Onda ga ulovite, izvadite mu srce i spalite ga kao dar bogovima.

Jesmo li to već uradili?

Sokrat je optužen za poricanje postojanja bogova, za izmišljanje novih bogova i kvarenje atinske mladeži. U stvarnosti, Sokrat je bio duboko religiozan i bilo je prljavo optužiti ga za bogohuljenje. U osnovi ovih optužbi bio je strah da je Sokrat osoba koja izaziva nevolje, da je subverzivna ličnost koja preti državi izlažući njene tradicionalne vrednosti kritičkoj misli.

Mnogo je godina Sokrat izazivao Atinjane, a da zbog toga nije trpeo posledice jer se Atina uglavnom odlikovala slobodom govora i mišljenja. Ali, moćnim ljudima je u jednom času bilo dosta Sokrata. Neugledni sedamdesetogodišnjak koji je visio na javnim mestima, okružen učenicima koji su ga obožavali i koje je učio da život bez stalnog preispitivanja nije vredan življenja, da ne znamo ništa i da je neophodno neprestano učiti, ugrožavao je stabilnost zajednice. A grad je žudeo za sigurnošću.

U nesigurna vremena tokom Peloponeskog rata i neposredno nakon njega, Sokrat je sebi stvorio neprijatelje. Tome je doprineo brutalan puč oligarha 411. p. n. e. koji je propao posle godinu dana. Usledio je novi puč, kada se Atina 404. p. n. e. predala Sparti. Demokratija je obnovljena, ali je nacionalni ponos bio duboko povređen.

Atinska demokratija je 399. p. n. e. bila krhka. Ekonomija je bila pogođena: spartanske trupe su spalile imanja, a izbila je i epidemija kuge. Narod je bio besan, iscrpljen, željan da okrivi nekoga, a u mračnim vremenima skraćivanje za glavu proslavljenih sugrađana bila je omiljena atinska društvena zabava. Sokrat je bio slavna ličnost, najpoznatiji čovek u gradu, ali ne i od svih omiljen. Samo jednom je bio na javnoj funkciji kao predsednik parlamenta, i to tek jedan dan. Iskoristio je svoj glas kako bi pokušao da spreči pogubljenje šestorice vojskovođa u trenutku kada je grad urlao tražeći njihovu krv. Sokratov argument je glasio: suđenje nije zakonito.

Porota sastavljena od 501 člana bila je spremna da Sokratu potkreše krila pa ga je prilikom prvog glasanja osudila tesnom većinom. Zakon je Sokratu dozvoljavao da predloži alternativnu mogućnost – progonstvo ili veliku novčanu kaznu – što bi sud prihvatio. U tom slučaju, Sokrat bi otišao kući.

Ali on nije zatražio progonstvo niti kaznu u vidu novčane globe. Umesto toga, predložio je da bude primljen u Pritaneum na doživotno izdržavanje koje bi bilo isplaćivano iz javnog budžeta, što je bila počast namenjena nacionalnim junacima. Razbesnele sudije ponovo su glasale i – potvrdile smrtnu presudu.

Sokrat je potom odbio da pobegne iz zatvora govoreći da bi bekstvo uništilo njegovu reputaciju te da on mora da poštuje zakone demokratije, čak i kada su ih izopačili neprijatelji.

Da li je Sokrat "otkazao" (*cancel*) sebe? Da li je on na suđenju u Atini 399. p. n. e. svojim preterano komičnim govorom namerno razjario porotu kako bi osigurao da ga osude na smrt? Da li je on uništavanjem samog sebe isprobavao državu? Ili je to bio vrhunac temeljne istrage kojom je pokazao da duša nadživljuje smrt?

Velike priče svojim značajem daleko premašuju trenutak u kojem su nastale.

<http://www.seecult.org/vest/ucutkivanje-sokrata-aktuelno-vekovima>

08.10.2024 | Učutkivanje Sokrata aktuelno vekovima

Beogradska premijera drame "Učutkivanje Sokrata", prema tekstu Hauarda Brentona, u režiji Nebojše Bradića, biće održana 11. oktobra u Bitef teatru, a prema rečima reditelja, komad plodnog i uspešnog britanskog pisca "govori najviše o demokratiji, o situaciji koju čitav svet danas ima kada se suočavamo s pretećim talasima populizma i svim nevoljama koje to donosi po tako krhku stvar.

"Učinilo mi se da ova drama, bez obzira što govori o jednom antičkom filozofu u poslednjim danima njegovog života, ima itekako šta da kaže nama danas i ovde", rekao je Bradić 8. oktobra na konferenciji za novinare, dodajući da je tekst dobio posredstvom svojih engleskih prijatelja.

"Sokrat se u komadu posmatra iz vremena koje nam donosi Platon u 'Dijalogima', ali je u Brentonovom tekstu uz antičku priču vezana i sve vreme je prisutna paralela sa ovim danas i ovde", rekao je Bradić, čija je nova predstava realizovana u koprodukciji sa Centrom za

kulturu Tivat, gde je premijerno i izvedena 22. avgusta u okviru Festivala mediteranskog teatra Purgatorije.

Bradić je napomenuo da je i nedavni Bitef "pokazao da pozorišni autori traže paralele između antičkog i ovog vremena, pokušavajući da na taj način kreativno uđu u dijalog, da progovore nešto što je mnogo više nego što su ove male priče koje mi danas imamo".

"Velike priče, kao što je Sokratova priča o hrabrosti, dostojanstvenom stradanju i smrti, kao i o ostajanju doslednim uz svoja uverenja, nešto je što mislim da vredi ispričati", istakao je Bradić.

Kako je dodao, u drami su zanimljivi povremeni izleti prema ironiji, koja proizvodi i duhovitost, a to suptilno poigravanje sa pomenutom paralelom izaziva smeh u publici.

Bradić je zahvalio na posvećenosti glumcima i saradnicima.

Uloge igraju Bojan Dimitrijević (Sokrat), Jelena Stupljanin (Sokratova ljubavnica Aspazija), Sanja Ristić - Krajnov (Sokratova žena Ksantipa) i Jugoslav Krajnov (igra dva čoveka iz naroda, jedan je trgovac, a drugi ništak).

Bojan Dimitrijević je izjavio da mu nije bilo lako, mada je tekst fantastičan, pametan, vešt i sceničan.

"Kako raditi neki lik koji glumca prevazilazi u svakom aspektu? Voleo bih da kažem da sam kroz sve probleme i muke koje sam imao suočivši se sa tako moćnim karakterom i filozofom, uspeo da sebe učinim boljim, ali bojim se da nije tako. Uspeo sam da se suočim sa ličnim ograničenjima i limitima, jer pokušavati da u sebi otkriješ tog čoveka jeste nemoguća misija. Čitava istorija protkana je Sokratovim mislima i delom. Nije ostavio ni jednu zapišanu rečenicu, a mi evo 2.000 i nešto godina kasnije radimo i predstavu o njemu", rekao je Dimitrijević.

Sanja Ristić Krajnov je primetila da za Ksantipu zna samo kao za zlu, goropadnu ženu, dok su njoj najvažniji principi koje taj lik u drami zastupa, jer se tu otvaraju mnoga pitanja: šta je važnije - porodica ili država, gde je mesto žene u odnosu na društvo – ognjište ili aktivizam...

"U drami imamo dve žene i one zastupaju jedan ili drugi princip, a ja sam radeći na predstavi bila malo na strani jedne malo na strani druge. Volela bih da i gledaoci razmišljaju o tome", rekla je Sanja Ristić – Krajnov.

Jelena Stupljanin je o svom liku rekla da je to opasna i pragmatična žena koja "iskače iz vremena u kojem živi, ali ne iskače iz našeg vremena".

"Ova uloga me je nadahnula. Aspazija je istorijska ličnost, mada se o njoj malo zna, kao i o tolikim drugim ženama u istoriji. Govorila je istinu bez zadržke i to sa pozicije koja je u društvu i danas marginalizovana. Mislim da će mnogima koji osećaju da žele nešto da kažu, a nemaju prostor za to, ova predstava dati vetar u leđa", dodala je.

Jugoslav Krajnov, koji na neki način igra narod, izjavio je da je jedan njegov lik antipod Sokratu, jednostavan čovek, trgovac sa svojim obavezama i željama, a drugi je čuvar u zatvoru i dželat, prizeman čovek koji nema nikakva viša stremljenja.

Prema navodima Bitef teatra, Brenton vodi gledaoce u antičku Atinu, u vreme kada je demokratija bila još fragilna i krhka, i kad je postavljanje pitanja bilo "smrtni greh". Ta pogubna navika, kao i nemogućnost da isključi svoj kritički duh, Sokrata je odvela na gubilište. Govoreći o dobu pre nove ere, "Učutkivanje Sokrata" neupitno referiše na vreme sadašnje, kad se i dalje ne zna šta je pravda, šta je važnije – javno ili privatno, kako se demokratija može sačuvati od populizma, kako se odbraniti od "lake izvesnosti".

Sokrat je optužen za poricanje postojanja bogova, za izmišljanje novih bogova i kvarenje atinske mladeži. U stvarnosti, Sokrat je bio duboko religiozan i bilo je prljavo optužiti ga za bogohuljenje, naveo je Bradić u tekstu u programu predstave.

"Da li je Sokrat 'otkazao' (*cancel*) sebe? Da li je on na suđenju u Atini 399. p.n.e. svojim preterano komičnim govorom namerno razjario porotu kako bi osigurao da ga ona osudi na smrt?"

Ali, moćnim ljudima je bilo dosta Sokrata. Neugledni 70-godišnjak koji je visio na javnim mestima, okružen učenicima koji su ga obožavali i koje je učio da neispitani život nije vredan življenja, te da moramo stalno da učimo i da ne znamo ništa, ugrožavao je sigurnost. A grad je žudeo za sigurnošću.

Atinska demokratija u 399. p.n.e. je bila krhka. Tome je doprineo brutalan puč oligarha 411. p.n.e. koji je propao posle godinu dana. Usledio je novi puč, kada se Atina predala Sparti 404. p.n.e. Demokratija je obnovljena, ali je nacionalni ponos bio duboko povređen. Ekonomija je bila pogođena: spartanske trupe su spalile imanja, a izbila je i epidemija kuge. Narod je bio besan, iscrpljen, željan da okrivi nekoga - u mračnim vremenima skraćivanje za glavu proslavljenih sugrađana bila je omiljena atinska sportska disciplina.

Sokrat je bio slavna ličnost. Bio je najpoznatiji čovek u gradu, ali nije bio i omiljen kod svih. On je samo jednom bio na javnoj funkciji kao predsednik parlamenta, i to samo na jedan dan. Iskristio je svoj glas kako bi pokušao da zaustavi pogubljenje šestorice vojskovođa u trenutku kada je čitav grad urlao tražeći njihovu krv, sa argumentom da je suđenje bilo nezakonito.

U antičkoj agori, mnoge stvari su se dešavale simultano, što je podrazumevalo razdvajanje pažnje, a posledica je bila umanjivanje dominantne moći bilo koje pojedinačne aktivnosti. Dakle, iskustvo u agori nije moglo da bude celovito. Na Pniksu, gde su održavani sudski procesi, vešt govornik je mogao satima da govori dok su ostali bili prinuđeni da sede i slušaju sve dok on ne završi govor. Ovde je moguće uspostaviti vezu između prošlosti i sadašnjosti. U antičkoj Atini posebno su se pribojavali onovremenih Trampova. Kleon je, na primer, bio bogati Grk koji se predstavljao kao 'čovek iz naroda' i kao takav se suprotstavljao aristokrati Periklu. On bi vezivao svoj ogrtač oko struka na način na koji su to radili seljaci, a posebno je privlačio pažnju upotrebom prostačkog jezika, vrlo lično napadajući ljude.

Demagozi poput Kleona uspevali su u ohlokratijama. Gradskim ulicama su često vladale rulje koje su padale u amok. Za svakim Kleonom sledile su stotine drugih; umeli su autoritativno da govore, emanirali su sigurnost i delovali su uverljivo. Težina reči se postepeno uvećavala, što je rezultiralo sve manjim nivoom rasuđivanja slušalaca. Postepeno, članovi porote bi postajali iscrpljeni, ravnodušni ili su se dosađivali. Tek potom su glasali.

Porota koja je brojala 501 člana bila je spremna da Sokratu skрати krila pa ga je prilikom prvog glasanja osudila tesnom većinom. Zakon je dozvoljavao Sokratu da predloži alternativnu kaznu - progonstvo ili veliku novčanu kaznu - što bi sud prihvatio. U tom slučaju Sokrat bi otišao kući. Ali, on nije zatražio progonstvo niti kaznu u vidu novčane globe. Umesto toga je predložio da bude primljen u Pritaneum na životno izdržavanje od javnih troškova, što je bila počast namenjena nacionalnim junacima. Razbesnele sudije su ponovo glasale i potvrdile smrtnu presudu. Zatim je, u zatvoru, Sokrat odbio da pobjegne, govoreći da bi bekstvo uništilo njegovu reputaciju i da on mora da poštuje zakone demokratije, čak i kada su ih izopačili neprijatelji. Da li je on uništavanjem samog sebe isprobavao državu? Ili je to bio vrhunac temeljne istrage kojom je Sokrat pokazao da duša nadživljuje smrt? Velike priče svojim značajem daleko premašuju trenutak u kojem su nastale. Niče je pisao: "Konačno će saznanje pružiti ruku onome, što mu pripada; ono će hteti da vlada i poseduje, i vi sa njim", naveo je Bradić.

Dramu je preveo Đorđe Krivokapić. Kostimografinja je Marina Vukasović Medenica, kompozitorica Aleksandra Vrebalov, scenski govor Dijana Marojević. Dizajner svetla je Radomir Stamenković, dizajner zvuka Zoran Jerković.

Direktor Bitef teatra Miloš Latinović istakao je da ovaj komad spada u programsku liniju zainteresovanosti tog pozorišta da priča "o tome šta je problem danas, a jedan od problema jeste negiranje intelektualaca i bilo kakve reči u društvu, to jest nedostatak odnosa prema onome što drugi saopštava, što često ne slušamo i često nipodaštavamo".

Latinović je izrazio zahvalnost Centru za kulturu Tivat, ističući da bez njihove pomoći predstave ne bi ni bilo, a sada se, zahvaljujući dobrom prijemu na premijeri, nadaju i gostovanjima.

Reprize u Bitef teatru su 12. i 21. oktobra.. (SEEcult.org)

<https://www.politika.rs/scc/clanak/630332/gusenje-istine-i-slobode-izrazavanja> / Ana Tasić / POZORIŠNA KRITIKA

Gušenje istine i slobode izražavanja / „Učutkivanje Sokrata”, tekst Hauard Brenton, režija Nebojša Bradić, koprodukcija Bitef teatar i Centar za kulturu Tivat, premijera u Centru za kulturu Tivat

Iz predstave „Učutkivanje Sokrata“ (Foto CG News)

Hauard Brenton je izvršni britanski dramski pisac koji je, poput Edvarda Bonda ili Keril Čerčil, u pozorišnoj istoriji utisnuo duboke tragove zbog niza vrednih, društveno-politički provokativnih tekstova. Njegova nova drama „Učutkivanje Sokrata“ prvi put je izvedena 2022. godine u Londonu, i sjajno je to što je ona kod nas tako brzo prevedena i postavljena na repertoar. U originalu naslovljena „Canselling Socrates“, što ima jasnu (ironičnu) kopču sa savremenom kulturom, koja često olako, zarazno i nedovoljno promišljeno briše (kenseluje) ljude s liste poželjnih, drama prikazuje poslednje dane Sokrata, oko suđenja gde se raspravlja o njegovoj krivici, optužbi da je porekao postojanje bogova i da je pokvario omladinu (prevod sa engleskog Đorđe Krivokapić). Reč je o precizno postavljenom,

višeznačnom, značenjski široko razgranatom tekstu koji izazovno otvara niz bitnih filozofskih pitanja, od slobode, istine, dužnosti i pravde, preko značaja kritike i mogućnosti društvenih promena, do problema intimnih i bračnih odnosa, muških i ženskih uloga, seksualnosti, vernosti.

Reditelj Nebojša Bradić ovu dramu na scenu postavlja u svom prepoznatljivom stilu, preovlađujuće realistički, precizno, dosledno, bez lutanja, oslanjajući se čvrsto na snagu teksta i potpuno posvećenu, psihološki delikatno iznijansiranu igru glumaca. Radnja teče na svedeno utvrđenoj sceni određenoj stepenicama, podeljenima u tri grupe koje se razmeštaju po potrebi promene ambijenta, ali i dinamike igre. Svetlo je pažljivo dizajnirano, smene svetla i tame imaju takođe važnu ulogu u jačanju dinamike, ali su i suptilno funkcionalne na simboličkom planu, naznaka odnosa između dobra i zla, pravde i nepravde (dizajn svetla Radomir Stamenković). Kostimi su diskretni i realistički, odgovarajući u pogledu odražavanja društvenih statusa likova (kostim Marina Vukasović Medenica). U predstavi se nenametljivo upotrebljavaju video-projeksije koje šire poetska i simbolička značenja radnje. Na početku se izlistavaju različite godine, od našeg vremena, pa unazad kroz istoriju, što se može tumačiti kao oznaka većnog ponavljanja istog, u prošlosti, sadašnjosti, (budućnosti), gušenja slobode mišljenja i kritičkog pogleda na svet. Na kraju, s tragičnim raspletom radnje, Sokratovom smrću, koja za njega samog nije nimalo tragična, već puka neminovnost koju treba s mirom prihvatiti, projektuju se apstraktni snimci, određeni sumornim tonovima, vid poetskog komentara (video Dejan Tasić, kompozitorica i autorka crteža Aleksandra Vrebalov).

Dragi pisac tople ljudske duše i dalje živi

Bojan Dimitrijević spretno gradi lik Sokrata, mudraca koji vidi dalje i dublje od većine, ali je skroman u tom znanju, ne razmeće se, nije arogantan u superiornosti, naprotiv, neprestano je izjedan sumnjama i sam sebe shvata neozbiljno. Specifičan je izraz vedrine i spokoja koji ga ne napuštaju do kraja, uprkos nimalo pravednom raspletu. Lik Eutifrona kojeg virtuozno, psihološki verodostojno igra Jugoslav Krajnov, unosi na scenu žustre filozofske rasprave, zbog stavova koji su dosta drugačiji od Sokratovih, pri čemu ga on u isto vreme vrlo uvažava, crpeći iz njega znanje u jeku sukoba, između ostalog oko postojanja boga, demokratije i značaja glasova naroda.

I Jelena Stupljanin izražajno, energično, sa opipljivom strašću, igra Aspaziju, moćnu i odlučnu ženu, Sokratovu ljubavnicu, koja se bori za ženski glas u muškom svetu, ne zadovoljava se svodenjem uloge žene na domaćicu, na mešenje kolača i razmenu recepata sa drugim ženama. Njen odnos sa Ksantipom, Sokratovom ženom, plodno je tle razvijanja takođe užarenih diskusija o različitim društvenim pitanjima. Sanja Ristić Krajnov, u ulozi Ksantipe, psihološki izražajno oblikuje njen otpor prema Aspaziji („Sokratovoj kurvi“), u isto vreme gajeći drugačije mišljenje o mestu žene u društvu. Fina komika koja se izliva iz njihovih rasprava izazvala je živ smeh među tivatskom publikom, očigledno vrlo zainteresovanom za pitanje da li žena treba da se zadovolji mestom u senci muškarca.

Suptilan humor prati celu radnju, i on je posebno važan jer tačno odražava Sokratovo osećanje sveta koje danas poznajemo preko Platonovih dela, njegov pogled natopljen ironijom, vrstom štita od sveprisutnog licemerja, od laži koje se proglašavaju istinama. Društvo koje je zdrobilo Sokrata u predstavi se ukazuje kao ogledalo našeg vremena, gde se slično pokušavaju sakupiti krhotine urušenih vrednosti, posledice kriza izazvanih bolestima, ratovima, opštim nezadovoljstvom i političkom podeljenošću. A ono, kao i ovo naše doba, ne gleda mnogo blagonaklono na istinu, na postavljanje pitanja i kritiku, jer oni lako ruše vrlo lomljiv sistem koji se jedva drži na staklenim nogama

Scena Bitef testsr

Udruženje građana Gorgone i Bitef teatar; Beograd, Srbija

Suzi Miler / Suzie Miller
PRIMA FACIE (Na prvi pogled)

Režija: Anja Suša
Prevod: Biljana Popmijatov
Izvođenje:
Tesa Ensler /Tessa Ensler: Maša Dakić
Dizajn kostima: Maja Mirković
Dizajn scene: Marija Mitrić
Scenski pokret: Damjan Kecojević
Kompozicije: Karl Andreas Huuonen
Stručna saradnja: Mirjana Milović, Prof. Dr. Vanja Bajović
Specijalna supervizija projekta: Milena Trobozić Garfield
Dizajn svetla: Aljoša Dakić
Dizajn zvuka i kompozicije: Adde Huuonen
Sufleri: Gordana Perovski, Goran Mladenović, Marija Stojić i Maja Ilijć
Izvršna produkcija: Olivera Kecojević (Udruženje građana Gorgone)
Produkcija: Maša Dakić i Vladimir Ocokoljić
Marketing konsultacija: Zdenka Milanović, Ratko Rakin
Majstor tona: Miroslav Vladić
Majstori svetla: Dragan Đurković, Igor Milenković
Organizacija: Hristina Marković
Vizualni identitet: Slavimir Stojanović
Fotografije: Aleksandar Jovanović

Vizualni identitet: Slavimir Stojanović

Premijera: 26.01.2024, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Predstava je nastala je kao rezultat grant-podrške u okviru projekta „Kultura za demokratiju” koji podržava Vlada Švajcarske, a sprovodi Hartefakt.

Posebno hvala:

Milan Miladinović, Kosta Glušica, Nevena Glušica, Milena Moravčević, Julija Castellucci, Marko Krunić, Sanja Rolović, Vojimir Kurtić, Vladimir Ocokoljić

-
- Tanjug TV, KULTURNO. Subota 20.15, Tanjug televizija Autorka emisije Aida Đedović / https://youtu.be/Q2aA-G1KfPw?si=w_V-Xr-ULYBLXB_j
  - Tanjug TV, „Uranak1“ - Jutarnji program svakog radnog dana od 7.25. Pružamo odgovore i dajemo objašnjenja aktuelnih vesti, tema i fenomena sa Jovanom Joksimović i Dragom Jovanovićem / <https://youtu.be/PDW13eQv5LQ?si=cqPqIQAlD4S9m4TS>
  - https://www.instagram.com/reel/DEyGlg9sgmj/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=NTc4MTIwNjQ2YQ==

NEŠTO MORA DA SE PROMENI

Ovo je pozorišna predstava koja ima viši cilj - da informiše, opomene i potencijalno dugoročno promeni perspektivu gledanja na slučajevne seksualnog zlostavljanja. Ovo nije predstava koja osuđuje, već ukazuje na promene koje čekaju da se dese.

Alarmantno precizan komad australijske spisateljice Suzi Miler, bivše advokatice sa iskustvom u zastupanju ljudskih i dečijih prava, premijerno je izveden u Australiji 2019. godine pred punom salom sudija, advokata i advokata, pravica i pravnika, pripravnica i pripravnika i službenica i službenika pravosudnog sistema.

Komad je nagrađen Toni i Oliver nagradama na Brodveju i Vest Endu i predstavlja jedan od najznačajnijih pozorišnih događaja protekle sezone na dve najveće svetske scene - u Njujorku i Londonu.

Predstavu režira Anja Suša, pozorišna autorka evropskog renomea i dobitnica Grand Prix nagrade 57. Bitefa. Prevod teksta potpisuje Biljana

Popmijatov, ime blisko pravnim krugovima, koja sada daje glas i prvom pravničkom pozorišnom tekstu koji će biti izveden kod nas.

Predstavu su pomogli: Rafajzen banka, Delta holding, Forma Ideale, Big Print, Alma Kvatro, Lajf, BDK advokati, Moravčević Vojnović i partneri, Advokatska kancelarija Golubović Simić Marinković, Advokati Naumović i partneri, FUTRO dizajn.

PODRŠKA

- 1- Grant-podrška u okviru projekta „Kultura za demokratiju” koji podržava Vlada Švajcarske, a sprovodi Hartefakt.

<https://www.eda.admin.ch/countries/serbia/sr/home/aktuelnosti/vesti.html/content/countries/serbia/sr/meta/news/2024/april/prima-facie-theatre-play>

Prima Facie, nagrađivani dramski tekst na dve najpoznatije pozorišne scene – Brodveju u Nju Jorku i Vest End u Londonu – predstavlja neverovatno precizno napisanu dramu koja se bavi sudskim postupcima u slučajevima seksualnog zlostavljanja žena. Premijera drame australijsko-britanske autorke Suzi Miler, bivše pravnice sa iskustvom u oblastima ljudskih i dečijih prava, prikazana je u Australiji 2019. godine pred sudijama i advokatima te pokrenula promene u načinu na koji pravni sistem posmatra slučajeve seksualnog zlostavljanja. Od tog trenutka, Prima Facie postaje internacionalni fenomen sa produkcijama širom sveta, pa i u Srbiji. Glumica Maša Dakić, sa nagrađivanom pozorišnom rediteljkom Anjom Sušom, postavila je na scenu srpsku verziju priče koja prati mladu, samouverenu i ambicioznu pravnicu koja uvek uspeva da odbrani muškarce optužene za seksualni napad. Ona takve slučajeve prihvata sa posebnim izazovom, verujući u pravni sistem i sudske procese, sve do trenutka dok i sama ne postane žrtva zlostavljanja i shvati da su nivoi pravde duboko izobličeni. Premijera predstave izvedena je u beogradskom Bitef teatru početkom 2024. godine i prikazuje kompleksnost advokatske profesije te nesavršenost pravosudnog sistema, ali i nudi rešenja koja mogu da se sprovedu kroz izmene zakona. U kontekstu današnje Srbije, s povećanim brojem femicida, prisutnim nepoverenjem prema ženama koje prijavljuju seksualno zlostavljanje, dugim i mučnim sudskim procesima u kojima žena iznova prolazi kroz traumu, često pred onim koji je traumu izazvao, veoma je važno da se predstava (rasprodata!) izvodi i pred donosiocima odluka ili onima koji mogu da utiču na to. Predstava je do sada izvedena i pred ministarkom kulture, sudijom Apelacionog suda, profesorima i asistentima Pravnog fakulteta u Beogradu, ali i studentima prava. Predstava nastavlja da živi i planira igranja van Beograda, praćena panelima u kojima će da učestvuju pravni eksperti, psiholozi i predstavnici relevantnih organizacija, a dosadašnji odziv publike daje nadu da angažovana umetnost može da doprinese promenama zakona i propisa koji se odnose na seksualno nasilje.

<https://www.eda.admin.ch/countries/serbia/sr/home/aktuelnosti/vesti.html/content/countries/serbia/sr/meta/news/2024/april/prima-facie-theatre-play>
Prima Facie – Uspešna priča u okviru projekta Kultura za demokratiju / Local news, 04.04.2024

„Prima Facie”, revolucionarna pozorišna predstava koja je premijerno izvedena u Srbiji, u beogradskom Bitef teatru početkom 2024. godine, doživela je izuzetan uspeh. Produkcija ove predstave podržana je kroz projekat „Kultura za demokratiju”, koji predstavlja prvu i sveobuhvatnu bilateralnu inicijativu Vlade Švajcarske u kulturnom i umetničkom pejzažu Srbije. Ovaj poduhvat, usklađen je sa švajcarskim ciljem da pruži podršku nezavisnoj kulturnoj sceni u Srbiji, uz promovisanje društvene kohezije i tolerancije na lokalnom nivou, i dao je izvanredne rezultate poznate širom regiona.

Prima Facie – Uspešna priča u okviru projekta Kultura za demokratiju ©Heartefact

„Prima Facie” predstavlja svetionik umetničkog izraza i društvenog uticaja, stavljajući fokus na pitanje seksualnog zlostavljanja kroz pomno osmišljenu priču. Autor drame je cenjena australijsko-britanska spisateljica Suzi Miler, čija obrazovanje u oblasti prava i advokature daje komadu autentičnost. „Prima Facie” predstava je imala svoj debi u Australiji uz veoma pozitivne kritike, pokrećući suštinske diskusije i zagovarajući sistemske promene u zakonskim okvirima.

U srpskoj adaptaciji, glumica Maša Dakić, zajedno sa nagrađivanom rediteljkom Anjom Šušom, oživela je ovu upečatljivu priču, intrigirajući publiku provokativnim ispitivanjem delokruga sistema pravde, rodne dinamike i lične otpornosti. Premijera predstave označila je prekretnicu na kulturnoj sceni, nudeći emotivan, ali i duhovit monolog koji ispituje sisteme vrednosti i inspiriše na akciju.

Priča prati mladu, samouverenu i ambicioznu advokaticu takmičarskog duha, koja nekako uvek uspe da odbrani muškarce optužene za seksualni napad. Ona prihvata sve predmete sa posebnim izazovom, čvrsto verujući u pravni sistem i sudske procese. Sve do trenutka kada i sama postane žrtva zlostavljanja i shvati da su nivoi pravde duboko izobličeni.

U kontekstu savremenih izazova Srbije u rešavanju problema seksualnog nasilja, „Prima Facie” dobija na velikom značaju. Njen uticaj se proteže i dalje od pozornice, utičući na profesionalce i donosiocice odluka u okviru pravosudnog sistema, pravosudne akademije i organizacija za borbu za ženska prava. Posebne pohvale došle su od strane visokih zvaničnika države poput ministarke kulture Maje Gojković i cenjenih pravnika, naglašavajući time njen značaj u oblikovanju javnog diskursa.

Štaviše, kroz strateška partnerstva i inicijative, „Prima Facie” je dospela do različitih delova publike, uključujući studente prava, stručnjake i zagovaračke grupe, čime se doprinosi širenju dijaloga o rodnoj ravnopravnosti i zakonskim reformama. Dalje, njen cilj jeste da inspiriše i edukuje gledaoce o ključnom značaju prijavljivanja seksualnog zlostavljanja kao krivičnog dela. Kako predstava nastavlja svoju turneju širom zemlje, posećujući manje razvijene opštine kao što su Sombor, Lazarevac i Vranje, organizuju se i paneli stručnjaka i angažuju zainteresovane strane što signalizira posvećenost trajnom zagovaranju i potencijalnim sistemskim promenama.

Pozorišna predstava „Prima Facie” potvrđuje posvećenost Švajcarske unapređenju demokratije kroz kulturne aktivnosti i napredak društva u Srbiji. Predstava je podržana sa 12.000 švajcarskih franaka i predstavlja deo većeg projekta Švajcarske agencije za razvoj i saradnju „Kultura za demokratiju” koji ima za cilj da doprinese jačanju nezavisnog kulturnog sektora kako bi se podstakla veća društvena kohezija i tolerancija na lokalnom nivou. Prva faza projekta traje od oktobra 2021. do februara 2025. godine, a sprovodi ga Fondacija Heartefact.

2. Pretpremijerno izvođenje predstave „Prima Facie” 25. januara podržava rad Viktimološko Društvo Srbije, pa će sav prihod od prodatih karata pomoći će rad ove organizacije.

Viktimološko društvo Srbije predano se bavi pružanjem pomoći i podrške žrtvama različitih povređujućih ponašanja, uključujući i seksualno nasilje.

Sav prihod od prodatih karata namenjen je unapređenju kapaciteta zaposlenih u Službi za pružanje podrške žrtvama seksualnog nasilja. Novčana sredstva koja se prikupe od prodaje ulaznice biće iskorišćena za obuku i edukaciju osoblja Službe, kako bi se još efikasnije pružala podrška onima koji su pretrpeli seksualno nasilje. Takođe, sredstva će biti upotrebljena za hitne potrebe žrtava i članova njihovih porodica koji se obrate organizaciji.

https://www.instagram.com/p/DC6361rsW_J/?img_index=7

womwnserbia

Velika nam je čast što smo u okviru kampanje 16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama podržali izvođenje predstave Prima Facie u [@bifteatar](#). Ovo je predstava koja ima viši cilj – da informiše, opomene i promeni način razmišljanja o seksualnom zlostavljanju. Ovo nije predstava koja osuđuje, već ukazuje na promene koje bi trebalo da se dese.

Bitef teatar, PRIMA FACIE & UN Women u saradnji sa Američkom Ambasadom, a u sklopu 16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama, upriličili su, nakon izvođenja predstave u Bitef teatru, panel sa stručnjakinjama iz oblasti sudstva, tužilaštva, civilnog društva i humanitarnog rada, a na temu seksualnog uznemiravanja i promena koje čekaju da se dese. Mnogo toga je već urađeno, a hrabrost ljudi kao što je Marija

Lukić otvaraju vrata istini, pravdi i osvajanju teritorija dostojanstva i integriteta, zaključak je panela. Nakon predstave usledio je panel o seksualnom nasilju i odgovoru pravosuđa na ovu vrstu nasilja prema ženama.

3. Podrška Pravosudne akademije aktivnostima u okviru kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja” Pravosudna akademija podržala je ovogodišnju svetsku kampanju „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja” učesćem na kulturnim događajima sa ciljem širenja svesti i borbe protiv predrasuda i stereotipa na temu rodno zasnovanog nasilja. Predstavnicu pravosuđa, korisnici početne obuke i kolektiv

Pravosudne akademije gledali su specijalno izvođenje predstave Prima facie u [Bitef teatar](#). Cilj predstave je da informiše, opomene i potencijalno dugoročno promeni perspektivu gledanja na slučajeve seksualnog zlostavljanja. Diskusija nakon predstave omogućila je gledaocima da se bliže upoznaju sa problemima sa kojima se žrtve suočavaju, kao i načinima na koji mogu da pruže podršku i proaktivno reag

4. Predstavu su pomogli: Raiffeisen Bank, Delta Holding, Forma Ideale, Big Print, Alma Quattro, Life, etc, BDK Advokati, Moravčević Vojnović i Partneri, Advokatska Kancelarija Golubović Simić Marinković, Advokati Naumović i Partneri, FUTRO Design.

Originalno izvođenje komada Prima Facie bilo je 17. maja 2019. godine u SBW Stables Theatre u Sidneju, u produkciji Griffin Theatre Company.

Iz medija

<https://balkans.aljazeera.net teme/2024/3/5/prima-facie-predstava-o-surovom-odnosu-sistema-prema-zenama-zrtvama-nasilja>

Izvor: Al Jazeera / 'Prima Facie', predstava o surovom odnosu sistema prema ženama žrtvama nasilja / Branka Selaković / 05 Mar 2024

Predstava 'Prima Facie', nastala po tekstu Suzie Miller, donosi priče zlostavljanih žena i načinu na koji su tretirane u okviru sistema.

Predstava 'Prima Facie' se igra u desetinama gradova u Evropi, a imala je premijeru i u Kini (Charles Sykes / Invision via AP)

Glumica Maša Dakić monodramom Prima Facie pokrenula je pozorišni krovotok srpske prestonice. Zbog toga ne iznenađuju redovi ispred Bitef teatra na čijoj sceni se izvodi ovaj komad nastao po tekstu Suzie Miller, australijske spisateljice i advokaticke.

Latinska izreka Prima Facie, po kojoj je imenovan tekst, ima značenje Na prvi pogled i koristi se u pravnoj terminologiji. To i jeste vodeća tema ove predstave koji donosi priče zlostavljanih žena i načinu na koji su tretirane u okviru sistema. Tekst korespondira sa pravosuđem pružajući uvid u taj rigidni svet i relaciju advokat – pravo – žrtva.

„Predstava je premijerno izvedena u Australiji 2019. godine. Odmah je uhvatila momentum. Bila je odigrana pred punom salom advokata, sudija i ljudi iz pravosudnog sistema i pokrenula je reformu zakona i pravilnika vezano za slučajeve seksualnog zlostavljanja”, kaže glumica Maša Dakić. Dodaje i da je premijera na West Endu bila nekoliko godina kasnije.

Maša Dakić u predstavi 'Prima Facie' (Marko Krunić / Ustupljeno Al Jazeera)

„Igrala se dva meseca, a onda je prebačena na Broadway u istoj režiji i izvođenju Jodie Comer (Killing Eve). Predstava se sada igra u desetinama gradova u Evropi, a imala je premijeru i u Kini.”

Prilikom prvog čitanja teksta Suzie Miller, nekadašnje advokatice sa višegodišnjim iskustvom u zastupanju ljudskih i dečijih prava, Dakićeva je i poželela da ga izvede. Odluku je potvrdila posle odgledane predstave na čuvenom Broadwayu.

„Prošle godine, 9. maja, dobila sam od moje kume Vere na poklon karte i pogledala brodvejsko izvođenje u New Yorku. Te iste večeri sam poslala poruku Anji Suši, gde sam je zamolila da to ona režira. I kroz kovitlace raznih iskušenja, uz pomoć velikog broja ljudi, uspeła sam da ostvarim svoju želju i igram ovu predstavu u Beogradu, a od marta i širom Srbije. Dolazim ponovo na

jesen, zbog velikog interesovanja.”

Ima li u pravnom sistemu prostora za ljudskost?

Glumica napominje da nije reč o adaptaciji teksta, već prevodu koji je zahtevao preciznu upotrebu pravnog jezika, a za to je bila zadužena Biljana Popmijatov. Adekvatnijem pravnom izrazu i razumevanju stručne terminologije pomogli su istaknuti advokati. Međutim, ima li u pravnom sistemu prostora za ljudskost, pitanje je koje se nameće.

„Prepoznala sam u tekstu nešto što govori o ljudskom integritetu, možda i pre svih drugih tema koje na nas baca ovaj komad. A to je nešto što svako od nas nasamo mora sam da preispita u svom domenu privatnog ili profesionalnog delovanja. U kakvom svetu želimo da živimo i koliko u svemu tome vrednujemo svoj glas”, ističe Maša Dakić koja maestralno ulazi u lik Tese Ensler, junakinje kroz koju progovaraju svi koje sreće tokom lične borbe.

„U predstavi se 'citiraju' i prepričavaju susreti sa mnogim karakterima i ljudima koji su imali ulogu u životu Tese Ensler, zapravo jedine protagonistkinje ovog komada. Tu je njena mama, kolege s posla, dekanica pravnog fakulteta, mlada policajka. Svi oni imaju svoj trenutak u predstavi i na taj način naizgled Tesa nije sama na sceni. Mislim da još uvek nisam u potpunosti svesna emotivnog utroška. Osećam da mi tek predstoji suočavanje sa svim onim što mi je ova predstava donela i čemu me je sve naučila.”

Ulazak u više likova nije samo profesionalni izazov za sve glumce i glumice, već i emotivni, naročito kada se radi o osetljivoj temi. Maša Dakić je to učinila bez osude, ukazujući na promene koje su potrebne društvu sa kojim ova predstava evidentno korespondira.

„Ovaj tekst sagledava problem žrtve iz dosta uglova, i nudi razne opcije kroz koje možete da pobedite neprijatnost koju ova tema nosi sa sobom. Teško je suočiti se sa velikim promenama, a ono što se u našoj javnosti na ovu temu dešava u poslednje vreme ne dozvoljava vam da ostanete nezainteresovani za ovaj problem. Predstava Prima Facie je još jedan u nizu glasova koji ne dozvoljava da se okreće glava i prebacuje problem na drugoga. Ali da citiram sam komad – pogled oči u oči sa /publikom/ čini da osetim nešto dobro!”

Bura pozitivnih reakcija

Naknadno nasilje nad ženama i devojkicama koje su pretrpele seksualno nasilje nastaje usled neprofesionalnog izveštavanja medija i neprimerenim reakcijama okoline. Težinu svemu daju i pravni postupci koji ne poznaju emocije. Osvetljavanje intimnog sveta žrtve koja prolazi kroz celokupan proces i iznova preživljava traumu od velikog je značaja za javnost. Baš zbog toga predstava Prima Facie je izazvala buru pozitivnih reakcija, a glumica je ukazala institucije koje mogu da pomognu i olakšaju teret.

„Iskoristila bih ovu priliku da uputim na Viktimološko društvo Srbije ili lokalna udruženja i organizacije za zaštitu žrtava i žena koje trpe nasilje – da im se jave i potraže pomoć. Ovakvih situacija ima mnogo i što više ljudi o tome priča, to će problem biti manji. To je između ostalog bila i moja želja vezano za ovu predstavu, da Tesa bude još jedan glas, koji govori o tome da – nisi sama.”

Saznanje da žene koje su žrtve nasilja nisu same, da je za njih tu i sistem i ljudi, mogla bi biti potrebna katarza. Dakićeva govori o važnosti lične promene koju je osetila radeći na ovoj predstavi.

„Imam prava da govorim samo o nekoj katarzi kroz koju sam ja prolazila ili prolazim vezano za ovaj tekst i rad na komadu. Na publici je finalni sud. Za mene, ovo je jedno neverovatno iskustvo, kakvo nisam mogla ni da zamislim. I osećam veliku odgovornost što baš ja imam sreće da igram u ovoj predstavi.”

Predstava Prima Facie – Na prvi pogled je još jedan važan korak na putu osnaživanja žena i devojkica. Glumica Maša Dakić je ovom monodramom otvorila mnoga pitanja i stvorila prostor za dalje napredovanje u načinu tretiranja osetljivih tema i jasnoj promeni koja je sistemski potrebna. A kako je pozorište njen poligon ovaj razgovor je upotpunila i zaključila na najbolji način, rečima australijske autorke koja ju je inspirisala da njen tekst izvede.

„Citirala bih spisateljicu Suzie Miller koja kaže: Verujem u moć pozorišta svakim delom svoga bića. Verujem u snagu pričanja priče kao katalizatora promene.”

Nastala prema nagrađivanom tekstu Suzi Miler, monodramska predstava „Prima Facie” donosi napetu društvenu, psihološku, sudsku dramu, čija je protagonistkinja Tesa, uspešna advokatica koja upadljivo menja perspektivu posmatranja problema ženskog zlostavljanja, onda kada se i sama nađe u toj situaciji. Radnja višeznačno otvara pitanja pravde i pravosudnog sistema, posebno ističući sukob između zakona i istinske pravde, odnosno profesionalnosti advokata kojima je uspeh na sudu važniji od istine. Takođe se bitno problematizuje složenost odnosa između nasilnika i žrtve, imajući u vidu da nasilje sprovodi Tesin partner.

Maša Dakić energično i sugestivno igra protagonistkinju, postojano i dosledno održavajući pažnju gledalaca, što nije lagan zadatak, imajući u vidu da je sama na sceni više od sat i po vremena. Tesa je na početku samouverena, jaka, neokrnjena, povremeno nastupa i naglašenije, teatralnije, delikatno tako pokazujući i specifičnu teatralnost suda i sudstva, igranje uloga u pravosudnom sistemu, važnost forme, umesto suštine, što dovodi do toga da važnost istine gotovo sasvim izbledi, jer je institucijama važnije da one same budu sačuvane, njihova forma. Njena početna samouverenost će nestati kao balon od sapunice nakon iskustva silovanja, kada postaje sasvim slomljena, dubinski povređena i ponižena, što glumica psihološki istinito i upečatljivo prikazuje.

Režija Anje Suše nenametljivo, a scenski vrlo uzbudljivo, gradi scensku dinamiku. Upotrebljavaju se senke u simboličkom značenju postajanja sopstvenog bledeg odraza, a zanimljivo se koriste i modifikovani zvuci, usporene i iskrivljene melodije pesama grupe „The Cure” ili „Coldplay”, kao sablasni odjeci unutrašnjeg razdora. Preko zvučnika čujemo i ranije snimljen govor protagonistkinje, mehaničan, šizoidan, takođe izražajan odraz njenog dubinskog potresa, koji prati i odgovarajuća fizička igra glumice. Scenska radnja suptilno ističe sveprisutnost zlostavljanja žena, uključujući i publiku u ovaj problem, jer je to problem svih nas. Između ostalog, Tesa se na kraju obraća direktno gledaocima, ističući da su žrtve seksualnog zlostavljanja svuda oko nas, jer statistike govore da je svaka treća žena žrtva nasilja

Journal recenzija: „Prima Facie” – prvi smo pogledali i evo utisaka (bez spoilera) / 26. januara 2024./ Piše: [Marija Ratkovic](#)
<https://www.journal.rs/kultura/film-pozoriste-i-tv/prima-facie-prvi-smo-pogledali-i-evo-utisaka/>

.....
Prima Facie – prvi utisak

Prima facie Bitef teatar, Foto: Marko Krunić

Ime predstave Prima Facie, u prevodu sa latinskog znači „na prvi pogled ili na osnovu prvog utiska”. U pravnom smislu označava krivicu koja tek treba da se dokaže. „Očigledna krivica” u slučajevima seksualnog nasilja odnosno istina koju žene žive, poništava se uz pomoć advokata koji u procesu dokazuju da je žrtva, kao saučesnik, sama kriva za zločin. Suđenja stoga donose i javno omalovažavanje žrtve. Iako zasnovan na postulatima iz perioda kada su žene bile doslovno vlasništvo, prisutan je u različitim oblicima svuda u svetu.

Tesa Ensler je mlada advokatica koja je izuzetno uspešna u oblasti krivičnog prava. Radi kao branilac, a njeni klijenti su često i okrivljeni za seksualne delikte. Kada i sama doživi seksualno nasilje koje nije lako definisati, ona se suočava sa svim manjkavostima pravnog sistema čija je zastupnica. Komad se bavi duboko patrijarhalnim poimanjima moći, zakona, etike i morala, preispitujući ih bez obzira na rezultate sudskih odluka.

Monodrame su uvek izazovni komadi i zato su najčešće posebno vezani za ličnost izvođača. Prima Facie u Beogradu izvodi Maša Dakić koja već godinama živi u Njujorku i nemamo često priliku da je vidimo na ovdašnjoj pozorišnoj sceni. Prema njenim rečima, onog momenta, kada sam je pre dve godine videla tekst, znala je da će pronaći način da ga se „dokopa” kako bih ga podelila na sceni. Tako je Maša postala i jedna od producentkinja ovog izuzetno zahtevnog komada. Zajedno sa višestruko nagrađivanom rediteljkom Anjom Sušom krenula je u veoma neizvesno putovanje

”Posebno bih volela da se među gledaocima nađu sudije, advokati, pripravnici, studenti prava, veštaci sudske medicine, psiholozi, sociolozi – ljudi koji mogu sistemski da menjaju stvari – kao i muškarci i mladići i žene i devojke koji mogu svojim primerom, hrabrošću i prepoznavanjem – da menjaju međuljudske odnose”. Maša Dakić, izvođačica i koproducentkinja predstave

I istina je – na predpremijeri je zaista bilo puno stručnjaka i stručnjakinja koje se profesionalno bave zaštitom ljudskih prava na različite načine i u različitim oblastima. Štaviše, nekoliko ogromnih advokatskih kancelarija podržalo je produkciju predstave. Naravno, bilo bi odlično da poput iskustva

u UK ova monodrama postane deo kampanje za edukaciju mladih devojaka o pristanku u emotivnim i seksualnim odnosima. Da podsetim, u Srbiji postoji inicijativa "Mogu da neću" koja se bavi pitanjem pristanka za veoma mlade devojke

Naši prvi i drugi utisci

Monodrama je klizav teren za svakog autora. Pisali smo o Petrijinom vencu Mirjane Karanović koja nastaje 40 godina nakon filmskog teksta kao spomenik. I upravo tako, monodrama veoma često obeležava teme koje su izvođaču-koautoru intimno važne. Iz najave smo znali da je Maši Dakić predstava bila bitna – te je pored izvođačkog i autorskog umeća ovde i koproducentinja što je mač sa dve oštrice. Naravno da smo strepili da li će se Maša snaći u svim ovim ulogama, sama na sceni u dvosatnoj predstavi veoma pristupa.

Prima facie, Bitef teatar, Foto: Marko Krunic

Ispočetka

Predstava počinje u vrlo minimalističkoj sceni Marije Mitrić uz kontrastno raskošan kostim Maje Mirković, jedne od najizuzetnijih autorki kostima. Pre reči sledi pokret (Damjan Kecojević) i ton odnosno muzika (Adde Huumonen) koji će biti izuzetno važni i nadalje slikajući atmosferu i likove tako da je teško poverovati da je Maša Dakić u svakom trenutku jedina na sceni.

Od kada prvi put progovori Maša nas veoma ubedljivo vodi kroz zapretni svet prava. Za nas koji nismo pravnici, povremeno je veoma teško shvatiti finese, posebno ako se imaju u vidu razlike između našeg i anglosaksonskog pravnog sistema. Boljem razumevanju doprinosi odličan prevod (Biljana Popmijatov) kao i učešće stručnih saradnica (Mirjana Milović i prof. dr. Vanja Bajović).

Nagrade

3. Viktimološko društvo Srbije / Nagrada za doprinos unapređenju prava žrtava dodeljena je glumici *Mariji Maši Dakić*

Marija Maša Dakić je pažnju javnosti privukla predstavom "Prima facie" u režiji Anje Suše, a po tekstu Suze Miller, koju je maestralno odigrala u Bitef teatru. Ovom monodramom Maša je uspela da pokrene važna pitanja vezana za neosetljivost pravosudnog sistema prema žrtvama seksualnog nasilja, potom da svojim medijskim istupanjima da podršku svim ženama koje su se suočile sa rodno baziranim nasiljem i doprinese povećanju vidljivosti organizacija koje pružaju pomoć i podršku ženama i devojkaama žrtvama seksualnog nasilja. Ovom nagradom želimo da se zahvalimo Maši na svemu što je uradila, ali i da ukažemo na veliki značaj i promene koje mogu da učine javne ličnosti na polju podizanja svesti javnosti vezano za rodno bazirano nasilje, ali i da daju podstrek da se otvoreno i bez osuđivanja govori o seksualnom nasilju nad ženama.

Viktimološko društvo Srbije je nezavisno i neprofitno udruženje građana, osnovano 1997. godine sa ciljem da okupi što veći broj humanistički orijentisanih naučnih radnika i stručnjaka koji su zainteresovani da rade na razvoju viktimologije (nauke o žrtvama) i unapređenju zaštite žrtava krivičnih dela, kršenja ljudskih prava, rata i drugih oblika stradanja u društvu bez obzira na pol, versku i religijsku pripadnost, politička opredeljenja i druga obeležja žrtava. Delatnost Viktimološkog društva Srbije je organizovana u dve glavne grupe aktivnosti: VDS info i podrška žrtvama i VDS centar za istraživanje i edukaciju u okviru koga postoji posebni program koji se bavi istinom i pomirenjem.

4. Udruženje dramskih umetnika Srbije / Godišnja nagrada „Miloš Žutić“ dodeljuje se za najbolje glumačko ostvarenje aza 2024.godinu dodeljena je Maši Dakić za ulogu u predstavi "Prima Facie" po tekstu Suzie Miller, u režiji Anje Suše, u sopstvenoj produkciji, i koprodukciji sa Bitef teatrom. .

Žiri je, u sastavu Anđelke Nikolić, Bojana Žirovića (predsednik), Fedora Šilija i Joakima Tasića, odluku doneo jednoglasno, na sastanku održanom 5. novembra. U konkurenciji za nagradu učestvovala su glumačka ostvarenja u predstavama premijerno izvedenim u periodu od 1. jula 2023. do 30. juna 2024. godine. Nagrada je uručena 26. novembra, nakon izvođenja predstave u Bitef teatru.

O Nagradi

Nagrada Miloš Žutić je priznanje koje Udruženje dramskih umetnika Srbije dodeljuje za najbolje glumačko ostvarenje u protekloj pozorišnoj sezoni. Nagrada je ustanovljena 1994. godine, kao spomen na glumca Miloša Žutića.

Dobitnici Nagrade „Miloš Žutić“

1. Petar Kralj – nagrađen za ulogu Normana u predstavi *Garderober* Ronalda Harvuda, u režiji Dejana Mijača (Jugoslovensko dramsko pozorište, Beograd); prvi dobitnik, 1994.god.
2. Jasna Đuričić – nagrađena za ulogu Olge u predstavi *Murlin Murlo* Nikolaja Koljade, u režiji Radoslava Milenkovića (Srpsko narodno pozorište, Novi Sad, sezona 1995/1996)
3. Jelisaveta Seka Sablić – nagrađena za ulogu Marije Kalas u predstavi *Master Klas* Terensa Meknelija, u režiji Alise Stojanović (Bitef teatar, Beograd, sezona 1996/1997)
4. Branislav Zeremski – nagrađen za ulogu Ivana u predstavi *Art Jasmine Reze*, u režiji Alise Stojanović (Atelje 212, Beograda, sezona 1997/1998)
5. Boris Isaković – nagrađen za ulogu Predsednika državnog saveta u predstavi *Leons i Lena* Georga Bihnera u režiji Dejana Mijača (Grada tetar Budva i Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 1998/1999)
6. Jelena Đokić – nagrađena za ulogu Katarine Šparović u predstavi *Bokeški D-mo* Stevana Koprivice, u režiji Milana Karadžića (Centar za kulturu Tivat, sezona 1999/2000)
7. Nebojša Glogovac – nagrađen za ulogu Njaga u predstavi *Zlatno runo* Borislava Pekića, u režiji Nebojše Bradića (G17+ i Beogradsko dramsko pozorište, sezona

- 2000/2001)
8. Đurdija Cvetić – nagrađena za ulogu Skupa u predstavi *Skup Marina Držića*, u režiji Jagoša Markovića (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2001/2002)
  9. Olga Odanović – nagrađena za ulogu Milice Gerasimović u predstavi *Govornica* nastaloj po tekstu i u režiji Jagoša Markovića (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2002/2003)
  10. Dragan Mićanović – nagrađen za ulogu Porcije u predstavi *Mletački trgovac* Vilijama Šekspira u režiji Egona Savina (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2003/2004)
  11. Nebojša Glogovac – nagrađen za ulogu Ivana u predstavi *Hadersfeld* Ugješe Šajtinca, u režiji Aleks Čizholm (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2004/2005)
  12. Goran Jevtić – nagrađen za više uloga u predstavi *Okamenjeni princ* Heninga Mankela, u režiji Mark Van der Veldena (Malo pozorište „Duško Radović“, sezona 2005/2006)
  13. Pavle Pečić – nagrađen za ulogu Svetozara Ružičića u predstavi *Pokondirena tikva* Jovana Sterije Popovića, u režiji Marka Manojlovića (Narodno pozorište Kikinda, sezona 2006/2007)
  14. Vojin Četković – nagrađen za ulogu Don Krsta u predstavi *Don Krsto* po tekstu i u režiji Vide Ognjenović (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2007/2008)
  15. Bojan Žirović – nagrađen za ulogu Kristijana u predstavi *Proslava* (Tomas Vinterberg, Morgens Rukov, Bo Hansen), u režiji Ive Milošević (Pozorište Atelje 212, sezona 2008/2009)
  16. Dušana Glid Stojanović – nagrađena za ulogu Kućevne u predstavi *Kod kuće / Kabul* Tonija Kušnera, u režiji Željka Đukića (Narodno pozorište u Beogradu, sezona 2009/2010)
  17. Svetozar Cvetković – nagrađen za ulogu Riharda Rihtera u predstavi *Elijahova stolica* Igora Štiksa, u režiji Borisa Liješevića (Jugoslovensko dramsko pozorište u Beogradu, sezona 2010/2011)
  18. Nenad Stojmenović – nagrađen za dve uloge: Ivana Pavlovića Šatova u predstavi *Zli dusi* F. M. Dostojevskog, u režiji Tatjane Mandić Rigonat i Džona Vortinga u predstavi *Važno je zvati se Ernest* Oskara Vajlda, u režiji Nikole Zavišića (obe u produkciji Narodnog pozorišta, Beograd, sezona 2011/2012)
  19. Saša Torlaković – nagrađen za ulogu Tomasa Mana u predstavi *Čarobnjak* Fedora Šilija, u režiji Borisa Liješevića (Narodno pozorište u Somboru, sezona 2012/2013)
  20. Nebojša Dugalić – nagrađen za ulogu Roberta u predstavi *Izdaja* Harolda Pintera, u režiji Gorana Šušljika (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2013/2014)
  21. Jelena Đokić – nagrađena za ulogu Karoline u predstavi *Kazimir i Karolina* Edena fon Horvata, u režiji Snežane Trišić (Pozorište Atelje 212, sezona 2014/2015)
  22. Nada Šargin – nagrađena za ulogu Elizabete u predstavi *Marija Stjuart* Fridriha Šilera, u režiji Miloša Lolića (Narodno pozorište u Beogradu, sezona 2015/2016)
  23. Nebojša Glogovac – nagrađen za ulogu Hamleta u predstavi *Hamlet* Vilijama Šekspira, u režiji Aleksandra Popovskog (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2016/2017)
  24. Nenad Jezdić – nagrađen za ulogu Jožefa Kantora u predstavi *Kralj Betajnove* Ivana Cankara, u režiji Milana Neškovića (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2017/2018)
  25. Jovana Gavrilović – nagrađena za ulogu Petrije Gradske u predstavi *Petrijin venac* Dragoslava Mihailovića, u režiji Bobana Škerlića (Pozorište Atelje 212, sezona 2018/2019)
  26. Marko Marković – nagrađen za ulogu Đorđa u predstavi *Semper idem* po romanu Đorđa Lebovića, u režiji Gorčina Stojanovića (Narodno pozorište Sombor, sezona 2019/2020)
  27. Miodrag Miki Krstović – nagrađen za ulogu Miloša u predstavi *Cement Beograd* po delu Milana Ramšaka Markovića, prema drami Hajnera Milera, u režiji Sebastijana Horvata (Beogradsko dramsko pozorište, sezona 2020/2021)
  28. Branka Katić – nagrađena za ulogu Blanš u predstavi *Tramvaj zvani želja* Tenesija Vilijamsa, u režiji Lenke Udovički (Beogradsko dramsko pozorište i Teatar Ulysses, sezona 2021/2022)
  29. Joakim Tasić – nagrađen za ulogu Verthajmera u predstavi *Gubitnik* Bernharda/Puškina, u dramatisaciji i režiji Nataše Radulović (Jugoslovensko dramsko pozorište, sezona 2022/2023)

Scena Bitef teatar

Bitef teatar, BeoArt, Beograd, Srbija Ju Narodna biblioteka Budve, Festival Ćirilicom, Crna Gora

ZIDANJE SKADRA

Koncept i koreografija: Miloš Isailović

Muzika: Irena Popović Dragović

Dramaturgija: Bojan Đorđev

Dizajn scene: Andreja Rondović, Jovana Višnjić

Dizajn kostima: Selena Orb

Asistentkinja: Anđela Bajagić

Izvođenje: Tamara Pjević, Jakša Filipovac, Ivana-Savić Jačić, Milica Jević-Drndarević, Staša Ivanović, Dejan Bošković i Katarina Anić

Dizajn svetla: Dragan Đurković

Fotografija: Slavica Dolašević

Izvršna produkcija: Sanja Ljumović, zatim Milan Ljubić

Organizacija: Miona Đenisijević

PR: Slavica Hinić

Šef tehike / Majstor scene: Ljubomir Radivojević

Inspicijentkinja: Maja Jovanović

Majstor svetla: Igor Milenković

Majstori tona: Mirosljub Vladić, Jugoslav Hadžić

Garderoberka: Marta Narančić

Dekorateri: Goran Gavrančić, Aleksandar Marinković,

Rekviziter: Vladan Milošević

Trajanje: 60'.

Premijere:

29.08.2023. VII Festival „Ćirilicom“, Budva,
Scena između crkava, Crna Gora

19.10.2023. Bitef teatar, Beograd, Srbija

<https://youtu.be/FTZL6yFo-Zk?si=ckYmMhryv68adh5d>

Zidanje Skadra / Ples neba i zemlje

Zidanje Skadra otvara dimenzije sukoba između svemoćnog boga i žrtvovanog sina, nebeskih visina i plodne zemlje koja se neprestano žrtvuje. U toj borbi, svi ostali likovi postaju figurice na tabli za igru, a sitne strategije, skrivanja, došaptavanja postaju izložena ljudska ponašanja.

O predstavi

Najveći sukob u Zidanju Skadra, iako se u pesmi nikad direktno ne aktualizuje - je onaj između Vile i mlade Gojkovice. To je sukob epskih proporcija između pozicije koja zahteva sve i pozicije koja daje sve, svemoćnog boga i žrtvovanog sina, beskrajnih nebesa i podatne, plodne zemlje koja se bezuslovno i iznova - žrtvuje. U odnosu na taj sukob - svi ostali akteri su figurice na tabli za igru. Odjednom sve sitne i diskretne strategije, skrivanja, došaptavanja, čutanja, postaju izložena, vidljiva i ljudska. I na tome je sazdana civilizacija, zakon, red, ne samo na velikim gestovima podizanja grada.

Težina ovog plesnog dela oslikava se odnosima poverenja, ljubavi, nade, i stradanja zbog istih.

O radu sa Bitef dens kompanijom

Punih dvanaest godina gradim sebe kao umetnika, kao koreografa i igrača, kroz rad i prijateljstvo sa Bitef dens kompanijom.

2010. godine na poziv Jelene Kajgo sam prihvatio ugovor i time postao stalni član kompanije kao igrač. Pored više od dvadeset pet predstava kao igrač, takođe sam te srećne 2016. godine započeo svoju koreografsku karijeru sa prvencem „Dunjaluk“ za koju posle i dobijam nagradu „Dimitrije Parlić“ za najbolju predstavu.

Punih dvanaest godina dajem svu ljubav ka plesu i pokretu kao takvom i nikada nisam naišao na zatvorena vrata za ostvarivanje svojih ideja. Igrači, sada već moji prijatelji, kolege, suvi talenti srpske plesne savremene scene, sve su što treba jednom koreografu da se iskaže u svom rukopisu.

Vredni, talentovani i spremni za disciplinu i humor, to je rad sa plesačima Bitef dens kompanije.

Miloš Isailović

Miloš Isailović je rođen 1988. godine u Loznici. Tokom školovanja u srednjoj baletskoj školi Lujo Davičo postaje stipendista prestižne Baletske Akademije u Cirihi. Po povratku iz Ciriha diplomirao je u baletskoj školi Lujo Davičo, a od 2009. do 2011. godine stalni je član baleta Narodnog pozorišta u Beogradu kao i paralelno član Bitef dens kompanije. Kao solista Narodnog pozorišta igrao je u brojnim baletima, Uspavana lepota , Labudovo jezero, Žizela, Don Kihot... Solističke uloge ostvario je u baletima Interval, Z.Marković & M.Kolar, Viva la Vida!, A.Ilić, Ko to tamo peva, S.Zurovac...

U Bitef dens kompaniji igrao je u gotovo svim plesnim produkcijama, Otelo, Božanstvena komedija, Alpha Boys, Soneti , Ako bi smo svi malo utihnuli, Yesterday, Don Žuan, Ptice, Izgubljeni pejzaži...

Kao koreograf postavio je plesne predstave Dunjaluk u produkciji Bitef teatra, Magbet i Životinjska farma u produkciji Bitef teatra i Centra za kulturu Tivat, Stranac u produkciji Nacionalne fondacije za igru i Hartefakt fonda, predstavu Glad u produkciji centra Modus i Zagrebačkog plesnog centra i predstavu Triptih u produkciji Narodnog pozorišta u Beogradu.

Predstava Dunjaluk dobila je nagradu Dimitrije Parlić koju dodeljuje UBUS – Udruženje baletskih umetnika Srbije, dok je predstava Magbet dobila Specijalnu nagradu na festivalu Purgatorije u Tivtu.

Kao igrač dobitnik je brojnih nagrada, uljučujući i nagradu Smiljana Mandukić, koju dodeljuje UBUS, a od 2016. godine radi kao asistent koreografa Edvarda Kluga sa kojim postavlja balete u Mariborskom Baletu, Nacionalnom Baletu u Rigi, Bečkom i Ciriškom Baletu, Baletu Novosibirsk, kao i u Boljšoj teatru u Moskvi.

Radio je koreografije za dramske predstave sa rediteljima Dinom Mustafićem i Kokanom Mladenovićem, a kao pedagog sa uspehom vodi brojne seminare savremene igre u baletskim centrima Balkana, Evrope i Amerike.

Festival Ćirilicom

Festival „Ćirilicom“ odvija se već 7. put u organizaciji Narodne biblioteke Budve i pod pokroviteljstvom Turističke organizacije opštine Budva. Održaće se u periodu od 23. avgusta do 13. septembra na sceni između crkava i podrazumijevaće sjajan program sačinjen od predstava, književnih večeri i koncerata.

Bitef dens kompanija

Osnovana je 2009. godine kao prva trupa savremene igre u Srbiji koja je vezana za jednu instituciju kulture, i koja je omogućila da publika tokom cele pozorišne sezone može da prati kvalitetan plesni teatar. Tokom četrnaest godina postojanja Bitef dens kompanija je realizovala četrdeset plesnih produkcija i preko dvesta gostovanja u zemlji i svetu (Slovenija, Hrvatska, Crna Gora, Poljska, Švedska, Mađarska, Rumunija, Japan, Bosna i Hercegovina, Makedonija...). Kompanija je osvojila trideset nagrada i ostvarila saradnju sa nekim od najeminentnijih domaćih, regionalnih i evropskih koreografa, poput Gaja Vajcmana, Roni Haver, Jasmin Vardimon, Isidore Stanišić, Edvarda Kluga, Konstance Makras, Matjaža Fariča, Dalije Aćin, Zorana Markovića, Maše Kolar, Branka Potočana, Lea Mujića, Dunje Jocić, Feliksa Landerera...

Jelena Kajgo, umetnička direktorka Bitef dens kompanije

Iz medija

Vijesti / kultura <https://www.vijesti.me/kultura/671516/uspjesna-premijera-ovacije-budvanske-publike-za-baletsku-predstavu-zidanje-skadra>

Pretpremijera baleta 'Zidanje Skadra' razbudila zaspali i prazni Stari grad Budva / Vuk Lajović / 29.08.2023.

Večeras je u 21 sat premijerno izvođenje ovog baleta. Vjerovatno malo puta u istoriji budvanskog pozorišta se desilo da se odigrala bolja i efektnija plesna predstava u komplikovanijim uslovima, pod burom, naletima kišnih i morskih kapi, sijevanjem i grmljavinom. A vjerovatno ni mladi plesači iz Beograda nisu odigrali svoj komad u težim uslovima, ali su na kraju bili oduševljeni reakcijom i strpljenjem publike. U ponedjeljak, kasnije nego što je uobičajeno, nakon 22.30 sata, pretpremijerom je počeo dramski program ovogodišnjih novih produkcija festivala "Ćirilicom" koji je uporna publika ispratila do kraja i pozdravila gromoglasnim aplauzom

Svjetski renomirani koreograf Miloš Isailović u ponedjeljak večer je publici na trgu između crkava u Starom gradu Budva predstavio pretpremijerno izdanje baleta „Zidanje Skadra“. Isailović je inače bio i selektor baleta ovogodišnjeg spektakularnog izdanja prvog Jadranskog festivala igre, koji se dešavao tri nedjelje u junu.

Ovaj komad, iz pretkosovskog epskog ciklusa, je rađen u produkciji Narodne biblioteke "Miroslav Luketić" Budva i Bitef teatar Beograd a cijela plesna predstava je realizovana po ideji Marka Kentere. Inače, pored koreografije Isailović je uradio i koncept ovog zaista spektakularnog baleta igrača Bitef dens kompanije.

Muziku za predstavu, koja je sinoć zaista dominirala Starim gradom, komponovala je Irena Popović Dragović. Kao rijetko do tada, a zbog najave lošeg vremena, muzika sa baleta je bila glavna tema opustjelog Starog grada.

Sa baleta „Zidanje Skadra“ foto: Vuk Lajović

Jedino pravo mjesto dešavanja bila je upravo scena festivala "Ćirilicom".

Sjajne kostime radila je Selen Orb, dok su baletski igrači koji su sinoć oduševili publiku bili: Tamara Pajević, Ivana Savić Jačić, Milica Jević Drndarević, Staša Ivanović, Katarina Anić, Jakša Filipovac i Dejan Bošković.

<http://www.seecult.org/vest/plesno-zidanje-skadra> / Plesno Zidanje Skadra

Predstava „Zidanje Skadra“, prema konceptu i u koreografiji Miloša Isailovića, koji narodnu epsku pesmu „Zidanje Skadra na Bojani“ vidi kao najljepši ljubavni ep, imaće beogradsku premijeru 19. oktobra u Bitef teatru, nakon premijernog izvođenja proteklog leta u Budvi.

Festivalu ćirilicom nije mogao da prisustvuje zbog operacije kolena.

„To delo sam imao u školi kao lektiru, ali je danas palo u zaborav, nažalost, jer je to po meni najljepši ljubavni ep kod nas“, rekao je Isailović 17. oktobra na konferenciji za novinare, dodajući da je „predstava rađena iznutra“ i da je i sam „imao jedno 'zidanje-skadra' što se tiče ljubavi“.

„Pristupio sam temi isključivo iz sebe. Ponosan sam. Mislim da je ovo za sada moje najzrelije delo zato što se tiče ljubavi, a meni je ljubav za život, za posao, za prijateljstvo veliki pokretač“, istakao je Isailović.

Predstavu je radio sa istim timom kao i „Životinjsku farmu“, čija je premijera bila u leto 2022. godine na Međunarodnom festivalu mediteranskog teatra Purgatorije u Tivtu, a zatim i u Bitef teatru.

„To je ekipa koja razume moj senzibilitet i moju viziju. I mladi igrači Bitef dens kompanije su fantastični. Proces je tekao lepo i jedva čekam beogradsku premijeru, rekao je Isailović, pominjući da budvanskoj premijeri na novom

Isailović je zahvalio Bitef teatru na angažmanu. „Nije mala stvar za mene kao autora da dobijem šansu da dve sezone zaredom radim predstavu. To je čast i bitno mi je za lični koreografski i umetnički razvoj“, rekao je nekadašnji igrač BDK, sa kojom je i debitovao kao koreograf predstavom „Dunjaluk“, a usledio je plesni „Magbet“ (2016).

„Najveći sukob u 'Zidanju Skadra', iako se u pesmi nikad direktno ne aktualizuje, jeste onaj između Vile i mlade Gojkovice. To je sukob epskih proporcija između pozicije koja zahteva sve i pozicije koja daje sve, svemoćnog boga i žrtvanog sina, beskrajnih nebesa i podatne, plodne zemlje koja se bezuslovno i iznova - žrtvuje. U odnosu na taj sukob, svi ostali akteri su figurice na tabli za igru. Odjednom sve sitne i diskretne strategije, skrivanja, došaptavanja, čutanja, postaju izložena, vidljiva i ljudska. I na tome je sazdana civilizacija, zakon, red, ne samo na velikim gestovima

podizanja grada. Težina ovog plesnog dela oslikava se odnosima poverenja, ljubavi, nade i stradanja zbog istih“, navedeno je u programu nove predstave, za koju je muziku komponovala Irena Popović Dragović, dramaturg je Bojan Đorđev, scenografiju potpisuju Andreja Rondović i Jovana Višnjić, a kostime Selena Orb.

Izvođači su: Tamara Pjević, Jakša Filipovac, Ivana-Savić Jačić, Milica Jević-Drndarević, Branko Mitrović, Staša Ivanović, Dejan Bošković i Katarina Anić.

Direktorka Bitef dens kompanije Jelena Kajgo opisala je „Zidanje Skadra“ kao „potresni mit u jednom dramatičnom i poetičnom plesnom izvođenju“, te istakla da je ostvaren podvig sa tri plesne produkcije u jednoj godini, što je bio slučaj još samo 2011. godine.

„To je veoma značajno za našu plesnu scenu imajući u vidu kako su teški uslovi u kojima ona opstaje i kako je malo novih produkcija, tako da je ovo značajna podrška koju joj pružaju Bitef tetar i BDK“, rekla je Jelena Kajgo. Podsetila je da je u aprilu bila premijera „Alpha girls“ mladih koreografa Tamare Pjević i Jakše Filipovca, takođe igrača BDK, koji su „na najbolji način iskoristili dobijenu šansu i ponudili pravu bitefovsku predstavu uzbudljivog plesnog jezika“.

Zatim je, paralelno sa „Zidanjem Skadra“, rađena i predstava „Skenderbeg“ Isidore Stanišić, u saradnji sa Jadranskim festivalom igre. Premijera te predstave, u kojoj je uz igrače na sceni i muzičar Vasil Hadžimanov, bila je u Budvi u junu, a u Bitef teatru prvi put će biti izvedena 10. novembra.

„Obe ove predstave igrale su se na magičnom prostoru između dve crkve u Budvi“, rekla je Jelena Kajgo, opisujući izuzetnu atmosferu i draž ambijentalnog izvođenja.

Direktor Bitef teatra Miloš Latinović izrazio je zadovoljstvo što je Isailović (35) „stari“ saradnik ovog tetra, koji je imao „logičan put od igrača BDK do vrlo osobenog koreografa“. „Veoma mi je drago što Isailović i dalje ima ideja, vremena i snage da radi sa BDK iako već ima uspešnu karijeru u inostranstvu“, rekao je Latinović.

Isailović od 2016. godine radi kao asistent koreografa **Edvarda Kluga** sa kojim postavlja balete u Mariborskom Baletu, Nacionalnom Baletu u Rigi, Bečkom i Ciriškom Baletu, Baletu Novosibirsk, kao i u Boljšoj teatru u Moskvi. Na aktuelnom repertoaru Narodnog pozorišta u Beogradu, u okviru predstave „Triptih“, izvodi se njegov komad „Ptico ne sklapaj svoja krila“.

Predstavom „Zidanje Skadra“ počinje redovni repertoar Bitef teatra u ovoj sezoni. Prva repriza je 21. oktobra.

U dramskom delu svog programa Bitef teatar planira dve produkcije – u martu predstavu posvećenu velikom i prerano preminulom antiratnom pesniku Dušanu Vasiljevu (1900-1924), a na leto premijeru „Učutkivanje Sokrata“ na Festivalu u Tivtu.

Naslovna fotografija: Slavica Dolašević

(SEEcult.org)

Scena Bitef teatar

31 Beogradski letnji festival – BELEF i Bitef teatar, Beograd, Srbija

Paskal Ramber / Pascal Rambert

ZATVARANJE LJUBAVI / CLOTURE DE L'AMOUR

Režija i koncept scene: Luka Jovanov

Kostim: Dunja Maksimović i Jana Stankovski

Dizajn zvuka: Nikola Radeka

Igraju: Maja Šuša i Slaven Došlo

Produkcija: Hinterbina PR izvođačka umetnost Mladen Vuković.

Bitef teatar tim:

PR: Slavica Hinić

Šef tehnike / Majstor scene: Ljubomir Radivojević

Inspicijentkinja: Maja Jovanović

Majstori svetla: Dragan Đurković, Igor Milenković

Majstori tona: Miroljub Vladić, Jugoslav Hadžić

Garderoberka: Marta Narančić

Dekorateri: Goran Gavrančić, Aleksandar Marinković

Dekorater / Rekviziter: Vladan Milošević

https://www.tiktok.com/@cenes/video/7249110240719867142?is_from_webapp=1&sender_device=pc

Premijere:

26.06.2023, 31. Beogradski letnji festival – BELEF, Botanička bašta, Botanički amfiteatar

29.10.2023. Bitef teatar, Beograd, Srbija u okviru manifestacije Confluences - Francuska u Srbiji.

Reč reditelja:

Foto: Dunja Maksimović

„Zatvaranje ljubavi“, komad savremenog francuskog autora Paskala Rambera, pokušava da na specifičan način reprodukuje svu težinu i napore svršetka jednog odnosa, nelinearnost jedne velike ljubavi, ubojitost misli, otrova sa kojima se nosimo i koje proizvodimo svakodnevno. Ovo je predstava o ljubavi, o tome koliko razorno može da bude kada ljubav prestane da postoji, kada mora da se završi, o tome kada gubitak postane jedina realnost.

Spektakularni događaj konačnog razdvajanja dvoje ljudi, Paskal Ramber smešta u neku vrstu „komore za mučenje“ u kojoj su reči jedino oružje, koja je izgrađena kao mreža onoga što smo svi mogli da čujemo, vidimo i doživimo. A ta „komora za mučenje“ odnosno zatvoreno mesto kakvo se može naći u pozorištima ili u domovima, to zatvoreno, ali ne hermetički zatvoreno mesto, zapravo postaje igralište duše, bojno polje, ili polje propasti. Ljubav neće opstati, a njih dvoje poslužiće kao laboratorijski primer onoga čega se svi plašimo – kako se nositi sa udarcem kada ljubav prestane da postoji, kada je više ne osećamo, ili čak nismo sigurni da li je osećamo, a ne znamo kako da to podelimo sa partnerom?

Želimo da ohrabrimo ljude na slušanje, da ih vratimo slušanju, naučimo slušanju. Želimo da od jednostavne prostorne distance između dvoje ljudi stvorimo čitav svet, mapu osećanja, mapu kretanja tuge, mapu smrvljenih nerava, otisak zajedničkog vremena. Upravo se u tom kretanju kroz distance odigrava napetost odnosa, neobičnost prepoznavanja, narušavanje sklada. Na pitanje: "Koga volimo kada volimo?", Paskal Ramber ne daje gotov odgovor. Kruži u mogućnostima. Ne odbacuje klišeje koje bar jednom koriste oni koji se razdvajaju, koji traže razloge za razljublivanje, koji prepisuju uspomene, ulepšavaju ih, pre nego što sve unište sa nekoliko fraza. Neprekidna reka reči, pitanja-odgovora koje vezujemo, blokirano

dah, u svojevrstnom maratonu između straha i oslobođenja: e tu nas, usred tog bolnog trenutka, čeka ova predstava, ne plašeći se da uznemiri. Ovo je priča koja neumoljivo vodi u raskid i, možda, u avanturu drugog života. I neizvesnost tog novog života ostaviće nas sve na kraju ipak – u životu. U velikoj beloj sali, čovek i žena razgovaraju. On je taj koji započinje razgovor. Ona ga pažljivo sluša i odgovara mu monologom. Razgovaraju o svom rastanku, prošlosti i budućnosti. Ona se zove Maja, on Slaven. Ako fiktivni likovi nose njihova stvarna imena, to je zbog toga što je predstava pisana za njih. Za njih i nikog drugog. Za njihova tela, način na koji se izražavaju, za ono što oni predstavljaju u mašti autora predstave. Postavka je jednostavna, iako se ne radi o njihovoj stvarnoj intimi. Upravo u tom prostoru distance stvara se tenzija u odnosima, čudno prepoznavanje i nemir usled postojećeg raskoraka. Na pitanje „Koga volimo kada volimo?“, Paskal Rambert ne daje konkretan odgovor. On se bavi mogućnostima.

<https://www.journal.rs/kultura/zatvaranje-ljubavi-na-belef-festivalu/>
KULTURA

Premijera predstave „Zatvaranje ljubavi“ na BELEF-u prikazala brutalnost ljubavnog rastanka / UTORAK, 27. JUNA 2023. / PIŠE: IVANA KORDIĆ

U večeri 26.06. u Botaničkoj bašti, premijerno u sklopu 31. BELEF festivala, odigrana je predstava Zatvaranje ljubavi novosadskog reditelja Luke Jovanova. Glavne uloge tumačili su glumci, Maja Šuša i Slaven Došlo. Predstavu je posetio zavidan broj građana, a ovacije po završetku komada odjekivale su bašom Jevremovac. Mi vam donosimo naše utiske sa premijere kao i razgovor sa mladim rediteljem.

Publika u službi očevidaca ubistva jedne ljubavi

Igrana predstava Zatvaranje ljubavi rađena je po scenariju i motivima istoimenog dela, francuskog pisca, filmskog reditelja i dramatičara Pascala Ramberta. Radnja prati ljubavni par u kojem jedna osoba odlučuje da je vreme za neminovni rastanak.

U ovoj izvedbi, glavni likovi Slaven (Slaven Došlo) i Maja (Maja Šuša) na samom početku predstave, samo svojom postavkom na sceni, sugerišu da je reč o dve osobe koje stoje potpuno odvojeno jedna od druge, dok se između njih nalazi „bazen krvi“ u obliku kvadrata. Predstava počinje monologom Slavena, koji odlučno saopštava Maji da je vreme da se rastanu. Slaven, sa veoma filozofskim pristupom, uvodi publiku u razloge zbog kojih, njihova veza nije ono što je nekada bila, jasno govoreći da se u njoj oseća zarobljeno. Sam monolog ne prati ništa osim reči. Bez muzike, bez

scenskih efekata, on otvara poglavlje u kom se kraj njihovog odnosa već u samom startu može naslutiti. Slaven Došlo potpuno miran, sa određenim trzavicama koje unosi u svoj lik, čvrsto stoji na sceni.

Dok se Slaven, potpuno siguran u odluku ali sa povremenim izlivima ljubavi, obraća Maji, u određenim momentima čak i surovo, možemo primetiti kako Maja stojički i u miru sluša njegove reči. No, kako njegov monolog o njihovom lošem odnosu i njegovoj težnji za rastankom odmiče, Maja postaje sve utučenija. Tako se na sceni jasno mogu videti dobro odigrane gradacije u raspoloženju Majinog lika. Glumica Maja Šuša uspela je da na kraju potpuno da uvede lik Maje u stanje skrušenosti zbog reči koje joj Slaven upućuje. On je odlučan da ode, ona to nikada nije mogla da očekuje. Glumci odlično prikazuju razdor između dva lika.

U prvom delu predstave koji čini Slavenu monolog, otvaraju se pitanja neshvaćenosti u ljubavnom odnosu, kao i lične nesigurnosti. Slaven kao da je postao predstavnik onih koji jasno komuniciraju svoje nezadovoljstvo odnosom, ali i težnju da se stvari poprave. Dok partner kao da ne vidi (ali i ne

čuje) reči koje ukazuju na problem. Potpuno prirodno, osećaj „ropstva“ koji se javlja u slučajevima kada naše potrebe nisu zadovoljene, eskalira u nagli odlazak. I u realnom životu je često da druga osoba takvu završnicu ne očekuje, ali i da na nju nema spreman odgovor.

Drugi deo predstave čini Majin odgovor na Slavenove reči. Potpuno pogođena, Maja će isprva biti potpuno gruba, da bi u jendom momentu bila spremna i da oprost. No, njen oprost neće ostaviti utisak na Slavena i ona će se na kraju potpuno pomiriti sa propasti njihovog odnosa.

Dramatične, oštre i u momentima proste reči, grljenje u „bazenu krvi“ koji ih je na početku predstave delilo, pogledi i suze, Slaven i Maja zajednički sahranjuju svoju ljubav pred publikom. Na samom kraju predstave, njihovu ljubav opisuju kao mrtvaca kom su isečeni udovi zbog neistrpnog bola. Te da bi komade tela trebalo izneti, jedan po jedan. Sa tragovima od krvi na stopalima i šakama, ovaj glumački dvojac krenuo je hipotetički „svako svojim putem“. Fiktivno kretajući se ka nepoznatom i ka svojoj ličnoj patnji.

No, na samom kraju i dalje dele jednu stvar – zatvaranje ljubavi. Svi smo mi podjednako i Slaven i Maja, a neki smo i oboje

Ovo dramsko delo samo po sebi opisuje rastanak, koji je svako od nas jednom ili više puta proživio, ali i preživio. Smrt ljubavi, koliko god bolna bila, najavljuje i „neke nove ruke i kožu“ ali i „mračne samačke dane“. Tako je i publika imala priliku da se saoseća, ili sa Majom ili sa Slavenom. A verovatno i sa oboje. Jer, ko nije bio ostavljan i ko nije ostavljao?

Maja je tačno znala da ugasi Slavenovu nadu da će njegov novi život, bez nje u njemu, biti svetliji. Da bi sa druge strane, Slaven postajao sve svesniji svoje odluke, no i dalje vrlo odlučan da ode. U ovom delu polovi nisu bitni. Konkretno, to što je uloga onoga ko ostavlja dodeljena muškom glumcu, a onoga koji je ostavljen ženskom. Po našem mišljenju, bitna su bića kao takva koja prolaze kroz bolno zatvaranje jednog životnog poglavlja. Iako za nijansu dramatičnija, Maja koja je ostavljena, predstavlja stub razuma koji na neki način sugeriše da je do problema u odnosu došlo zarad Slavenove nesposobnosti da prihvati bezuslovnu ljubav i obaveže se na večnu. No, da sudimo nismo u mogućnosti, ali da osetimo bol kroz koju prolaze jesmo bili.

Na samom kraju, shvatili smo, da u jednom rastanku nije bitno da li ste Slaven ili Maja. Bitno je da ste u tom rastanku poslednji put zajedno. Taj vaš poslednji zajednički gest, ujedno je i najtužniji i najružniji momenat vašeg odnosa.

Razgovor sa rediteljem:

Journal: Ovo je prvi put da se igra delo Pascala Ramberta na srpskom jeziku. Kako je došlo do izbora ovog autora ali i samog dela Zatvaranje ljubavi?

Luka Jovanov: Kombinacija motiva u delu Zatvaranje ljubavi bila je odlučujuća. Moj privatni trenutak, momenat i iskustvo u kom sam se nalazio u životu. Tu je ujedno bio i razgovor sa glumcima, Majom Šušom i Slavenom Došlom. Oni su razmišljali o izvedbi dela dugo pre mene, da bi mi ga kasnije i spomenuli. Nakon što sam se i sam upoznao sa retorikom shvatio sam da je trenutno dobar trenutak da se bavimo temom poput ove. Tako smo zajedničkim snagama uronili u prevodjenje i adaptaciju.

Journal: Sama izvedba, ali i komad su veoma savremeni. Da li je ulogu u adaptaciji same predstave imala i tvoja rediteljska mladost?

Luka Jovanov: Mislim da moja mladost u ovom slučaju predstavlja samo neku želju i potrebu da se u samom delu pronade što više detalja i načina da se sa svim ovim okeanom reči bori. Mislim da su nam se, Maji, Slavenu i meni energije potpuno poklopile. To je uspelo da izrodi ovu predstavu.

Journal: Primetili smo da je scenografija začuđujuće jednostavna. I sam si istakao da komad predstavlja jedan „okean reči“. Da li je cilj scenografije bio da se ne guši celokupna izvedba?

Luka Jovanov: Upravo to. Da se vratimo na početak, rad sa glumcima je bio zajedničko istraživanje. Mi smo se zajedno bavili tekstem i zajedno pokušali da kreiramo nešto naše i drugačije od svih ranijih izvođenja ove predstave. Njihovo zajedničko prijateljstvo je ujedno na neki način i doprinelo izvedbi. Mislim da su Maja i Slaven u samu predstavu doneli neka svoja životna iskustva. Ja sam samo pokušao da pronađem način da stvorim „duševnu koreografiju“, kako to i sam Rambert naziva a koja čini suštinu.

Journal: Kako ti tumačiš motiv rastanka u savremenom društvu?

Luka Jovanov: Tražimo se, međusobno i individualno. Mislim da je to suština i da je to ono što ova predstava i komunicira. Ne treba nikada zanemariti sopstveno traženje. Ono na kraju diktira to na koji način tražimo druge. Mislim čak da se i samo pronalaženje sebe nikada ne završava i nikada nije svršen čin. Traženje sebe je po

meni i jedna od najdivnijih stvari koju možemo da priuštimo sebi. Isto je i sa rastancima.

Journal: Za kraj, kako si zadovoljan premijerom predstave i gde će sve buduća publika imati prilike da je pogleda?

Luka Jovanov: Teško mi je da govorim o zadovoljstvu. Uvek se čuju i vide stvari koje mogu da budu drugačije. Mislim da je ovo predstava koja će da raste i da se nećemo zaustaviti u ovoj tački. To je ono što me posebno raduje. Oni koji nisu odgledali predstavu na BELEF-u imaće priliku da je pogledaju krajem oktobra ili početak novembra nakon BITEF fetsivala. Takođe, to će ujedno i biti pozorišna premijera ove predstave.

Pascal Rambert (1962) je pozorišni, operski i filmski reditelj, dramaturg i koreograf. Vodi Théâtre de Gennevilliers (T2G) od 2007, od kada je ta poznata kuća postala mesto savremene kreacije i susreta pozorišta, plesa, opere, vizuelnih umetnosti, filma i filozofije. Njegove predstave i koreografije prikazivane su van Francuske, u većini evropskih zemalja, Americi i Aziji. Tekstove (dramske, ispovedačke i poeziju) objavljuje mu *Solitaires Intempestifs*, a prevedeni su na engleski, ruski, italijanski, nemački, kineski, hrvatski, slovenački, poljski, portugalski, španski i holandski.

Komad *Zatvaranje ljubavi* (*Clôture de l'amour*) izveden je prvi put na Avinjonskom festivalu 2011. s Audrey Bonnet i Stanislasom Nordeyem, a nakon toga u Moskvi, Njujorku, Zagrebu, Rimu, Tokiju, Berlinu i Ljubljani. Sasvim udaljen od tradicionalnih narativnih proseada, Pascal Rambert u svojim delima pokušava razumeti stvarnost. Trudi se da joj da glas i telo, obnavljajući forme i na čine predstavljanja pred publikom. Bežeći od uobičajenih načina pisanja za teatar, narativnih i rediteljskih stereotipa, stvara predstave između performansa i instalacija, svojevrsne "transformacije stvarnosti". Duboko uronjena u savremenu umetnost i filozofiju, njegova su dela "beline" u koje su gledaoci pozvani upisati vlastite sadržaje.

Luka Jovanov (Novi Sad, 26. maj 1995) srpski je pozorišni reditelj. Završio je Gimnaziju Jovan Jovanović Zmaj u Novom Sadu i pozorišnu i radio režiju na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu, u klasi profesorke Ivane Vujić i asistentkinje Snežane Trišić režijom komada *Jasan kraj Davida Albaharija* u Pozorištu mladih u Novom Sadu (2019). Učestvovao kao izvođač u projektima SKC „Fabrike“ i organizacije Kulturanova u Novom Sadu, kao i u programima razmene Youth Exchange u Finskoj i profesionalne Erazmus+ razmene u Španiji i Bugarskoj. Vodio razgovore sa autorima na FIST-u u Beogradu i na SFF-u u Sarajevu, u okviru programa DocuCorner.

U okviru fakulteta realizovao je studentske vežbe *Konj i plaha košuta* po kratkoj priči A.P. Čehova, *Na dnu Maksima Gorkog*, *Sablja dimiskija Aleksandra Popovića*. U saradnji sa koreografkinjom Katarinom Ilijašević radio pozorišne plesne projekte u Omladinskom pozorištu Dadov (*Ljubavna lektira*), u Bitef teatru (*Vita Brevis*), u Malom pozorištu Duško Radović u okviru FIST-a (*Natrag u more, dalje od ostrva govori, po tekstu Ivane Parezanović*), na Institutu za umetničku igru u saradnji sa Teatrom Vuk i SKC-om (*Don't let me down, Praktični vodič kroz sujeverje*), na Festivalu koreografskih mnijatura (*2funny4*). Radove iz oblasti vizuelnih umetnosti izlagao na godišnjim izložbama u Umetničkom paviljonu Cvijeta Zuzorić, u galeriji ULUS, na Bijenalu mladih, kao i na Trijenalu proširenih medija. Asistirao je Karin *Rosnizec na projektu Gospođa Ajnštajn po tekstu Snežane Gnjidić* u Narodnom pozorištu u Beogradu, Dinu Mustafiću na projektu *Novo doba* po tekstu Vuka Boškovića u Bitef teatru, Bojanu Đorđevu na projektu *Dr Auslander (Made in Germany)*. Jedan je od osnivača i član Umetničkog kolektiva BetonKunst. Trenutno radi projekte za BELEF i Festival sola u Beogradu

Scena Bitef teatra

Gradsko pozorište Čačak i Bitef teatar / Čačanska rodna, Nacionalna prestonica kulture 2023 (deo programske celine „Na kaldrmi” projekta „Čačanska rodna”- Kulturne prestonice Srbije 2023)

Andraš Urban / Urbán András

KO IGRA SONJU SAVIĆ

(autorska predstava)

Režija: Andraš Urban

Dramaturgija: Vedrana Božinović

Izvođenje: Nikola Voštinić, Bratislav Janković, Borjanka Ljumović, Ivana Terzić, Julija Petković

Dizajn scene: Andraš Urban

Dizajn kostima: Selen Orb

Muzika: Irena Popović Dragović

Izvršna produkcija: Aleksandar Bradić

Organizacija: Miša Raičević

Asistencija dizajmerki kostima: Anđela Bajagić

Majstor svetla: Goran Đudić

Majstor tona: Marko Drmanac

Inspicijentkinja: Jelena Pavić

Fotografije: Jana Vukajlović

Bitef teatar tim:

PR: Slavica Hinić

Šef tehnike / Majstor scene: Ljubomir Radivojević

Garderoberka: Marta Narančić

Dekorateri: Goran Gavrančić, Aleksandar Marinković

Dekorater / Rekviziter: Vladan Milošević

Trajanje: 85'

https://youtu.be/6RG8FsrzUgE?si=QXki_M-0GFbzmh4b

Reč reditelja:

„Mislim da je Sonja jedno od poslednjih izvođenja imala kod nas u subotičkom pozorištu “Deže Kostolanji”. Ovo će biti priča o izgubljenim generacijama i talentima. O tome kako na ovim prostorima samo do određene granice postojimo, a onda se sve samelje u nešto”.

Foto: Molnár Edvárd 19 11 2023

Ana Tasić / Kritika je objavljena u Politici 12. juna 2023. godine
O (bez)graničnosti slobode umetnika / „Ko igra Sonju Savić”, režija i koncept Andraš Urban, Bitef teatar i Gradsko pozorište Čačak

Na početku nove Urbanove predstave “Ko igra Sonju Savić”, jedna od glumica koja je igra, kaže nam da nećemo videti srećan kraj. Ta brehtovski direktna izjava odmah

utvrđuje istinitost i beskompromisnost izvođenja, što će do kraja narastati, rušeći u paramparčad iluzije i laži, pozorišne i životne. Ostvarena na graničnom polju dokumentarističkih ispovesti, subverzivno ironične varijacije stend-ap nastupa, fizički zahtevne umetnosti performansa i pank-rok koncerta, lišena skoro svake estetizacije, ova žestoka predstava odgovara neukrotivom životu Sonje Savić (dramaturgija Vedrana Božinović)

Premijere:

22.05.2023, Kulturni centar Čačak, Srbija

24.05.2023, Bitef teatar, Beograd, Srbija

<https://youtu.be/6RG8FsrzUgE?si=rOUgu8Uq2LToUQSZ>

<https://fb.watch/qJJ0zGZ9Kd/>

Foto Blus produkcija („Ko igra Sonju Savić“)

Nikola Voštinić, Bratislav Janković, Borjanka Ljumović, Ivana Terzić i Julija Petković nastupaju žustro i silovito, individualno i kolektivno, gradeći složene odbleske delovanja i mišljenja ove glumice i rediteljke. Na pozornici prvo teče biografska linija radnje, igra fragmenata iz Sonjinog života, neprestana potraga za identitetom koja odražava duh jedne generacije izgubljenih, pregaženih u ratovima devedesetih godina. Iz nje se izlivaju drugi tokovi, idejno povezani sa osnovnim narativom, koji se između ostalog bavi otporom prema lažnom sjaju konformističkih izbora. U tom smislu je upečatljiva ispovest Voštinića koji otkriva svoj slučaj neprilagođenosti, jer je gej (i glumac), i posledično društveno odbacivanje, stigmatizaciju i nasilje. Na početku te scene je obučen u glamuroznu svetlucavu haljinu, i uz upadljive doze samoironije, on se pred nama ogoljava, emotivno i fizički, ostajući na kraju potpuno nag, konkretno i simbolički (kostim Selena Orb). Izdvojićemo i prizor Sonjine sahrane, određen ironično iskrivljenim tonom pevanja tužbalica, koje se mogu shvatiti kao kritika primitivizma sredine i malograđanskog odnosa prema umetnicima i ideji slobode. Epilog te scene donosi probojno ironično slavljenje nastupa Džej Lou, primerka „umetničkog uspeha“, čime se izazovno problematizuje i odnos između umetnosti i zabave

(Mono)dramske scene su praćene emotivno jakim i prepoznatljivim horskim songovima kompozitorke Irene Popović Dragović, vođenim ritmom zaglušujućih bubnjeva. Najsnažniju katarzičnu snagu postiže pesma o neugasivom plamenu umetnosti Neprilagođenih, Prometeja koji skupo plaćaju svoju smelost i drskost.

Za ljubitelje i poznavaoce Urbanovog rada, ovde može faliti zanosnijeg vizuelnog izraza, magičnije poezije i simbolike (kojih ima, ali u tragovima). No, ovakva kakva je, direktna i sirova, žestoka i ogoljena, predstava je bez sumnje dosledna u izražavanju osnovne ideje, slavljenja istine i slobode, Sonjinih zvezda vodilja.

<https://dlf.uzh.ch/sites/slavicumpress/2023/06/18/pozorishte-kao-mesto-susreta-choveka-sa-samim-sobom-ko-igra-sonju-savici-andrasha-urbana-lana-%D1%98eknic/>

SlavicumPress - Laboratorium der Savistik /18 .06.2023 / Lana Jeknić, Serbian / Pozorište kao mesto susreta čoveka sa samim sobom – «Ko igra Sonju Savić» Andraša Urbana – Lana Jeknić

Nakon premijere u Čačku predstava Andraša Urbana „Ko igra Sonju Savić“, u produkciji Gradskog pozorišta Čačak u saradnji sa Bitef teatrom, odigrana je pred beogradskom publikom na sceni Bitef teatra 24. maja 2023. godine. Ova smela pozorišna izvedba dočekana je sa ushićenjem i ispraćena ovacijama, ali šta smo zapravo poneli sa sobom po izlasku iz pozorišne sale?

Petnaest godina od smrti Sonje Savić srpska glumica dobija omaž u predstavi Andraša Urbana. Dramaturški posao, velepno urađen, zasluga je Vedrane Božinović. Ovaj tandem još jednom dokazuje da je organičnost u radu i međusobnoj saradnji, kao i odnosu prema glumcima i celokupnom stvaralačkom timu, od ključnog značaja za uspeh čitave postavke. Glumačku postavu čine Nikola Voštinić, Bratislav Janković, Borjanka Ljumović, Ivana Terzić i Julija Petković. Maestralno odigrana, svaka uloga govori za sebe, od imena Sonje Savić, ali i svakog čoveka na sceni pojedinačno.

Vedrana Božinović kroji dramski tekst od dobro poznatih izjava Sonje Savić, sjedinjavajući ih sa mizanscenom koji u određenim trenucima odaje utisak nesklada. Međutim, osim Sonjinih reči, koje zvuče u najmanju ruku kao proklamacije ili glas vođe na protestnom skupu, salom odzvanjaju i dobro poznate floskule, kliše i naslovi iz tabloida, koji nas iz epohe osamdesetih i devedesetih godina vraćaju u sadašnji trenutak, otkrivajući lice surove današnjice, u kojoj nema mesta za ličnost. Fragmentarnost dramskih scena posledica je tehnike nastanka same predstave: veliki deo dramske postavke nastaje kroz igru tokom radnog procesa. Duboko promišljene, scene se organično pretaču jedna u drugu. Ko će igrati Sonju Savić? – pitali smo se svi. Koga ćemo videti u njenim cipelama punim kamenja? A videli smo sebe. Videli smo sopstvenu nemoć pred licem Države, mašine za mlevenje tela, golog tela koje Sonja nije prezala da pokaže i zbog čega je trpela preke poglede svog okruženja. Na fonu sudbine Sonje Savić pred gledaocima se razvija film čitave jedne epohe: osamdesete i devedesete godine, koje se, čini se, nikada nisu ni završile: „devedeseta, devedeset prva, devedeset druga, ... devedeset deseta, devedeset jedanaesta, ... devedeset dvadeset treća, devedeset dvadeset treća“, i tako u nedogled. Sonja Savić, odmetnica od banalnog, svakodnevnog, svojim „životvoračkim“ konceptom, koji je podrazumevao sintezu života i umetnosti, ili življenje kroz umetnost, ne pronalazi svoje mesto pod suncem, večno tragajući za nedostižnim daljinama. Njena blistava filmska glumačka ostvarenja ostaju možda nedovoljno ocenjena, a njena potraga za nečim što u ovozemaljskom, profanom svetu nije mogla da pronađe, završava se odlaskom u nebiće, u ništa.

Treba se osvrnuti na izuzetnu spremnost glumaca koji ovom projektu pristupaju na način, koji danas na scenama domaćih pozorišta nismo u prilici da često vidimo. Velika je zasluga reditelja, koji uspeva da navede svoje glumce na „otvaranje“ svesti, ali i na potpuno predavanje ovom pozorišnom događaju. Predstava započinje i završava se obraćanjem Borjanke Ljumović, koja svojom fizičkom pojavom, ali i govornom veštinom, zavarava

publiku da će ona odigrati ulogu Sonje Savić. Nago telo, pokriveno kožnim čizmama, kratkom suknjom i kožnom jaknom – Sonjinim zaštitnim znakom, kao i agitacioni govor upućen prisutnima u gledalištu, pozivaju nas na putovanje kroz vreme prema sebi samima. Andraš se bavi pitanjem odnosa prema Drugosti kao takvoj. Zar čoveku nejasno i nedokučivo mora uvek ostati sa one strane prihvatljivog i naizostavno naići na osudu? Sonja Savić, jeretik misli u svom vremenu, samo je inspiracija da se u ovom projektu postave suštinska pitanja, koja se tiču svakog bića i njegovog duhovnog života.

„Koka Kola, Marlboro, Suzuki, diskoteke, gitara, buzuki“ – pesma estradne turbo-folk pevačice iz devedesetih godina, popularna i u bivšim jugoslovenskim republikama, izaziva trans, i dok glumci u ulozi šamana, bez izraza na licima, ponavljaju reči mantrane u trajanju od nekoliko minuta, što ni gledalac više nije u stanju da oceni i sam bivajući zaveden, u njemu se javlja misao o smislu izgovorenih reči, o ulozi masovne (ne)kulture i njenom uticaju na svest naroda. Da li zaista „nikom nije lepše nego nama“ i gde su se izgubile istinske vrednosti u masi poslušnika i neukrotivom kolektivnom telu koje je zaboravilo da je u srži čovekovog postojanja logos, da je kritička misao o svetu oko sebe i svetu u sebi ono što nas definiše kao ljude? – pita se Andraš Urban.

U jednoj od scena Bratislav Janković puni plastičnu flašu vodom i solju, referišući na preranu smrt Vljajka Lalića, jednog od dvojice ljudi, koji su ostavili veliki trag u Sonjinom ličnom životu, a koji se utopio za vreme oluje u Jadranskom moru. I sam jedva dolazeći do vazduha i reči zbog nadiruće slane vode, upravnik Gradskog pozorišta Čačak se u svom monologu zahvaljuje beogradskim pozorištima, državnim organima, članovima upravnih odbora, publici koja je došla u pozorište po svoju „čašicu zabave“, glumcima, upravicima, predsednicima i ministrima, svima odreda, barem svima onima koji su u velikoj meri zaslužni za današnje stanje u kulturi. Obračanje Jankovića u publici izaziva smeh, koji opravdava mesto velikog broja prisutnih u nizu adresata ovog monologa. U Urbanovoj predstavi nema mesta smehu, barem ne onom sveobnavljajućem karnevalskom smehu, koji ostavlja nadu na ponovno rođenje i preporod čoveka. Njegov ironični podsmeh upućen je državnim činovnicima, ali i obezglavljenom narodu, kojem očigledno nije preostalo ništa drugo do da se nasmeje sam sebi u lice.

Urban se domišljato poigrava sa publikom, provocirajući ih da se zapitaju čije su reči koje se urezuju u njihovu dušu i kod retkih pojedinaca u sali izazivaju suze: junaka kojeg igra Voštinčić ili je u pitanju njegova lična ispoved? Čini se da je određeni deo posmatrača u sali spreman da poveruje u iluziju koju nudi pozorište – ono pozorište, koje ne služi za zabavu, već dovodi svakog pojedinca u konflikt sa svojim stavovima, opšteprihvaćenim sistemom vrednosti, moralnim kodeksom i društvenim uređenjem, navodeći ga da se zapita koliki je njegov lični udeo u tom ispraznom svetu, u kome ljudi umiru ostavljeni, sami, neshvaćeni, napušteni, u bolničkim kesama ili na starim istrulelim dušecima u praznim stanovima.

Bučna estetika predstave, svojstvena Urbanu, u pojedinim segmentima izrazito iritira publiku, stvarajući u čitavoj sali osećaj nelagodnosti. Katkad preduge muzičke sekvence i parole koje ponavljaju glumci, opravdani su ritualnošću čitave postavke, koja za cilj ima buđenje gledalaca i pozivanje na promenu. Naslovi iz tabloida, koje glumci ponavljaju u više navrata, na trenutke opterećuju postavku svojim trajanjem, ali istovremeno provociraju prisutne na promišljanje o odgovornosti čoveka za svaku izgovorenu reč. Urban poziva čitavo društvo na prihvatanje odgovornosti, istine, na iskušenje granica i bunt protiv indoktrinacije. Kao što je za Sonju Savić umetnost predstavljala nadživot, pojačavanje i širenje života, jedini mogući prostor u kome je mogla da voli i bude slobodna, tako u današnjem vremenu pozorište mora biti jedno od aktivnih sredstava za promenu svesti i sveta.

Ako umetničko delo svoju vrednost zavređuje tek nakon smrti umetnika, a kritika ostaje nema na malobrojne savremene, provokacione forme, usmerene na transformaciju čovekovog duha i njegov duhovni preobražaj, kao što je delo Andraša Urbana, zašto uopšte odlazimo u pozorište? Pojedinci, svakako, u potrazi za kutkom u kome će moći da pogledaju duboko sami u sebe i zapitaju se zašto smo svi mi uopšte tu, pripadnici društva u kojem su talenat, ličnost, pravo na identitet i misao – ugušeni. I dok se publika divi smelosti glumca da na sceni pokaže svoje nago telo, on navlači kartonsku masku neobične životinje, nalik na psa sa ispleženim crvenim jezikom i cvećem na vrhu glave, i izvodi ritualni ples gonjen udarcima pruta, ukazivača kojem ne umemo da se odupremo, bespogovorno igrajući višim usudom podeljene uloge na „životnoj pozornici“.

Šta ostaje golom čoveku na goloj zemlji? – pita se Andraš Urban u svom poslednjem pozorišnom ostvarenju, stvarajući višeslojno, uznemirujuće, kompleksno, metatekstualno delo, koje će nesumnjivo razočarati one koji u pozorište odlaze u potrazi za zabavom i delićem vremena u kojem će pronaći mir.

Lana Jeknić, University of Belgrade / Edited by: Elena Kusovac, University of Beograd and Olga Burenina-Petrova, University of Zurich & University of Konstanz

Scena Bitef teatar

Produkcija: Stanica Servis za savremeni ples, Beograd, Srbija
Saradnja: Kulturni centar Magacin, Bitef teatar, Beograd, Srbija.

ŽELJA DA SE NAPRAVI ČVRSTA ISTORIJA ZAVRŠIĆE SE NEUSPEHOM / DESIRE TO MAKE A SOLID HISTORY WILL END UP IN FAILURE

Autorstvo i koreografija: Igor Koruga
Izvođenje: Nela Antonović, Anđelija Todorović, Jelena Jović, Tatjana Pajović, Boris Čakširan, Sanja Krsmanović Tasić.
Dramaturgija: Milica Ivić
Kompozicija: Luka Mejdžorž
Dizajn haljine za vrtenje i izrada perike: Boris Čakširan
Dizajn svetla: Boris Butorac
Video i montaža: Igor koruga
Grafičko oblikovanje: Mané Radmanović
Kordinacija: Marko Pejović
Organizacija: Filip Perić
Produkcija: Marijana Cvetković
Odnosi s javnošću: KomunikArt
Fotografije: Vladimir Opsenica / Lidija Antonović / Isailo Marić

Bitef teatar tim:

Produkcija: Sanja Ljumović, zatim Milan Ljubić
PR: Slavica Hinić
Šef tehnike / Majsor scene: Ljubomir Radivojević
Inspicijentkinja: Maja Jovanović
Majstori svetla: Dragan Đurković, Igor Milenković
Majstori tona: Miroljub Vladić, Jugoslav Hadžić
Garderoberka: Marta Narančić
Dekorateri: Goran Gavrančić, Aleksandar Marinković, Vladan Milošević (rekviziter)

https://www.facebook.com/igor.koruga.5/videos/645421750795740?locale=fi_FI
<https://www.youtube.com/watch?v=nPCD1K1YKmo>

Fotografije: Lidija Antonović

Premijera: 20.04.2023, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Trajanje: 75'.

Predstava je realizovana uz podršku projekta Dance On, Pass On, Dream On, programa Desk Kreativna Evropa Srbija i Ministarstva kulture Republike Srbije.

https://www.facebook.com/reel/1610460522755771/?s=aggregation_page&stack_idx=1 / Dragan Smiljanić

Polazna želja u kreiranju ove plesne predstave jeste pitanje: na koji način arhiviranje plesne umetnosti može biti umetnička praksa? Autorovo istraživanje ove želje odvija se kroz transgeneracijsku kreativnu razmenu sa šest koreografa/reditelja/plesača/izvođača lokalne nezavisne plesne scene: Nelom Antonović, Anđelijom Todorović, Jelenom Jović, Tatjanom Pajović, Borisom Čakširanom, i Sanjom Krsmanović Tasić.

Ovih šest umetnica i umetnika zajedno, izvođači su predstave, odnosno „arhive u pokretu“ – otelovljujući nedovoljno zabeležene zapise kretanja, doživljaja, sećanja, oralnih istorija iz njihovih umetničkih opusa – u trenutku kada ne postoji zvaničan institucionalni okvir arhiviranja lokalne plesne scene.

Kroz transgeneracijsko (samo)propitivanje fizičkih, društvenih, emocionalnih, ekonomskih, ideoloških i drugih (uglavnom nevidljivih) ranjivosti iza njihovog kulturno-umetničkog rada i prakse, preispituju se ujedno i taktike, principi, (re)pozicioniranja i kontradiktornosti njihove samoodrživosti kao oblika otpora, kritike i zajedništva u turbulentnim društveno-političkim okolnostima rada i života tokom poslednjih četrdeset godina.

Foto: Isailo Marić

Šta o svemu tome iz današnje perspektive imaju da kažu (umetnički i lično) Antonović, Todorović, Jović, Pajović, Čakširan i Krsmanović Tasić? Šta nose i kriju njihova tela? Na koje načine se nestalnost arhiviranja jednog vremena i istorije odražava kroz nestalnost same umetničke izvedbe (predstavu)? Kako plesna umetnost (nezavisne

scene) opstaje kao relevantno društveno, kulturološko i političko sredstvo za re- i pre-oblikovanje društvenog tela? Želja da se napravi čvrsta istorija, sigurno se završava neuspehom. Pitanje je samo, za koga?

O Stanici:

Stanica je inicijativa umetnika i kulturnih radnika u oblasti savremenog plesa i izvodjačkih umetnosti u Srbiji, pokrenuta 2005. godine. Od početka, rad je bio usmeren na jačanje te umetničke zajednice, njeno strukturisanje i prepoznatljivost, te integrisanje u sistem kulture u Srbiji, na Balkanu i na međunarodnom planu.

Jedan od najvažnijih ciljeva Stanice je da se obezbede pristojni profesionalni uslovi rada za sve aktivne učesnike umetničke scene u Srbiji i u balkanskom regionu, a kroz programe edukacije, profesionalnog razvoja, produkciju, promociju, zagovaranje i kulturnu politiku. Zbog širokog spektra svojih aktivnosti, Stanica je izgradila veliku mrežu lokalnih i međunarodnih partnera: [Nomad Dance Academy](#), [Life Long Burning](#), [Asocijacija Nezavisna kulturna scena Srbije](#), [advanced performing arts project](#) i mnogo drugih pojedinaca i organizacija.

Od 2007. godine Stanica radi u nezavisnom kulturnom centru Magacin gde ima kancelariju, izložbeni prostor i jedan mali studio.

Iz medija:

https://nova.rs/kultura/igor-koruga-a-sta-ako-je-neuspeh-danas-jedino-sredstvo-borbe/?fbclid=IwAR3OwBxYw8BBYQzcn-aisz44ga8TY99ka69_kFn9XhfiL0eRVShlhkRH3Ds

Igor Koruga: A šta ako je neuspeh danas jedino sredstvo borbe / KULTURA / autor Nova.rs / 16. apr 2023.

Piše: Nikola Marković

Igor Koruga

Foto: Privatna arhiva

Kada govorimo o želji da se napravi arhiv istorije plesa, automatski govorimo o neuspehu. Ali manje kao da u nečemu ne uspevamo, već da se bavimo umetničkim praksama koje su, u lokalnim turbulentnim društveno-političkim okolnostima, efemerne i u stalnom procesu nastajanja i nestajanja, kaže za

Koreograf mlade generacije Igor Koruga autor je plesne predstave “Želja da se napravi čvrsta istorija završiće se neuspehom” Igora Koruge, u produkciji Stanice Servisa za savremeni ples, koja će biti premijerno izvedena u Bitef teatru 20. i 21. aprila. Autor se u predstavi bavi značajnim pitanjima arhiviranja plesne umetnosti i postavlja pitanje mogućnosti institucionalnog okvira arhiviranja lokalne (nezavisne) plesne scene, a u samoj predstavi učestvuju upravo oni sa najdužim stažom na njoj: Nela Antonović, Anđelija Todorović, Jelena Jović, Tatjana Pajović, Boris Čakširan i Sanja Krsmanović Tasić. Ovih šestoro umetnica i umetnika zajedno, izvođači su predstave, odnosno „arhive u pokretu“ – otelovljujući nedovoljno zabeležene zapise kretanja, doživljaja, sećanja, oralnih istorija iz njihovih umetničkih opusa.

Kako vam se javila ideja da se bavite “arhiviranjem plesne umetnosti” za potrebe ove predstave?

– Bavim se arhiviranjem plesnih praksi u jugoslovenskom i postjugoslovenskom društveno-kulturnom prostoru, zajedno sa Milicom Ivić i timom Stanice, od 2015. godine kroz regionalni tim mreže Nomad Dance Academy. Poslednjih godina, usmerio sam svoja interesovanja i na arhiviranje kroz umetnički rad (video rad Jedan, dva, tri, dođi družu sa mnom pleši, 2021). Istražujem da li praksa arhiviranja u izvođačkim umetnostima dopunjuje umetnički rad ili se kroz njega izvodi? Može li arhiviranje biti umetnička – tj. proširena koreografska – praksa?

Kada je prošle godine usledio poziv da radim kao koreograf predstave sa ovih šest umetnika – prvo sam pozeleo da se bavim arhiviranjem njihovog umetničkog rada. Jer govorimo o umetnicima koji su na lokalnoj plesnoj sceni bili aktivni samostalno, autorski, izvođački, kao osnivači različitih trupa, inicijativa, mreža, pokrivajući različite decenije u kojima su se desile ozbiljne društvene, ekonomske, političke promene, i koji su nosioci arhive ne samo plesne istorije, nego i kolektivne istorije celog ovog regiona, i različitih infrastrukturnih mogućnosti i nemogućnosti koje su postojale.

Želja mi je bila da se preispitaju (diskurzivno i umetnički) konstitutivni koncepti i ideologije istorijskog razvoja modernih i savremenoplesnih praksi, sagledavajući ulogu i poziciju plesa kao metaforu društva koje se uvek kreće između oblikovanja pojedinca i urednog društva, celine.

Na probi, foto: Vladimir Opsenica

Zbog čega naslov “Želja da se napravi čvrsta istorija završiče se neuspehom”?

– Kada govorimo o želji da se napravi arhiv istorije plesa, automatski govorimo o neuspehu. Ali manje kao da u nečemu ne uspevamo, već da se bavimo umetničkim praksama koje su, u lokalnim turbulentnim društveno-političkim okolnostima, efemerne i u stalnom procesu nastajanja i nestajanja. Time su teško uhvatljive (arhivljive) jer njihov arhiv ne može postojati samo u konvencionalnom smislu, kao neka čvrsta analogna ili digitalna baza konkretnih materijalnih podataka (dokumenata, video zapisa, fotografija, knjiga), ili kao stabilan diskurzivno-akademski skup interpretacija.

Naprotiv, u pitanju je i skup afektivnih, oralnih, memorijskih, iskustvenih, nezabeleženih, „nevažnih“, bočnih, rubnih informacija i tragova – ali validnih taktika artikulacije znanja – sakrivenih u različitim umetničkim oblastima, institucijama, fiokama, sećanjima, VHS kasetama, čulima, telima. Takav arhiv dopunjuje, ali i propituje postojeće teorijske analize određenih istorijskih pojava i tokova naše plesne umetnosti. Otvara prostor za kontinuirano (samo)preispitivanje ideologija i pozicija em umetnika pojedinačno, em same umetničke scene, zarad predlaganja novih konfiguracija u domenu društvene (institucionalne) prepoznatljivosti lokalne (nezavisne) plesne umetnosti.

Proces stalne regulacije i deregulacije okvira/kriterijuma takve prepoznatljivosti čini da i samo arhiviranje bude ranjiva, nestabilna, neizvesna, nestalna praksa. Baš kao i nestalnost svake umetničke izvedbe (predstave). Ova predstava bavi se različitim fizičkim, društvenim, emocionalnim, ekonomskim, i drugim ranjivostima iza umetničkih plesnih praksi i rada kao društveno-političkih oblika otpora, kritike i zajedništva u postsocijalističkim i kapitalističkim uslovima života – u kojima se ranjivost definiše uvek prvo kao: „neuspeh“. A šta ako je neuspeh (danas jedino) sredstvo borbe?

Na predstavi saradujete sa izvođačima starije generacije – koliko su vama, kao predstavniku mlađe generacije ovdašnjih aktera plesne scene, značajna ova iskustva?

– Šest umetnika izvode i konstituišu ovaj arhiv svojim ne samo telima nego i praksama, znanjima, ekspertizama i svemu ostalom što su uložili ili dali. Znanja koja su njih šestoro rekonstruisali u nekim delovima predstave predstavljaju polje u koje mi je bilo interesantno da umetnički intervenišem iz današnje perspektive. To jeste vrsta transgeneracijskog susreta, i pregovaranja različitih znanja u zajedničkom prostoru.

Načini mog intervenisanja kretali su se od mog fizičkog, koreografskog rada sa njima, do audio-video montaže arhivskog materijala. Uzbudljivo mi je bilo da sredstvima audio-video polja rekontekstualizujem i reinterpretiram njihove radove, prakse, pozicije itd. Za mene je to ovde ključno: ne percipirati arhiv kao mesto skladištenja i dokumentovanja, nego kao mesto (re)interpretiranja i analiziranja. U tome su mi saradnici na predstavi – Milica Ivić, Luka Mejdžor, Boris Butorac i svi ostali puno pomogli.

Teme koje smo doticali tokom procesa tiču se odnosa prema institucionalnom i vaninstitucionalnom radu i položaju umetnika, prema estetici umetničkog dela, prema (samo)održivosti, prema politici i otporu/aktivizmu, prema feminističkim i kvir praksama i teorijama u umetničkom radu, i prema pitanju zajedništva. Ako svaku od ovih tema provučete kroz period i kontekst od četrdeset godina različitih društvenih promena (1980-2020) i njihovog uticaja, dobijate jedan neizmeran korpus (sa)znanja. Ali uz to i spoznaju o sopstvenoj poziciji kao umetnika u društvu danas, u odnosu na umetnika pre dvadeset, trideset ili četrdeset godina. 0

Na probi, foto: Vladimir Opsenica

Ima li, po vašem iskustvu, ejdžizma na domaćoj plesnoj sceni?

– Naravno. Zato je od početka rada na ovoj predstavi, moja želja bila da se pitanjem starenja i tela, ili starenja i izvođenja ne bavimo uopšte. Osim u toku ukupno četrdeset sekundi cele predstave. Na prvom sastanku sam rekao kolegama da me ne zanima koliko imaju godina u kontekstu toga da li mogu da igraju na sceni i kako, ili koliko dugo. Za mene, sve i da samo stoje nepomično zajedno na sceni – već je neverovatan i zanimljiv događaj!

Bilo mi je važno da nema fizičkih povreda, da se tela čuvaju i da svako ograničenje koje postoji pokušamo da prevaziđemo kreativnim rešenjem ili strpljivim radom.

Vremenom, stigli smo do toga da jedna od učesnica, starosti preko sedamdeset godina, rekonstruiše svoje izvođenje plesa iz predstave nastale 1973. godine.

Predstavu realizuje Stanica Servis za savremeni ples uz podršku projekta Dance On, Pass On, Dream On. Koliko kontekst širih evropskih projekata i saradnji sa (nezavisnim) udruženjima utiče na sam rad na predstavi, kako u logističkom, tako i užem kreativnom smislu?

– Posle izuzetno dugo vremena, Stanica je kao organizacija dobila mogućnost da realizuje produkciju sa velikim timom saradnika od kojih je svako u svom domenu doprinio kreiranju ovog 'arhiva u pokretu'. To je važna stvar za jedno nezavisno udruženje – ujedno i jednu od pet najvažnijih platformi na lokalnoj plesnoj sceni – osobito u trenutku sve manje podrške lokalnih javnih ustanova kulture nezavisnoj sceni.

Ujedno, problematike oko nedostatka prostora za rad, odsustva jače ko-produkcijske i javno-civilno partnerske udruženosti na sceni, i dalje ostaju otvoreno pitanje, bez naznake nekog rešenja. U opštem stanju društveno-ekonomske nesigurnosti, i nestabilnosti samog umetničkog polja, uslovi za rad kao što su bili na ovoj predstavi, ostaće nažalost raritet u okviru dalje produkcije plesnih predstava. Zbog toga se, između ostalog, želja da se napravi čvrsta istorija, završava (stalnim) neuspehom!

N1 Info / KULTURA Autor T.O. 20. apr 2023

<https://n1info.rs/kultura/zasto-je-ples-i-dalje-marginalizovana-umetnost/?fbclid=IwAR2gDSfbDr-SzsAi0QOVukKWhDzU1Tvffpk8L8cwsdXWVgfbKjengfy19k8>

Zašto je ples i dalje marginalizovana umetnost?

Ples je danas i dalje jedna vrlo marginalizovana umetnička oblast, i dalje nema dovoljno vidljivu javnu institucionalnu podršku, i u smislu finansijske podrške ples je na dnu lestvice, i možda je u tom smislu na gorjoj poziciji nego pre 40 godina, ocenjuje Igor Koruga, govoreći o radu na svojoj novoj plesnoj predstavi "Želja da se napravi čvrsta istorija završiče se neuspehom".

Ova predstava, u produkciji Stanice Servisa za savremeni ples, biće premijerno izvedena u Bitef Teatru 20. i 21. aprila. Polazna želja u kreiranju ove plesne predstave jeste pitanje: na koji način arhiviranje plesne umetnosti može biti umetnička praksa? Autorovo istraživanje ove želje odvija se kroz transgeneracijsku kreativnu razmenu sa šest koreografa/reditelja/plesača/izvođača lokalne nezavisne plesne scene: Nelom Antonović, Anđelijom Todorović, Jelenom Jović, Tatjanom Pajović, Borisom Čakširanom, i Sanjom Krsmanović Tasić.

Koruga kaže da je pošao od ideje: šta ako bismo hteli da napravimo čvrstu istoriju o plesu, tj da arhiviramo konkretne pojave iz perioda unazad 40, 50 godina. „Ali kad to pomislite, suočite se sa tim da informacije do kojih bismo hteli da dođemo nisu tako lako dostupne, jer nemamo neki arhiv zvanični institucionalni, kada je reč o plesu, već podatke o plesu koji su u različitim npr pozorištima, privatnim arhivama umetnika, zapisima, u Arhivu ponešto, ali to su sve raštrkane informacije, pa je odmah sama ideja da imamo arhiv – nemoguća.“

„S druge strane, prakse kojima želimo da se bavimo su plesne prakse, moderni i savremeni ples, koji su se tokom poslednjih 50 godina pojavljivali ili nestajali od perioda do perioda, u odnosu na različite društvene i političke okolnosti. Pa je arhivirati takve prakse izazovno, nije lako i zahteva strpljenje“, dodao je.

U ovoj predstavi imamo šest umetnika jedne generacije koji dele različite društveno-političke promene poslednje četiri decenije i to kako su uspevali da se održe kao umetnici i da se bave plesom u tim godinama. Negde su se sretali, negde nisu, ali zajedničko i individualno iskustvo je onaj prostor koji smo pokušavali da arhiviramo kroz predstavu.

„I ceo autorski tim i šest umetnika, imali smo transgeneracijsku razmenu, delili smo iskustva kako se radilo nekad i danas, ono što je meni ostalo šokantno na neki način jeste da kada govorimo o održivosti rada bez obzira na to koji je vremenski period u pitanju, okolnosti su vrlo slične, i okolnosti u kojima se umetnik nađe su manje više iste. To je ono što mi ostaje kao glavni zaključak svega“, navodi Koruga.

Ples je danas i dalje jedna veoma marginalizovana umetnička oblast, i dalje nema dovoljno vidljivu javnu institucionalnu prepoznatljivost i podršku, u smislu finansijske podrške od javnih institucija ples je na dnu lestvice, i možda je u tom smislu na gorjoj poziciji nego pre 40 godina, kada su igrači ipak mogli profesionalno da rade, da predstave realizuju, da imaju profesionalni tok koji je imao stabilniji kontinuitet nego što je to danas. Danas je to više: ima pa nema, malo može, malo ne može, ocenjuje Igor Koruga.

„Jedini kontinuitet bio je diskontinuitet“

Nije da su druge oblasti u mnogo boljoj poziciji, navodi on i dodaje da je kultura generalno u lošoj situaciji, ne postoji velika podrška, a s druge strane istorija plesa nije imala kontinuitet kakav su imale druge umetničke oblasti – jedini kontinuitet bio je diskontinuitet.

„Savremeni i moderni ples pojavljivao se u nekom obliku kroz balet, sletove, performans sedamdesetih. Ali to nije nešto što je moglo da govori da je postojala čvrsta istorija razvoja, kao pozorišna umetnost. Dakle, naslovom „Želja da se napravi čvrsta istorija završice se neuspehom“.se ne misli da ne možemo to da uradimo ili da ćemo biti neuspešni, nego da čvrsta istorija plesa ne može ni da se desi jer je bila u takvim okolnostima da nije imala jasni kontinuitet.“

Živimo u vreme u kojem se nameće da sve što radimo i pravimo mora da bude uspešno, i ako nije uspešno – mi kao individue nismo ostvareni. Ja mislim da što smo više neuspešni to smo ranjiviji. Odupiremo se tome da dostižemo nametnute ideale, disciplinovane ideje kako treba da izgledamo, kako treba da se ponašamo, šta treba da budu vrednosti za kojima tragamo. Neuspeh ne znači da smo loše osobe, nepotpune i da ne možemo da budemo deo ovog društva, već i da možemo da imamo prostor i vreme za sebe, u kojem uspevamo da zadržimo zdrav razum, a sasvim je svejedno da li ćemo uspeti da dostignemo neke ideale pre ili kasnije. Ne moramo sve odmah sada, nekada je sasvim ok imati uspeh i kasnije, šta god uspeh značio.

Govoreći o šestoro umetnika izvođača, sa kojima je radio, Koruga je kazao da su to kolege koje zna čitavu svoju profesionalnu karijeru. „I bilo mi jako drago i uzbudljivo da se sretnemo, i da imamo generacijske susrete u kojima je jedna generacija razmišljala na jedan način o plesu, dok moja generacija pristupa tome drugačije. Jako zanimljivo je bilo da jedni od drugih učimo, kroz razgovor i rad sam saznavao i istoriji plesa nešto što ne možete da saznate iz dostupnih dokumenta, arhivskih materijala. To su vrlo suptilne, specifične priče, iz iskustva umetnika uspevate da dobijete drugačiju sliku o plesu i našem društvu, sedamdesetih, osamdesetih, devedesetih... pogotovo ako pričamo o tome kako opstajati kao umetnik. Kako opstati kao umetnik 2000-ih i danas, to su potpuno različite situacije, ali opet neke sličnosti postoje.“

Umetnica i jedna od izvođača u ovoj predstavi, Nela Antonović, rekla je da je najstarija u ovoj grupi.

„Pedeset godina tačno radim u ovoj oblasti plesa, i mogu da kažem da bez obzira na političke, društvene, socijalne i druge kulturne promene – niko od nas nije prestao da radi. Ovo sad što se dešava je stvarno teško, vidim da je mnogo teže mladim umetnicima iz plesa da se iskažu. Više ih je, a sve je manje novca koji se odvaja za ovu oblast, dolazimo u situaciju da ljudi dosta rade i ne mogu da urade, jer treba preživeti, to su samostalni umetnici koji od svog rada zarađuju i opstaju, a suština je da se ova oblast umetnosti ne prepoznaje, a sagledavam taj problem koji je sve veći i veći iz godine u godinu“, kaže ona.

Hoću u pozorište/ Milica Sučević / 18. Apr 2023./ Igor Koruga: „Biti ranjiv za mene je prostor najdelotvornijeg otpora“

<https://hocupozoriste.rs/vesti/igor-koruga-biti-ranjiv-za-mene-je-prostor-najdelotvornijeg-otpora?fbclid=IwAR1FAOPn8UXUg3qMr6P11MiZm9FB-FtR-dVauLNRpDd0ata2nmUE2vl-JLk>

Polazna želja u kreiranju ove plesne predstave jeste pitanje – na koji način arhiviranje plesne umetnosti može biti umetnička praksa? Autorovo istraživanje ove želje odvija se kroz transgeneracijsku kreativnu razmenu sa šest koreografa, reditelja, plesača, izvođača lokalne nezavisne plesne scene.

Predstavu izvode Nela Antonović, Anđelija Todorović, Jelena Jović, Tanja Pajović, Boris Čakširan i Sanja Krsmanović Tasić. Muziku je komponovao Luka Mejđor.

Igor ističe da u Srbiji zvanični ili institucionalni arhiv ne postoji, a informacije o plesnim praksama sačuvane su u fotografijama, kasetama, sećanjima, itd. Tokom pedeset godina istorije plesa, u različitim društveno-političkim okvirima i trenucima, određene inicijative i pojave modernih i savremenoplesnih praksi nastajale su, pa nestajale, i onda se ponovo pojavljivale.

- Šest umetnika koji izvode i čine ovu predstavu, nosioci su tih pojava, tokova, dinamika i perioda. Njihova znanja, tela, rad, umetničke prakse, obeležavaju razvoj plesa jedne generacije (mada i drugih generacija koje su kroz njih i sa njima stasavale), osobito kroz one aspekte koji ne ulaze u zvanične arhivske, istorijske, teorijske dokumente – osećanja, sećanja, fizički pokret i rad, oralne istorije, doživljaje, stavove itd. Zato su mi poslednjih godina arhiviranja plesnih praksi u regionu (regionalna mreža Nomad dance Academy), različite zanimljive informacije iz lokalne istorije plesa do kojih sam dolazio – i koje nisu toliko javno vidljive i prepoznate – otvorile znatizelju da ih istražujem i interpretiram kreativno odnosno kroz koreografsku praksu, ne samo teorijski.

Predstava pokriva periode od osamdesetih i prvih koraka profesionalizacije umetnika kao i naznaka društveno-političke krize; preko devesetih i pronalaženja načina u održivosti umetničkog rada tokom sveopšteg raspada infrastrukture; do perioda dvehiljaditih i tranzicije u neoliberalno-kapitalistički poredak i okolnosti pod kojima kao umetnici opstaju i dan danas.

- Jedan deo metodologije rada se bavio fizičko – prostornom kontekstualizacijom njih kao umetnika i kao individua u društvu – ko su bili, šta su radili u periodima stabilne infrastrukture i kolektiva, zatim destabilizacije, i gde su danas u vremenu totalne individualizacije, digitalizacije, monetizacije itd. Drugi metod rada bio je usmeren na rekonstrukcije njihovih autorskih ili izvođačkih radova, somatskih praksi, metoda rada. U svaku rekonstrukciju uvedena je neka mala intervencija sa moje strane – bilo putem kostima, montaže audio-video materijala, ili koreografskog postupka. Konačno, treći metod rada istraživao je kako ovih šest umetnika dele vreme i prostor zajedno, prvi put u svojim više od četrdeset godina karijere. To smo istraživali kroz koreografske okvire i principe fizičkog kretanja, u kojima zajednički funkcionišu kao tim iako imaju individualne putanje kretanja. Svetlo i kostim, scena i muzika, takođe stvaraju prostor preseka između retro-nostalgie i (instagramske, tiktok) sadašnjosti itd.

Igor naglašava da su kroz navedene metode istraživali teme (samo)održivosti, otpora, kolektivnosti, estetike, feminističkih i kvir uticaja na ples, insitucionalnog naspram vaninstitucionalnog okvira za razvoj plesa itd. Takođe, snimili su preko dvadeset sati individualni i kolektivnih razgovora.

- U tom megalomanskom korpusu materijala čini mi se da stoji tačka dodira unutar transgeneracijske razmene koju smo imali između toga gde stoje oni kao jedna generacija umetnika naše lokalne scene, a gde mi – ostali saradnici na projektu, teoretičarka i dramaturškinja Milica Ivić i kompozitor Luka Mejdžor, i ja. Za mene lično, ta tačka preseka stoji u domenu ranjivosti, afektivnog i relacionog – što samu praksu arhiviranja redefiniše kao konvencionalnu praksu skladištenja i dokumentovanja. Sa druge strane, ta ranjivost ogleda se najviše u činjenici da pitanje održivosti kao umetnika na sceni, tržištu, u društvu, suštinski ostaje isto bez obzira na to o kojem

društveno-političkom kontekstu ili vremenskom periodu govorimo tokom poslednjih četrdeset godina.

Po njegovom mišljenju samo priznanje ranjivosti otvara prostor za pružanje otpora tj. delovanja upravo na iste te okolnosti i svet koji nas konstantno čine da osećamo nemoć, blokadu, strah, neuspeh itd.

- Biti ranjiv ne znači biti neuspešan, ili nemoćan da pružiš otpor. Naprotiv, baš to je, za mene, prostor najdelotvornijeg otpora, osobito danas. Zato ovih šest umetnika na primer nemaju zadržku da plešu u svom zreloom dobu uprkos dominantnim standardima utreniranog tela u plesu. I zato želja za istorijom (plesa) koja sama po sebi ne može biti čvrsta, završava neuspehom, što je sasvim ok.

Fotografije predstave: Vladimir Opsenica. Profil fotografija: Lična arhiva

Scena Bitef teatar

Kreativna produkcija Joca Art, Bitef teatar, Beograd, Centar za kulturu Svilajnac, Srbija

Kokan Mladenović

BILO JEDNOM NA BRIJUNIMA

Režija: Kokan Mladenović

Dramaturgija: Dimitrije Kokanov

U predstavi igraju:

Milan Marić: Ričard Barton

Branislav Trifunović: Josip Broz

Tihana Lazović: Elizabet Tejlor

Sanja Marković: Jovanka Broz

Dizajn scene: Marija Kalabić

Dizajn kostima: Aleksandra Pecić Mladenović

Koreografija: Andreja Kulešević

Organizacija: Jovan Todorovski

Muzika: Zemlja gruva

Vokal u video snimcima „Sutjeska“ i „Bitka Na Neretvi“: Aleksandar Meda Jovanović

PR: Vesna Sekerezović, Cinemedia

Snimatelj zvuka: Zoran Maksimović

Marketing; Digital Beeing (Darja Babović I Jelena Ristić)

Produkcija: Milan Marić/brislav Trifunović

Izvršna produkcija: Jovan Todorovski

Fotografije: Marijana Janković (31. BELEF), Dejan Jevremović, Nemanja Mišćević (plakat)

Dizajn plakata: Filip Popović

Bitef teatar tim:

Produkcija: Sanja Ljumović, zatim Milan Ljubić

PR: Slavica Hinić

Šef tehnike / Majstor scene: Ljubomir Radivojević

Inspicijentkinja: Maja Jovanović

Majstori svetla: Dragan Đurković, Igor Milenković

Majstori tona: Miroljub Vladić, Jugoslav Hadžić

Garderoberka: Marta Narančić

Dekorateri: Goran Gavrančić, Aleksandar Marinković, Vladan Milošević (rekviziter)

Premijere:

17.02.2023, Centar za kulturu Sviljanac

07.04.2023, Bitef teatar

Trajanje: 100'

Podtška: Rea Medika

Sponzori: isla pastile za grlo

& Joca ART

^^ agency for creativo ^Intinru

TRIPLE

7*

UMP GROUP

EUROBANK Direktna

https://www.youtube.com/watch?v=ISOjM_xkkWc&t=6s-11 - Festival prvoizvedenih predstava u Aleksincu

https://youtu.be//ISOjM_xkkWc?si=ecaSAbWmqJUhQcaD - 11. Festival prvoizvedenih predstava, Aleksinac

<https://youtu.be/WuHiZET-Th0?si=1f3fMxzeta9k-ph2>

<https://youtu.be/y0GftUvXKoE> - K1 Televizija

https://youtu.be/G5PF_BXUWDI?si=Lgg5kRNW55euWCzh - Centar za kulturu Svilajnac

https://youtu.be/G5PF_BXUWDI - Kopernikus RTV Jagodina

<https://youtu.be/YFtHSZu6Yzo?si=6LGfIbB-1CtHIIgP> - Dom kulture Čajetina

<https://youtu.be/2Lx7IVu7Oro> - K1 Televizija

<https://youtu.be/WuHiZET-Th0?si=Z5rZVGGMzXLW64VB> – RTZ Kragujevac

<https://www.youtube.com/watch?v=gNRU13yD6Wk> - Veče sa Ivanom Ivanovićem

Predstava polazi od stvarnog istorijskog susreta dva bračna para: Tita i Jovanke Broz sa Ričardom Bartonom i Elizabet Tejlor. Ovaj susret dogodio se na ostrvu Brijuni sedamdesetih godina prošlog veka. Podaci o samom susretu i zajedničkom vremenu koje su bračni parovi proveli zajedno, dostupni su kroz vrlo šture pisane i video tragove jugoslovenskih medija, biografske spise o životima četiri istorijske ličnosti, te u vidu kratkih crtica iz dnevnika Ričarda Bartona. Svi ovi materijali poslužiće kao inspiracija i građa za buduću predstavu.

Snimanje filma Sutjeska bilo je osnovni povod ovog susreta i to je ono što o samom susretu istorijski pouzdano znamo. Sve ostalo plod je naše mašte.

Upravo, domaštavanje i istraživanje mogućih događaja i odnosa između ove četiri istaknute ličnosti prilikom jednog historijskog susreta tema je predstave.

Koje su to sve uloge koje igraju ovo četvoro ljudi? Šta znači igrati više uloga u odnosu sa različitim ljudima? Šta su to sve naši pojedinačni i kolektivni identiteti, lični interesi i društvene zasluge?

Reč reditelja:

Rodio sam se 1970. u Nišu, taman na vreme da na sopstvenim nogama dočekam Liz Tejlor i Ričarda Bartona, koji su 1971. pravo sa snimanja "Sutjeske" došli na Niške filmske susrete. Moj dve godine stariji brat, Saša, je, kao glavni argument u našim dečaćkim svadama, koristio to što je uživo gledao Nila Armstronga kako se iskrcava i skakuće po Mesecu. Od volje mu. Ja sam bio tu kada se zanosna Liz iskrcala u Nišu, nepoznatom joj koliko i Armstrongu mesec. Bio je to mali korak za Liz Tejlor, ali veliki za istoriju Niša, još veći za mene lično. Za dečake je veoma važno da na vreme postavite neke standarde u pogledu žena. Ja sam imao tu sreću već sa godinu dana.

Onda me je jako nerviralo što Tito nikako ne dolazi u Niš, mada ja znam sve recitacije i pesme o njemu. I bio sam siguran da će, nakon dve savezne štafete koje sam nosio, treća biti ona prava, uručena pravo u ruke „najvećem sinu naših naroda i narodnosti“, ali ni do toga nije došlo jer je on, kako bi rekao jedan moj stric: „opravdano odsutan jerbo je umreo.“

Jovanku Broz takođe nisam upoznao, mada je moja mama, Bosanka, krupna i prsata lepotica, dugo godina terala punđu a la Jovanka, pa je, kad nas je jurila sa prutom ruci, zbog obilja nestašluka, delovalo kao da nas drugarica Jovanka vija po selu Donja Vrežina, da od nas napravi uzorne pionire i omladince.

Ričarda Bartona nisam upoznao i bolje što nisam, jer je očigledno da bi se, zbog onog događaja iz 1971. među nama razvilo ozbiljno rivalstvo.

Onda sam, tokom pozorišnih godina, upoznao Baneta, Milana, Sanju i Tihanu, baš tim redom, i zaljubio se u njihove talente. Tom sjajnom kvartetu glumaca, valjalo je, kao izazov postaviti jedan drugi kvartet, „nespojivi spoj najpoznatijeg komunističkog i najpoznatijeg kapitalističkog para“ i njihov susret na Brijunima, 1971. godine. Iz tog neverovatnog događaja, manje su nas zanimale istorijske činjenice, a više prava, potentna, „pirandelovska“ situacija i igra uloga, jer niko od njih nije bio samo ono što zvanične biografije kažu, a jasno je da Liz i Barton nisu bili jedini, a možda ni najbolji glumci na

Brijunima, toga leta. Počelo se od privatnih identiteta samih glumaca, pa se tragalo za višeslojnim i na momente kontradiktornim identitetima samih likova i priča je počela da dobija oblik koji ćete gledati. Sve ostalo je istora, ili će jednom to sigurno biti.

Reč dramaturga:

Predstava polazi od stvarnog historijskog susreta dva bračna para: Tita i Jovanke Broz sa Ričardom Bartonom i Elizabet Tejlor. Ovaj susret dogodio se na Brijunima sedamdesetih godina prošlog veka. Podaci o samom susretu i zajedničkom vremenu koje su bračni parovi proveli zajedno, dostupni su kroz vrlo šturo pisane i video tragove jugoslovenskih medija, biografske spise o životima četiri istorijske ličnosti, te u vidu kratkih crtica iz dnevnika Ričarda Bartona. Svi ovi materijali poslužili su kao inspiracija i građa za buduću predstavu.

Snimanje filma Sutjeska bilo je osnovni povod ovog susreta i to je ono što o samom susretu istorijski pouzdano znamo. Sve ostalo plod je naše mašte.

Upravo, domaštavanje i istraživanje mogućih događaja i odnosa između ove četiri istaknute ličnosti prilikom jednog historijskog susreta tema je naše predstave.

Bilo jednom na... istražuje mogućnosti odnosa četiri osobe, promišlja psihologije i relacije dva različita bračna para, njihove romantične odnose, surovost sujete, snagu emocija, destruktivnost, posesivnost itd. Predstava ispituje pozicije moći dva para, igre moći između muškaraca i njihovih

supruga, između dvojice muškaraca koji odigravaju svoju veličinu u različitim društvenim kontekstima, između žena koje odigravaju snagu i veličinu svojih muževa u javnim prostorima, između glumica i glumaca, ekonomske moći između državnika i ratnika... Koje su to sve uloge koje igraju ovo četvoro ljudi? Oni su sinovi, ćerke, ljubavnici i ljubavnice, radnici i radnice, glumci i glumice, poznati i poznate, ljudi unutar konteksta kojeg određuju i grade i konteksta koji ih žigoše.

Svaki pojedinac u društvu, u svom životu, izvodi mnoštvo identiteta koji su konstruisani unutar različitih konteksta, a svi ti identiteti zajedno čine autentičnu osobu. Dimitrije Kokanov

Foto: Dejan Jevremović

Kokan Mladenović, reditelj

Rođen u Nišu, 30.aprila 1970. Godine 1977. primljen u Savez pionira Jugoslavije i pobeđio na takmičenju „Čitalačka značka“. Nakon smrti J.B. Tita, 4. maja 1980. godine, upisao se u knjigu žalosti odmah posle učiteljice, kao predsednik razredne zajednice. Od 1981-1983. trenirao fudbal u FK „Proleter“ iz sela Donja Vrežina, a od 1983-1988, branio za omladinski tim „Radničkog“ iz Niša. Radio kao pionirski instruktor, bio urednik časopisa „Instruktor“, kucanog na matricama i umnožavanog u 500 primeraka na geštetneru. Dva puta nosio Saveznu štafetu mladosti, dva puta bio na radnim akcijama i dva puta predstavljao grad Niš, kao mladi pesnik, na Festivalima bratstva i jedinstva.

Završio Srednju glumačku školu u Nišu, u klasi Mime Vuković Kurić. Za vreme studija pozorišne režije na FDU Beograd, u klasi Miroslava Belovića i Nikole Jevtića, izdržavao se radeći kao novinar studentskog lista Pressing.

Režirao stotinak pozorišnih predstava. Stanuje u Beogradu. Živi u Jugoslaviji.

Dimitrije Kokanov (1986) je dramski pisac, pozorišni dramaturg, filmski i televizijski scenarista. Stalni je dramaturg Pozorišta Atelje 212 u Beogradu. Član je UDUS-a. Tekstovi su mu javno objavljivani, čitani i izvođeni u zemlji i inostranstvu. Kao pisac i reditelj saraduje sa Radio Beogradom.

Dobitnik je Mihizove nagrade za dramsko stvaralaštvo 2017. godine, te Sterijine nagrade za savremeni dramski tekst Kretanje 2020. godine.

Koautor je projekata Lounli Plenet; To Feel or not To Feel; Show me Heaven; Kako objasniti slike muškarcu; Krajolik želje.

Scenarista je nagrađivanih kratkih filmova Sve je više stvari koje dolaze i Nikog nema u režiji Jelene Gavrilović, te serije The Outsiders u režiji iste rediteljke. Jedan je od scenarista TV serije Jutro će promeniti sve.

<http://www.seecult.org/vest/bilo-jednom-na-brijunima-kako-je-danas>

06.04.2023 / Bilo jednom na Brijunima... a kako je danas?

.....
„Ova tema do sada nije obrađivana u pozorištu. Počeli smo od crno-bele fotografije sa Briona. Inspirativno je tako gotovo ni iz čega kreirati jedan novi svet. Taj svet je za nas bio svet igranja uloga, ispitivanja identiteta, ko smo mi privatno i ko smo kao osobe koje moraju da nose određeni identitet. U predstavi postoji nekoliko mesta gde niste sigurni da li to govore izvođači u svoje ime kao pozorišni umetnici i svesni mladi ljudi ili to govore njihovi likovi“, izjavio je Mladenović.

„Reč je o upotrebi istorijskih ličnosti da bismo danas govorili o svom vremenu, o položaju umetnosti u ono i u ovo vreme, o većitom sukobu politike i umetnosti. Mi smo prirodna opozicija svakoj vlasti, jer svaka umetnost, pa i pozorište, počiva na apsolutnim vrednostima – pravde, ljubavi, morala, časti, a svaka vlast, bila ona i najdemokratskija, mora da ima mehanizme prinude – vojsku, policiju, tajnu policiju i tako dalje“, dodao je Mladenović, napominjući da je tu „žensko pitanje“.

„Elizabeta jeste napravila revoluciju u tretmanu žena na filmu, bila je najplaćenija na svetu među glumcima oba pola. Držala je do toga da položaj žena u svetu umetnosti bude drugačije vrednovan. Ali ništa se tu nije mnogo promenilo za ovih 50 godina i mi moramo i danas da govorimo o tom problemu“, rekao je Mladenović i dodao da mu je rad na toj predstavi „bio praznik – da se tako živi i voli u pozorištu, da se tako srcem radi to do čega nam je stalo. Zahvalan sam glumcima i autorskoj ekipi“.

Na pitanje koja im je ciljna grupa publike, Mladenović je rekao da se „ono vreme verovatno nikada neće ponoviti, ni te političke gromade koje smo imali“.

„Imate Tita koji je lider *trećeg sveta* i potpuno ravnopravno učestvuje u velikim svetskim događajima. Imate ženu predsednika koja je odlikovani heroj, iz rata je izašla kao major, dva puta ranjena. Imate najpoznatije svetske filmske zvezde tog trenutka. Imate sudar onog najboljeg iz komunističkog sveta i onog najrepresentativnijeg iz zapadnog kapitalističkog sveta. To je samo po sebi potentna dramska situacija. Kada kompariramo to sa današnjim elitama, bar meni koji sam staromodan, sve je u korist ondašnje priče. Teme koje propituju naši glumci, koristeći svoje privatne stavove, i teme koje propituju ličnosti u predstavi, jesu kapitalne teme naših života. A mi se danas ne bavimo kapitalnim pitanjima. Bavimo se pitanjima preživljavanja i pitanjima kako da prevaziđemo ovu neverovatnu vulgarnost koja čini naš svakodnevni život, bilo da je to vulgarnost političke ili estradne prirode“, rekao je Mladenović.

0Prema njegovim rečima, nije namera bila glorifikovanje Jugoslavije ili Tita, mada lično misli da to zaslužuju.

„Naša deca danas odrastaju bez ideala, a ako imaju idole to su ličnosti sa estrade, neke nakaradne ličnosti iz rijaliti programa. A mi smo bili Titovi pioniri, učeni da stasavamo za jednu zemlju gde moramo da razmišljamo o kolektivnom dobru. Kako kaže Tito: 'Sreća pojedinca je za mene neodvojiva od sreće čitave zajednice'. A onda smo se obreli u ovom sebičnom čovečanstvu gde svako vodi računa samo o sebi, o ličnom uspehu, finansijskoj blagodeti. Grabimo, otimamo, ne postoji svest o kolektivnom dobru. Živimo u egoističnom svetu koji nema nikakvih ideala. A kod ovo četvoro ljudi imamo pitanje časti i branjenje sopstvene profesije, kao kod Bartona, ženskog identiteta i odnosa vlasti i umetnosti kod Elizabet, pitanje požrtvovanosti i ogromne ljubavi i heroizma Jovanke, kreiranje sopstvenog mnogostrukog identiteta, što radi Bane kao Tito, a opet i kreiranje jednog poštenog sveta i jedne po mogućstvu srećne zemlje. Uz sve stvari koje su vezane za cenzuru, progone političkih protivnika i tako dalje, to jeste bila jedna neverovatno prosperitetna zemlja kada gledate iz današnjeg ugla“.

Mladenović smatra i da će za mlade biti korisno da vide te ljude, ne kao neke istorijske karikature ili neke citate, kojima se i nisu bavili, već da vide neko vreme koje postavlja velika pitanja, neke važne životne i umetničke teme“.

.....

„Razgovarali smo posle sa gledaocima. One mlade, koji ne znaju puno o ovim likovima iz istorije, povukla je priča, jer je suštinski o nečem drugom. Oni koji pamte ta vremena rekli su nam da je predstava zanimljiva, uzbudljiva i potresna. Likovi koji su bili ikone onog vremena stavljeni su u okvire ljudskog bića koje ima svoje probleme, koji su svakome prepoznatljiviji“, dodao je Trifunović.

Likovi iz komada, kako je dodao, bili su ljudi koji su mnogo više poštovali kulturu i umetnost nego današnji političari i selebritiji.

„Mi nemamo tačne podatke o susretu na Brionima. Tim pre možemo da domaštavamo. U predstavi postoje i naše intimne ispovesti. Ispitali smo ko smo mi kad nismo glumci. To može da se odnosi na sve javne ličnosti, koje nekada budu uvučene i u stvari koje ne žele“, rekao je Trifunović, dodajući da je tokom rada na predstavi mnogo toga saznao o Titu: „Mi imamo neku sliku tog čoveka, ali suštinski ne znamo ko je on. Kada čitate njegovu biografiju, prosto ne možete da verujete da se sve to desilo. Kako kaže Barton - teško je reći ko je tu veći glumac. Ali svakako je Tito bio jedna od najznačajnijih ličnosti 20. veka“.

...

(SEEcult.org)

Bitef teatar i Centar za kulturnu dekontaminaciju, Beograd, Srbija (56Bitef22 - „Mi - junaci rada svog“)

Mesto izvođenja: Centar za kulturnu dekontaminaciju, Birčaninova 21, Beograd, Srbija

Olga Dimitrijević i Maja Pelević

SVET BEZ ŽENA / WORLD WITHOUT WOMEN

Koncept i izvođenje: Olga Dimitrijević i Maja Pelević

Muzika: Anja Đorđević, Vladislav Rac

Koreografija: Igor Koruga

Kostim: Selena Orb

Video: Deana Petrović

Dizajn svetla: Nikola Zavišić

U predstavi su korišćeni tekstovi autora/ki: Silvia Federici, Angela Dimitrakaki, Valeria

Graziano, Katja Praznik, Danielle Child, Helena Reckitt i Jenny Richards

Organizacija: Filip Perić

Tehničko vodstvo: Dragan Škorić

Majstor tona: Mihajlo Jovanović

Majstor svetla: Milan Kolarević

Fotografija: Igor Koruga

Predstava se izvodi na srpskom, uz titl na engleskom jeziku

Više (sr): <https://festival.bitef.rs/program/svet-bez-zena...>

More (en): <https://festival.bitef.rs/en/program/a-world-without-women>

Premijera: 27-29.09.2022, Centar za kulturnu dekontaminaciju – CZKD / 56. Bitef, Beograd, Srbija

Projekat pomogli: Sekretarijat za kulturu grada Beograda i Befem

Hvala: Jeleni Ilić, Dušanki Stojanović Glid, Ivani Nikolić, Jovani Tomić, Ireni Ristić, Kseniji Đurović, Seleni Orb, Ani Miljanić, Jeleni Višnjić, Ivoni Kustudić, Leli Vujančić, Lidiji Vasiljević, Mileni Bogavac i Jeleni Petrović

Reč selektora 56. Bitefa / Ivan Medenica

O predstavi

Žene i rad - tema je u fokusu projekta Svet bez žena. Autorke polaze od istraživanja strukturalnih nejednakosti u srpskom pozorištu: neravnopravnosti žena, nejednakih nadnica, normalizovanog nasilja, reprodukcije patrijarhalnih kapitalističkih obrazaca, i dolaze do pitanja: „Ko ima pravo da radi, u kojim uslovima i koliko da bude plaćen za svoj rad?“ Predstava preispituje koji su uopšte dometi angažovane umetnosti danas, kao i na koji način ljubav (prema umetnosti) predstavlja najpodmukliji izvor društvene represije.

Iako sa svojim zakonitostima, specifičnostima i statusom deluje da je izmešteno iz „normalnog“ života, pozorište funkcioniše kao odličan case study za šire društvene procese. Stoga se pitanje žena i rada ne tretira samo u okviru pozorišnog konteksta, već kao ključni motiv za promišljanje nekih budućih emancipatornih politika. Ako u pozorištu, u kom zamišljamo drugačije i nove svetove, ne možemo da prevaziđemo odnose moći i da smislimo nove modele, kako ćemo to uspeti u stvarnom svetu? Predstava ide izvan prebrojavanja, kvota i okvira liberalnog feminizma, pokušavajući da otvori prostor za zamišljanje političkih i afektivnih akcija koje intervenišu u postojeći sistem i strukture nejednakosti. Možemo li ponovo da zamislimo sindikalnu borbu u teatru? A sindikat žena? Šta ako bi žene u teatru stupile u generalni štrajk? Da li bi to bilo zbog niskih plata ili zbog seksizma i mizoginije kojima su neprestano izložene? Slalom kroz ove teme vodi nas do pokušaja traganja za novim jezikom, koji je i politički, i pozorišni i poetski - novi jezik žena, rada i levice za dane koji dolaze.

MAJA PELEVIĆ je diplomirala dramaturgiju na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu i doktorirala na Odseku za teoriju umetnosti i medija na Univerzitetu umetnosti u Beogradu. Njene drame (Pomorandžina kora, Ja ili neko drugi, Bolivud, Beograd-Berlin, Možda smo mi Miki Maus...) prevedene su na mnoge svetske jezike, igrane širom Srbije i Evrope i objavljene u brojnim antologijama. Od 2012. bavi se i režijom, autorskim projektima (Oni žive, Posledice, Nema nade, Sloboda je najskuplja kapitalistička reč, Lounli planet) i izvodi svoje komade. Dobitnica je mnogih značajnih nagrada, među kojima su i „Borislav Mihajlović Mihiz“ za dramsko stvaralaštvo i Sterijina nagrada za najbolji savremeni tekst za drame Pomorandžina kora i Poslednje devojčice. Živi i radi u Beogradu i Bečićima. Priželjkuje apokalipsu.

OLGA DIMITRIJEVIĆ, rođena 1984. u Beogradu, SFRJ. U svom radu istražuje teme društvenih borbi i nepravdi, ženskog prijateljstva i solidarnosti, kvir istorije, granica političke imaginacije i mogućnosti boljeg sveta. Autorka brojnih drama (Moja ti, Narodna drama, Radnici umiru pevajući...) i autorskih projekata (Crvena ljubav po romanu Aleksandre Kolontaj, Sloboda je najskuplja kapitalistička reč, Lepa Brena prodžekt /sa Vladimirom Aleksićem/, Lounli planet /sa grupom autora/, Radio Šabac, Drama o kraju sveta). Dramaturškinja na brojnim predstavama u zemlji i inostranstvu, i dobitnica nekoliko nagrada za svoj rad. Učesnica Međunarodnog foruma Teatartrefena 2019. godine. Živi i radi između Beograda i Rijeke. Često sanja revoluciju.

Nagrade:

02.10.2022. / Nagrada publike 56. Beogradskog internacionalnog teatarskog festivala – Bitefa

SeeCult, 28.09.2022 | Pozorište kao ogledalo ženske neravnopravnosti u društvu

Autorski projekat **Maje Pelević** i **Olge Dimitrijević** „Svet bez žena“ na temu zastupljenosti i položaja žena u domaćem pozorištu, premijerno izveden u glavnom programu 56. Bitefa, naišao je na topao prijem kod premijerne publike u Centru za kulturnu dekontaminaciju, koji je sa Bitefom i koproducent te angažovane i zabavne predstave koju autorke same i izvode.

Osnova za predstavu, premijerno izvedenu 27. septembra u CZKD-u, jesu dokumentarni materijali, intervjui s direktorima beogradskih pozorišta na temu rodne ravnopravnosti u teatru, kao i različiti teorijski feministički tekstovi. Sve to kombinovano je s video snimcima i atraktivnim performativnim scenama.

Prvi aplauz autorke su dobile već pri izlasku na scenu u fudbalskim dresovima. Premijerna publika, koju čini pretežno pozorišni svet, prepoznala je i pozitivno ocenila

njihov otvoreni, često parodični, ali i autoironični pristup temi. Autorke energično i duhovito preispituju odnose moći u teatru kao ogledalu društva – kapitalističkog i patrijarhalnog, te prirodu umetničkog rada, probleme radnih prava... Pritom se i međusobno raspravljaju o razlozima da uopšte preduzmu realizaciju takvog projekta.

Paznju su privukli i konkretni podaci koji su prezentovani u predstavi kao rezultati na utakmici. Na primer, od 2009. godine do danas u Narodnom pozorištu u Beogradu izvedena je 61 predstava prema tekstovima muškaraca i samo devet prema tekstovima žena, dok u oblasti režije muškarci vode sa 43 prema 27. U Jugoslovenskom dramskom pozorištu taj odnos je 45:9 za tekst i 41:11 za režiju. U Beogradskom dramskom pozorištu izvedeno je 70 tekstova muškaraca i 12 tekstova žena, u postavci 61 reditelja i 24 rediteljke. Nešto bolje bilo je u Ateljeu 212 (50:27 tekst i 38:37 režija) i Bitef teatru (25:18 tekst i 31:22 režija), ali je u Zvezdara teatru odnos i za tekst i za režiju čak 23:1, naravno u korist muškaraca. Na Bitefu je u prethodnih deset godina izvedeno 96 predstava autora, 27 predstava autorki i dve predstave transrodnih osoba.

Autorke polaze od istraživanja strukturalnih nejednakosti u srpskom pozorištu: neravnopravnosti žena, nejednakih nadnica, normalizovanog nasilja, reprodukcije patrijarhalnih kapitalističkih obrazaca, i dolaze do pitanja: „Ko ima pravo da radi, u kojim uslovima i koliko da bude plaćen za svoj rad?“ Predstava, kako je navedeno u programu, preispituje koji su uopšte dometi angažovane umetnosti danas, kao i na koji način ljubav (prema umetnosti) predstavlja najpodmukliji izvor društvene represije.

Iako sa svojim zakonitostima, specifičnostima i statusom deluje da je izmešteno iz "normalnog" života, pozorište funkcioniše kao odličan *case study* za šire društvene procese. Stoga se pitanje žena i rada ne tretira samo u okviru pozorišnog konteksta, već kao ključni motiv za promišljanje nekih budućih emancipatorskih politika. „Ako u pozorištu, u kojem zamišljamo drugačije i nove svetove, ne možemo da prevaziđemo odnose moći i da smislimo nove modele, kako ćemo to uspeti u stvarnom svetu? Predstava ide izvan prebrojavanja, kvota i okvira liberalnog feminizma, pokušavajući da otvori prostor za zamišljanje političkih i afektivnih akcija koje intervenišu u postojeći sistem i strukturu nejednakosti. Možemo li ponovo da zamislimo sindikalnu borbu u teatru? A sindikat žena? Šta ako bi žene u teatru stupile u generalni štrajk? Da li bi to bilo zbog niskih plata

ili zbog seksizma i mizoginije kojima su neprestano izložene? Slalom kroz ove teme vodi nas do pokušaja traganja za novim jezikom, koji je i politički, i pozorišni i poetski - novi jezik žena, rada i levice za dane koji dolaze".

<https://www.tportal.hr/kultura/clanak/objavljen-program-14-zoom-festivala-rijeka-foto-20230518>

Hrvatska premijera predstave 'Svijet bez žena'

Hrvatska premijera predstave „**Svijet bez žena**“, za koju su autorice i izvođačice **Olga Dimitrijević** i **Maja Pelević** osvojile **Nagradu publike** na prošlogodišnjem **Festivalu Bitef**, na programu je u Filodrammatici u subotu, 27. svibnja u 20 sati. S fokusom na temu žena i rada, projekt polazi od istraživanja strukturalnih rodnih nejednakosti u srpskom kazalištu: neravnopravnosti žena, nejednakih nadnica, normaliziranog nasilja i reprodukcije patrijarhalnih kapitalističkih obrazaca. Polazeći od tvrdnje da je kazalište odličan *case study* za šire društvene procese, autorice u predstavi ne sagledavaju pitanje žena i rada samo u okviru kazališnog konteksta, već i kao ključni motiv

Foto: Jelea+na Janković

Produkcijnska kuća Red, rad i disciplina, Bitef teatar, Beograd i Gradsko pozorište Bečeđ, Srbija

Arijel Dorfman / Vladimiro Ariel Dorfman (La muerte y la doncella)

SMRT I DEVOJKA

Režija: Nikola Ljuca

Prevod: Jelena Stakić

Igraju:

Paulina Salas: Tamara Krcunović

Dr. Roberto Miranda: Milan Marić / Andrija Kuzmanović od jeseni 2023)

Gerardo Escobar: Miloš Timotijević / Aleksandar Đurica od 2023.

Dizajn scene: Zorana Petrov

Dizajn kostima: Selena Orb

Kompozicije Janja Lončar

Dizajner zvuka: Miroљub Vladić

Dizajner svetla: Igor Milenković

Fotografije: Čaba Mikuš

Produkcija: Sanja Ljumović, zatim Milan Ljubić

Odnosi sa javnošću: Slavica Hinić

Šef tehnike: Ljubomir Radivojević

Inspicijenkinja: Maja Jovanović

Majstor svetla: Dragan Đurković,

Majstor tona: Jugoslav Hadžić

Garderoba: Marta Narančić

Dekorateri: Goran Gavrančić, Aleksandar Marinković, Vladan Milošević

Premijere:

24.06.2022, Gradsko pozorište Bečeđ, Srbija

28.06.2022, 30. Belef festival, Beograd, Srbija

22.10.2022, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Trajanje: 90'

Podrška: UK Čuprija, 30. Beogradski letnji festival – Belef 2022, Beograd, Srbija

„Smrt i devojka” je redak primer psihološkog trilera na sceni. Osveta, seks, manipulacije su teme koje tekst istražuje na intenzivno uzbudljiv način. Lične drame i preispitivanja koje troje junaka doživljavaju je ono što publiku ostavlja bez daha, dok se tokom 90 minuta trajanja predstave stalno pitamo kome od njih troje da verujemo.

Tekst je napisan 1991. godine, praiuzveden je u Royal Court Theatre, a zatim, u režiji Mike-a Nichols-a i na Broadway-u sa premijernom podelom – Glenn Close (Paulina), Gene Hackman (Dr. Miranda) i Richard Dreyfuss (Paulinin suprurug, Gerardo).

Pre nego što je postao svetski poznat pisac, Dorfman je sebe poziciniroao kao disidenta i profesora političke teorije. Sa svojim dramskim prvencem, Dorfman uspeva da spoji naizgled nespojivo, politički teatar i Broadway. Posebnost ovog teksta je preklapanje visoko političko i društveno angažovane teme sa žanrovskim konvencijama psihološkog trilera, koji je mamac za publiku.

Čileanski pisac Arijel Dorfman u ovoj drami problematizuje teme osvete, seksualnog zlostavljanja i manipulacije. Kako se postaje zločinac? Kako žrtva?

Paulina (Krcunović), nekadašnja politička aktivistkinja, ubeđena je da je slučajni gost (Timotijević) u vikendici njenog muža (Marić) zapravo čovek koji ju je u vreme bivšeg režima u zatvoru mesecima zlostavljao i silovao. Ona ga zarobljava, vezuje i pokušava da natera da prizna šta je radio, dok paralelno testira poverenje i razumevanje svog muža, koji je inače advokat za ljudska prava.

Milan Marić svoj lik opisuje kao legalistu, koji shvata da je počinjen zločin, ali smatra da lična osveta nije rešenje i da treba ići kroz institucije sistema. Kroz taj lik se pokreće i tema pomirenja nakon pada diktatorskog režima u Čileu, kao i pitanje poverenja u iskaz žrtve.

Miloš Timotijević (Aleksandar Đurica, od 2023) tumači lik čoveka koji navodi niz opravdanja za to što je radio, jer je i sam bio neka vrsta žrtve (u vreme dolaska na vlast levice, koja je potom svrgnuta u puču).

Reditelj o predstavi:

Ovo je aktuelna, provokativna i uzbudljiva predstava, koja pokreće bolne teme, a ipak dobro komunicira s publikom. Lične drame i preispitivanja koje junaci doživljavaju su ono što publiku ostavlja bez daha, dok se tokom 90 minuta trajanja predstave stalno pita kome od njih troje da veruje, na čijoj strani da bude. Smenjuju se pozicije žrtve, progonitelja, spasioca, a kraj predstave je ambivalentan.

Nikola Ljuca je rođen 22. oktobra 1985. u Beogradu gde je završio filmsku režiju na Fakultetu dramskih umetnosti.

Njegovi filmovi „Četvrtak“, „Narednik“ i „Scene sa ženama“ prikazivani su na brojnim međunarodnim i domaćim festivalima na kojima su osvajali i nagrade. Polaznik je Sarajevo Talent Campus-a, Berlinale Script Station-a i Locarno Filmmakers Academy. Radio je kao asistent režije i video umjetnik na velikom broju filmova, predstava i projektima savremene umetnosti. Režirao je TV projekte „Ja imam Talenat“ i „X Faktor Adria“. Selektor je međunarodnog festivala kratkog igranog filma „Bašta fest“ i umetnički direktor crnogorskog međunarodnog festivala filmova o ljudskim pravima „Ubrzaj“. Pored režije radi i kao psihodramski terapeut i TA savetnik. Njegov prvi dugometražni igrani film „Vlažnost“ je imao svEETsku premijeru na Berlinskom filmskom festivalu u programu Forum 2016, nakon čega je otvorio FEST i osvojio većinu nacionalnih filmskih nagrada, a zatim učestvovao na još preko 20 međunarodnih festivala. Režirao je drugu sezonu serije „Besa“. Razvija projekte „Zvečarke“ i „Požari“.

Iz medija

<https://taus.rs/2022/11/02/analiza-predstave-smrt-i-devojka-iz-ugla-ta/>
Dramski trougao na pozorišnoj sceni

Kada umetnik zaroni duboko u najmračnija mesta psihologije žrtve i svih onih koji se tako osećaju i izjašnjavaju na scenu nam postavi svu brutalnost koja je sadržana u prostoru između progonitelja, nasilnika, žrtve i spasitelja. U transakcionoj analizi dobro poznat koncept koji se naziva Dramski trougao. Granice između uloga, iako teorijski jesu jasno postavljene, u živim odnosima i interakcijama se lako izgube. Žrtva može psihološki da ostane dosledna u svojoj patnji, a da ponašajno izgleda kao da proganja. Isto tako, osoba koja nudi pomoć u domenu postupaka i ponašanja može da postane žrtva takvog asimetričnog odnosa u emotivnom smislu. Važno je razumeti te dve dimenzije i njihovu dinamiku – Dramski trougao u *socijalno-ponašajnom* smislu i u *intimno-emotivnom* smislu. Jasno je da je za suštinsko razumevanje i empatiju ovaj drugi nivo presudan. Tokom predstave možemo da iskusimo ovaj fenomen kroz snažno demonstrirane emocije i da lako uočimo razliku na intuitivnom nivou. Možda ćete se upitati gde i kako se pronalazi motiv da se oprost, a koji je motiv da se nikada ne napusti trauma? Koja je cena opraštanja, a koja ljutnje i osvete? Da li smo kao društvo evoluirali do tog nivoa funkcionisanja institucija i odnosa među ljudima da nam se ovaj dramski zaplet čini beživotno i istorijski omeđeno? Možda smo ipak u stanju da i danas prepoznamo pomenute rigidne uloge u svim onim situacijama koje su povređujuće i ugrožavajuće za nečiju egzistenciju i dostojanstvo i zahtevaju udruživanje resursa da bi se na izazov adekvatno odgovorilo i pretnja zaustavila. Kakav rasplet potajno očekujete dok gledate ovaj pozorišni komad? Pogledajte i javite nam svoje utiske.

Prof. dr Kristina Brajović Car
Prof. dr Aleksandra Đurić

Scena Bitef teatar

Flying Ginger, Novi Sad i Bitef teatar, Beograd, Srbija

Olga Dimitrijević, Vedrana Klepica, Slobodan Obradović, Maja Pelević, Tanja Šljivar
LEPA BRENA PROJECT

Koncept i režija: Vladimir Aleksić i Olga Dimitrijević

Dramaturgija: Dimitrije Kokanov

Koreografija: Igor Koruga

Scenografija: Nikola Knežević

Kostimografkinje: Senka Kljakić i Milica Kolarić

Kompozicije: Draško Adžić

Korepetitcija: Ana Čosović

Prevod: Jelena Babšek

Organizacija i izvršna produkcija: Olivera Kecojević

Organizacija: Sanja Ljumović, zatim Milan Ljubić

Odnosi s javnošću: Slavica Hinić

Fotografije: Jelena Janković

Grafički dizajn: McCann Beograd

Izrada scenografije: DESIGN TEAM V doo

Šef tehnike / Majstor scene: Ljubomir Radivojević

Inspicijentkinja: Maja Jovanović

Majstori svetla: Dragan Đurković, Igor Milenković

Majstori tona: Mirosljub Vladić, Jugoslav Hadžić

Garderoberka: Marta Narančić

Dekorateri: Goran Gavrančić, Aleksandar Marinković, Vladan Milošević (rekviziter)

Podela:

Brena graditeljstva – Jovana Gavrilović (alternacija: Jovana Belović)

Autorka teksta Vedrana Klepica

Brena biznismenka – Jasna Đuričić (alternacija: Aleksandra Janković)

Autorka teksta Maja Pelević

Brena pesme - Jelena Ilić

Autorka teksta Olga Dimitrijević

Brena jugoslovenka – Tamara Krcunović (alternacija: Anđela Jovanović)

Autorka teksta Tanja Šljivar

Brena seksualnosti – Ivan Marković (alt. Vladimir Aleksić)

Autor teksta Slobodan Obradović

Autori pesama:

*Jugoslovenka: muzika - Milica Čajić, tekst - Miloš Mandić

*Poželi sreću drugima: muzika - Aleksandar Radulović, tekst - Marina Tucaković

*Sanjam: muzika - Kornelije Kovač, tekst - Marina Tucaković

*Hajde da se volimo: muzika - Aleksandar Radulović, tekst - Marina Tucaković

*Luda za tobom: muzika i tekst Petar Stokanović

Lepa Brena je najveća zvezda Jugoslavije, simbol njenog šoubiznisa i prosperiteta. Njena karijera koja je počela u turbulentnim osamdesetim godinama, kao da prati sve socijalističke i postsocijalističke kulturne, političke i ekonomske transformacije koje su se desile sa Jugoslavijom, uključujući i raspad zemlje i njenu stidljivu reinenciju u kulturnom prostoru. U figuru Lepe Brene upisane su teme šou biznisa, odnosno tržišno-kapitalističkog funkcionisanja u socijalističkoj ekonomiji osamdesetih; potom rata, tranzicije na kapitalizam i gomilanje bogatstva, i na koncu nostalgije za starom zemljom. Istovremeno, figura Brene neminovno spaja društveno-politički kontekst sa našim ličnim istorijama, afektima, i življenim iskustvom.

Teoretičari su odavno primetili koliko jugoslovenska popularna muzika i dalje često prenosi osećaj zajedničkog iskustva širom jugoslovenskog prostora, i kao takva stoji u kontrastu sa etno-nacionalističkim stratifikacijama kulturnih polja u svim pojedinačnim državama. Pored toga, kako je tačno artikulisala Ana Hofman, javna pojavljivanja Lepe Brene mogu se posmatrati kao „strategije navigacije kroz presek diskursa jugoslovenske prošlosti, konflikta, pomirenja, evropeizacije; kao presek debata o nacionalizmu, balkanizmu, multikulturalizmu, i percepcije svega toga od strane pevačicine publike i šire javnosti“.

Produkcija: Bitef teatar, Beograd i Flyinginger, Novi Sad, Srbija
Koprodukcija: Schlachthaus theater Bern, Švajcarska

Premijera: 18.12.2019, Bitef teatar, Beograd, Srbija

Uz podršku: Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije i Fonda za otvoreno društvo
Sponzori: MasterCard, Opel, Textil (textil.rs), REDA Milano, McCann Beograd.

Predstava traje 90'

https://www.youtube.com/watch?v=4Dm3XVsTx9A&list=RD4Dm3XVsTx9A&start_radio=1&t=4

Lepa Brena je dakle za nas, ali verujemo i za mnoge druge – simbol; i stare zemlje, i našeg odrastanja, i otkrivanja seksualnosti. Zato i ovaj projekat nije zamišljen kao biografska predstava, već sasvim drugačije: kroz najveći šoubiznis simbol Jugoslavije, želimo da suštinski pričamo o kompleksnosti i unutrašnjim kontradikcijama poslednje skoro četiri dekade ovih prostora, o njegovim društveno-političkim transformacijama, ponosu i bolu, o razočarenjima i nadi, i o nama samima.

Sama predstava podrazumeva istraživanje različitih izvođačkih praksi, od strane autorskog tima i pet izvođača na sceni. Reč je dakle o pet

Brena koje kroz monološke iskaze kontekstualizuju temu projekta, problematizuju je i stupaju u međusobne odnose, tvoreći tako od niza monologa jednu široku dijalošku formu.

Projekat mobilise različite jezike glumačkog i plesnog, te muzičkog teatra, stvarajući poligon za razvoj imverzivnog pozorišnog događaja, gde svi učesnici predstave stupaju u dijalog sa navedenim tematskim okvirom i naslagama sopstvenog sećanja i ličnim iskustvom kao primarnim kontekstom razumevanja naše kolektivne prošlosti. / Dimitrije Kokanov

Na fotografiji: Jovana Gavrilović, Jelena Ilić, Tamara Krcunović, Ivan Marković, Jasna Dimitrijević. Foto: Jelena Janković

Biografije:

Vladimir Aleksić (1977) je diplomirao glumu na Akademiji umetnosti u Novom Sadu u klasi profesora Petra Banićevića 1999 god. Bio je stipendista Narodnog pozorišta „Toša Jovanović” u Zrenjaninu. Neposredno posle završetka Akademije seli se u Italiju, na poziv italijanskog pozorišta Motus. Sa njima radi niz predstava: Visio Gloriosa, Vacany Room, Twin Rooms, Splendid's, Too Late!, Alexis, una tragedia greca. 2002. godine projekat Rooms dobija specijalnu nagradu za najbolji pozorišni projekat u Italiji Premio Ubu. Aleksić saraduje i sa Elenom Buci, Papiem Korsikatom, Lizom Ferlaco Natoli, Mazbedom (Masbedo). U Srbiju se vraća 2010. godine i od tada igra u rediteljskim ostvarenjima, imedju ostalih, Milana Neškovića, Ivce Buljana, Sonje Vukićević, Jovana Ćirilova, Ive Milošević, Gorčina Stojanovića, Olge Dimitrijević, Nikite Milivojevića. Aktivan je i kao filmski i televizijski glumac: Zlatna levica, priča o Radivoju Koraću, Triologia anni 70, Vlažnost, Rekvijem za gospođu J, Einstein, Il cuore nel pozzo, Maresciallo Rocca, Vratice se rode, Ono kao ljubav. Godine 2016. uradio je svoju prvu autorsku predstavu, sa Sanjom Mitrović: Drugovi, ja se ni sada ne stidim svoje komunističke prošlosti – I am not ashamed of my communist past (Stand Up Tall Productions, Holandija i Bitef teatar, Srbija u koprodukciji sa Beursschouwburg, Belgija).

U sezoni 2016/2017 sa Beogradskom filharmonijom realizuje projekat Teatar u Filharmoniji – Pisma kompozitora (Mocart, Čajkovski, Maler, Šuman, Stravinski). 2018 godine radi predstvu My revolution is better than yours, posvećenu majskoj revoluciji '68, u režiji Sanje Mitrović a u produkciji pozorišta Théâtre Nanterre-Amandiers iz Pariza i Stand Up Tall iz Brisela.

Olga Dimitrijevic (1984) je diplomirala dramaturgiju na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu. Pisala je pozorišne kritike za Vreme i Teatron

Mađu njenim izvedenim tekstovima su: Internat (Dadov, 2009), Radnici umiru pevajući (Hartefakt fond i Bitef teatar, 2011), Narodna drama (Pozorište Bora Stanković, Vranje, 2012 i Narodno pozorište u Beogradu, 2016), Stani da se pozdravimo u okviru projekta Protok žudnje (TKH i CDU, Zagreb, 2014) i Moja ti (Atelje 212, 2017).

Autorski projekti: režija i dramaturgiju romana Crvena ljubav Aleksandre Kolontaj (Bitef teatar, 2016), Sloboda je najskuplja kapitalistička reč (sa Majom Pelević, Bitef teatar, 2016) i Ja često sanjam revoluciju (KC Grad, 2017).

Ostali projekti uključuju kabare Iza ogledala (Kulturni centar Reks, 2012), kouredništvo knjige Među nama –neispričane priče gej i lezbejskih života (Hartefakt fond, 2014), povremeni predavački rad na Ženskim studijama u Beogradu i dramaturški rad u pozorištu. Dobitnica nagrade Hartefakt fonda, Sterijinog pozorja i Mihizove nagrade za dramsko stvaralaštvo. Često sanja revoluciju.

Tanja Šljivar rođena je u Banjaluci, SFRJ, 1988. godine. Dramaturgiju na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu diplomirala je 2011. godine kao studentkinja generacije. Ima i dve master diplome - iz dramaturgije na FDU u Beogradu (2013) i iz Primenjenih pozorišnih studija na Univerzitetu Justus Liebig u Gisenu, Nemačka (2017). Odmah nakon diplomiranja dobila je nagradu Borislav Mihajlović Mihiz, za dotadašnje ukupno dramsko stvaralaštvo, čime je postala najmlađa dobitnica ove nagrade.

Njena prva drama „Pošto je pašteta“ uspešno je igrana tokom nekoliko sezona (2012-2014) u beogradskom Ateljeu 212, u režiji Snežane Trišić. Sa drugom dramom „Grebanje ili Kako se ubila moja baka“ u izvođenju Bosanskog narodnog pozorišta iz Zenice (2012) u režiji Selme Spahić, osvojila je brojne nagrade: Slobodan Selenić za najbolju diplomsku dramu na FDU, Petar Kočić za najbolju dramu na banjalučkom

Teatar Festu, nagradu Miodrag Žalica na Festivalu BiH drame u Zenici. Ovaj tekst postavljen je još nekoliko puta u omladinskim pozorištima (Kragujevac, Mrkonjić Grad), i scenski čitan na nekoliko jezika (albanski, nemački, srpski, hrvatski, poljski) na različitim internacionalnim festivalima i scenama. Za njenu treću dramu „Mi smo oni na koje su nas roditelji upozoravali“, takođe u izvođenju BNP-a iz Zenice i u režiji Mirjane Karanović, 2016. godine dobila je najznačajniju nagradu za dramsko pisanje u Srbiji - Sterijinu nagradu na festivalu Sterijino pozorje, kao i nagradu Miodrag Žalica. Predstava je gostovala na preko 10 internacionalnih festivala (između ostalog i u pozorištu Schlachthaus u Bernu, u Švajcarskoj). Isti tekst je 2017. godine pozvan na prestižnu Stückemarkt sekciju festivala Theatertreffen u Berlinu gde je predstavljen u formi scenskog čitanja na engleskom jeziku, te je u junu 2018. postavljen u pozorištu Schauspiel Stuttgart na nemačkom jeziku u režiji Petera Sania. Drama „Ali grad me je štatio“ scenski je čitana na katalonskom jeziku, na festivalu Dramaturgija krize, u Barseloni, a praižvedena je u Narodnom pozorištu u Užicu u decembru 2018, u režiji Bojana Đorđeva. Sa dramom „Kao i sve slobodne djevojke“ Šljivar je bila nominovana za jednu od najznačajnijih nagrada za razvoj novog dramskog teksta na nemačkom govornom području - Retzhofer Dramapreis. Drama je praižvedena u pozorištu Deutsches Theater u Berlinu, u aprilu 2018. godine, na nemačkom jeziku (režija Salome Dastmali), a takođe je nagrađena na festivalu MESS u Sarajevu, prvi put dodeljenom MESS market nagradom za koprodukciju, te čeka domaću prvu izvedbu. „Režim ljubavi“ je celovečernja drama, koju je Tanji Šljivar naručio Ateleje 212, i koja je u istom pozorištu praižvedena u aprilu 2018 u režiji Bojana Đorđeva. Slede Ich, Europa, praižvedba: Schauspiel Dortmund, režija: Marcus Lobbess; Seks, umetnost, komunizam (koautorica teksta sa Bojanom Đorđevom i Tamarom Antonijević), praižvedba: BITEF teatar, Beograd, 2019; Orlando, adaptacija romana Virdžinije Vulf, u režiji Bojana Đorđeva, Narodno pozorište Beograd, 2021; Radovi na sceni - izložba/audio instalacija/performs(sa grupom umetnika), paviljon Srbije na Praškom kvadrjenu - festivalu scenskog dizajna 2019; Kiše drugačije padaju (koautorica izvedbenog u radifonskog teksta sa M. Dragosavljević i D. Dražić), Ostavinska galerija i Out of sight, 2021; From Tomorrow On / dugometražni film (koscenaristkinja sa rediteljima Ivanom Markovićem i Linfeng Wuom), premijera: Berlinale 2019; Lepa Brena Project, režija: Vladimir Aleksić i Olga Dimitrijević (koautori: Olga Dimitrijević, Vedrana Klepica, Slobodan Obradović, Maja Pelević), produkcija Flying Ginger, Novi Sad i Bitef teatar, Beograd (2019); Kelti (koscenaristkinja sa rediteljkom Milicom Tomović), premijera, Berlinale 2021. godine; opera I do not know that word yet, reditelji B. Đorđev/D. Kaluđerović, kompozitorica M. Balubdžić, produkcija: Austrija, Grac, Festival Steirischer Herbst, 2021 itd. Autorka je i teksta za jedan od segmenata omnibus predstave „Ich, Europa“ koja se u aktuelnoj sezoni igra u pozorištu Schauspiel Dortmund. Osim za pozorište, Šljivar piše i objavljuje i radio drame, teatrološke tekstove, kratke priče, kratke izvedbene tekstove i scenarija za filmove (sa Milicom Tomović scenario za njen celovečernji debitatnski film „Kelti“, koji počinje da se snima početkom 2019.godine) te radi i kao dramaturškinja na plesnim i pozorišnim predstavama.

Drame su joj prevedene na više od deset jezika i objavljene u preko dvadeset različitih pozorišnih i književnih časopisa, publikacija, samostalnih knjiga, i antologija.

Bila je gošća književnih rezidencija Museums Quartier u Beču, IHAG u Gracu i Prishtina has no river u Prištini, a za 2019. godinu dobila je i rezidenciju Reading Balkans u Splitu, te Kultur Kontakt u Beču.

Učesnica je brojnih radionica, književnih večeri, pozorišnih i književnih festivala, a njen rad je kroz scenska čitanja, gostovanja, autorske večeri i izvedbe, predstavljen u brojnim evropskim zemljama, kao i u Sjedinjenim Američkim Država .

Slobodan Obradović (Beograd, 1977) Diplomirao dramaturgiju na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu 2008. Kao dramaturg, adaptator i prevodilac dramskih tekstova saradivao sa vodećim pozorišnim rediteljima srednje i mlade generacije. Scenarista i koscenarista dugometražnih i kratkih filmova, dokumentarnih i igranih serija. Selektor festivala „Joakim Vujić“ (2014–2015). Član uredništva pozorišnog časopisa Teatron (2005–2012). Objavljivao pozorišne tekstove i kritike u časopisima Teatron, Yellow Cab, TFT i Scena. Dobitnik godišnje nagrade Pozorišta na Terazijama i pozorišta „Duško Radović“. Dobitnik Sterijine nagrade za najbolju pozorišnu kritiku 2012. godine, i Sterijine nagrade za dramaturgiju za predstavu Radnička hronika Petra Mihajlovića, u režiji Veljka Mićunovića, i izvođenju Narodnog pozorišta Subotica. Član je umetničkog veća Beogradskog dramskog pozorišta. Autor je brojnih dela, od kojih navodi: Korus Lajn, 26.10.2005, Beograd, Pozorište na Terazijama; Don Žuan, 01.12.2005, Beograd, Bitef teatar; Kičma, 18.12.2008, Beograd, Malo pozorište 'Duško Radović'; Briljantin, 18.04.2009, Beograd, Pozorište na Terazijama; Bog je Di Dzej, 18.03.2010, Beograd, Malo pozorište 'Duško Radović'; Jucuca, 08.05.2010, Novi Sad, Srpsko narodno pozorište; Producenti, 26.02.2011, Beograd, Pozorište na Terazijama; Buđenje proleća, 07.03.2012, Užice, Narodno pozorište u Užicu; Priča, 09.05.2012, Užice, Narodno pozorište; Pinokio, 11.09.2012, Beograd, Malo pozorište 'Duško Radović'; Kod večite slavine, 16.04.2014, Beograd, Narodno pozorište; Leda, 17.04.2014, Zrenjanin, Narodno pozorište 'Toša Jovanović'; Viktor Viktorija, 11.06.2014, Beograd, Pozorište na Terazijama; Potpuno skraćena istorija Srbije, 19.09.2014, Novi Sad, Pozorište mladih; Knjiga druga, 20.10.2014, Beograd, Narodno pozorište; Urnebesna komedija, 26.12.2014, Podgorica, Crnogorsko narodno pozorište; Život stoji, život ide dalje, 02.03.2015, Beograd, Bitef teatar; Mama Mia, 27.03.2015, Beograd, Pozorište na Terazijama; Marija Stjuart, 02.12.2015, Beograd, Narodno pozorište; Sweet Charity, 29.01.2016, Beograd, Pozorište na Terazijama; Sirano, 13.05.2016, Beograd, Narodno pozorište; Narodna drama, 17.11.2016, Beograd, Narodno pozorište; Kralj Lir, 24.01.2017, Užice, Narodno pozorište; Kičma, 10.03.2017, Subotica, Narodno pozorište; Ričard Treći, 24.04.2017, Beograd, Narodno pozorište; Iz života insekata, 06.12.2017, Beograd, Beogradsko dramsko pozorište; To kod nas ne može da bude, 15.03.2018, Pirot, Narodno pozorište; Kakav kupleraj, 05.04.2018, Šabac, Šabačko pozorište; Robin Hud, 06.10.2018, Beograd, Pozorište „Boško Buha“ Beograd; Inside out, 26.10.2018, Beograd, Pozorište na Terazijama; Pećina, 26.06.2019, Beograd, Teatar Vuk; Brodvejske vragolije, 05.10.2019, Beograd, Pozorište na Terazijama; Radnička hronika, 16.10.2019, Subotica, Narodno pozorište; Liliom, 01.12.2019, Beograd, Beogradsko dramsko pozorište; Lepa Brena prodžekt, 18.12.2019, Beograd, Bitef teatar; Poseta, 10.03.2020, Užice, Narodno pozorište; Ružni, prljavi, zli, 08.10.2020, Beograd, Beogradsko dramsko pozorište; Demokratija, 15.05.2021, Beograd, Beogradsko dramsko pozorište; Dvanaesto more, 28.06.2021, Niš, Pozorište lutaka Bog je di-dzej (režija Miloš Lolić); Kičma (režija Bojana Janković); Don Žuan (režija Ana Đorđević)...

Scenariji; Bosonoga, kratki igrani film, režija - Mina Đukić; Koror, kratki eksperimentalni film, režija - Branko Sujić

Nagrade

Za odigranu ulogu u predstavi Lepa Brena Project, Ivan Marković je dobio nagradu ZALOG ZA BUDUĆNOST, na 5. Pozorišnom proleću 2020 (Šabačko pozorište) Obrazloženje žirija u sastavu: Aleksandar Milosavljević, Olivera Milošević i Jelena Stokuća:

Za fino profilisan balans između muškog i ženskog principa, između dramatične intime i potrebe za uspehom na estradi, te načina na koji je sudbinu lika koji tumači povezo sa pričom pop-kulturnog fenomena iz naslova predstave

---

Kritika:

Istorija, glamur i pustoš. Piše: Nataša Gvozdenović. Lepa Brena Project

Koncept i režiju potpisuju Olga Dimitrijević i Vladimir Aleksić. Dramaturg je Dimitrije Kokanov, a tekstove u predstavi potpisuju: Maja Pelević, Vedrana Klepica, Tanja Šljivar, Olga Dimitrijević i Slobodan Obradović.

Predstava je premijerno izvedena 18. decembra, dakle pred samu Novu godinu. Lepa Brena Project okupio je glumački tim koji čine: Jasna Đuričić, Tamara Krcunović, Jovana Gavrilović, Jelena Ilić i Ivan Marković

Pet dramskih pisaca pisalo je tekstove o Lepoj Breni: sa jedne strane o fenomenu Lepe Brene koja je jedan od simbola Jugoslavije, koja je, jednako, velika gej i drag queen, a opet kroz svoj doživljaj Lepe Brene svako govori o svom doživljaju nje, zemlje, pa i sebe samog naspram tih fenomena, kako dramaturg predstave Dimitrije Kokanov navodi u programskoj knjižici – da je Brena za tim predstave simbol stare zemlje, našeg odrastanja, a i otkrivanja seksualnosti.

Dramaturg upliće monologe pet Brena: Brene Graditeljstva, Brene Biznismenke, Brene Pesme, Brene Jugoslovenke i Brene Seksualnosti u jednu vrstu međusobnog razgovara kako Brena među sobom tako i sa publikom, on jednu otvorenu formu usložnjava i na taj način otvara kompleksnost i ranjivost tekstova.

I eto nas na razvalinama jednog sveta, u kojem kroz ličnost Brene vidimo i rat i raspad zemlje i mučnu i naizgled beskonačnu tranziciju (omaškom prvo pišem tradiciju), vidimo i Brenu kao zvezdu koja i sama puca pod pritiscima (otac u zarobljeništvu, kidnapovanje deteta)...

Svi tekstovi nastaju iz našeg vremena, posleratnog (što je jedna od njegovih osnovnih odrednica, iako su poslednji balkanski ratovi završeni pre četvrt veka, tranzicionog, iako je tranzicija počela odmah nakon ratova).

Predstavu čine tekstovi: Brena Graditeljstva autorke Vedrane Klepice, Brena Biznismenka autorke Maje Pelević, Brena Pesme autorke Olge Dimitrijević, Brena Jugoslovenka koji je pisala Tanja Šljivar i Brena Seksualnosti koji je pisao Slobodan Obradović.

Svi aspekti dotaknuti kroz tekstove, a navedeni u naslovima, ukrštaju se poput mozaika koji daje snažno višeglasje pripovedača koji se skladno i prirodno uklapa u jednu dramaturšku celinu. Kao kada Brena Graditeljstva govori o socijalizmu iz današnje naporne tranzicione perspektive gde je građanin na svaki način nezaštićen; jednako Klepica govori o ratu i o onom što se, a puno toga ima, neprestano gura pod tepih, Brena Seksualnosti nas vodi u lično, u sudbinu ne samo jednog travestita koji nastupa kao Brena i ima svoj dreg šou u Beču, nego nas uvodi u vrstu lične hrabrosti da se živi vlastita sudbina. Brena Biznismenka Maje Pelević donosi naličje dive koje se očitava u ljudskoj slabosti, a Brena Jugoslovenka Tanje Šljivar donosi bestidni užas rata, dok Brena Pesme Olge Dimitrijević pruža jednu vrstu otvaranja mogućnosti za promenu, život dostojan življenja. Svako, naravno, učitava u fenomen Lepe Brene i ono lično i ono opšte pokazujući nam nas same.

Glumački predstava funkcioniše zrelo, dobro usklađeno, kao dobro otpevana pesma. Jasna Đuričić igra maestralno Brenu Biznismenku u jednoj tek naznačenoj, sofisticiranoj persiflaži. Ona svoj lik donosi toliko snažno i autentično da jednostavno faustovski poželite da njena igra ne prestane nikad.

Tamara Krcunović Brenu Jugoslovenku donosi bolno, prebolno, budeći empatiju, zato što, na jedan način, po mom doživljaju, predstavlja sve žrtve.

Brena Seksualnosti Ivana Markovića je prava autentična drag queen koja pripada svakom vremenu i prostoru, on igra jasno tako da gledajući ga vidite i selo iz kojeg je, i vojsku u koju je išao, i klub u Beču u kojem nastupa, i očajnog oca koji ne prestaje da udara glavom u zid kada ga vidi u haljini u garderobi dok se sprema za nastup... sve se to kao na dlanu otvori uz svu neodoljivu radost života koju drag zvezde nose u sebi.

Jovana Gavrilović Brenu Graditeljku igra svom snagom, a opet bez napora suočavajući nas i sa svetom koji je obećavao i kojeg nema, kao sa svetom koji živimo elementarno nezaštićeni ako govorimo o građanskom, odnosno društveno-političkom kontekstu naše stvarnosti.

Jelena Ilić svoju Brenu Pesme donosi sa brehtovskim otklonom, prisutna i dovoljno pribrana da ostavi mogućnost budućnosti koja je vredna življenja.

Olga Dimitrijević i Vladimir Aleksić svoju junakinju/junakinje ostavljaju prisutne sve vreme na sceni, teren predstave markiraju kao sveden, kao jednu veliku razvalinu na kojoj se nalazimo posle sveg užasa koji je prošao jugoslovenskim prostorom, kojim se niko nije posvećeno bavio nakon ratova. Otvaraju niz pitanja: odnosa kako prema našoj stvarnosti, zatim Jugoslaviji, nama samima, jer je šamar, ako ćemo parafrazirati Ulrihe Bader, koji nam država udara onaj koji mi udaramo našoj deci. Zato je scena u kojoj Jasna Đuričić / Brena Biznismenka svom svojom snagom trči noseći jugoslovensku zastavu svečana i tragična. Slika koju sam sve vreme imala nije nosila glamur zvezde u sebi nego jednu vrstu pustoši u kojoj smo dok iznova sastavljamo sebe same.

Scenografija Nikole Kneževića daje dubinu, pojačava naraciju svojom svedenošću, dok muzika Draška Adžića prati snažnu emociju u predstavi prema kojoj je gotovo nemoguće imati otklon. Kostimi Senke Kljajić i Milice Ostojić markiraju Brenine kostime – jedan svet koji, delom, postoji samo u sećanju, dok koreografija Igora Koruge prati spretno i naglašava unutrašnja stanja junakinja.

Olga Dimitrijević i Vladimir Aleksić teren predstave markiraju kao sveden, kao jednu veliku razvalinu na kojoj se nalazimo posle sveg užasa koji je prošao jugoslovenskim prostorom, kojim se niko nije posvećeno bavio nakon ratova
Lepa Brena project bavi se potragom za identitetom koja je posledica cepanja konteksta, ona poziva da preispitamo potencijale, da reintegrišemo talente koje imamo.

Iz medija

:
<https://www.vreme.com/cms/view.php?id=1743002>
<http://www.maz.hr/2020/01/24/olga-dimitrijevic-jedino-stari-ljudi-mogu-spasiti-svet/>
<https://www.oblakoder.org.rs/lepa-brena-project-22-januara-u-Bitef-teatru/>
<https://restartmagazin.rs/lepa-brena-prodzekt-u-Bitefu/>
<http://www.politika.rs/sr/clanak/444629/Dug-je-put-od-estrade-do-umetnosti>
<https://www.kurir.rs/zabava/pop-kultura/3588119/bez-kulture-a-i-lepe-brene-nema-ni-zdrave-nacije-vladimir-aleksic-za-kurir-prica-o-jubileju-kultne-predstave-i-borbi-s-koronom>

Scena-03-20232-lat PDF (pozorje.org.rs)

Kokan Mladenović već godinama unazad stiže obijica su potkrepljeni čvrstim i jakim argumentima, reputaciju inovativnog i angažovanog reditelja. Njegov rad često je prožet političkim i društvenim temama, a istovremeno se ističe originalnim pristupom u izvođenju. Okosnica za nastanak predstave Bilo jednom na Brijunima bila je jedna crno-bela fotografija gde je reditelj faktički ni iz čega gradio jedan novi svet.

Radnja polazi od stvarnog istorijskog susreta dva bračna para: Tita i Jovanke Broz sa Ričardom Bartonom i Elizabet Tejlor, reprezentima američkog sna, koji se dogodio na ostrvu Brijuni sedamdesetih godina prošlog veka. Snimanje fi Ima „Sutjeska“, u kojem je Barton trebalo da igra Tita, bio je osnovni povod tog susreta, dok je sve ostalo domaštavanje i istraživanje mogućih događaja. Glumci će na početku u belim kostimima stavljati na sebe, a naposljetku skidati određene aksesoare karakteristične za likove koje igraju, i tako iznositi i svoje privatne stavove kroz ikone onog vremena, stavljene u okvire ljudskih bića koja imaju svoje probleme.

Na pojedinim mestima nismo sigurni da li izvođači govore u svoje ime kao pozorišni umetnici ili Milan Marić, Branislav Trifunović, Sanja Marković i Tihana Lazović ni u jednom trenutku nemaju nameru da podlegnu istorijskoj karikaturi, već su ti identiteti samo muštra za postavljanje nekih velikih i večnih pitanja. Kod Bartona imamo pitanje časti i branjenja lične profesije, iako nikada nije osvojio Oskara; Elizaber je napravila revoluciju u odnosu žena na fi Imu jer je bila najplaćenija na svetu među glumcima oba pola. Sa druge strane, Tito kao lice naše istorije, lider i učesnik u velikim svetskim događajima, uloga koju mora da igra do kraja; dok je drugarica Jovanka, prva dama, u senci, iako je odlikovani heroj i iz rata je izašla kao major, požrtvovanosti, ogromne ljubavi i heroizma.

Markovička se, kako iz predstave u predstavu, tako i ovde izdvaja svojim zavidnim glumačkim umećem, i zajedno sa Lazovićkom grade odnos „girl power“, dok su Trifunović i Marić prototipi alfa mužjaka.

Simpatična i jarka scenografi ja od plastičnih naduvanih fi i gura, uz poneke arhivske snimke i oživljavanjem čuvenih pesama tog vremena, kao i agilna igra čine ispunjeno vreme ostavljajući pitanja: Koje su to sve uloge koje igraju ovo četvoro ljudi? Šta znači igrati više uloga u odnosu sa različitim ljudima? Šta su to sve naši pojedinačni i kolektivni identiteti, lični interesi i društvene zasluge?

FLYING GINGER, NOVI SAD

4.5.2. GOSTUJUĆE PREDSTAVE U BITEF TEATRU (A+B+C): 27 programa 28 igranja, 2842 publike

- Na sceni Bitef teatra: 25 programa / 26 izvođenja / 2622 publike
  - Na sceni Studio Bitef teatra: 2 programa, 2 izvođenja, 220 publike
- Gosti

- Iz Srbije: 9 programa, 10 igranja, 1077 publike
- Van Srbije: 18 programa, 18 igranja, 1765 publike

4.5.2.1. GOSTOVANJA U BITEF TEATRU U 2025

Ukupno: 5 programa. 6 igranja. 684 publike

Od toga:

- Gosti iz Srbije: 3 programa, 4 igranja, 477 publike
- Gosti van Srbije: 2 programa, 2 igranja, 207 publike

4.5.2.2. GOSTOVANJA OSTVARENA U SARADNJI BITEF TEATRA SA GOSTIMA

Ukupno: 10 programa, 10 igranja, 1450 publike

Od toga:

- Gosti iz Srbije: 4 programa, 4 igranja, 520 publike
- Gosti van Srbije: 6 programa: 6 igranja, 930 publike

4.5.2.3. GOSTOVANJA OSTVARENA KAO DRUGI PROGRAMI ODRŽANI U BITEF TEATRU

Ukupno: 14 programa (u okviru Changeover festivala: 9 programa), 14 izvođenja, 688 publike

Od toga:

- Gosti iz Srbije: 2 programa, 2 izvođenja. 60 publike
- Gosti van Srbije: 10 programa, 10 izvođenja, 628 publike

GOSTOVANJA U BITEF TEATRU 2025

Datum	Događaj	Produkcija	Broj igranja	Broj publike
14.03.2025	TIHI	13. BIF- Beogradski irski festival, Srbija Fishamble Theatre Company, Dublin, Irska	1	137
16.03.2025	POKRAJ MORA	13. BIF- Beogradski irski festival, Dublin, Irska	1	70
22.03.2025.	СЕБЕРОМСТОК	Beo art, Beograd, Srbija	1	100
15.04.2025	ČEKAJUĆI KRAJ PARTIJE	Narodno pozorište Priština, scena u Gračanici, Srbija	1	113
11.05.2025-			1	119
09.06.2025	MATI	Kruševačko pozorište Srbija	1	145
UKUPNO	5 programa		6	684

5 programa. 6 igranja. 684 publike

Od toga:

- Gosti iz Srbije: 3 programa, 4 igranja, 477 publike
- Gosti van Srbije: 2 programa, 2 igranja, 207 publike

GOSTOVANJA OSTVARENA U SARADNJI BITEF TEATRA SA GOSTIMA

Datum	Događaj	Produkcija	Zemlja	Broj igranja	Broj publike
04.04.2025	KISS	Kasia Wolinska	Poljska / Nemačka	1	100
08.06.2025.	PROFESIONALAC	Fakultet savremene umetnosti - FSU Beograd	Srbija	1	160
28.06.2025	HUMAN DESIGN	Institut za umetničku igru, Beograd, Srbija i Lellovbiz Art Collective, Rijeka, Hrvatska	Srbija / Hrvatska	1	150
23.10.2025.	Promocija knjige MAGI JA	objavila Makart Knjižara , 2025.	Srbija	1	120
29.10.2025.	LA VIE NOUVELLE	18. Kondenz festival	Francuska	1	170
31.10.2025.	ORO NEGRO	18. Kondenz festival	Španija	1	170
25.11.2025.	LENTO E VIOLENTO	Baron production	Francuska/Italija	1	170
12.12.2025.	Dorina Takács / DEVA	Koncert / mađarsko-srpska kulturna sezona 2025/26	Mađarska	1	170
22.12.2025.	OMAŽ DUBRAVKI MALETIĆ	9. Dani Smiljane Mandukić	Srbija	1	120
22.12.2025.	VEČERNJA KOD BEBE BEE	9. Dani Smiljane Mandukić	Srbija	1	120
UKUPNO	10 programa			10	1450

Ukupno: 10 programa, 10 igranja, 1450 publike

Od toga:

4 programa – gosti iz Srbije, 4 igranja, 520 publike
 6 programa van Srbije, 6 igranja, 930 publike

GOSTOVANJA OSTVARENA KAO DRUGI PROGRAMI ODRŽANI U BITEF TEATRU

Ukupno: 14 programa (u okviru Changeover festivala: 9 programa), 14 izvođenja, 688 publike

Od toga:

Gosti iz Srbije: 2 programa, 2 izvođenja, 60 publike

Gosti van Srbije: 10 programa, 10 izvođenja, 628 publike

30.03.2025	MOS Onassis stegi, Atina, Grčka Kalamata Joana paraskevopulu	/ U okviru 22. Beogradskog dens festivala: We speak dance, Beograd, Srbija	1	100
02.04.2025	BLJEŠTAVILO Koprodukcija: Torinodanza Festival/Teatro Stabile di Torino - Teatro Nazionale, Malraux scène nationale Chambéry Savoie, within the project Corpo Links Cluster supported by PC INTERREG VA - Italy-France (Alsotra 2014-2020), Les Halles de Schaerbeck, Fondazione i Teatri Reggio Emilia Flic – Reale società ginnastica di Torino, Teatro La Caduta	U okviru 22. Beogradskog dens festivala: We speak dance, Beograd, Srbija	1	100
10.10.2025	Changeover festival - KC Grad	18:45 — Širom@siromband, Slovenija 20:10 — sunfear @sunfear.x, Berlin, Nemačka 21:20 — VÍZ x KÍR@_v_i_z_x @beinn, Švajcarska	1	150
11.10.2025.	Changeover festival - KC Grad	14:30 — Inturist (theatrical live) @inturist_m, Milano, Italija 16:40 — Muzika iz Unutrašnjosti 18:00 — Barish@onrbaris, Berlin, Nemačka 19:10 — Vukašin Đelić Group@w_o_o_, Srbija 20:45 — Tasos Stamou @tasostamou, Grčka	1	160
07.11.2025.	Yunus Emre Enstitüsü-BeogradTRRS	Turska / sedište Instituta u Beogradu	1	178
UKUPNO	14 PROGRAMA			688

14.03.2025.
Scena Bitef teatra

13. BIF- Beogradski irski festival, Srbija

Fishamble Theatre Company, Dublin, Irska

Pat Kinevane

TIHI / SILENT

Izvođenje: Pat Kinevane

Režija: Jim Culleton

Muzika: Denis Clohessy

Dizajn kostima: Catherine Condell

Foto: Pat Redmond

Produkcija: Eva Scanlan, Laura MacNaughton

Ko-produkcija (London, New York and Los Angeles) Georganne Aldrich Heller

Trajanje: 90'.

Premijera: februar, 2011,

Fishamble is funded by The Arts Council and Dublin City Council. Its international touring is funded by Culture Ireland

https://youtu.be/3--DYNstpy4?si=MVyMufD_tPXluTvz

<https://youtu.be/sqFd54R6dOQ?si=ElwDT0xIFq-uj5hW>

Beznadežna, bespomoćna, suvišna osoba

Nakon nezaboravnog gostovanja u BITEF teatru 2024. godine, svetski uspešna irska pozorišna trupa Fišambl i glumac Pet Kinevan predstavice se ponovo, beogradskoj publici sa komadom Tihi za koju su osvojili prestižnu pozorišnu nagradu Olivier. Silent (Tihi) je dirljiva i izazovna priča o beskućniku McGoldrigu, čoveku koji je nekada imao divan život, ali je izgubio sve - uključujući i razum. Sada ispituje rane svoje prošlosti kroz romantični svet Rudolfa Valentina. Usudite se da se smežete pred očajem i ostanete bez daha pred izabavljenjem u ovoj hrabroj, teškoj ali divnoj predstavi sa kojom su Fišambl i Pat Kinevan 2016. godine osvojili nagradu Olivier, najznačajniju nagradu britanskog teatra, kao i brojne druge nagrade.

Fišambl otkriva, razvija i producira nove komade od nacionalnog značaja sa globalnim dometom. Svoje predstave ova trupa je predstavila publici širom Irske kao i u dvadeset drugih zemalja. Čuvajući u prvom planu ulogu pisca, Fišambl podrži preko 50% pisaca svih novih komada napisanih u Irskoj svake godine. Fišambl je osvojio mnoge nagrade u Irskoj i svetu, uključujući i nagradu Olivier.

Beogradski irski festival 2025 by BIF

04 Mar Predstava „Tihi“, nagrađena Olivier priznanjem, 14. marta u BITEF teatru

Fotografija: Maria Falkoner

Nakon uspešnog gostovanja u BITEF teatru prošle godine, svetski uspešna irska pozorišna trupa „Fišambl“ („Fishamble“) i glumac Pat Kinevan i ove godine su gosti Beogradskog irskog festivala a publici će se ovog puta predstaviti komadom „Tihi“ („Silent“) za koju su svojevremeno osvojili prestižnu pozorišnu nagradu Olivier.

„Tihi“ je dirljiva priča o beskućniku MekGoldrigu, čoveku koji je nekada imao divan život ali je izgubio sve, uključujući i – razum. Sada ispituje svoju prošlost kroz romantični svet Rudolfa Valentina, prvog velikog holivudskog idola.

Ko je prošle godine gledao Pata Kinevana u predstavi „Kralj“ („King“) i video ga na sceni kao Elvisa Prislija sa džogrom u rukama, dok pleše, peva, razgovara sa publikom – poželeće da ga vidi ponovo na sceni, kao usamljenika MekGoldriga. Ovoga puta, Pata Kinevana upoznajemo i kao pisca, jer je on napisao i tekst za predstavu.

Fišambli i Pat Kinevan su 2016. godine za ovu predstavu osvojili Olivier nagradu, najznačajnije priznanje britanskog pozorišta.

Pozorišna grupa Fišambli se do sada predstavila publici širom sveta. Poznata je i po tome što u velikoj meri podržava nove pisce u Irskoj.

Predstavu je režirao Džim Culleton (Jim Culleton), tekst je napisao i glavnu ulogu igra Pat Kinevan.

Obezbeđen je prevod na srpski jezik tokom predstave.

O UČESNICIMA

Pat Kinevane is a native of Cobh, Co. Cork. He has worked as an actor in theatre, film, television and radio for 30 years. In 2016 Pat won a Laurence Olivier Award in London for his Outstanding Achievement as an Actor and a Writer this year. This prestigious award was shared with Fishamble and Jim Culleton who have been integral to the Production and Direction of Pat's three Solo Shows. As a writer he completed his first full length play The Nun's Wood in 1997 which won a BBC Stewart Parker Trust Award and was produced by Fishamble. Fishamble then produced his second play The Plains of Enna (Dublin Theatre Festival 1999). Pat wrote The Death of Herod for Mysteries 2000 at the SFX. In 2008 his piece Evangeline Elsewhere premiered in New York in the First Irish Festival. Pat has been touring since 2006 with his three solo pieces Forgotten (Irish Times Theatre Award Nominee) and Silent (Scotsman Fringe First, Herald Angel and Brighton Argus Angel Award) and Underneath (Scotsman Fringe First and Adelaide Fringe Awards) all produced by Fishamble.

Pat is deeply thankful to Fishamble for all of their work and endless support.

Jim Culleton is the Artistic Director of Fishamble: The New Play Company, for which he has directed productions on tour throughout Ireland, UK, Europe, Australia, New Zealand, Canada and the US. His productions for Fishamble have won Olivier, The Stage, Scotsman Fringe First, and Irish Times Best Director awards. Jim has also directed for the Abbey, the Gaiety, the Belgrade, 7:84 Scotland, Project, Amharclann de hÍde, Tinderbox, Passion Machine, the Ark, Second Age, Dundee Rep, CoisCéim/Crash Ensemble/GIAF, Frontline Defenders, Amnesty International, Little Museum of Dublin, Fighting Words, Soho Theatre, Scripts Festival, and Baptiste Programme. He has directed audio plays for Audible, BBC, RTÉ Radio 1, and RTÉ lyric fm. He has directed for Vessel and APA (Australia), TNL (Canada), Solas Nua, Mosaic, and Kennedy Center (Washington DC), Odyssey (LA), Origin, Irish Arts Center, New Dramatists, and 59E59 (Off-Broadway), as well as for Trafalgar Theatre Productions on the West End, and IAC/Symphony Space on Broadway. Jim has taught for NYU, NUI, GSA, Uversity, the Lir, Villanova, Notre Dame, UM, UMD, JNU, and TCD.

Denis Clohessy has previously worked with Fishamble, including the productions *The Pride of Parnell Street*, *Silent*, *Underneath*, *Before*, *The Alternative* (Irish Times Theatre Award for Best Soundscape in 2019, together with *The Examination* for Brokentalkers and *In Our Veins* for Bitter Like a Lemon/Abbey/Dublin Port Company), *Spinning*, *Mainstream* and *Strandline*. He has also produced work for theatre and dance with The Abbey Theatre, The Gate Theatre, Rough Magic, Corn Exchange, Junk Ensemble and many others. He won the Irish Times Theatre Award for Best Design Sound in 2011 for Rough Magic's *Sodome, My Love*, he was a nominee in 2015 (for Junk Ensemble's 'It Folds'), was an associate artist with the Abbey in 2008 and was a participant on Rough Magic's ADVANCE programme in 2012. His composition work for Film and Television includes the films *Older than Ireland* (Snack box Films), *The Irish Pub* (Atom Films), *His and Hers* (Venom Film), *The Land of the Enlightened* (Savage Film), *In View* (Underground Cinema), *The Reluctant Revolutionary* (Underground Films), and the television series *Limits of Liberty* (South Wind Blows) performed by the RTÉ Concert Orchestra.

Georganne Aldrich Heller is the President of Irish Theatre and Film. The company is a not for profit, devoted to presenting the work of Irish playwrights in New York, Ireland, London and Los Angeles. Her credits include the US premiere of Fishamble's 'Underneath' by Pat Kinevane, 'Remembrance' with Frances Sternhagen and Milo O'Shea, Pat Kinevane's 'Silent' at Soho Theatre in London, which recently won the Olivier Award, NY Times Critic's Pick 'The Last Days of Cleopatra,' Critic's Choice 'Who's your Daddy' by Johnny O'Callaghan, and the US premieres of Fishamble's 'Silent' and 'Forgotten' both by Pat Kinevane. Other credits include the Award-winning, site-specific show 'Ladies and Gents,' performed in the Toilets in Central Park, Marie Jones 'Night In November,' Conor Lovett in Beckett's 'Molloy' and 'Red Roses and Petrol' the Feature film starring Malcolm McDowell. She was one of the founders of the Women in Film, and served as the cultural director for the borough of Manhattan in NYC. She is on the Board of the Irish Arts Center in New York, a trustee of the Aldrich Museum of Contemporary Art, and a member of the International Woman's Forum.

Reviews

'passionate one-man show...Mr. Kinevane interprets Valentino's highly theatrical screen presence to stunning effect...carefully wrought production...[he] doesn't just demand [the audience's] attention, he commands it. And that difference is what makes Mr. Kinevane an artist of the theater. / strastvena monopredstava... gospodin Kinevane tumači Valentinovo izuzetno teatralno prisustvo na ekranu sa zapanjućim efektom... pažljivo osmišljena produkcija... [on] ne samo da zahteva pažnju [publike], on je komandant. I ta razlika je ono što gospodina Kinevane čini umetnikom pozorišta. Ben Brantley, The New York Times

'Kinevane moves, in a striking performance under Jim Culleton's effective direction, with the elegance of a dancer and the engaged poise of a boxer. It's a startling combination...the caress of poetry and the disarming direct address of stand-up...a moving story, which, until its end,

pulses with the erratic noise of life.' / Kinevejn se kreće, u upečatljivoj predstavi pod efektnom dirigentskom pažnjom Džima Kaletona, sa elegancijom plesača i angažovanim držanjem boksera. To je zapanjujuća kombinacija... milovanje poezije i razoružavajuće direktno obraćanje stendap muzike... dirljiva priča koja, do svog kraja, pulsira nepredvidljivom bukom života.
Irish Times

'bawdily humorous and at times moving production...Kinevane moves around the stage with extraordinary grace' / 'bezobrazno duhovita i na momente pokretna produkcija... Kinevane se kreće po sceni sa izuzetnom gracioznošću'.
Irish Mail on Sunday

'Fishamble, a theatre company known for its uptake of novel and challenging work...quite haunting and delivered by Kinevane in a fusion of dance and monologue that blend into a kind of theatrical extravaganza, engendering superb audience appreciation...Kinevane has an extremely acute, innate and intuitive sense of comedy that enable him to tightrope across the gross and heartbreaking circumstances of life, in jest without sacrificing the poignant sadness of a given predicament.' / Fišambl, pozorišna kompanija poznata po prihvatanju novih i izazovnih dela... prilično uzbudljivih, a Kinevejn ih izvodi u fuziji plesa i monologa koji se stapaju u neku vrstu pozorišne ekstravagancije, izazivajući izvanredno oduševljenje publike... Kinevejn ima izuzetno oštar, urođen i intuitivan smisao za komediju koji mu omogućava da se probija kroz surove i srceparajuće životne okolnosti, u šali, a da pritom ne žrtvuje dirljivu tugu date nevolje
Irish Theatre Magazine

16.03.2025.
Scena Bitef teatra

13. BIF- Beogradski irski festival, Dublin, Irska

POKRAJ MORA / BISADE THE SEA

Solo muzičko-pozorišni komad

Koncept i kompozicije: Ian Wilson

Violina: Dušica Mladenović

Režija: Olivia Songer

Saradnja Steve McCourt

Dizajn: Jack Scullion

Video: Adam Wilson

Trajanje: 50'

Premijera: 05.07.2023, Spitalfields Music Festival, UK

Podrška: The Arts Council of Ireland

<https://youtu.be/HL9btw2IYC8?si=9GTbSzQyV44oThUx>

<https://youtu.be/HL9btw2IYC8?si=-tNl6lOe-xuGMmhx> – Beograd, 2023

„Pokraj mora”

Ovo inovativno muzičko delo za violinu, smešteno je u okviru scenografije koja podseća na dok pokraj mora. Kroz maštovitu kombinaciju zvuka, scenografije i pokreta prikazana je priča o tome kako se muzika, ljubav i porodica suočavaju s jednim od najvećih izazova - gubitkom.

Irski kompozitor Ian Wilson, koji živi i radi u Beogradu, napisao je ovo delo pošto je njegov otac Džim umro 2018. posle duge borbe sa Alchajmerovom bolešću. Rezultat je umetničko delo koje ispituje uloge pamćenja i muzike u oblikovanju ličnosti, u uspostavljanju najčvršćih veza među ljudima i u definisanju onoga što je zaista važno u životu.

Violinistkinja Dušica Mladenović kroz muziku, pokret i interakciju sa predmetima na sceni priča nam porodičnu priču – bez reči.

O autoru

Jan Wilson / Ian Wilson je rođen u Belfastu i počeo je da komponuje dok je bio na univerzitetu. Napisao je preko sto pedeset dela, uključujući kamerne opere, koncerte, gudačke kvartete, niz orkestarske i kamerne muzike i multimedijalne komade. Njegove kompozicije su izvođene i emitovane na šest kontinenata i predstavljene na festivalima uključujući BBC Proms, Bijenale u Veneciji i Frankfurtski sajam knjiga, kao i na mestima kao što su njujorški Carnegie Hall, londonski Roial Albert i Wigmore Halls, amsterdamski Concertgebouw i Muziekgebouw, bečki To Musikvereos'tori i. Wilson je poslednjih godina takođe radio sa džez muzičarima, azijskim sviračima tabla i kineske pipe i tradicionalnim irskim pevačima; saradivao je i sa koreografima, pozorišnim rediteljima i kompozitorima elektroakustične i kompjuterske muzike.

Godine 1991. njegov prvi orkestarski komad "Running, Thinking, Finding" dobio je nagradu za kompoziciju na festivalu Ultima u Oslu, a 1992. je dobio Macaulai Fellowship pod upravom Umetničkog saveta Irske. Godine 1998. izabran je u Aosdanu, irsku državno sponzorisanu telo kreativnih umetnika, a poslednjih godina bio je istraživački saradnik AHRB na Univerzitetu u Ulsteru, istraživač na postdoktorskim studijama An Foras Feasa na Tehnološkom institutu Dundalk u Irskoj i Composer-in-Association u Kaliforniji i Udruženju Pasici's Camerata u Kaliforniji. Orchestra. Bio je direktor Sligo Nev Music Festivala od 2003. do 2011. godine.

Postoje komercijalno dostupni snimci preko pedeset Wilsonovih radova za izdavače uključujući Diatribe, Riverrun, RTE Liric fm, Black Bok, Timbre, Guild, Meridian i Chandos. Njegovu muziku objavljuju Ricordi (London) i Universal Edition, a veb stranica je www.ianwilson.ie
Centar za savremenu muziku, Irska

<https://www.theguardian.com/music/2023/jul/06/beside-the-sea-review-rich-mix-london>

Beside the Sea review – a musical evocation of family love / Rich Mix, London

Ian Wilson's music-theatre piece, a eulogy to his late father combining live violin with a poignant soundtrack, is haunting and moving

...

Beside the Sea had its first UK performance at the [Spitalfields music festival](#) after several in Ireland. Fifty minutes long, it's a solo music-theatre piece that is simultaneously a tribute to Wilson's father's passions, an examination of his long decline through Alzheimer's and a wider rumination on identity and loss.

The protagonist is not a representation of Wilson or his father but a female violinist, Dušica Mladenović. Directed by Olivia Songer, she moves and plays on a small stage designed by Jack Scullion that looks like the interior of a fisher's hut, but with a guitar, sheet music and vinyl records hanging

where you would expect ropes and buckets. There is the suggestion of ageing in Mladenović's movements, initially perky, later weary – the hint of a journey through life. She plays alongside a soundtrack made by Wilson in collaboration with Steve McCourt, built on the noises of the things Wilson's father loved: the sea, the creak of a sailing boat, the clank of tools in a workshop, the strum of his guitar. Among these we hear recordings of the male choir he sang with for 40 years, and, most poignantly, of his wife, Wilson's mother, a professional singer whose voice is one of the last things he recognized.

The violin acts as a kind of narrator, linking these threads together even as they become confused and fragmented. At times her line is full of restless arpeggios or spiky fragments, and when this is most at odds with the sound around her the two can feel stubbornly disconnected; at other times the violin responds to rhythms in the soundtrack or embellishes the singing of the choir or Wilson's mother in ways that are suddenly and startlingly moving. At such moments one almost wants the violin to break into the soundtrack; live electronic manipulation might have achieved this. But that would have made this a different work, more complex to stage, perhaps less personal. As it is, it's portable, thoughtful and quietly, hauntingly effective.

...

22.03.2025.
Scena Bitef teatra

Beo art, Beograd, Srbija

По пьесе немецкого драматурга Торстена Бухштајнера «Норд-ост» / Torsten Buchsteiner: Nord-Ost / Zasnovana na drami „Nord-Ost” nemačkog dramskog pisca Torstena Buhštajnera

СЕВЕРО – ВОСТОК

Режиссёр Јана Мариич / Režija: Jana Maričić

В ролях / Izvođenje:

Марина Бабошина (Россия) - Ольга, оказавшаяся заложницей / Marina Babošina (Rusija)

- Olga, koja se ispostavila kao talac

Милена Јакшич (Србија) - Тамара, докторка која ризикује живот да би спасила друге /

Milena Jakšić (Srbija) - Tamara, doktorka koja rizikuje život da bi spasila druge

Кристина Холостова (Украјина) - Зура, чья трагическая история привела ее к страшному

выбору / Kristina Holostova (Ukrajina) - Zura, čija je tragična priča dovela do strašnog izbora

Ассистент режиссера: Растислав Чопич / Asistencija pri režiji: Rastislav Čopić

Художник-постановщик: Јасмина Холбус / Dizajn scene: Jasmina Holbus

Художник по костюмам: Адриана Паич / Dizajn kostima: Adrijana Pajić

Композитор: Божидар Обрадинович / Kompozicije: Božidar Obradinović

Foto: Nata Korenovskaia

Drama istine iz tame moskovskog pozorišta

O predstavi

Komad „Severoistok” autora Torstena Buhštajnera je nastao po istinitim svedočenjima preživelih u talačkoj krizi u Moskvi 2002. godine, kada je grupa čečenskih terorista upala u jedno moskovsko pozorište i zahtevala da Rusi povuku svoje trupe iz Groznog u Čečeniji.

Čečenka, Ruskinja iz publike i Letonka koja je spasavala žrtve, iznose svoja potresna sećanja i ponovo ih proživljavaju.

Ove priče kreiramo suptilnim pozorišnim jezikom, insistirajući na istinitosti i tananosti ljudskih osećanja, a ne na političkom kontekstu događaja. Terorizam je suviše važna i prisutna pojava da bismo ga samo površno osuđivali – mi priznajemo njegovu prisutnost na celoj planeti i bavimo se složenim mehanizmima straha.

Rediteljka Jana Maričić vraća se ovoj predstavi kako bi gledaocu još jednom dočarala tragediju običnih ljudi koji žive u eri ratova i građanskih sukoba. Predstava govori o besmislenosti svakog rata, koji rađa sve više nasilja, sve više mržnje.

Predstava Severoistok je na ruskom jeziku sa srpskim titlovima.

15.04.2025.
Scena Bitef teatra

Beogradska premijera

Narodno pozorište Priština, scena u Gračanici, Srbija

Komad je rađen je po motivima Beketovih drama „Čekajući Godoa i Kraj partije / Samuell Beckett Waiting for Godot), Endgame (Fin de partie)

ČEKAJUĆI KRAJ PARTIJE

Režija: Nenad Todorović

Adaptacija tekstova: Branislav Nedić i Nenad Todorović.

Izvođenje:

Vladimir (Didi): Nikola Đorđević,

Estragon (Gogo): Nikola Stanković

Poca: Milan Popović

Laki: Đorđe Velimirović

Dete: Snežana Džogović

Dizajn scene: Bisenija Tereščenko i Samuel Mgolomba

Dizajn kostima: Jelisaveta Tatić Čuturilo

Scenski pokret: Nebojša Gromilić

Muzika: Vladan Pavić, Nenad Todorović i Nikola Stanković

Muzičari: Vladan Pavić i Aleksa Mirić

Premijera: 21. juna od 19.00 na Sceni „Usnija“, Kajmakčalanska bb u Gračanici.

Zahvalnost za realizaciju predstave „Čekajući kraj partije“, NPP je uputilo porodici Maksimović iz Gračanice, JKP „Ekologija“ i stanovnicima romske mahale iz Kajmakčalanske ulice.

Premijera Predstave Čekajući Kraj Partije 21.06.2024.
Радио Телевизија Грачаница
<https://youtu.be/OZWKN1ltqTk?si=ucWNsMkvjF8fyyNu>

„Čekajući kraj partije

Glumci predstave „Čekajući kraj partije“ (Foto: NP Priština sa sedištem u Gračanici / Promo

„Jednom je moralo da se desi, da se zastane pred ukočenošću života mog kosovskog komšiluka, da se zaprepastimo pred obustavljenom egzistencijom čitave jedne male civilizacije (naziv zajednice pozat autoru). Ujedinjene u čekanju. Dovedeni do ivice statičnosti, iz predapokaliptičnog stanja ubedili su ih da nada ne umire poslednja, već da poslednja ubija. Njihova volja da budu bezvoljni poprima kolosalne razmere i oni postaju odlučni da ne donose nikakve odluke. I sačekaju. Još malo.

nastala nakon što je čovekovu kuću progutala zemlja, postala je mesto brutalne artificijelnosti. Onda je ostalo samo da čekamo. Ne Boga, kao što ga je Sem čekao. On je već sa nama. I on odavno strpljivo čeka na nas. A mi? Mi nestrpljivo čekamo prošlost u nadi da će budućnost što pre proći. I samo smo do pola u pravu. Kraj budućnosti je tu, iza ugla.

Glumci predstave „Čekajući kraj partije“ (Foto: NP Priština sa sedištem u Gračanici / Promo

Primorani na nedosušeno blatnište, stojimo jedni pred drugima. Likovi primorani da se kreću kroz manični vrtlog žalosnog vašara. Pred gledaocem primoranim da godine geta vidi kao karusel svojih poraza“. Nenad Todorović, reditelj

„Konvencionalno pitanje: „Zašto danas raditi Beketa“ (a zašto ne?), u slučaju novog tumačenja njegovih zadatosti u Narodnom pozorištu u Prištini sa sedištem u Gračanici (ne, naziv mu nije dao Beket!), bolje je zameniti pitanjem: „Gde danas raditi Beketa?“.

Promašenost egzistencije u stalnom pasivnom čekanju nikad dočekanog, a ne u aktivnosti kreiranja iščekivanog. Gde glavni likovi, smrznuti u nedelanju, vape za pomoć a ni sami sebi ne pomažu. Ako nam daju - daju nam; ako ne - mi ćemo čekati. Gde dani deluju jednako i ne vidiš promene koje se svuda dešavaju. Gde vreme stoji jer teče... Gde to? Počinjemo sa „Godoom“, završavamo sa „Krajem partije“. Jednostavno i jasno" Branislav Nedić, dramaturg

O piscu:

Samjuel Barkli Beket (13. april 1906 - 22. decembar 1989) je bio irski romanopisac, dramaturg, pisac kratkih priča, pozorišni reditelj, pesnik i književni prevodilac. Njegov pozorišni i književni rad odlikuju sumorna, bezlična i tragikomična iskustva života, često u kombinaciji sa crnom komedijom i besmisлом. Kako je Beketova karijera napredovala, njegovo delo je postajalo sve minimalističnije, uz sve više estetskog i jezičkog eksperimentisanja. Ubraja se među poslednje modernističke pisace i jednu od ključnih figura u onome što je Martin Eslin nazvao pozorištem apsurda. Nobelevu nagradu za književnost dobio je 1969. godine.

ČEKAJUĆI KRAJ PARTIJE U BITEF TEATRU: Beogradska premijera predstave u izvođenju prištinskog ansambla / Objavljeno: 14.04.2025

Glumci predstave „Čekajući kraj partije“ (Foto: NP Priština sa sedištem u Gračanici / Promo)

Narodno pozorište u Prištini, sa svojim sedištem u Gračanici, postavlja se kao značajna tačka kulturnog razvijanja na prostoru Kosova i Metohije. Jedan od najnovijih projekata ovog pozorišta je predstava „Čekajući kraj partije“, koja će se premijerno izvesti u Beogradu u utorak, 15. aprila, na sceni Bitef teatra. Ova predstava, pod rediteljskom palicom Nenada Todorovića, donosi na pozornicu izuzetnu kombinaciju dramskih elemenata i dubokih ljudskih emocija. „Čekajući kraj partije“ je delo koje se bavi temama kao što su ljudska psihologija, međuljudski odnosi i smisao života. Dramatika predstave istražuje unutrašnje sukobe likova koji čekaju da se završi „partija“

– metafora za životne situacije u kojima se moramo suočiti sa ishodima naših izbora. Kroz ovu predstavu, Todorović uspeva da prenese kompleksne misli i osećaje na scenu, omogućavajući gledaocima da se povežu sa likovima i njihovim dilemama. U pripremi predstave, Todorović i njegov tim su se posvetili detaljnom razvoju likova. Svaki od njih ima svoju priču i pozadinu, što dodaje složenost i dubinu naraciji. Glumci su takođe uložili dodatne napore da istraže motive svojih likova, obezbeđujući emocionalnu autentičnost i snagu izvedbe. Kombinacija pozorišne umetnosti i psiholoških elemenata čini ovu predstavu ne samo zabavnom, već i edukativnom, jer podstiče gledaoce na razmišljanje o vlastitom životu i izborima. Osim kvaliteta glume i režije, scenografija i kostimografija igraju ključnu ulogu u stvaranju atmosfere predstave. Tim za umetničku produkciju je pažljivo razradio detalje koji odražavaju vreme i prostor u kojem se radnja odvija, što dodatno obogaćuje iskustvo gledalaca. Sva ta vizuelna rešenja doprinose produbljivanju narativa i stvaranju emocionalne povezanosti između likova i publike. Premijera u Beogradu u Bitef teatru je posebna prilika da se predstavi rad umetnika iz Prištine, što može doprineti jačanju kulturnih veza između različitih delova Srbije. Bitef teatar, poznat po svojoj otvorenosti prema raznolikosti umetničkog izraza, predstavlja idealno mesto za ovakve projekte. Publika će imati priliku da doživi ne samo dramski sadržaj, već i kulturni dijalog koji se odvija kroz umetnost. Ova predstava dolazi u trenutku kada je važno podsticati saradnju i razumevanje među različitim zajednicama. Pozorišta često igraju ključnu ulogu u ovom procesu, omogućavajući ljudima da se okupljaju i dele iskustva kroz umetnost. „Čekajući kraj partije“ nije samo pozorišna predstava; to je platforma za širenje dijaloga i razumevanja. Osim toga, „Čekajući kraj partije“ može poslužiti kao ogledalo koje reflektuje stanje društva i njegovih vrednosti. Kroz likove i njihove borbe, predstava osvetljava izazove sa kojima se ljudi suočavaju u svakodnevnom životu, bez obzira na to gde se nalazili. Ova univerzalnost tema čini da predstava bude relevantna za širu publiku, a ne samo za one iz specifičnog kulturnog konteksta.

U pripremama za premijeru, tim Narodnog pozorišta u Prištini se nada da će predstava izazvati snažne reakcije i podstaći diskusiju među gledaocima. Očekuje se da će „Čekajući kraj partije“ privući različite profile publike, od poznavalaca pozorišne umetnosti do onih koji se prvi put susreću sa ovim oblikom izražavanja. U svetlu svega ovoga, predstava donosi poruku o važnosti umetnosti kao sredstva za razumevanje i empatiju prema drugima. Bez obzira na lične i društvene razlike, umetnost ima moć da sjedinjuje ljude kroz zajednička osećanja i iskustva. Takođe, ona podseća na to da smo često svi u potrazi za ispunjenjem i smislom, čekajući naš „kraj partije“. Premijera u Beogradu je stoga više od umetničkog događaja; to je poziv na razmišljanje i povezivanje.

<https://www.gorazdevac.com/2024/06/20/cekajuci-kraj-partije-apsurdnost-nasih-zivota/>Izvor: www.srbijasutra.blog / [kultura](http://kultura.rs) / „Čekajući kraj partije“: Apsurdnost naših života / 20/06/2024

Konferencija za medije Narodnog pozorišta u Prištini povodom premijere predstave „Čekajući kraj partije“ (Foto: Kim)

Predstava „Čekajući kraj partije“ po Samjuelu Beketu, a u režiji Nenada Todorovića premijerno će biti odigrana 21. juna u 19 časova na otvorenoj sceni „Usnija“ u Kajmakčalanskoj ulici u Gračanici. „Bog je odavno sa nama i strpljivo čeka na nas. Mi nestrpljivo čekamo prošlost u nadi da će budućnost što pre proći“, istakao je reditelj o komadu.

Komad „Čekajući kraj partije“ je rađen po motivima dve drame Sajmuela Beketa „Čekajući Godoa“ i „Kraj partije“. Glumci, prema rečima direktora NPP-a Predraga Radonjića, predstavu izvode u neobično vreme i na neobičnom mestu. Scena „Usnija“ postavljena je u Kajmakčalanskoj ulici u Gračanici. „Mislimo da je sve što smo uradili povodom ove predstave krajnje opravdano i krajnje simbolički. Ukazuje na mnogo toga što ovog najvećeg dramskog pisca 20 veka, Nobelovca, povezuje sa onim što smo hteli da pokažemo predstavom. Njegova drama umnogome korespondinara sa apsurdnošću naših života i događaja koji se u njemu dešavaju“, rekao je direktor NPP-a. Radonjić je napomenuo da će gledaoci uživati u avangardnoj postavci komada.

Tragički vašar

„Hotel Kosovo“, „Lift – Slobodan šou“, „Top je bio vreo“, „Venecijanke“, „Sirano“, neke su od predstava u režiji Nenada Todorovića. „Hoćemo li odavde, ili ćemo možda da ostanemo?“, već 25 godina, ističe reditelj, citiramo Beketa.

„Ono što je umetnički bilo zanimljivo to je kako sprovesti mehanizam jednog Irca, klasika, neoštetiti ga mnogo i spustiti ga na nivo političkog. Političko je najniža kategorija razmišljanja kada je u pitanju umetnost i filozofija. Kako ostati na nivou tačnog u političkom, biti brutalno istinit, nemilosrdan u izražavanju prema gledaocu, Srbinu sa Kosova. Kako zadržati metafizičnost pisca koji je poznat po tome što ljudi kažu `nećeš valjda da režiraš tu dosadnu predstavu?`, rekao je on.

Beket je, napominje Todorović, iz poetske tragičnosti pomerio tragičnost u farsu.

„Mi smo otišli korak dalje i odlučili smo da tu farsu pomerimo u ono što smo nazvali tragički vašar. Ta dekonstrukcija ljudske tragedije uglavnom se završava na vašarištu istorije, nisam rekao smetlištu. Od te polazišne tačke da to pretvorimo u vašarište, naravno morali da izađemo iz uobičajenog scenskog prostora. To nismo uradili zato što smo navikli da igramo po portama, dvorištima povratničkih kuća. Ovog puta odluka da izađemo u realitet prostora bila dosuđena na samom početku rada“, kazao je Todorović.

Predstava je pripremana nepuna dva meseca, prema rečima scenografkinje Bisenije Tereščenko, to govori o talentu autora i njegovom slobodnom dijalektičkom dolaženju do rezultata.

„Autor je vodio sve, mi smo bili primenjena pozorišna refleksija u likovnom smislu, da ostvarimo estetizaciju, komunikativnost sa publikom, na vizuelnom planu. Imali smo za to prostora. Nenad je za to vreme radio na nekim drugim elementima predstave“, kazala je scenografkinja. Glumci – tačni i odmereni

Rad na predstavi bio je izazovan, ističu glumci. Komad „Čekajući kraj partije“ zahteva tačnost, odmerenost i čuvenu pozorišnu meru.

„Samim tim što je Nenad odlučio da ovaj komand prilagodi stanovnicima Kosova i njihovim životima i nas dvojica (glumac Nikola Đorđević) smo se uključili kao neko ko nije odavde i nije svoj život provodio ovde uključili u to istraživanje. Mogu da kažem da smo poprilično dosta naučili i saznali o ljudima koji ovde žive, koji su srećni na neki svoj poseban način i saosećam sa njima duboko“, rekao je glumac Nikola Stanković koji tumači lik Estragona.

„Nisam znao u šta se upuštam i samo sam verujući, Nikola, ja i svi ostali da kada uletimo u tu šumu, da li ima izlaska iz nje i koliki je mrak unutra. Da li će nešto da nas pojede, ništa nas nije pojelo, svi smo čitavi, dobri i mislim da smo pojeli šumu“, ističe Nikola Đorđević koji u predstavi glumi Vladimira.

Uloga Lakija poverena je glumcu Đorđu Velimiroviću. „Laki je pun tereta, videćete kako je nesrećan. Drago mi je što ste me pozvali i što sam ponovo sa vama“, kazao je gostujući glumac NPP.

Dete u predstavi igra mlada glumica Snežana Džogović, a Poca tumači Milan Popović.

„Ova predstava je za mene nastavak školovanja, ne samo kroz indikacije koje je Nenad davao meni za rad, već i kroz to što je govorio drugima. Nenade hvala ti“, rekla je ona.

Pored glumaca na sceni nastupaju i muzičari Vladan Pavić i Aleksa Mirić.

Nakon premijere u Gračanici, predstava „Čekajući kraj partije“ biće odigrana 23. juna u Osnovnoj školi „Sveti Sava“ u Plemetini, a dan kasnije u Zvečanu.

Zahvalnost za realizaciju predstave „Čekajući kraj partije“, NPP je uputilo porodici Maksimović iz Gračanice, JKP „Ekologija“ i stanovnicima romske mahale iz Kajmakčalanske ulice.

09.06.2025.
Scena Bitef teatra

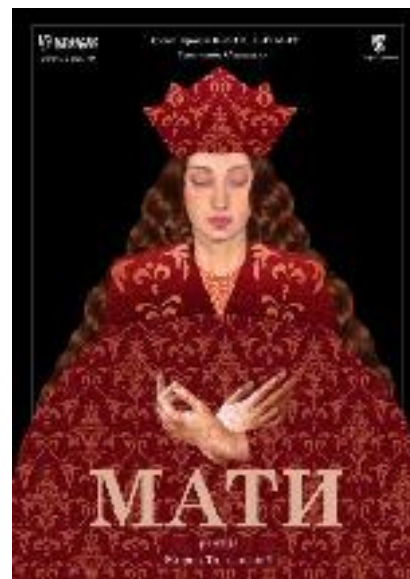
Kruševačko pozorište, Srbija

Prema drami „Kosovski mit“ Svetlane Slapšak
MATI

Adaptacija, autorska muzika, kodizajn scene i režija: Marko Torlaković
Dizajn kostima i kodizajn scene: Irina Somborac
Asistencija pri dizajnu scene: Sanja Rajić
Scenski govor: Nataša Ilić
Izvođenje: Biljana Nikolić, Jovana Đorić, Marija Marić, Ema Petrović, Jelena Vukićević, Natalija Jović, Stevan Zdravić, Ivan Blagojević, Ivan Ćirić

Premijera: 03.04.2025, Kruševačko pozorište, Srbija

KRUŠEVAČKO POZORIŠTE, NOVA PREDSTAVA MATI / RTV Krusevac
<https://youtu.be/wQbxHSEbpuQ?si=9WS3LfX4M2tokUt5>

MATI je priča o ženama srednjeevropske Srbije, na čelu sa kneginjom Milicom, koje su mudrom diplomatijom, uz ogromna odricanja i žrtve, uspele da održe mir na ovim prostorima punih trinaest godina. Od likova koji su u našoj kulturi zapisani kao mitski, pozorište pravi likove od krvi i mesa, sa svim svojim manama i vrlinama. Predstava koja drži punu pažnju gledalaca od početka do kraja i koja nikog ne ostavi ravnodušnim.

Marko Torlaković rođen je 1992. u Somboru. Diplomirao je na FDU u Beogradu u klasi Egona Savina. Dobitnik je nagrade „Hugo Klajn“ za najboljeg studenta režije. Master studije završio na Akademiji za pozorište, radio, film i televiziju u Ljubljani u klasi prof. Tomija Janežiča i Janeza Janše. Režirao je u Teatru „Vuk“, SNP, Šabačkom pozorištu i Plesnom teatru Ljubljana, postavljajući na scenu tekstove domaćih i stranih klasika, kao i savremene komade. Radio je kao profesor u Srednjoj baletskoj školi „Lujko Davičo“. Član je Ljubljanske preformans grupe „Hupa Brajdič“, multi-instrumentalista i kompozitor. "Hrabra krojačica" je prva Torlakovićeva režija u Kruševačkom pozorištu i prva režija predstave za decu. Marko Torlaković četvrti je dobitnik Nagrade „Slobodanka Caca Aleksić“ za najbolju režiju predstave za decu: priznanje mu je donela „Hrabra kriačica“ Kruševačkog pozorišta, a uručenje je 31. maja u „Puž“ pozorištu.

Kruševačko pozorište – srce teatarske umetnosti Rasinskog okruga Kruševačko pozorište, osnovano 29. marta 1946. godine, predstavlja jednu od najstarijih i najznačajnijih kulturnih institucija u centralnoj Srbiji. Smešteno u gradu Kruševcu, koji je administrativni centar Rasinskog okruga, ovo pozorište je kroz decenije postalo simbol umetničkog stvaralaštva i kulturnog identiteta regiona. Kruševačko pozorište nije samo mesto izvođenja predstava, već i centar kulturnih dešavanja, edukacije i umetničkog dijaloga. Njegova posvećenost kvalitetu, inovacijama i očuvanju kulturne baštine čini ga nezaobilaznim delom kulturnog pejzaža Srbije.

Foto: Kruševačko pozorište

<https://krusevackopozoriste.rs/?p=3278> / PREDSTAVA MATI - POBEDNIK 7. VIMINACIJUM FEST-a 2025

Sinoć je, dodelom nagrada, završen sedmi po redu „Viminacijum Fest – Mitovi stari i novi. U jakoj konkurenciji od 6 predstava iz zemlje i regiona, Viminacijum maximus (Nagrada za najbolju predstavu) dodeljena je predstavi „Mati“, prema drami „Kosovski mit“ Svetlane Slapšak, adaptacija i režija: Marko Torlaković, Kruševačko pozorište. Predstava „Mati“ uzbudljiv je i kreativan primer svojevrstne dekonstrukcije kosovskog mita. Polazeći od nekonvencionalne i eklektične drame Svetlane Slapšak, reditelj Marko Torlaković, sa kompletnim autorskim timom i glumačkim ansamblom gradi kompleksno i onirično pozorišno ostvarenje osobene vizuelnosti, srčanosti i glumačke ekspresivnosti. Mitski okvir priče o stradanju naroda kontekstualizovan je dodavanjem ličnih ispovedi iz bliske ratne prošlosti ovih prostora.

Najbolja predstava na 15. Festivalu u Aleksincu je predstava „Mati” Kruševačkog pozorišta / TELEVIZIJA Jefimija

<https://youtu.be/4IurRYdpang?si=nUjfpSsox8fHO-wQ>

Na pozorišnom festivalu, koji je održan u Aleksincu, Kruševačko pozorište dobilo je nagradu za najbolju predstavu, za predstavu „Mati”.

Žiri 13. Festivala prvoizvedenih predstava u Aleksincu u sastavu: Miloš Krstović - glumac, predsednik, Miroslav Radonjić - teatrolog i Milivoje Mladenović - teatrolog, članovi, jednoglasnom odlukom dodelio je nagradu za najbolju predstavu Kruševačkom pozorištu za predstavu “Mati”, kao i nagradu za najbolju režiju predstave “Mati”, tekst Svetlane Slapšak, produkcija Kruševačkog pozorišta, Marku Torlakoviću. U obrazloženju je, između ostalog, rečeno da je postupak Marka Torlakovića kompleksan, inventivan, nadasve maštovit, kojim je uspeo da sve elemente nekonvencionalne drame Svetlane Slapšak ujedini u uzbudljivo, intrigantno i duboko emotivno pozorišno ostvarenje. Vizuelno raskošna i ekspresivna povest, koja preispituje sudbinu celokupnog naroda, države ali i porodice ispričane iz ženske perspektive u kritičkom dijalogu sa današnjicom, uzdiže se do velike metafore o vekovnom stradanju na balkanskim prostorima.

<https://www.podunavlje.info/dir/2025/06/30/proglasenjem-najboljih-završen-ovogodisnji-teatar-u-tvrđavi-12/>

Na 12. festivalu „Teatar u tvrđavi 2025” u Smederevu, glavne nagrade su pripale predstavi „Duh je naša domovina” Srpskog pozorišta u Mađarskoj (najbolja predstava), Jeleni Vukićević (najbolja glumica) za ulogu u predstavi „Mati” i **Isidoru Jovanoskom** (najbolji glumac) za ulogu u „Galebu”. Festival je završen 30. juna 2025. dodelom nagrada stručnog žirija koji su činili Isidora Minić, dramska glumica, dr Zoran Maksimović, teatrolog i predsednik žirija, i Goran Ibrajter, pisac, izvršni direktor festivala Sterijino pozorje

GOSTOVANJA OSTVARENA U SARADNJI SA GOSTIMA

Datum	Događaj	Produkcija	Zemlja	Br igranja	Br publike
04.04.2025	KISS	Kasia Wolinska	Poljska / Nemačka	1	100
08.06.2025.	PROFESIONALAC	Fakultet savremene umetnosti - FSU Beograd	Srbija	1	160
28.06.2025	HUMAN DESIGN	Institut za umetničku igru, Beograd, Srbija i Lellovbiz Art Collective, Rijeka, Hrvatska	Srbija / Hrvatska	1	150
23.10.2025.	Promocija knjige MAGI JA	objavila Makart Knjižara , 2025.	Srbija	1	120
29.10.2025.	LA VIE NOUVELLE	18. Kondenz festival	Francuska	1	170
31.10.2025.	ORO NEGRO	18. Kondenz festival	Španija	1	170
25,11,2025.	LENTO E VIOLENTO	Baron production	Francuska/Italija	1	170
12.12.2025.	Dorina Takács / DEVA	Koncert u okviru Mađarsko-srpske kulturne sezone 2025/2026	Mađarska	1	170
22.12.2025.	OMAŽ DUBRAVKI MALETIĆ	9. Dani Smiljane Mandukić	Srbija	1	120
22.12.2025.	VEČERNJA KOD BEBE BEE	9. Dani Smiljane Mandukić	Srbija	1	120
UKUPNO	10 programa			10	1450

Ukupno: 10 programa, 10 igranja, 1450 publike

Od toga:

- 4 programa – gosti iz Srbije, 4 igranja, 520 publike
- 6 programa van Srbije, 6 igranja, 930 publike

04.04.2025
Scena Bitef teatra

Beogradska premijera predstave deo je programa saradnja između Stanice Servisa za savremeni ples i Poljskog instituta u Beogradu / Instytut Polski w Belgradzie, Srbija

Kasia Wolińska / Poljska / Nemačka
KISS / POLJUBAC

Koreografija: Kasia Wolińska
Saradnja: Myriam Lucas
Izvođenje: Julek Kreutzer, Katarzyna Ustowska-Gmerek, Kasia Wolińska
Plesni trening: Myriam Lucas, Shannon Cooney
Muzika: Oleg Dzierwanowski
Dizajn kostima: Ewa Wolińska
Dizajn svetla: Aleksandr Prowalinski
Dramaturgija: Thomas Schaupp
Fotografije: Pat Mic (Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie), 2024, Sven Gutjahr, Piotr Jaruga
Produkcija: Magda Garlińska

Trajanje: oko 120'

Premijera u okviru programa SENSE 2022. u Radialsystemu u Berlinu

Projekat je podržan od strane Berlinskog senata, Odeljenja za kulturu i evropske poslove, i Fondacije za nemačko-poljsku saradnju, kao i Lublinskog plesnog teatra, Francuskog centra u Berlinu i Gete Instituta u Varšavi.

Beogradska premijera predstave deo je programa saradnja između Stanice Servisa za savremeni ples i Poljskog instituta u Beogradu.

Fotografiju iznad je snimila Bela Diterih.

Fot. Pat Mic (Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie), 2024

KISS, delo za tri plesačice, evoluiralo je zajedno sa Prinsovim posthumno objavljenim albumom Piano & A Microphone iz 1983. godine. Ova koreografija Kasje Volinske imala je premijeru u okviru programa SENSE 2022. u Radialsystemu u Berlinu. To je komad koji slavi ples kao moćan, radostan izraz života. Crpeći inspiraciju iz Prinsovog lakog ovladavanja raznolikom estetikom i bogate muzičke tapiserije njegovog albuma, koreografija uspostavlja dinamički okvir za zamršenu međuigru između tela plesača i njihovog odnosa sa fizičkim i afektivnim iskustvom publike. Ona razigrano istražuje niz tehnika, kvaliteta i nasleđa plesa, oživljavajući njegovu emocionalnu rezonancu i muzikalnost. Rezultat je živo, zajedničko iskustvo pokreta i veze, prepuno energije i ritma. KISS je projekat Kaše Volinske, podržan od strane Berlinskog senata, Odeljenja za kulturu i evropske poslove, i Fondacije za nemačko-poljsku saradnju, kao i

Lublinskog plesnog teatra, Francuskog centra u Berlinu i Gete Instituta u Varšavi.

Poljska koreografkinja, plesačica i autorka Kaša Volinska, sa sedištem u Berlinu, studirala je ples i kulturnu antropologiju u Lođu, kao i ples, kontekst i koreografiju na HZT Berlin. Bila je stipendistkinja Centra Selva Peru, festivala Transevropa u Hildeshajmu i festivala Zarja AIR u Vladivostoku. Radila je, između ostalih, sa Linom Gomez, Anom Novickom, Agatom Sinjarskom, Rosalind Krisp, Antonom Vidokleom, Gosijom Vdovikom i Rafalom Dominikom. Od 2018. godine, Volinska piše blog o plesu i politici. Zajedno sa Fajedom Sandstrom osnovala je „Buduće telo na delu“ – kao teorijsko-praktični duo objavile su nekoliko tekstova i predavale u Lisabonu, Geteborgu, Berlinu, Varšavi i Minsku. Od 2019. do 2022. godine je član upravnog odbora ZTB e.V., predstavničkog tela za nezavisnu plesnu scenu u Berlinu. U školskoj 2022/23. godini je stipendistkinja programa Krićička praksa (Made in YU)

O UČESNICAMA

Plesačica i koreografkinja Julek Krojcer živi u Berlinu. Studirala je ples, kontekst i koreografiju na HZT Berlinu i jedna je od osnivačica udruženja Tänzer ohne Grenzen e.V.“ (Plesači bez granica). Kao plesačica i izvođačica saradivala je sa umetnicima kao što su Lina Gómez, Anna Nowak, Lyllie Rouvière, Rico Wagner i Bella Hager, između ostalih. Njen koreografski rad okuplja izvođače sa i bez scenskog iskustva i istražuje interakciju

plesa, jezika i performansa. Zajedno sa Diethild Meier kurira festival A.PART u Ada Studiju u Berlinu. Pored toga, bila je kuratorica plesnog programa za Tanzprogramm im Rahmen der HofFestSpiele im Theater Expedition Metropolis 2020. i 2021. godine. Bila je stipendistkinja pilot projekta Tanzpraxis der Berliner Senatsverwaltung für Kultur und Europa 2020, DanceWeb-Stipendiatin 2021 i jedna je od šest umetnika Künstler*innen des internationalen Residenzprogramms DanceMe 2021/22.

Katarzyna Ustowska-Gmerek je rođena u Gdanjsku 1990. godine, u Poljskoj. Studirala je na State Ballet School (2008) pre nego što je nastavila svoje dalje plesno obrazovanje u Northern School of Contemporary Dance, Leeds, UK (BPA hons), Contemporary Dance, 2011) i Hochschule für Musik und Darstellende Kunst, Frankfurt am Main, Germany (MA in Contemporary Dance Education, MA CoDE, 2017). Trenutno studira na Montessori Teachers Training (2,5-6). Radi kao slobodna plesna umetnica, nastavnica i koreografkinja u svojoj zemlji i inostranstvu. Od 2013. godine saraduje sa Dada von Bzdülów Theatre, od 2018 sa Trans-Atlantyk Theatre, and Miniatura Theater. Suosnivač je grupe nezavisnih umetnika Durski/Kania/Stanek/Ustowska sa kojima je postavila performans ONE (2018) i trenutno radi na projektu Imaginary Archive

Katarzyna je saradivala sa koreografima i rediteljima kao što su Roberto Olivan, Roberto Zappalà, Maciej Gorczyński, Paul Bagretto, Leszek Bzdyl, Rafał Dziemidok, Jakub Truszkowski i Milan Kozanek, Jordan Masarella, Lea Anderson i Akram Khan u okviru kompanije Verve, NSCD. Suosnivačica je Polka dot Foundation, organizacije fokusirane na razvoj i promociju plesa i koreografije sa umetnicima i kulturnim institucijama sa sedištem u Gdanjsku, Poljska. Od 2015. godine Katarzyna istražuje pristup plesnom obrazovanju - Montessori Dance Guide, razvijen u skladu sa Montessori pedagoškim konceptom. Razvija plesnu metodu u saradnji sa In-between words Foundation posvećenu ljudima koji pate od afazije. Pored toga, uključena je u izgradnju različitih formata plesnog obrazovanja za profesionalne i laičke plesače, kao što su „Štimovanje je i akcija“ zajedno sa Juli-om Kathriner i „Fluidnost tipična za ptice“ sa Artur-om Grabarczyk-om. Predavala je na North Karelia College u Finskoj, University Justus Liebig in Giessen i University of Music and Performing Arts u Frankfurtu na Majni. Katarzyna je 2013. godine nagrađena nagradom „Sopotska muza“, nagradom za mlade umetnike u Sopotu. Dobitnica je stipendije predsednika Sopota i HTA Postgraduate Grant for Artistic Research (2020).

Kasia Wolińska je diplomirala na Odseku za igru i koreografiju na Muzičkoj akademiji u Lođu, na Odseku za kulturnu antropologiju / University of Łódź, i Dance, Context, Choreography Program - HZT Berlin. Njene umetničke rezidencije uključuju R.E.D./Tanzfabrik Berlin, Body Time Space u Radialsystem Berlin, Centro Selva u Pukalpi, transeuropa Festival u Hildeshajmu i Zarya AiR u Vladivostoku. Kasia je dobila stipendiju Młoda Polska od strane poljskog Ministarstva kulture (2013) i stipendiju DanceWEB u Beču (2015). Takođe je bila gostujuća umetnica u Movement Research/Judson Church kroz GPS/Global Practice Sharing Program, koji vode Art Stations Foundation i Polish Institute of Music and Dance (2016). Njen rad je bio predstavljen u programu „Uvod“ Performing Arts Festival Berlin (Hebbel am Ufer, 2018), a bila je i stipendistkinja programa Critical Practice (Made in YU) program (2022/23). Nedavno je dobila stipendiju Tanzpraxis u Berlinu i bila je član žirija za kuratorsko takmičenje Dance Pavilion u Varšavi (2024). Kao igracičica i koreografkinja, Kasija je saradivala i bila je predstavljena u radovima umetnika kao što su Anne Mareike Hess, Lina Gomez, Hana Erdman, Sergiu Matis, Helena Waldmann, Carima Neusser, Anna Nowicka, Julek Kreutzer, Agata Siniarska, Marta Ziólek, Eva Tanko, Karol Tymiński, Rosalind Crisp, Anton Vidokle, Rob Hayden, Martin Hansen, Clemens von Wedemeyer, Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz, Rafał Dominik, Vincent Bozek i IP Group. Između 2013 i 2018. godine vodila je performativni projekat „Hi Mary“, specifičan za lokaciju. Njeni drugi koreografski radovi uključuju KISS (Radialsystem Berlin, 2022), *Salvage* (Nowy Teatr, Varšava, 2021) i *Dance Pilgrim Dance* (Art Stations Foundation, Poznanj, 2017). Svoje koreografije je predstavila međunarodno na mestima kao što su Dansehallerne (Kopenhagen), Het Veem (Amsterdam), Judson Church (Njujork), Norberg Festival (Norberg), DOCK 11, Ada Studios, Ballhaus Ost, Radialsystem, Hebbel am Ufer (Berlin), Teatr Studio, Komuna Warszawa, Ujazdowski Castle-Centre for Contemporary Art (Varšava), Museum of Modern Art / ms2 (Łódź). Pored toga, kreirala je koreografije za pozorišne produkcije koje su režirali Agnieszka Jakimiak u Teatr Powszechny (Varšava), Gosia Wdowik u Teatr Współczesny (Szczecin) i Piotr Trojan u Nowy Teatr (Poznanj). Godine 2023, koreografisala je otvaranje novog Urban Culture Centre, Kunszt Wodny u Gdanjsku, a 2024. godine je izabrana da predstavi svoj rad na otvaranju Modern Art Museum u Varšavi. U periodu od 2013 do 2018, vodila je site-specific performativni projekat *Hi Mary*. Među ostalim koreografskim projektima je i *KISS*. Od 2018. godine, Kasia je autorka bloga *Dance Is A Weapon* (www.danceisaweapon.com), koji se finansira kroz Einstiegsförderung i Research Scholarship of Berlin's Senate for Culture and Social Cohesion.. Njeni tekstovi, kako samostalni tako i kolaborativni, pojavili su se u **e-flux**, **Paletten**, **Dialog. Magazine for Contemporary Dramaturgy** i **Tanzraum Berlin**, kao i u publikacijama poput **Danceolitics** (Life Long Burning) i **Choreography Autonomies** (Art Stations Foundation). Zajedno sa Faerieda Sandström, osnovala je The Future Body At Work (TFBAW), teorijsko-praktični duo koji je objavljivao tekstove i vodio predavanja u Lisabonu, Stokholmu, Geteborgu, Berlinu, Varšavi i Minsku. Zajedno su bile stipendistkinje New Alphabet School na HKW Berlin (2019–2022). Kao TFBAW i samostalno, Kasija je saradivala sa Work Hard! Play Hard! platformom, sada Decentric Circles (od 2024). Između 2019. i 2023. godine, Kasia je bila član upravnog odbora ZTB e.V., reprezentativne organizacije za berlinsku nezavisnu plesnu scenu. Zajedno sa Mateusz Szymanówka, ona je ko-pokrenula i moderirala **Work Culture AG** (2021–2022), dvogodišnji kolektivni proces koji je kulminirao publikacijom **How to (Make) Dance in Berlin – A Toolbox for a Better Work Culture in the Independent Dance Scene**. Tokom svog mandata u ZTB-u, saradivala je sa Tanztage Berlin na organizovanju i moderiranju diskurzivnih događaja koji se bave kulturom rada, strukturama moći u izvođačkim umetnostima i politikom plesne produkcije (**Future Workshops**, **Incite!Dance!**). Trenutno, Kasija je članica systerling-a, transnacionalnog kolektiva umetnika, pisaca, dramaturga i kulturnih radnika posvećenih praksama drugarstva, interseksionalnog feminizma i kritičke saradnje.

08.06.2025.
Scena Bitef teatra

Fakultet savremenih umetnosti, Beograd, Srbija

Dušan Kovačević
PROFESIONALAC

Režija: Novak Puletić

Asistencija pri režiji: Mateja Jovanović

Produkcija: Jovana Nedeljković

Ton i svetlo majstor: Mateja Jovanović

Scenske borbe: Jakov Jevtović

Scenske igre: Andrijana Dragnić

Dizajn scene: Novak Puletić

Dizajn kostima: Novak Puletić, Mateja Jovanović i Jovana Nedeljković

Dizajn plakata: Novak Puletić

Muzička pratnja (violina): Jovana Udović

Izvođenje: Novak Puletić, Marko Milovanović, Anđela Janković, Petar Lazarević Pele, Jovan Vujinović, Jovana Udović

Raditi tekst, po mom mišljenju, najvećeg živog dramskog pisca na našim prostorima - Dušana Kovačevića - nosi sa sobom teret očekivanja svih starosnih grupa. Ako tome dodamo da su dve najpoznatije izvedbe, jedna kroz predstavu, a druga kroz film, zbog svog kvaliteta postale kultne, onda je sasvim jasno da tekst Profesionalac nosi odgovornost koja često predstavlja opterećenje za glumce, reditelje i sve nas koji se bavimo ovim esnafom.

Problematika postavljanja ovog teksta leži u tome što je najvernija izvedba originalu već bila postavljena na scenu, u rukama legendarnih Bate Stojkovića i Bogdana Diklića kao nosilaca cele priče. S druge strane, istraživanja i manji odmak od originala prikazani su u filmu sa Borom Todorovićem i Branislavom Lečićem, kao dvojicom vodećih likova u ovoj drami Dušana Kovačevića, koja ostaje zauvek aktuelna.

Upravo se u toj problematici krije i ključ za našeg Profesionalca. Mi pokušavamo - a publika i vreme će presuditi - koliko smo uspešni u tome da ovaj komad ogromnog "mesa" ponudimo na tacni novoj generaciji gledalaca, a da pri tom ostanemo verni tekstu, ne bivajući kopija onog što znamo kulturološki napamet, i zbog čega ćemo se zauvek vraćati filmu, replikama iz filma, ili bravurama predstave koja je dostupna na Jutjubu.

Naš Profesionalac je drugačiji. On je mlad, on je šarmantan i on otvara teme koje su bliske današnjem vremenu. Kod nas ne postoji granica između igre i prostora - nešto se dešava sada, nešto ranije, nešto se ne dešava uopšte. Sve je isprepletano i uklopljeno u celinu prijavštine, narcizma, prodaje duše i ponovnog postavljanja pitanja: da li smo mogli drugačije?

Odgovor je - verovatno nismo. Jer ono što smo tada uradili, uradili smo jer smo mislili da je najpametnije. I to je to. Tu je tačka svakog razmišljanja. Ne postoji "drugačije". Postoji samo "trenutno" i naše odluke u tom trenutku.

Kada se sve to prihvati, onda se postavlja pitanje posledica. Tu je, zapravo, Profesionalac otišao vekovima ispred svog vremena. Jer, ako nas je istorija išemu naučila, to je da će zauvek postojati ljudi koji će posledice pošteno prihvatiti (Luka Laban), i oni koji, za širu javnost, te posledice neće osećati (Teja).

Kao što je Kovačević ostavio u tekstu još jedan nivo Tejine samospoznaje kroz rečenicu: „Šta su knjige i reči u odnosu na vojsku i policiju?“, tako ćemo i mi gledaocima ponuditi mogućnost da sami presude - da li je ono što sistem daje vredno toga i da li zaista ni oni koje sistem štiti nemaju svoje posledice.

Novak Puletić

Novak Puletić je rođen 08.02.1994, u mestu Brodarevo. Osnivač, je i predsednik teatra, glumac, pisac i asistent režije.

O glumi kaže: Pojedinaac na sceni nije važan. Svi rezultati proizilaze iz uloženog rada na probi i spremnosti pojedinca da se žrtvuje zarad timskog uspeha. Voli porodicu, Brodarevo, Beograd, ljude koji pokazuju delima, a ne rečima. Ne voli ljude koji odustaju.

28.06.2025.
Scena Bitef teatra
Premijera

Institut za umetničku igru, Beograd, Srbija i Lellovbiz Art Collective, Rijeka, Hrvatska

HUMAN DESIGN

Završni nastup Instituta za umetničku igru u saradnji sa Lellovbiz Art Collective

Koreografija: Michele Pastorini
Asistent koreografa: Katarina Bučić i Ognjen Vučinić
Kostimografija: Marija Mataranc
Zvuk: Valentina Chou
Scenski dizajn: prof dr Snežana Arnautović Stjepanović

Predstavu izvode studenti/kinje Instituta za umetničku igru Anja Stojankić, Iva Ilijevski, Olja Omeljanenko, Kira Fotion, Rajan Ko Jik Heng, Vanja Gerzina, Tanja Ivanov i Anja Milovanov.

Ulaz je besplatan uz registraciju: institutzaumetnickuigru@gmail.com

U Institutu za umetničku igru iz Beograda od 17. do 28. marta gostovao je italijanski igráč i koreograf Mikele Pastorini. Ovim dolaskom Pastorini započinje rad na novoj plesnoj produkciji „Human Design“ sa studentima/kinjama Instituta za umetničku igru. Predstava će premijerno biti izvedena u Bitef teatru, 28.06.2025.

<https://iui.rs/koreograf-mikele-pastorini-od-17-marta-gost-instituta/> i <https://hmk-zajc.hr/clanhmk/michele-pastorini/>

Michele Pastorini

Rođen na Siciliji, prve je plesne korake naučio u Teatro Massimo Vincenzo Bellini u Cataniji, gdje kasnije i diplomirao na Accademia Vincenzo Bellini pod vodstvom Giusia Vittorina, Gina Potentea, Gilberta Verardija i Roberta Kellyja. Karijeru je započeo u „Bellini Junior Company“, nakon čega se je pridružio „Città di Agrigento“ specijaliziranoj za gostovanja bazirana na folklorim izvedbama. Godine 2011. Michele je bio pozvan u švicarski Cinevox Junior Company gdje je pod ravnateljstvom Malou Fenaroli izvodio koreografije Franza Brodmana, Jacqueline Beck, Felixa Dumerila i Gisele Rocha.

U tom je periodu Michele počeo kreirati vlastite koreografije, pobjeđivši na Cinevoxovom Natjecanju za mlade koreografe dvije godine zaredom / *Young Choreographer Award* (2011. i 2012.). Od 2013. angažiran je u kazalištu Landesbühnen Sachsen u Dresdenu, gdje tumači glavne uloge u predstavama renomiranih koreografa.

Godine 2013. preselio se u Dreseden gdje je postao dio ansambla Landesbuehnen Sachsen pod vodstvom Carlosa Matosa. Plesao je vodeće uloge u koreografijama Massima Gerardija, Wenckea Kreimera, Igora Kirova, Wagnera Moreire i Henrika Kaalundoma.

Godine 2017. se pridružio baletnom ansamblu HNK Ivana pl. Zajca gdje je surađivao s koreografima poput Maše Kolar, Maura Bigonzettija, Giuseppea Spote, Andonisa Foniadakisa, Kristiana Levera, Maura de Candie, Douglasa Leeja. Godine 2020. unaprijeđen je u prvaka Baleta HNK Ivana pl. Zajca.

Sa solom „t(w)o whom“ u vlastitoj koreografiji, trijumfirao je na Festivalu koreografskih minijatura u Beogradu 2018. godine osvojivši prvu nagradu žirija, nagradu publike i plaketu „Aleksandar Izrailovski“ za inventivnost. Dobitnik je Nagrade publike HNK Ivana pl. Zajca u sezoni 2018./2019. za najbolju mušku baletnu ulogu Apolona u istoimenoj predstavi te za uloge u baletima „Serenada“ i „4 bolera“.

Dobitnik je brojnih nagrada, uključujući Nagrade publike Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca u sezoni 2018./2019. za najbolju mušku baletnu ulogu Apolona u istoimenoj predstavi, kao i za uloge u baletima „Serenada“ i „4 bolera“; Prvu nagradu i Nagradu publike na Festivalu koreografskih minijatura u Beogradu (2018), kao i Nagradu publike za ulogu Apolla.

Godine 2025. osniva plesni kolektiv Yellowbiz Arts Collective sa sjedištem u Rijeci.

Sa beogradskom publikom sreće se 2018. godine u okviru Festivala koreografskih minijatura, u okviru kog trijumfuje u svojoj koreografiji „t(w)o whom“ osvojivši nagradu žirija, nagradu publike i plaketu „Aleksandar Izrailovski“ za inventivnost.

23.10.2025.
Scena Bitef teatra

PROMOCIJA KNJIGE

MAGI:JA

(pisma: Margita Stefanović / fotografije: **Srdjan Vejvoda**;
objavila **Makart Knjižara**, 2025.)

Priredila: Katarina Pejović.

Razgovor o knjizi je moderirao Nebojša Krivokuća
Učestvovali su: Srđan Vejvoda, Katarina Pejović i Svetozar Cvetković

U muzičkom delu promocije, kompozitorka i pijanistkinja Irena Popović Dragović izvela je tri svoje kompozicije nastale na osnovu tekstova Margite Stefanović koje su objavljene u knjizi, zajedno sa kolegama i saradnicima u sastavu: Nikola Dragović (violina), Tina Mladenović (harfa), Aleksandar Jovan Sekulić (saksofon) i Eljhar Golići (udaraljke)

Video dizajn: Dragan Mileusić ·

Grafički dizajn: Željko Serdarević ·

Kamera i montaža: Matija Vukov ·

Audio dizajn špice: Mladen Đikićkoji

Postscriptum Film

https://youtu.be/Ckfk5tASF1?si=psPzRi_AtOAaaGUL

<https://www.facebook.com/makart.dostava/videos/1365115381213694/>

Hajde,
da pricamo nezno tajne
govorimo mirno
Ima kuca, kuca moga tela, ona zvoni i dise cela
Cuva one suvisne reci u odjeku smeha, u boli, u sreći
Otvori, zasmuri - stakla menjaju izgled
Pokazi da boli kad sakrivas pogled
Zamrsi dlan linijom srca
Zapleti san u veciti dan
Ma, hajde da pricamo nezno tajne
govorimo mirno..." Margita Stefanović
Foto: **Srdjan Vejvoda**,
Iz knjige **Magi:ja** izdavač **Makart Knjižara**

Pisana reč
Odgovornost
Zapisana reč
Zakon
Razlog
Ljubav
Sreća
Muzika
I ...
Pesma, pa...
Prihvatih je.
Životom.
Moje ime je Margita.

Ona je Magi - Margita Stefanović, pijanistkinja, arhitektka, deo ključnog autorskog trolista zvanog EKV.
On je Srđan Vejvoda, romanista, prevodilac, fotograf.

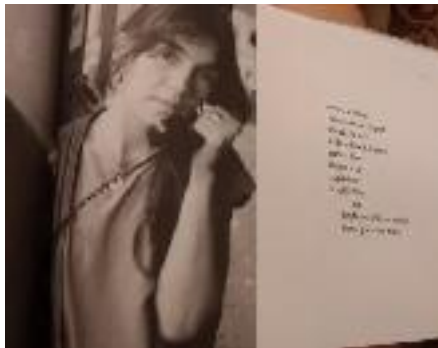

Foto: Srđan Vejvoda

Tokom njihove veze i kasnijeg dugogodišnjeg prijateljstva, 80-ih godina prošlog veka, nastaju mnogobrojne serije Srđanovih fotografija Magi, snimane u različitim atmosferama, stanjima, eksterijerima, enterijerima. U tom istom vremenu, ali i nadalje, sve do poznih 90-ih, njih dvoje razmenjuju sijaset pisama i razglednica. Sa Magi su otišla sva Srđanova pisma. Srđan je, kroz razne selidbe, sačuvao i Magine slike i pisma. Iz asocijativnog preplitanja i susretanja Srđanovih fotografija i delova Maginih pisama nastala je knjiga MAGI:JA, svojevrsni mono-dijalog, koji je priredila Katarina Pejović.

MAGI:JA je duboko intimno putovanje kroz predele odnosa dvoje posebnih ljudi u prelomnim vremenima, mapiranje kriptične geografije duša čiji je ključ Ljubav.

Katarina Pejović

Na poslednjoj fotografiji u ovoj knjizi je jedan krevet,
ovlaš zategnute posteljine.

Krevet je prazan a zidovi goli i u kadru nema ničega što bi nam pomoglo da se odredimo prema prostoru i vremenu u kojem je fotografija nastala.

I bez konteksta – fotografija govori mnogo.

Udubljenja na jastucima i nabori na postelji otkrivaju da je tu neko boravio.

Oba jastuka su, možda, još uvek topla.

Možda je sve fotografisano u trenu napuštanja sobe.

Možda je to tek jedno podne usred raspusta provedenog na moru, onaj trenutak kada pod suncem Mediterana sve izgleda večno, pa i sreća.

Kada čitalac poveže tu scenu sa završnim izabranim Margitinim rečima iz prepiske sa autorom fotografije, a onda otkrije gde je i kada je fotografija nastala - priča postaje jasnija i zaokružena, ali se ne završava, iako je knjizi kraj.

“Bešumno, bez ikakvog napora, ustrajava tako... prkoseći ne samo zakonima zemljine teže, već i nemogućnom sparivanju mirovanja i kretanja”(*), reći će citat Kloda Simona na unutrašnjoj korici knjige.

Počinem od kraja knjige “magi:ja”, zato što njen sadržaj poziva čitaoca da pliva uzvodno, ka izvoru; da izbegne talase prljavštine i mutne poluistine koje kuljaju iz mora tabloidnih tekstova objavljivanih prethodnih godina, kao i knjiga o Margiti koje joj ne žele dobro, ali ne žele dobro ni čitaocima. Počinjem od kraja zato što je “magi:ja” unikatno delo – satkano od fragmenata Margitinih pisama upućenih Srđanu Vejevodi i njegovih fotografija (Margite) nastalih početkom osamdesetih.

Najveći broj njih su ‘fotografije iz života’, uz tek blagi dašak ‘scenskog’. Tim segmentom njenog života se ova knjiga ne bavi, niti ga ‘rasvetljava’. Fragmenti pisama i veliki broj do sada neobjavljenih fotografija bi u drugim rukama najverovatnije bili tretirani kao podloga za još jedno lamentiranje nad Margitinim životom ili sumanuta ‘tumačenja’ pesama koje je svirala ili pisala, ali koncept ove knjige je potpuno drugačiji.

“magi:ja” je neposredna, istovremeno ogoljena i slojevita; dirljivo intimna – na decentan način koji proističe iz čiste ljubavi i potpunog poštovanja.

Katarina Pejović koja je priredila ovu knjigu, u predgovoru između ostalog kaže:

“Pred vama se nalazi knjiga koja je mono-dijalog. Nimalo obična forma, ali to nisu ni njeni protagonisti. Ona je Magi – Margita Stefanović, pijanistkinja, arhitekta, deo ključnog autorskog trolista zvanog EKV. On je Srđan Vejevoda, romanista, prevodilac, fotograf. Tokom njihove veze i potonjeg dugogodišnjeg prijateljstva, 80-ih godina prošlog veka, nastaju mnogobrojne serije Srđanovih fotografija Magi, snimane u različitim atmosferama, stanjima, eksterijerima, enterijerima (...)

Fotografija je jasan čin razmene i komunikacije između fotografa i subjekta fotografije.

Pismo u jednom smeru je samotni glas.

Otud monolog. Otud dijalog.

Prijateljstvo i bliskost sa oboma dali su mi za pravo da se, na Srđanov poziv, latim zajedno sa njim, a potom i sa Željkom Serdarevićem, selekcije i dramaturškog strukturiranja tekstova i fotografija. Dali smo si slobodu da i odlomke iz pisama i fotografije kombinujemo mimo hronološkog reda, jer su, s ove vremenske distance, međusobno stupali u neke nove, autonomne odnose. Fotografije smo na kraju knjige indeksirali, zbog postojanosti fizičke topologije koja ih obeležava; odlomke smo odlučili da ne podvrgnemo toj klasifikaciji, jer oni podležu unutrašnjoj topologiji, onoj koju iscrtavaju stanja uma i srca. Kriterijum je, zapravo, bio jednostavan: amalgamirati odabrano tako da iz mora materijala izroni lični, intimni univerzum, lišen tabloidne privatnosti. Magi je, kao i Milan i cela EKV priča, kroz sve ove godine prečesto bila poligon za publicistički profit zasnovan na jeftinom senzacionalizmu iskrivljenih ili netačnih činjenica i interpretacija. Ipak, tu nepravdu njihovi prijatelji i poštovaoci polako, ali sigurno, ispravljaju.

Ovo je jedan takav korak.”

Ovakav koncept doveo je do čudesnog sazvučja reči i fotografija, iz kojeg se izrodilo nešto magično.

Pred vama je knjiga koja otkriva suštinu sa malo reči i koja – zahvaljujući brisanim prostorima i belini papira oko pisanih fragmenata i fotografija nudi dovoljno mesta za sve asocijacije, otkrića, iznenađenja ili osećanja čitaoca, nezavedenog tuđim učitavanjima i tumačenjima.

Ono što iz vas bude ispalo na te beline tokom čitanja učiniće svaki primerak ove knjige autentičnim, i samo vašim.

I u tome je magija.

* * *

(*), „Očigledna nastava“ Kloda Simona u prevodu Aleksandra Grujičića. Citat kojim se završava „magi:ja“ je u ovoj knjizi ostavljen u originalu, na francuskom.

Knjiga je dostupna i u knjižari **BEOPOLIS**

29.10.2025.
Scena Bitef teatra

18. Kondenz Festival savremenog plesa i performansa
Stanica – Servis za savremeni ples

Duo La vie nouvelle, Francuska

LA VIE NOUVELLE / NOVI ŽIVOT

Ideja, koreografija, izvođenje: Sylvain Huc i Mathilde Olivares

Dizajn zvuka i umetnička podrška: Fabrice Planquette

Dizajn svetla: Jan Fedinger

Spoljni pogled: Théo Aucremanne

Saradnik / sagovornik: Daniel Larrieu

Vokalni koučing: Timothé Bougon

Rasveta i tehnička koordinacija: Manfred Armand

Tonska režija: Bernard Lévêjac

Grafički dizajn, fotografije: Loran Chourrau

Podrška: Institut français de Serbie / Francuski institut u Srbiji

Proizvodnja: Montpellier Danse 2025, résidence de création à L'Agora, cité internationale de la danse ; Ville de Tournefeuille, Scène de Bayssan, Espaces Pluriels – Scène conventionnée (Pau); Théâtre de la Vignette (Montpellier) ; Théâtre Molière Sète Scène Nationale Archipel de Thau ; CCN Ballet - Malandain Ballet Biarritz, La Place de la danse - CDCN Toulouse Occitanie, le Réseau Danse Occitanie

Podrška : l'Estive - scène nationale de Foix et de l'Ariège par le biais de la compagnie ZZZ Soutiens Théâtre de la Digue - Cie 111 Avec le soutien du CENTQUATRE – PARIS Mécènes Tranquillisafe Librairie Ombres Blanches

Ovaj projekat je podržan od strane Région Occitanie

Foto Nata Korenovskaia

Kompanija Silven Uk je podržana u okviru mreže Centres de développement chorégraphique nationaux, posebno onih u Toulouse (La Place de la danse), Roubaix (Le Gymnase), Avignon (Les Hivernales) et Uzès (La Maison).

Silven Uk je takođe izabrana od strane europskog Aerowaves za izdanje festivala 2019. godine. Kompanija Silven Uk je akreditovana od strane Ministère de la Culture / DRAC Occitanie. Povezana je sa gradom Tournefeuille od januara 2020. godine.

Silven Uk je takođe saradnik Gymnase I CDCN de Roubaix u periodu 2020-2023, i saradnik u Place de la Danse - CDCN Toulouse/Occitanie.

Najnovija saradnja koreografa Silvana Ika iz Francuske ovoga puta realizovana je sa koreografkinjom Matild Olivares.

Duo La vie nouvelle (Novi život) označava prag, prelaz: „Ovaj duo otvara novu etapu u našim putevima - i nastavak i pomak u isti mah. On donosi novo izlaganje naših prisustava, naših zapisa, naših želja. Prvi put srećemo se zajedno na sceni, u zajedničkoj kreaciji i zajedničkom izvođenju.

Nema unapred zadatog koncepta niti teme: ovaj susret rađa se iz živog odnosa, hranjenog godinama dijaloga, pažnje i zajedničke prakse.”

Ples je ovde ono što struji između autora-izvođača. Živ je, pokretan, protkan gubicima i ponovnim nalaženjima, prekidima i vraćanjima. To je rad transformacije kroz pokret - potraga za otvorenim, nasuprot inerciji, reakciji, očuvanju formi.

Ovo je početak: prostor u kojem se otpor ne izražava kroz napetost, već kroz otvaranje.

Već više od jedne decenije, Matild Olivares i Silven Ik rade kao saučesnici – umetnici i osobe, gradeći vezu koja se napaja iz dubokih istraživanja u studiju i, inače tako retke, uzajamne intelektualne razmene. Iz te zrelosti, koja je godinama negovana, rađa se La vie nouvelle, njihova prva zajednička kreacija, istovremeno osmišljena i oteletvorena kroz njihov duet.

Ovde nema unapred zadatih tema, još manje poruka. Ovaj duet oblikuje prostor i usporava vreme, bez predumišljaja, bez ograničenja, istražujući zajednički jezik ogoljen od suvišnog, potpuno uronjen u sadašnji trenutak. Njihova igra postaje poziv na kontemplaciju. Pred nama izranjaju novi oblici života, otkrivajući telo u pokretu kao pejzaž koji se širi i diše. Samo jedan crni cilindrični predmet umeće se u ovaj duet, remeteći njegovu prividnu jednostavnost.

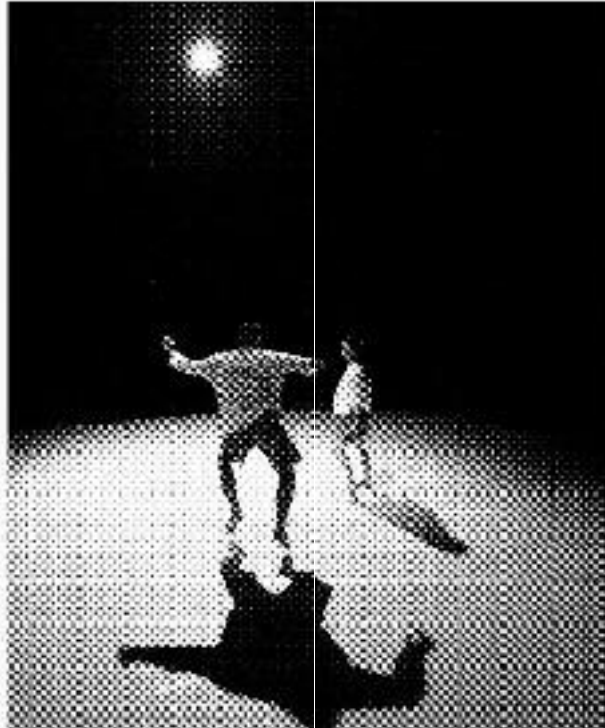
Originalna muzika Fabrisa Planketa i svetlo Jana Fedanžea grade ritam dela, prožetog gotovo opsesivnom pažnjom prema zvucima i tišinama, prazninama i punoćama prostora. Ovaj ples, istovremeno (meta)fizički i poetski, razvija se na sceni u odnosu apsolutnog poverenja sa publikom, darujući iskustvo koje je i intenzivno i intimno.

Četvrtog dana **18. KONDEZ festival: Priručnik za preživljavanje**, u prepunom **Bitef teatar**, predstavili smo umetnike Sylvaina Huca i Mathilde Olivares i njihov rad LA VIE NOUVELLE. Minuciozno istraživanje plesnog jezika kao političkog sredstva za govor o svetu podržano je izuzetnom muzikom Fabricia Planquettea obeležilo je ovo festivalsko okupljanje. Razgovor sa publikom, koji je vodila Miona Đenisijević, studentkinja FDU, dotakao je mnoge važne teme i bio nastavak razmišljanja podstaknutog samim radom.

Hvala **Institut français de Serbie / Francuski institut u Srbiji** na podršci.

SILVAIN HUCA
MATHILDE OLIVARES,
LA VIE NOUVELLE

BITEF TEATAR
29. OKTOBAR, 20h

Ovo vreme odjednom menja se. Mathilde Olivares i Sylvain Huc rade kao saučesnici – umetnici i nekoje vrstički vešt, i koji se napajaju iz dubokih istraživanja u situaciji izvanredne, usvajanje intelektualne raznovrsnosti. To je srž nastave, koja je podjednako uspešna, radi na La Vie Nouvelle, njihovo je važno zajedničko stvaranje, slovo među slovom, i tako nastaje i njihov dijak.

Ove nema unapred zadatih tema, pa imamo poruku. Ova dijak i dijakica je primetna i uspešna usmena, kao predstavljena je, bez ograničenja, iznenađujuće uspešno i pošto napreduje u svetu, potpuno uspešan u sadašnjem trenutku. Njihova je postava prava na kompoziciji. Pred nama iznenađujuće otvoreni život, otvoreni i tako u pokretu kao pojava koji se čini i dijak. Samo jedan emocijski i intelektualni aspekti, i tako se u ovaj dijak, i tako je njegova privredna i intelektualna.

Originalna muzika Fabrisa Planketa i svetlo Jana Fedanžea grade ritam dela, prožetog gotovo opsesivnom pažnjom prema zvucima i tišinama, prazninama i punoćama prostora. Ovaj ples, slovo među slovom i tako i poetski, razvija se na sceni u odnosu apsolutnog poverenja sa publikom, darujući iskustvo koje je i intenzivno i intimno.

18. KONDEZ

FESTIVAL
KONDEZ 2021-2022
11. OKTOBAR - 13. OKTOBAR

BEGRAD, 28 - 31
OKTOBAR 2022.

Organizator festivala, i koordinator: Institut français de Serbie / Francuski institut u Srbiji
Umetnički i administrativni podrška: Institut français de Serbie / Francuski institut u Srbiji
Dizajn i produkcija: Institut français de Serbie / Francuski institut u Srbiji
Kulturni program: Institut français de Serbie / Francuski institut u Srbiji
Kulturni program: Institut français de Serbie / Francuski institut u Srbiji
Kulturni program: Institut français de Serbie / Francuski institut u Srbiji
Kulturni program: Institut français de Serbie / Francuski institut u Srbiji
Kulturni program: Institut français de Serbie / Francuski institut u Srbiji

Francuski institut u Srbiji / Institut français de Serbie

31.10.2025.
Scena Bitef teatra

18. Kondenz Festival savremenog plesa i performansa
Stanica – Servis za savremeni ples

Madrid, Španija

Poliana Lima
ORO NEGRO / CRNO ZLATO
Solo za dva tela, muzika uživo

Režija, koncepcija i koreografija: Poliana Lima
Plesači: Poliana Lima i Miguel Ángel Chumo Mata
Dramaturgija: Javier Cuevas
Asistent koreografije: Lucas Condró
Dizajn svetla: Carlos Marquerie
Dizajn zvuka: Óscar Villegas
Originalna muzika: Pablo Sánchez
Dizajn kostima: Carmen 17
Šminka: Sara Abigail Álvarez
Fotografije i audiovizuelni materijal: Alvaro Gómez Pidal
Grafički dizajn: Cintia erre
Medijacija: Marina Santo
Tehnička koordinacija: Cristina Bolívar
Produkcija: Isabella Lima
Pomoćnik produkcije: Diego Carrasco
Komunikacija: Cultproject
Društvene mreže: Adrián Pulido
Distribucija: Austin Rial Eshelman
Saradnici: Festival de Otoño, Grad Madrid, Azcuna Zentroa, Grad San Cristóbal de la Laguna, Teatros del Canal

Foto Nata Korenovskaia

Premijera u TeatrO de la Abadia u okviru Festival de Otoño de Madrid / 40. Madridskog jesenjeg festivala 2022. godine.

Trajanje: 70'

Ovaj program realizuje se uz podršku Programa internacionalizacije španske muzike i izvođačkih umetnosti, koji zajednički organizuju Institut Cervantes i Nacionalni institut za izvođačke umetnosti i muziku (INAEM) Ministarstva kulture Španije, u okviru Plana oporavka, transformacije i otpornosti — finansiranog od strane Evropske unije — NextGenerationEU.

Poliana Lima. "Oro negro" // eszenAZ 2022-2023 Azkuna Zentroa - Alhóndiga Bilbao
https://youtu.be/ppe4fONdgh8?si=-vhSAaz_c19KD2so

Oro negro. Poliana Lima - 40 Festival de Otoño
<https://youtu.be/L2QzmReh5vI?si=ONbylQF2f22QxZ7o>

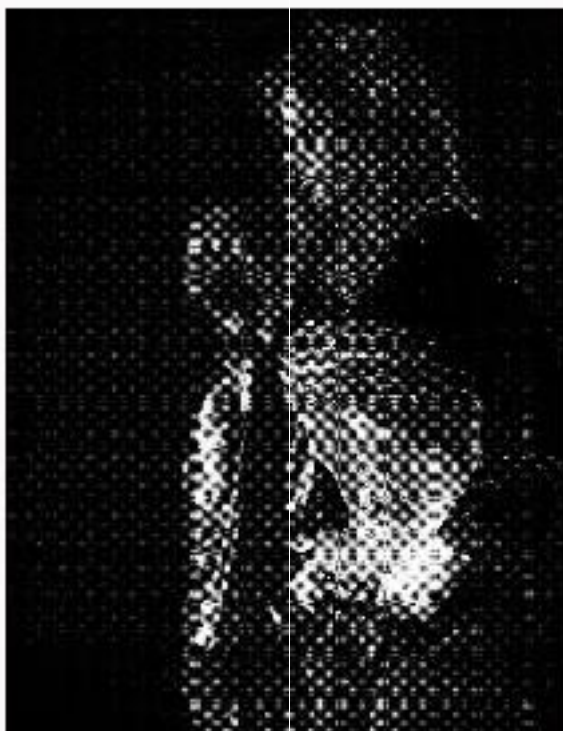
Oro negro (Crno zlato) je solo za dva tela uz muziku uživo. Premijerno je izveden u Teatru Abadía u Madridu a u okviru 40. Jesenjeg festivala u Madridu 2022. godine. Crno zlato se gradi kroz metaforu nafte, kako bi se poetski povezal iskopavanje prirodnog blaga i vraćanje vrednosti onim elementima i identitetima koji su bili negirani i isključeni iz dominantne zapadnjačke kulture. U Crnom zlatu telo je i instrument koji kopa i iskopani predmet u kojem se otkriva demonsko: meko, ranjivo i trošno meso; ženska erotika iz perspektive ženske želje; blackness i popularna kultura.

Poliana Lima (Brazil, 1983) je koreografkinja, plesačica i predavačica sa prebivalištem u Madridu, a njeno učešće na festivalu Kondenz rezultat je inicijative organizatora festivala — Stanice, centra za savremeni ples. Polijana je prepoznata kao koreografkinja i plesačica sa inovativnim pristupom i sposobnošću da kroz ples istražuje duboke teme poput identiteta, sećanja i transformacije. „Crno zlato“ je solo za dva tela uz muziku uživo. Premijerno je izveden u Teatru de la Abadija u okviru 40. Jesenjeg festivala u Madridu 2022. godine. Predstava je nastala kroz metaforu nafte, kako bi se poetski povezal iskopavanje blaga sa afirmacijom elemenata i identiteta koji su bili negirani i isključeni iz dominantne zapadne kulture. (Ivor: <https://cultura.cervantes.es/belgrado/sr/Oro-negro/181691>)

Festival Kondenz, koji je posvećen inovativnim pristupima savremenom plesu, obeležava 2025. godine svoje 18. izdanje. Pored predstava, festival organizuje edukacije, masterklasove i umetničke rezidencije sa ciljem razvoja profesionalnih kapaciteta lokalnih i regionalnih umetnika. Polijana Lima (Brazil, 1983) je koreografkinja, plesačica i predavačica sa prebivalištem u Madridu, a njeno učešće na festivalu Kondenz rezultat je inicijative organizatora festivala — Stanice, centra za savremeni ples. Polijana je prepoznata kao koreografkinja i plesačica sa inovativnim pristupom i sposobnošću da kroz ples istražuje duboke teme poput identiteta, sećanja i transformacije.

POLIANA LIMA, ORO NEGRO

BITEF TEATAR
31. OKTOBAR, 20h

Oro negro (Crno zlato) je esej o etno- folkloru muzički uživa. Premijerno je izveden u Teatru Azeite u Lisabonu 2022. godine.

Oro zlato se gradi kroz metaforu netko tko se prosti od svjetske iskopavanja prirodnog blaga i vraćanje svjetlosti u nam element, uoči i identifikacije koji su bili negirani i uključuju u domaćinu zapadnjačke kulture. U Crnom zlatu tako je i instrument koji kopa i iskopa i proces u kojem se obična demokratska misao, angažirana i besna misao demokratske perspektive penja se na brežuljak i popu u na kulture.

IB. KONDEZ

FESTIVAL
SUSREĆENJE PIPIRA
I PERFORMANSA

SEKUNDAR, 28 – 31
OKTOBRA 2023.

Radje, antropološki i etnografski Poliana Lima
Pisani: Poliana Lima, Miguel Ángel, Othman Moya
Režiseri: Ib. Kondenz, Ib. Kondenz
Kostimograf: Lucas Cardoso
Kulturni savjetnik: Ib. Kondenz
Dizajneri: Carlos, M. Rojas
Ostali članovi: Poliana Lima, Sílvia
Dizajneri: Carlos, M. Rojas
Šešak: Sara Abego, Alvaro
Produkcija: Ib. Kondenz, Ib. Kondenz
Gradnja: Carlos, M. Rojas
Izdavač: Ib. Kondenz
Tema: Ib. Kondenz, Ib. Kondenz
Produkcija: Ib. Kondenz
Sponzori: Ib. Kondenz, Ib. Kondenz
Sponzori: Ib. Kondenz, Ib. Kondenz
Sponzori: Ib. Kondenz, Ib. Kondenz
Sponzori: Ib. Kondenz, Ib. Kondenz
Sponzori: Ib. Kondenz, Ib. Kondenz
Sponzori: Ib. Kondenz, Ib. Kondenz

Pratimo od strane Evropske unije – NextGeneration, Instituto Secretaría i restitucio
vrednosti nacionalni ERDF i Nacionalni razvojni fond.

ERDF PROGRAM

25.11.2025
Scena Bitef teatra

Gostovanje predstave u Beogradu je deo turneje koju organizuju Cirkusfera, Kosztolanyi Dezso Teatar (Desire festival), Cirkorama, ROOM100 i Čarobnjakov šesir

Kreacija; Compagnia Calentina Vortese / Produkcija: Baron Production, Francuska

Valentina Cortese
LENTO E VIOLENTO

Izvođenje: Valentina Korteze / Valentina Cortese (Francuska/Italija)

Scenska tehnika: Mari Vela / Marie Vela

Tehničko rukovođenje: Paolo Danezi / Paolo Donesi

Dizajn scene: Remi Bernar / Remi Bernard

Dizajn zvuka: Valentina Korteze i Floran Amon / Valentina Cortese et Florent Hamon

Dizajn svetla: Igo Uden / Hugo Houdin

Dizajn kostima: Marni Langloa i Lorin Bodon / Marni Langlois. Laurine Baudon

Saradnja: Floran Bergal, Žan-Mišel Gi i Valentin Loso / Jean-Michel Guy, Valentine Losseau

Umetnička saradnja: Mari Vela / Marie Vela

Fotografije: Gabi Merz, Francis Rodor.

Administracija: Margo Dišen - Baron Production / Margaux Duchêne - Baron production

Produkcija/Distribucija: Žilijet Griži - Baron Production / Juliette Grigy - Baron production

Trajanje: 50'

Proizvodnja: 2021 à CIRCà à Auch (32)

Za uzrast od 10 godina i više

Predstava je organizovana uz podršku Teatroskopa — mreže scenskih umetnosti jugoistočne Evrope koju su pokrenuli francusko Ministarstvo za Evropu i spoljne poslove, francusko Ministarstvo kulture i Francuski institut u Parizu — i takođe je deo IF EXPORT, programa posvećenog međunarodnoj cirkulaciji francuskih umetnika i projekata

Trailer : <https://vimeo.com/629854348>

Ekstrakt izvedbe : <https://vimeo.com/321349796> <https://vimeo.com/321349796?share=copy&fl=cl&fe=ci>

Lento
Lento je
Lento je
Lento je psihodrama
Psihoteatralni raskol.

Foto: Gabi Merz

Reč koja polako postaje disonantna, apsurdna i lebdi ka poznatom utisku déjà vu, kako bi otvorila prozor usamljenosti.

Logičan i apsurdan, Lento je komponovan poput slagalice, zagonetke sa nekoliko slojeva, igrajući se sa smetnjama stvarnosti i cikličnim ponavljanjem.

Ovo je hibridna forma sastavljena od pokreta, cirkusa, muzike, apsurdna, iluzije, simetrije, sumnje, neuspeha, lutanja, zanošenja, ironije, nevidljivog, podsvesnog, savremenog, iraropmetnoc, van ekrana, tišine, stvarnog i njegovog dvojnika i njegovog dvojnika i njegovog dvojnika.

Foto : Francis Rodor.

O umetnici
Valentina Cortese

Plesačica s cirkuskom crtom. Studirala je u Francuskoj i Italiji. Stekla je master diplomu iz audiovizuelne komunikacije i narednih godina radila je za Francusku kinoteku. Kasnije je studirala ples na CRR u Bulonju, položila je ispit tehničke sposobnosti iz savremenog plesa, a zatim se obučavala u akrobacijama u cirkuskoj školi FLIC u Torinu. Zatim je radila za Petra Formana, Roberta Magra i saradivala sa cirkusom Magdakan. Godine 2016. osnovala je kolektiv Terzo Livello posvećen istraživanju i eksperimentisanju u cirkuskoj umetnosti. Nastavlja da se usavršava sa umetnicima kojima

se divi, kao što su Peeping Tom, Baro d'evol, Kristijana Morganti (Tancateatar Pina Bauš), Ambra Senatore, Adrijana Borijelo... Pridružila se Fabrique de la danse, inkubatoru za koreografe, gde je razvila pisanje za Lento e Violento, čiji je prvi rad predstavila u Carreau du Temple u Parizu u junu 2018. Iste godine upisala se u treću godinu Esacto'Lido, gde je pronašla prostor slobode koji joj je omogućio da usavrši svoj lični pristup cirkusu i sceni. Zainteresovana je za „manjinske prakse“, kako ih naziva Johan Le Giljerm, i za svaki oblik pokreta i teatralnosti koji nema ime. Sprovela je istraživanje koje je prvobitno trebalo da postane čin, lažni solo na raskrsnici akrobacije, pozorišta i magije: Lento e violento, njen prvi projekat kao autorke. Zainteresovana za kognitivne procese, metafiziku i pisanje, Valentina se pridružila novom kursu nove magije CNAC-a (Nacionalni centar cirkuske umetnosti), pod umetničkim nadzorom Rafaela Navara i Valentina Losoa. Uključena je u projekte kulturne akcije u različitim kontekstima (penzioneri, bolnice, društvena akcija). Godine 2023, pridružila se trupi Baro d'evol Cirkus kako bi preuzela ulogu u duo predstavi Mazut.

Podrška (od 04.01.2021.) SACD / Processus Cirque, circusnext, Fondacija E.C.Art Pomaret Coproduction Groupe Geste(s), La Grainerie, Cirkano Residencies La Grainerie, Espace Périphérique, Teatro da Didascália, Cirkano de Vaour , Axe Animation, Pôle Culture de la ville de Cornebarrieu, Service culturel de Cauterets, Center culturel des Mazades, Cave coopérative de Baro d'Evel Cirk Cie, Dinamico festival **circusnext** predselektirana u ediciji 2020.-2021., Circusnext je projekt sufinansiran od strane programa Kreativna Europa Evropske unije

VALENTINA CORTESE ALTEURE ET INTERPRETE

Valentina Cortese est née en 1982 à Paris. Elle est une danseuse, chorégraphe et metteuse en scène. Elle a travaillé avec des artistes tels que Philippe Decouflé, Laurent Pelly et Jérôme Bel. Elle a également travaillé avec le collectif de danseurs et chorégraphes Les Ballets de Monte-Carlo. Elle a écrit et mis en scène plusieurs spectacles, dont « Lento e violento ».

Valentina Cortese est une artiste polyvalente. Elle est danseuse, chorégraphe et metteuse en scène. Elle a travaillé avec des artistes tels que Philippe Decouflé, Laurent Pelly et Jérôme Bel. Elle a également travaillé avec le collectif de danseurs et chorégraphes Les Ballets de Monte-Carlo. Elle a écrit et mis en scène plusieurs spectacles, dont « Lento e violento ».

ÉQUIPE ARTISTIQUE

Le spectacle est coproduit par le Théâtre de la Ville, le Théâtre de la Colline, le Théâtre de la Sorbonne, le Théâtre de la Comédie-Française, le Théâtre de la Ville de Paris, le Théâtre de la Colline de Paris, le Théâtre de la Sorbonne de Paris, le Théâtre de la Comédie-Française de Paris, le Théâtre de la Ville de Paris, le Théâtre de la Colline de Paris, le Théâtre de la Sorbonne de Paris, le Théâtre de la Comédie-Française de Paris.

CONDITIONS D'ACCÈS

Le spectacle est accessible à tous les publics. Les places sont disponibles à partir de 10 €. Les places de 10 € à 15 € sont réservées aux personnes à mobilité réduite. Les places de 15 € à 20 € sont réservées aux personnes à mobilité réduite et aux personnes âgées de plus de 65 ans. Les places de 20 € à 30 € sont réservées aux personnes âgées de plus de 65 ans et aux personnes à mobilité réduite. Les places de 30 € à 40 € sont réservées aux personnes âgées de plus de 65 ans et aux personnes à mobilité réduite. Les places de 40 € à 50 € sont réservées aux personnes âgées de plus de 65 ans et aux personnes à mobilité réduite. Les places de 50 € à 60 € sont réservées aux personnes âgées de plus de 65 ans et aux personnes à mobilité réduite. Les places de 60 € à 70 € sont réservées aux personnes âgées de plus de 65 ans et aux personnes à mobilité réduite. Les places de 70 € à 80 € sont réservées aux personnes âgées de plus de 65 ans et aux personnes à mobilité réduite. Les places de 80 € à 90 € sont réservées aux personnes âgées de plus de 65 ans et aux personnes à mobilité réduite. Les places de 90 € à 100 € sont réservées aux personnes âgées de plus de 65 ans et aux personnes à mobilité réduite.

CONDITIONS TECHNIQUES

Après validation de la demande de réservation, les techniciens de la production se feront un plaisir de vous accompagner sur votre lieu de spectacle. Ils vous fourniront tous les renseignements techniques nécessaires à la bonne tenue de votre spectacle. Ils vous aideront également à résoudre les problèmes techniques qui pourraient survenir. Ils vous fourniront également tous les renseignements nécessaires à la bonne tenue de votre spectacle. Ils vous aideront également à résoudre les problèmes techniques qui pourraient survenir.

CONTACTS

Baron Production
100 rue de la Harpe
75004 Paris
Tél : 01 47 33 11 11
www.baronproduction.com

<https://www.institutfrancais.rs/fr/lento-e-violento-tournee-en-croatie-et-en-serbie/>

Nakon uspešne prve saradnje 2022. godine u Zagrebu (Cirkorama) i Splitu (SOBA 100), Kompanija Kalentina Vorteze se vraća u Jugoistočnu Evropu sa novom turnejom svoje predstave Lento e violento, praćenom radionicama za umetnike i lokalnu publiku. Organizovana u partnerstvu sa nekoliko organizacija i festivala u Hrvatskoj i Srbiji, ova turneja će obeležiti završna izvođenja dela, budući da se njegova autorka i izvođačica, Valentina Korteze, nedavno pridružila kompaniji Baro d'Evel.

Predstava koja spaja novu magiju i fizičko pozorište

Lento e violento je hibridna predstava koja spaja novu magiju, savremeni ples i fizičko pozorište. Komad se odvija kao višeslojna enigma, gde se radnja ponavlja, iluzija i sumnja se prepliću, a ironija je suptilno utkana u virtuoznost pokreta. Kao finalista programa circusnext 2020–2021, delo je široko predstavljeno u Evropi i inostranstvu.

Radionice: Koncepti nove magije

Uz predstave, Valentina Korteze će ponuditi radionicu „Koncepti nove magije“, teorijski i praktični uvod u kreativnu logiku ove jedinstvene discipline, na raskrsnici poezije, misterije i pozorišta.

Partneri
Baron Produkcija – Francuska
Udruženje Čarobnjakov šešir – Pula, Hrvatska

SOBA 100 – Split, Hrvatska
Cirkorama – Zagreb, Hrvatska
Cirkusfera – Beograd, Srbija
Pozorište Kostolanji Dezo – Subotica, Srbija

Raspored turneje

06.11.2025. – Pula, Tjedan suvremenog cirkusa (Udruga Čarobnjakov šešir)
11.11.2025. – Split, Fragmenti cirkusa (SOBA 100)
14.11.2025. – Zagreb, Noć cirkusa (Cirkorama) + radionica
17–19.11.2025. – Subotica, Festival Centralne stanice Desice (Kostolanji Deže) + radionica
25.11.2025. – Beograd, Noć cirkusa (Cirkusfera) / u Bitef teatru

<https://www.plesnascena.hr/index.php?p=article&id=2671>

Otvaranje magičnih procijepa / 10. CircoBalkana, Zagreb, 27. svibnja – 5. lipnja 2022.: Calentina Vortese, *Lento e violento*, autorica Valentina Cortese

Program ovogodišnjeg, desetog, ujedno prvog jubilarnog izdanja festivala suvremenog cirkusa *Cirkobalkana* otvoren je duhovitom i začudnom izvedbom iz preselekcije edicije 2020.-2021. projekta *circusnext*, u programskoj knjižici najavljenoj poput „zagonetke s više slojeva“ zaigrane „s interferencijama stvarnosti i cikličkim ponavljanjima“. Logika zabune već u naslovnoj nomenklaturi koja bi trebala objektivno izricati identitet autora, osim igre posuđenih ili preodjevenih identiteta ukazuje i na dvojbe između individualnog i kolektivnog, svakako uz evokaciju Artaudovih postavki kazališta okrutnosti. Zagonetka naslova posve ispravno upućuje u ambiciozni intelektualizam koji dubinski prožima predstavu u mnogim aspektima, no ni izvedba a niti njena/e protagonistica/e ne posustaju u domeni ludičkog propitivanja i predanosti istinskoj zaigranosti. Do kraja se igra bez zamora i trošenja poleta.

Liderska autorska persona francusko-talijanske skupine Calentina Vortese, plesačica suvremenog plesa, koreografkinja i cirkuska umjetnica u osobnom imenu objedinjuje dvostruki identitet i podudarnost s istoimenom glasovitom talijanskom glumačkom divom. Valentina Cortese (1923.-2019.), ostvarila je značajnu međunarodnu karijeru polovinom 20. stoljeća te je nakon uspjeha u Hollywoodu po povratku u Europu nastavila surađivati s velikanima poput Antonionija, Fellinija i Truffautu s kojim je snimila film *Američka noć (La nuit américaine)* i tim nastupom se uvrstila na listu nominacija za *Oscar* za najbolja glumačka ostvarenja u 1973. godini. Unatoč značajnoj karijeri, nakon što je 2019. preminula, njezino ime izostavljeno je s *Oscarove* liste posljednjih pozdrava 2020. Tom omaškom u tom je trenutku prepuštena noćnoj strani američke vremenske crte – zaboravu.

U predstavi posvećenoj nadilaženju apsurdnosti ljudskog stanja, koja razigrava odnose privida, obmane, stvarnosti i reprezentacije upravo je (samo)zaborav ishođen u dvoboju svijesti i podsvijesti ključna motivacija. Biografski podaci zaboravljene talijanske glumice ne spominju se ni jednom riječju u narativu predstave no možda pridaju dodatni smisao tematizaciji dvojnog identiteta. Pojavom dvojnice (Marie Vela) i postupcima otvaranja magičnih procijepa koji omogućuju reverzibilno kretanje kroz vrijeme, autorica Valentina Cortese demonstrira sukses iskustava proizašlih iz

njezinog raznolikog, interdisciplinarnog umjetničkog i teorijskog obrazovanja s područja audio-vizualne komunikacije, semiologije slike, naratologije, filma i suvremenog plesa. U domeni cirkuske umjetnosti iskušava taktike *magie nouvelle*, nove metodologije potekle u Francuskoj početkom stoljeća, s nekoliko sofisticiranih motiva levitacije ili telekineze neživih objekata, kao i zamki vezanih za percepciju identiteta performerice.

U narativu opletenom oko potencijalne interaktivnosti, u komunikaciji s publikom miješaju se elementi solo koncerta komorne glazbe odnosno *ex cathedra* predavanja i grupne seanse biheioralne i kognitivne muzikoterapije. Publika možda i čini integrativni dio narativa no bez izravnog učešća, ostajući na nivou pretpostavke konzumenta. Nominalno, naziv *lento e violento* posuđen je iz svijeta plesne elektronske glazbe od talijanskog producenta i DJ-a Gigija D'Agostina, koji je tako nazvao album iz 2007. godine. Izvedbeno, vodstvo preuzima Johann Sebastian Bach serijom od trideset varijacija nazvanih prema tadašnjem potencijalnom izvođaču, mladom čelistu Johannu Gottliebu Goldbergu. *Goldberg varijacije* Bach je skladao s ciljem istraživanja mogućnosti imitacije iste teme u različitim intervalima, ritamskim vrijednostima i harmonijskim sklopovima. Bachove varijacije, uz povremena uskanja Chopina otključavaju jedna vrata izvedbene zagonetke. Naglasak je na glazbi kao aktivnosti strukturalnog kretanja kroz vrijeme, frekvenciji kao snazi pokretanja i o podsvijesti koja biva pokretana. Iz postupka

ponavljanja, imitiranja i preoblikovanja glavne teme izvodi se dramaturgija omaške i udvajanja koja proizvodi učinak o kojemu je pisao Artaud, o začaranom budnosti, budnom promatranju vlastita sna.

U dramskoj artikulaciji scenskog pokreta naglašen je trop poznat iz sfere javnih nastupa – izgubljeni papirić/podsjetnik, višestruko preklopljeni papir koji nehajno ispada iz dekoltea. Ono što je na njemu zapisano ostaje nepročitano, neizrečeno, izgubljeno, zaboravljeno. Logika zabune usvojena kao motivacija na razini postupka montaže u trenucima prekidanja i nastavljanja, suvereno postavlja zastoje i formira isječke distancirane od vremenskog kontinuiteta. Nakon što se odigraju višestruki preskoci u vremenskoj krivulji i nakon svršetka predstave ispraćene pljeskom, sve se ponovo *premoťa* na početak.

Sa stajališta likovnog oblikovanja scenskog pokreta i dramaturgije greške u kognitivnom sistemu najupečatljivija je vrlo efektan prilagodba poetike digitalnih tehnologija, *glitch* efekta kretnji kojima se tjelesna silueta razbija naglim trzajima u brzim, dezintegriranim pokretima. Taj *glitch* uz korištenje zamračenja između scenskih slika poput retrospektivne montaže preuzete iz filmske umjetnosti, stvara oćuđenje i zbunjujući *déjà vu* efekt. Postojeći verbalni aspekt narativa više je u ulozi koridora za proboj u scensku situaciju i putokaz za izlaz iz vremenskih rukavaca koji se otvaraju, a sva emocionalna izražajnost iznesena je neverbalnim elementima.

Pojava Marie Vela projicira scensku dvosliku u svrhu reprezentacije dvojnosti identiteta i dobrim dijelom njena izvedba ostaje u ideji privida da bi se postupno ostvarila i zaživjela (kao što na trenutke oživljavaju i drugi predmeti u scenskom aranžmanu), a na kraju preuzela i sudjelovanje u verbalnom obraćanju publici. Valentina Cortese topla je i vrlo prisna izvođačica, tehnički virtuozna i nerazmetljivo pročišćena u igri s klavirom, galebom i pištoljem, motivima iz kojih nastaje zaplet i tragično razrješenje problematike dvojnosti ćovjeka.

© **Jasmina Fućkan**, *PLESNA SCENA.hr*, 1. lipnja 2022.

12.12.2025.
Scena Bitef teatra

Koncert u okviru Mađarsko-srpske kulturne sezone 2025/2026

Dorina Takács / DEVA*

DEVA

Solo projekat

Izvođenje:

Dorina Takač (Deva): Vokal, sintisajzer, elektronika.

Balazs Salabek (Balázs Szallabek): Gitara i elektronika.

Fani Zahar (Fanni Zahár): Flauta.

Fatou Gozlan (Gozlán Fatima): Perkusije i duvački instrumenti.

2025.12.13. Takács Dorina, művészneven Deva adott koncertet Belgrádban

/ Pannon RTV

https://youtu.be/PaKZCKKYg90?si=49E_ZfloqZVXB0fZ

Debi-album Csillag

https://youtu.be/iX-IARLJ1-g?si=w2A5e7Qfj_7fANyO

Foto: ZAGARMUSIC Kft

Izvor: <https://www.ekspres.net/scena/deva-zvezda-iz-madjarske-gost-bitef-teatra-3-12-2025>

Deva“ je solo projekat mađarske muzičarke Dorine Takač, koja živi u Budimpešti.

Deva je prepoznatljiva po originalnom muzičkom izrazu koji povezuje savremenu elektronsku produkciju sa bogatim višeglasjem i elementima tradicionalne mađarske muzike i folklor. Ovaj spoj doneo joj je status jednog od najintrigantnijih mladih imena na evropskoj muzičkoj sceni. Njena muzika spaja atmosferične, meke zvukove sa pulsirajućim basom i polifonim mantrama, inspirisanim magijskim mađarskim folklorim tradicijama.

Godine 2022. „Deva“ je nastupila na festivalu Eurosonic, a njen nastup je prenosila i televizija ARTE. Dobitnica je nagrade Music Moves Europe i proglašena je za najbolju pevačicu od strane radija Petefi. Njen debi-album „Csillag“ objavljen je 2022. godine. Ranije ove godine objavila je svoj drugi album, „Avar“, u izdanju Move Gently Records.

Dorina Takač sama piše, producira i izvodi svoju muziku, a takođe kreira i vizuelni identitet projekta, dajući mu snažan autorski pečat.

What a tune / My songwriting process in one word? Chaos.” Introducing Deva” / [by Xenia Evans](#) / 11/06/2021

<https://whatatune.com/my-songwriting-process-in-one-word-chaos-introducing-deva/>

* Kőműves Kelemen (Kliment zidar) je mađarska narodna priča o izgradnji tvrđave Deva. Poreklom iz 16. veka, njena radnja je izvedena iz narodne balade. Postoji nekoliko verzija ove priče, sa manjim razlikama. Istoimena pesma se poziva na dobro poznatu mađarsku narodnu priču u kojoj centralni lik – kamenorezac po imenu Kőműves Kelemen – otkriva da se zamak koji pokušava da izgradi stalno ruši i primoran je da žrtvuje svoju voljenu ženu i pomeša njene ostatke sa malterom kako bi zamak stajao. Ova referenca je poznata skoro svakom mađarskom čitaocu, ali očigledno nije očigledna ne-mađarskom čitaocu.

<https://pannonrtv.com/rovatok/kultura/takacs-dorina-muveszneven-deva-adott-koncertet-belgradban>

Takács Dorina, művészneven Deva adott koncertet Belgrádban / 2025.12.13 / Pannon RTV

A fiatal előadót a szakma és a közönség egyaránt a magyar könnyűzene egyik legígéretesebb tehetségeként tartja számon. Fellépését a szerb fővárosban működő magyar kulturális központ, a Collegium Hungaricum szervezte.

Takács Dorina, művészneven Deva, különleges, atmoszferikus hangzásvilággal érkezett Belgrádba. Zenéjében a magyar népzenei hagyományok hangulata keveredik a kortárs elektronikus hangzással. A belgrádi közönség lelkes fogadtatásban részesítette a fellépését.

Kemény Mária, Pancsováról érkezett: „Úgy éreztem, hogy összefonódott a múlt és a jövő, a hagyomány és a modern technológia. Nagyon jólesett, tényleg gyönyörű volt. Az előadók nagyon ügyesek, az énekesnőnek gyönyörű hangja volt és nagyon élveztem.”

Deva maga írja és énekli a dalait, gyakran a zenei produkciót is ő készíti. Emellett a vizuális világára is nagy figyelmet fordít, sokszor a borítók és videók koncepciója is az ő ötlete. Élőben zenekarával lép fel.

„A legismertebb számokat hoztuk most el. Volt persze 1-2 olyan, ami személyes kedvenc, és nem ismerik annyian, ezért beleraktuk a repertoárba, de legfőképp azokat a dalokat választottam, amiket sokan hallgatnak, és látom, hogy tetszik a közönségnek.”

Deva bemutatkozó albuma, a *Csillag* több rangos díjat nyert, friss nagylemeze, az *Avar* pedig rövid idő alatt jelentős otthoni és nemzetközi figyelmet keltett.

Kaszab Róbert, a Collegium Hungaricum igazgatója: *„Nagyon örülünk, hogy most erre az adventi koncertre el tudott jönni, és arra is nagyon büszkék vagyunk, hogy ez a harmadik adventi koncert itt Belgrádban a Collegium Hungaricum szervezésében, immár hagyományosan a Bitef Színházban. Az adventi hangulathoz hozzájárul majd egy kis bor és kürtős kalács, hogy mindenki egy kicsit úgy érezze magát, mintha egy magyar adventi ünnepségen lenne itt, Belgrád szívében.”*

Dani Smiljane Mandukić

Manifestacija i projekat Dani Smiljane Mandukić u produkciji i organizaciji Udruženja Umetnička Utopija pokrenut je 2017 godine sa ciljem da se javnosti u Srbiji bliže predstavi život i delo ove umetnice.

Smiljana Mandukić je bila istaknuta balerina, pedagoškinja, koreografkinja i jedna od pokretačica savremene igre u Srbiji. Rođena je 1908. u Beču, a u Beogradu umrla 1992, nakon bogate igrache i koreografske karijere. Osnivačica je Beogradskog savremenog baleta Smiljane Mandukić.

Manifestacija i projekat Dani Smiljane Mandukić je važan za sve aktere izvođačkih umetnosti, potreban pre svega zbog edukacije novih naraštaja o ličnosti i delu ove važne koreografkinje, ali i zbog arhiviranja, digitalizovanja i čuvanja od zaborava važnog segmenta istorije i tradicije srpske umetničke igre, kao i zbog vidljivosti i podrške aktuelnim i budućim domaćim umetnicima, igranima i koreografima savremene igre.

Cilj projekta je podsećanje na život i delo Smilje Mandukić, na njenu ulogu i značaj u etabliranju savremene igre kod nas, ali i preispitivanje i kritički osvrt na položaj i situaciju savremene igre u Srbiji u 21. veku, na situaciju savremenih i samostalnih umetnika iz oblasti plesa onda i sad.

1969. Smiljana Mandukić osniva svoju trupu pod imenom Beogradski savremeni Balet Smiljane Mandukić koja je izrasla iz baletske sekcije kulturno-umetničkog društva „Abrašević“.

Kao višegodišnje članice ovog ansambla posebno se ističu plesačice važne za razvoj teatra pokreta i plesne umetnosti u Srbiji:

Dubravka Maletić, profesorka i koreografkinja, koja kasnije osniva i vodi svoj studio

Katarina Stojkov-Siljepčević, profesorka u Baletskoj školi „Lujko Davičo“ u Beogradu i koreografkinja

Nela Antonović, osnivačica Teatra pokreta Mimart

Sanja Krsmanović-Tasić, osnivačica Hleb teatra, dugogodišnja članica Dah teatra i inicijatorica manifestacije i simpozijuma „Dani Smiljane Mandukić“

Vera Obradović, redovna profesorka na Fakultetu umetnosti Univerziteta u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici gde na Katedri za glumu predaje Scenske igre i Koreodramu, osnivačica i koreografkinja ansambla „Balet XXI pokret“

Olivera Mitrović Stanojević, vođa baletskog studija „Adađo“

Olga Vučković, dugogodišnja urednica međunarodne manifestacije „Radost Evrope“ i pedagoškinja za modernu igru u baletskom studiju Dečijeg kulturnog centra (nekadašnjem Domu pionira)

Zorana Mihelčić, koreografkinja plesne grupe „Sjene“ u Šibeniku i osnivačica plesnog letnjeg festivala u Šibeniku

pedagoškinje Aleksandra Jelić-Jojić, Vesna Milanović

22.12.2025.

Scena Studio /18.00 časova

9. Dani Smiljane Mandukić / program u Bitef teatru

OMAŽ DUBRAVKI MALETIĆ

Dubravka Maletić (1939-2025) bila je profesorka, koreografkinja i voditeljka baletske grupe pri KUD Abrašević, koreografkinja sletova za Dan mladosti

U aprilu ove godine naša plesna zajednica ostala je bez svoje voljene članice, Dubravke Maletić - one koja je nadahnula mnoge generacije, koja je bila velika podrška i podstrek festivalu Dani Smiljane Mandukić, i kao učenica i plesačica Smiljane Mandukić, i kao dugogodišnja članica prvog programskog odbora ovog festivala.

Svojim izuzetnim koreografskim stvaralaštvom ostavila je neizbrisiv trag na polju savremene igre i masovnih plesnih sastava širom Jugoslavije. Priznata i nagrađivana najvišim odličjima i nagradama za svoj veliki i raznovrsni stvaralački rad u oblasti plesne umetnosti, ostala je skromna i puna ljubavi prema baletu.

Njena mudrost, poetičnost, neverovatna životna energija, umetnički senzibilitet, pozitivnost i lepota bile su inspiracija mnogima.

Učenike i igrache Smiljane Mandukić govoriće o njoj, uz projekcije njenih predavanja i govora sa nekoliko izdanja festivala Dani Smiljane Mandukić, kao i uz inserte iz dokumentarnog filma *TELO PAMTI - koreografija reči plesača Smiljane Mandukić*.

„Dani Smiljane Mandukić“

....

Imali smo sreću da smo zabeležili njene reči, podstrek za nove generacije stvaraoca iz oblasti umetničke igre, u dokumentarnom filmu TELO PAMTI, gde je ona delila svoju mudrost i lepotu u predstavama „Telo pamti“ (**Na video zapisima:** Natalija Đorđević, Jelica Golubović Jovan Despotović, Dubravka Maletić), a delovi njene brilijantne igre u koreografiji Smiljane Mandukić, i dalje "igraju sa nama" u predstavi „Želja da se napravi čvrsta istorija završice se neuspehom“, gde Nela Antonović igra sa Dudom na platnu.

Koreograf Igor Koruga je dobio nagradu UDUS-a Dimitrije Parlić za ovu predstavu, u kojoj je na neki način sa nama i Dubravka Maletić.

1999. godine osnovan je Perpetuum centar za umetnost pokreta (tada Madlenium) pod vođstvom koreografinje i plesne pedagoškinje Svetlane Đurović, jedne od učenica Dubravke Maletić. Kako je edukacija u različitim plesnim tehnikama jedna od osnovnih aktivnosti Perpetuum centra, mnogi plesači, budući koreografi prošli su značajan deo obrazovanja u Perpetuumu. Jedna od plesačica trupe Perpetuum bila je Ana Dubljević koja danas radi kao samostalna autorka i koreografinja i jedna je od umetnika okupljenih oko Stanice Servisa za Savremena ples.

9. Dani Smiljane Mandukić / program u Bitef teatru	
--	--

22.12.2025

Bitef teatar, 20.00 časova

SOIRÉE À BEBA BEE / VEČERNJA KOD BEBE BEE

Program koreografija savremene igre.

Soare (fr. *soirée*) je izraz koji se koristi za večernja druženja, prijeme i umetničko-debatne večeri koje su se organizovale po salonima i stanovima evropskih umetnika i intelektualaca, pre svega u dvadesetom veku, u periodu između dva svetska rata. Beba Bee bilo je umetničko ime koje je Smiljana Mandukić koristila upravo u tom periodu. U njenom malom stanu na Trgu Nikole Pašića decenijama su se organizovali najlepši soarei.

Ovo kolažno veče koreografija predstaviće nova dela mladih stvaralaca umetničke igre, kao i koreografije najstarijih plesača, od kojih su mnogi igrali i u Savremenom beogradskom baletu Smiljane Mandukić šezdesetih, sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog veka

DRUGI PROGRAMI U BITEF TEATRU

Ukupno: 14 programa (u okviru Changeover festivala: 9 programa), 14 izvođenja, 688 publike

Od toga:

Gosti iz Srbije: 2 programa, 2 izvođenja, 60 publike

Gosti van Srbije: 10 programa, 10 izvođenja, 628 publike

30.03.2025	MOS Onassis stegi, Atina, Grčka Kalamata Joana paraskevopulu	/ U okviru 22. Beogradskog dens festivala: We speak dance, Beograd, Srbija	1	100
02.04.2025	BLJEŠTAVILO Koprodukcija: Torinodanza Festival/Teatro Stabile di Torino - Teatro Nazionale, Malraux scène nationale Chambéry Savoie, within the project Corpo Links Cluster supported by PC INTERREG VA - Italy-France (Alsotra 2014-2020), Les Halles de Schaerbeck, Fondazione i Teatri Reggio Emilia Flic – Reale società ginnastica di Torino, Teatro La Caduta	U okviru 22. Beogradskog dens festivala: We speak dance, Beograd, Srbija	1	100
10.10.2025	Changeover festival - KC Grad	18:45 — Širom@siromband, Slovenija 20:10 — sunfear @sunfear.x, Berlin, Nemačka 21:20 — VÍZ x KÍR@_v_i_z_x @beinn, Švajcarska	1	150
11.10.2025.	Changeover festival - KC Grad	14:30 — Inturist (theatrical live) @inturist_m, Milano, Italija 16:40 — Muzika iz Unutrašnjosti 18:00 — Barish@onrbaris, Berlin, Nemačka 19:10 — Vukašin Đelić Group@w_o_o, Srbija 20:45 — Tasos Stamou @tasostamou, Grčka	1	160
07.11.2025.	Yunus Emre Enstitüsü-BeogradTRRS	Turska / sedište Instituta u Beogradu	1	178
UKUPNO	14 PROGRAMA			688

30.03. 2025 / 17.30h i 20h
Bitef teatar

U okviru 22. Beogradskog dens festivala: We speak dance, Beograd, Srbija

Onassis stegi, Atina, Grčka
Kalamata
Joana paraskevopulu
MOS

Koncept, koreografija, dizajn scene i kostima, video montaža: Ioanna Paraskevopoulou
Tehnička podrška za zvuk, živi dizajn zvuka: Vasilis Zlatanous
Dramaturgija: Elena Novakovits
Dizajn rasvete: Eliza Alexandropoulou
Dizajn rasvete na gostovanjima: Eliza Alexandropoulou, Tzanos Mazis
Video inženjer: Efthimis Tikellis, Konstantinos Asimakopoulos
Drvene konstrukcije: Miltos Athanasiou
Fotografija: Pinelopi Gerasimou, Patricio Cassinoni
Menadžment produkcije: Ioanna Paraskevopoulou
Organizacija gostovanja: Cultópia and Ioanna Paraskevopoulou
Izvođenje: Georgios Kotsifakis, Ioanna Paraskevopoulou

Trajanje: 44'

Premijera: Onassis Nev Choreographers Festival 9.

Posebna zahvalnost: Eleni Tzarou, Thanos Daskalopoulos, Alexandros Tomaras

Trailer : <https://vimeo.com/732061172/a5e981931c?share=copy>
<https://youtu.be/068gqcdpikim?si=bnzyjdvduoh-w1kb>

Kokosovi orasi presečeni na pola, sa uklonjenim mesom. Umivaonici napunjeni vodom. Klipovi za kupatilo. Tap cipele. Ovo su neki od objekata koje koriste dva izvođača-orkestratora u „MOS-u“ za proizvodnju zvuka.

Joanna Paraskevopoulou, nakon što je međunarodno priznata plesna platforma Aerovaves izabrana za jednu od 20 najperspektivnijih mladih stvaralaca godine, nastavlja svoje intenzivno prisustvo u inostranstvu svojim prvim koreografskim radom „MOS“, koji je naručio Onassis Stegi. Neposredno nakon festivala ONE Dance Veek (Bugarska), Carlov Arts Festivala (Irska), Atelier de Paris / CDCN / Jun Events Festivala (Francuska) i 29. Kalamata Dance Festivala, „MOS“ nastavlja svoje impresivno putovanje po pozornicama sveta: od Italije do Norveške, od Spanskog Uno Barbela u Engleskoj i Dance Uno Barbella u Londonu. Festival, između mnogih drugih, da se vrati, na samo nekoliko večeri „kolekcionarskog izdanja“ u Onassis Stegi, gde je sve počelo.

MOS je duet u kome sama koreografkinja i njen ko-plesač Giorgos Kocifakis ulaze u diskurs sa različitim serijama slika i nastoje da prenesu sopstvenu transkripciju u svemir. Telo i (mikro)pokreti koegzistiraju sa radoznalim predmetima i materijalima da bi delovali kao sredstvo za proizvodnju zvuka. Materijal se pojačava, eksplodira, pauzira, ponavlja i izobličuje kako bi se pojačao zvučni doživljaj. U okviru scenske formulacije, pojedinačni delovi informacija se izdvajaju iz ponovo korišćenih materijala, pozivajući na taj način publiku da stvori nove veze i međusobne odnose. Oni se sukcesivno transformišu u slušaocce improvizovanog i heterogenog zvučnog zapisa koji se odvija pred njima. Izvođači postaju posrednici između arhive i publike, nudeći svoje lične snimke, komponujući sopstvenu zvučnu adaptaciju nelinearnog filmskog scenarija, i na kraju birajući ono što bi se moglo čuti.

Joana Paraskevopulu gleda na zvuk kao svoj glavni koreografski alat. Po sopstvenim rečima, najviše je zaokupljena time kako će se „čuti“ koreografija.

„MOS“ je scenska igra koja se odvija među upadljivim i skrivenim vezama kakve postoje između pokreta, zvuka i slike, pojačavajući narative koji proizilaze iz uzajamnog dejstva i koegzistencije naizgled neskladnih arhivskih izvora, čime se omogućava vidljivost onih elemenata koji se ne mogu lako videti ili čuti.

Reč/akronim „mos“ ima više od 20 definicija.

Joana Paraskevopulu je plesačica i koreograf sa sedištem u Atini. Završila je Nacionalnu školu za igru u Grčkoj i trenutno studira audio-vizuelne umetnosti na Jonskom univerzitetu. Njeno umetničko istraživanje je utemeljeno na vezi između audiovizuelnih medija i pokreta. rekonfigurirajući ekspanziju koreografskog polja. Sarađivala je sa brojnim poznatim autorima i trupama, kao što su: Iris Karayan, Christos Papadopoulos, Dimitris Papaioannou, Alexandra Waierstall, Katerina S. Andreou, Sofia Mavragani, Tzeni Argryriou, Patricia Aperi, Antonis Foniadakis, Brendan Fernandes,

02.04.2025

U okviru 22. Beogradskog dens festivala: We speak dance, Beograd, Srbija

Koprodukcija: Torinodanza Festival/Teatro Stabile di Torino - Teatro Nazionale, Malraux scène nationale Chambéry Savoie, within the project Corpo Links Cluster supported by PC INTERREG VA - Italy-France (Alsotra 2014-2020), Les Halles de Schaerbeck, Fondazione i Teatri Reggio Emilia Flic – Reale società ginnastica di Torino, Teatro La Caduta

BLJEŠTAVILO / WHITE OUT

Koncept, režija, koreografija, scanografija, zvuk: Piergiorgio Milano
Izvođenje: Javier Varela Carrera, Luca Torrenzieri, Piergiorgio Milano
Dizajn kostima: Raphaël Lamy, Simona Randazzo, Piergiorgio Milano
Dizajn svetla: Bruno Teusch
Dizajn zvuka: Federico Dal Pozzo

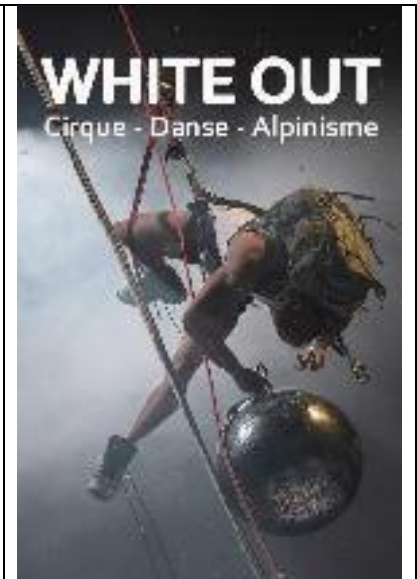
Trajanje: 55'

Premijera: Festival Mimos, Périgueux, 2021

Zahvaljujući podršci: Maison de la Culture Famenne-Ardenne, La Cocof, Théâtre Marni, FEAS – fédérations des théâtres

uz poseban doprinos: Compagnia di San Paolo, within the project "ORA! Produzioni di Cultura Contemporanea"

rezidencije: Flic – Residenza Surreale, Fondazione Emilia Romagna Teatro, teatro Asioli di Correggio, La corte Ospitale, Teatro Frida, Dinamico Festival, Garage29, Festival Moncirco

Najviša ambicija ove predstave je da se planinarenje prevede na umetnički jezik. Napraviti koreografsko iskustvo i vizuelnu sintezu na tako snažan način, da prostrani planinski reljef može stati na pozornicu, a publika zaista može da oseti hladnoću, sneg, oluje, na stenovitim okomitim liticama. Piergiorgio Milano

White Out podrazumeva potpuni gubitak prostorno-vremenskih referenci i posledičnu nemogućnost napredovanja ili povlačenja. Stanje zastoja koje može dovesti do ekstremnih posledica. Nežna granica između života i smrti, meka kao oblaci i sneg. Alpinizam pripada svim nacijama i ima duboko ljudsku istoriju. Zato je „White Out” počast svim planinarima koji su nestali, ili prihvataju tu vrstu rizika u beskrajnoj belini visina. Počast osvajačima beskorisnog. „White Out” je ironično i dramatično putovanje, zabavno, privlačno, ne samo kroz prirodni pejzaž koji se evocira na sceni, već i kroz ljudska stanja, otvarajući uglove za drugačija posmatranja. Zato je veliki izazov prevesti u koreografiju, u umetničku emociju, pejzaž Alpa. Uvesti vertikalnost planine na horizontalnost pozornice; dodavati ritam nečemu nepokretnom, čega nema. Izraziti prostranstvo u zatvorenom teatru. I ne samo to. Preneti osećaj umora, izazova, hrabrosti; i emocija, strahova, usamljenosti, privlačnosti rizika, želji za dostizanjem vrha, ambicijama i protivrečnostima koje sve ovo prate. Planina u formi ogleдалa koje odražava čoveka.

Pjerdordo Milano je multidisciplinarni umetnik koji se školovao između Italije i Francuske. Nakon međunarodne karijere izvođača koja beleži saradnje sa Džejsom Tijerejem, Sidi Larbijem Šerkauijem, Rodrigom Pardom, Davidom Zambranom, Robertom Olivanom, Rafaelom Đordanom, on 2015. godine u Briselu osniva sopstveni kolektiv i počinje da proizvodi performanse i projekte. Među kreacijama nastalim tokom poslednjih deset godina, mnoge su ovenčane važnim nagradama. Takođe, u ovom periodu, kroz svoja dela on intenzivira autorsku osobinu koja će obeležiti dalje stvaranje, a to je dramaturška usklađenost sa idejom „smešne tragedije”. On kaže da je „tragikomedija oduvek bila osnovna pokretačka snaga, umeće balansiranja u najtežim situacijama, pronalaženje snage da se dođe do izvesne doze ironije koja se potom uvlači među iskušenja”. Presudna prekretnica u njegovoj produkcijskoj karijeri je svakako „White Out”, komad koji je imao dve verzije. Druga, postavljena 2021. godine, uspešno se izvodi na najvažnijim evropskim i svetskim pozornicama. Ovim projektom on stavlja odnos prema pejzažu u srce svog istraživanja, jer se čovečanstvo često povezuje, sukobljava i spaja sa prirodom i njenim silama. Ovaj dijalog između čoveka i prirode podvlači uspešan prikaz umetničkog identiteta koji se proteže kroz seriju recentnih i važnih kreacija koje potpisuje.

Pjerdordo Milano, koreograf i izvođač koji koristi zanosnu mešavinu igre, pozorišta i cirkuske umetnosti, šeta nas, poezijom pokreta, snagom i estetikom gesta, uz svojevrzni šarm mašte, unutar sveta ne samo dočaranog, već i obeleženog istinitim pričama. I bili smo potpuno fascinirani time. © Artribune.com

Poetičan u svoj toj belini, zabavan u svetlim trenucima, realistično dramatičan u sukobu sa mukom, mudro ironičan u završnici, „White Out” uspeva da iznenadi i stvori nešto zaista novo u svetu, poput onog iz predstave, što se u gotovo svemu čini da je već istraženo. A njegova poruka je univerzalnija nego što se može zamisliti: oni koji se bave pozorištem dobro poznaju neophodnu svrhu beskorisnog.

© Madeinpompei.it

Foto: BFI promo

Beogradski festival igre (BFI) predstavlja 2. aprila "muški" komad na temu alpinizma "Blještavilo" Pjerđorda Milana, a 3. aprila "ženski" Lejle Ka "Maldon", inspirisan haljinama.

Belgijsko-italijanski umetnik Milano potpisuje koncept, režiju, koreografiju, scenografiju i zvuk za "Blještavilo", a uz njega na sceni Bitef teatra nastupiće igrači Havijer Varela Karera iz Čilea i Luka Torenzieri iz Italije, koji takođe žive u Briselu.

"Ovaj komad reflektuje i opisuje moj put. Tokom cele karijere radim na granici između cirkusa, igre i teatra. Po obrazovanju sam cirkuski umetnik, ali se trudim da obrišem ili bar smanjim te granice i stvorim jedinstveni rukopis", izjavio je Pjerđordo Milano 2. aprila na konferenciji za novinare.

Prema njegovim rečima, komad "Blještavilo" je na temu planine i alpinizma, ali ne na apstraktan način, već tako da publici pruža jasno iskustvo, "mogućnost da se iz pozorišne fotelje izmesti u ledeni beli pejzaž".

"Izazov u ovom radu bio je kako živo dočarati alpinizam, koji je u stvarnosti dug proces. Za samo sto metara pri vrhu Mont Everesta treba vam ceo dan. Teško je to preneti na scenu. Ipak, našli smo neke načine, koristeći filmske metode montaže i flešbekova", rekao je Milano.

Foto: Đorđe Tomić

Kao drugi izazov, naveo je način reprodukovanja planine, koja u prirodi deluje beskrajno, dok je pozorišna sala ograničena. "Probali smo više scenografskih rešenja, ali uvek nam se činilo da nije dovoljno veliko. Onda smo odlučili da se fokusiramo na esencijalne momente, da se odrekemo materijalne forme i da umesto toga kod publike izazovemo sećanja na planinu", kazao je Milano. Ta tema ga, dodao je, lično interesuje.

"Rođen sam u Torinu, to je planinski kraj. Od kad znam za sebe išao sam na sneg, bavio se snoubordom. U alpinizmu, međutim, imam samo malo iskustvo, na školskom

nivou", rekao je Milano, te istakao da mu je tokom istraživanja za taj komad mnogo pomogla svetska šampionka Ana Toretta, a da ga je u producentskom smislu podržao festival Torinodanca.

U programu za predstavu zapisao je da je “najviša ambicija ove predstave da se planinarenje prevede na umetnički jezik. Napraviti koreografsko iskustvo i vizuelnu sintezu na tako snažan način, da prostrani planinski reljef može stati na pozornicu, a publika zaista može da oseti hladnoću, sneg, oluje, na stenovitim okomitim liticama”.

U komadu francuske igratičice i koreografkinje Lejle Ka “Maldon”, koja je na programu u Ateljeu 212, pet igratičica nastupa u 40 različitih haljina i na taj način predstavlja 40 žena.

“To nisu kostimi, već stvarne haljine koje sam pronašla u sekondhend šopu. Odatle je i potekla ideja da istražimo ko su žene koje su nosile te haljine, kako se odnose prema uspomena, kako se snalaze u današnjem danu”, rekla je Lejla Ka.

Kako je objasnila, maldon (*maldone* - pogrešna mera) je termin u igri kartama - kada jedan igrač ima višak karata, igra se zbog te nejednakosti prekida.

“U stvarnosti žene i dalje žive nejednakost. Svaka od ovih haljina različitih stilova i namena daje sliku određenog tipa žene. Ali sve one, odnosno igratičice, padaju i ustaju, padaju i ustaju. To je metafora koja dotiče žene u celom svetu”, rekla je Lejla Ka.

Prema ocenama kritike, ovo je “evokativno delo koje istražuje krhkosti, pobunu i višestruke identitete koji koegzistiraju unutar ženstvenosti”. Kratki video iz predstave imao je milione pregleda na društvenim mrežama. Stigao je do žena iz Azije i Afrike.

“Iznenadena sam tim uspehom”, izjavila je Lejla Ka, dodajući da potiče iz sveta hip hopa, a da je za “Maldon”, kao svoj prvi ansambl komad, angažovala četiri igratičice iz različitih sredina, ali sve sa baletskim obrazovanjem.

....
(SEEcult.org)

10 i 11.10.2025
KC GRAD, Beograd, Srbija

4 CHANGEOVER FESTIVAL (Međunarodni izvođači)
08.10.2025. - 11.10.2025.

u Bitef teatru:

Petak, 10. oktobar:
18:45 — Širom@siromband, Slovenija
20:10 — sunfear @sunfear.x, Berlin, Nemačka
21:20 — VÍZ x KÍR@_v_i_z_x@bejnn, Švajcarska

Subota, 11. oktobar:
14:30 — Inturist (theatrical live) @inturist_m, Milano, Italija
16:40 — Muzika iz Unutrašnjosti
18:00 — Barish@onrbaris, Berlin, Nemačka
19:10 — Vukašin Đelić Group@w_o_o, Srbija
20:45 — Tasos Stamou @tasostamou, Grčka

O festivalu

Changeover festival je četvorodnevni multizanrovski muzički festival sa preko 50 izvođača-predstavnika nove evropske muzike. Održava se na različitim lokacijama u srcu Beograda koje obuhvataju klubove, kulturne centre, jedan hram, nekadašnje fabrike, sasvim jedinstvena mesta kao što su Katedrala Blažene Device Marije, klub DIM, Dom Omladine, Drugstore, KC Grad i Guvernanta bar.

Festival će startovati u sredu, 8. oktobra u klubu Karmakoma. Tada će nastupati redom Meklur, Lucidvox, Mermaid Chunky i Tadi Sledeće večeri, 9. oktobra, brojni izvođači defilovaće mestima kao što su KC Grad, Zappa Baza, Mačkin dom i 20/44. Među imenima koje će nastupati u četvrtak nalaze se Lelee, Miško biće, Sveta Pseta, Nadya, Bortnique, Bel Tempo, Suplexx i drugi.

Spisku koncertnih mesta u petak, 11. oktobra dodaju se DIM, Modula i Bitez Teatar, uz Karmakomu i KC Grad. Tada će se publici predstaviti Širom, Holy Palms, Virvel, Lust For Youth, Sunfear, Igralom x Orkestar Bogdana Nikolića, da nabrojimo samo neke.

Poslednje festivalsko veče rezervisano je za subotu, 12. oktobra kada nas očekuju nastupi izvođača kao što su Moin, Blanco Teta, Crvi, Barish, Chupame El Dedo, Pogon, GANS, Tidal Pull, Warlock Corpse i mnogi drugi. Tada se Drugstore pridružuje klubovima domaćinima.

07.11.2025.

Belgrad Yunus Emre Enstitüsü (Turska)

Koncert

IZVAN GRANICA / SINIRLARIN ÖTESİNDE

Virtouz kanuna Ajač Dogan / Aytaç Doğan

Majstor defa Mareči Asu / Marceci Asu

Jedan od najpoznatijih svetskih virtuoza kanuna Ajač Dogan i majstor defa Mareči Asu su na koncertu predstavili jedinstvene primere tradicionalne i moderne turske muzike.

<https://youtube.com/shorts/AWKizFIHzFA?si=DZy37c22gVDwh8Rr>

VIŠEGODIŠNJI PROGRAMI BITEF TEATRA:

- VII Mesec nezavisne scene: Delimično je održan program: **8 PROGRAMA. 8 IZVOĐENJA, 461 PUBLIKE**
- VII Bitef zona, 2025: Program nije održan
- Filozofski teatar u Bitef teatru / 2025: Program nije održan
- 59. Beogradski internacionalni teatarski festival – BITEF– glavni i prateći program nije održan

VII Mesec nezavisne scene

08.02.2025 NINA?	Tekst i režija: Nikolina Vujević Igra: Nikolina Vujević Dizajn svetla: Stevan Lukić, Filip Jović Dizajn plakata: Viktor Jan Kostimografkinja: Jelena Severova Trajanje: 90'	Kako je nastala iz psihoterapijskog procesa, ovo je priča o strahu i nesigurnosti, o samopouzdanju, emocijama i krhkim senzibilitetima. Glumica preispituje svaki svoj korak, kako na sceni tako i u životu, tragajući za prostorom u kome će napokon moći da bude ono što zaista jeste. Nina se iskreno otvara publici i deli sa njima svoja iskustva i probleme kroz muziku i ples. Na putu od hladne Moskve do vrelog Njujorka pokušava da shvati da li je slava zaista ono što je važno ili je ljubav i verovanje u svoje snove ipak suština življenja ali i bavljenja glumačkim zanatom.
----------------------------	--	---

<p>16.04.2025.</p> <p>DOBRI LJUDI</p>	<p>Po motivima: Pluća, Dankana Makmilana Prevodilac: Nataša Peevska Adaptacija i režija: Tamara Stojanoska Igraju: Tijana Trajčevska i Filip Hristovski Muzika: Iva Damjanovski Dizajner plakata i reklamnog materijala: Bojana Cilevska Izvršni producent: Boban Aleksoski Foto: Dančo Štefkov Produkcija: Pozorište "Zlaten Elec" Skoplje Trajanje: 90'</p>	<p>„Dobri ljudi“ je duodrama radjena po tekst Pluća Dankana Makmilana i inspiraciji iz „The Relation Work Project“ (1976-80) Marine Abramović i Ulaja. Predstava je intimna analiza ljubavne veze i govori o izazovima sa kojima se ljubavni parovi suočavaju danas i postavlja naizgled apsurdno, ali legitimno ekološko i etičko pitanje. Da li je opravdano imati decu u zagađenom svetu u kome svako stvaranje proizvodi ogromne količine ugljen-dioksida, ali i u svetu gde se taj novi život suočava sa ozbiljnim egzistencijalnim problemima sa mogućim tragičnim ishodima: ekološkim katastrofama, pandemijama i ogromnim ekonomskim i društveni kolapsi?</p> <p>„Dobri ljudi“ ispituje emotivne posledice suočavanja sa ogromnom klimatskom krizom i teškim odlukama koje moramo donositi svakog dana kao pojedinci i kao društvo. Takođe se postavlja pitanje da li smo dobri ljudi i da li uopšte možemo da budemo dobri ljudi u tako anksioznom i plastičnom svetu ispunjenom globalnom anksioznošću, lošim navikama, terorizmom, promenljivim vremenskim uslovima i političkim nemirima. Likovi žive sa anksioznošću, panikom i pritiskom spoljašnje sredine, ali teško i sporo unose promene u svoje lične postupke i gube se u sistemu. Briga za životnu sredinu je kao maska za njihovu anksioznost i opsednutost pitanjem da li su dobri ljudi. To što su likovi stalno zabrinuti i panični je samo po sebi neka vrsta zamišljenog aktivizma; njihova pasivna briga postaje dokaz njihove dobrote i negira potrebu za stvarnim delovanjem.</p>
<p>28.04.2025</p> <p>ŽENA HIMNA</p>	<p>Tekst: Davor Špišić Reditelj: Robert Raponja Igraju: Monika Duvnjak, Selma Alispahić, Anita Schmidt, Katica Šubarić Muzika: Antonije Pacek Kostimografkinja: Desanka Janković Scenografkinja: Jasmina Pacek Dizajnerka svetla: Anđela Kusić Umetnički savetnik: Dragan Komadina Asistent reditelja: Davort Tarbuk Producentkinja: Jasminka Mesarić</p>	<p>„Žena himna“ dramski je tekst Davora Špišića nagrađen 1.nagradom za dramsko djelo „Marin Držić“ Ministarstva kulture i medija RH za 2022.godinu. Temelj drame čini život austrijske i hrvatske spisateljice Paule Preradović, autorice austrijske himne i unuke književnika Petra Preradovića koja je djetinjstvo i mladost provela u Puli.</p> <p>Predstava, u režiji Roberta Raponje, nastala je u produkciji baljanskog Teatra Fort Forno u suradnji s Istarskim narodnim kazalištem-Gradskim kazalištem Pula, Hrvatskim narodnim kazalištem Mostar, Udruženjem „Intermezzo“ Sarajevo, a pod pokroviteljstvom Austrijskog kulturnog foruma u Zagrebu.</p>
<p>03.06.2025</p> <p>ONE. ISPRED SVOG VREMENA</p>	<p>Koncept i režija: Jadranka Anđelić i Dijana Milošević Muzika: Ljubica Damčević, Ljubica Marić Dizajn svetla: Milomir Dimitrijević i Radovan Samolov Ženski kostimi: P...S...fashion (Kolekcija Refleksija) Adaptacija kostima i oglašnja: Ferenc Varga Menadžerka produkcije: Nataša Novaković Tehnička produkcija:</p>	<p>ONE. ISPRED SVOG VREMENA je originalna multimedijalna predstava koja spaja živo izvođenje, izložbu, instalacije, performanse, video rad i fotografiju.</p> <p>Inspiracija i povod za projekat su život i rad žena koje su delovale u periodima izgradnje i modernizacije građanskog društva, a koje su pomerale granice u svojim oblastima i vrlo često bile prve žene koje su delovale u određenim poljima - ispred svog vremena. Iako su njihova postignuća bila značajna za našu kulturu, njihovo delo još uvek nije dovoljno poznato i vidljivo u kulturnom i istorijskom nasleđu. Njima kao i našim savremenicama, posvećujemo ovaj projekat.</p> <p>Projekat je predviđen za nekonvencionalan prostor. Sastoji se iz više segmenata koji se nadovezuju, svaka soba/prostor je posvećen jednoj ili više od žena koje su inspiracija za rad, dok se publika slobodno kreće kroz različite prostore. Na taj način se postiže svojevrsna kohezija između pozorišta, izložbe i performansa i daje potpuno novi doživljaj scenskoj umetnosti, a u isto vreme se izlazi iz pozorišne „crne kutije“ što daje mogućnost prilagođavanju projekta različitim prostorima. Iako se segmenti oslanjaju na život pionirki, oni nemaju biografski pristup već konceptualni i transformativni, koji svakom elementu-delu ovog multimedijalnog projekta donosi umetnički pečat i originalnost.</p> <p>Multimedijalne instalacije, performansi, video i fotografija inspirisani su životima žena koje su bile pionirke u svojim oblastima u našem društvu: Danica Tomić (1905-1960), prva pilotkinja sa dozvolom u Srbiji; Ljubica Marić (1909-2003), prva kompozitorica u Srbiji; Jelisaveta Načić (1878-1955), prva arhitektica u Srbiji; Ksenija</p>

	<p>Milimir Dimitrijević i Radovan Samolov Obrada stola i stolica: Ana Milutinović, Rafael Emmet Zvuk i video: Miloš Udovčić Marketing menadžerka: Ivana Milenović Popović Razvoj publike: Milica Petrović Asistentkinje produkcije: Meri Zec, Maja Ćuk Menadžerka društvenih mreža: Meri Zec PR: Tanja Rapp Finansijska menadžerka: Dragana Živanović Finansijsko-administrativna asistentkinja: Lidija Stojanović Janković Fotografije: Nata Korenovskaia, Igor Dešić Grafički dizajn: Andrej Dolinka Premijera: 15. januar 2024. UK Parobrod, Beograd Projekat podržali: Sekretarijat za kulturu Grada Beograda, Austrijski kulturni forum, P....S....Fashion, Ustanova kulture Parobrod, Vinarija 100 žena Trajanje: 60'</p>	<p>Atanasijević (1894-1981), filozofkinja i prva žena doktor nauka kod nas; Anica Savić Rebac (1892-1953), srpska književnica, istoričarka filozofije, prevodilac i profesorka Univerziteta u Beogradu; Beta Vukanović (1872-1972), začetnica prve umetničke karikature kod nas; Jelena Šantić (1944-2000), balerina i koreografkinja, aktivistkinja za ljudska prava, pacifistkinja koja je bila među prvima koja se oglasila protiv ratova i razaranja '90 godina; Jelena J. Dimitrijević (1862-1945) srpska književnica, svetska putnica i dobrotvorka, u istoriji srpske književnosti, smatra se prvom književnicom koja je napisala i objavila prozno delo-putopis; Sonja Drljević (1942-2017) anarhokomunistkinja, feministkinja i aktivistkinja antiratnog pokreta; Draga Dimitrijević Dejanović (1840-1871) srpska društveno-kulturna aktivistkinja, učiteljica, glumica, književnica i publicistkinja. Zbog stavova koje je zastupala u vezi sa položajem žena u društvu s pravom je nazvana „prvom srpskom feministkinjom“; Katarina Milovuk (1844-1913) upravnica i predavačica na Višoj ženskoj školi u Beogradu, jedna od osnivačica Beogradskog ženskog društva i Ženskog muzičkog društva, urednica ženskog časopisa Domaćica, humanitarka i borkinja za ženska prava; Maga Magazinović (1882-1968) prva modernistička koreografkinja, filozofkinja, borkinja za prava žena i novinarka; Julka Hlapec Đorđević (1882-1969) bila je srpska književnica, feministkinja, kritičarka, aktivistkinja, filozofkinja, prevoditeljka; Jelena Spiridonović Savić (1890-1974) srpska pesnikinja, pripovedačica i esejistkinja; Savka Subotić (1834-1918) srpska dobrotvorka i jedna od prvih feministkinja u Vojvodini;</p> <p>ONE. Ispred svog vremena privukle su veliku pažnju i netipične pozorišne publike. Sva tri premijerna izvođenja su bila maksimalno posećena, a utisci i reakcije publike su dokazali koliko je važno da se o ovoj temi govori. Premijera je održana 15. januara 2024. u UK Parobrod u Beogradu.</p> <p>Predstava je nagrađena na Art Trema Festu u Rumi, Zlatnom maskom za najbolju kostimografiju, Srebrnom maskom za društveni angažman kroz pozorišnu umetnost, a Tremin žiri aktivnih građana u kulturi dodelio je Nagradu za najbolju režiju i dramaturgiju i Nagrada za scenski prostor i dizajn svetla, a imala je i uspešno gostovanje u Crnoj Gori na Danima nezavisne scene u Kraljevskom pozorištu Zetski dom na Cetinju.</p> <p>Scenska intervencija STRAH OD LETENJA Milica Petrović - inspirisana Danicom Tomić, prvom pilotkinjom u Srbiji Tekst: Milica Petrović i dokumentarni izvori</p> <p>Muzički performans DOSEGNI GLASOM Ljubica Damčević - inspirisana Ljubicom Marić, prvom kompozitorkom u Srbiji</p> <p>Scenska intervencija ŽIVOT KAO POBUNA Ivana Milenović Popović - inspirisana Jelisavetom Načić, prvom arhitekticom u Srbiji</p> <p>Interaktivni performans U SALONU PATRIJARHATA Zoran Vasiljević - Gospodin „N“ inspirisan Ksenijom Atanasijević, filozofkinjom i Anicom Savić Rebac, književnicom Tekstovi: Dokumentarni izvori, citati reakcija tadašnjih dekana i profesora Univerziteta u Beogradu i Univerziteta u Skoplju, priredio Zoran Vasiljević</p> <p>Performans PRELAZAK Snežana Arnautović Stjepanović - inspirisana kulturnim vezama između prošlosti i sadašnjost Učestvuju: Snežana Arnautović Stjepanović, Ivica Stjepanović, Teodor Stjepanović</p> <p>Fotografija J.Š Nemanja Maraš - inspirisan Jelenom Šantić, balerinom, koreografkinjom, antiratnom aktivistkinjom</p> <p>Performans MOST Miona Petrović - inspirisana Jelenom Šantić, balerinom, koreografkinjom, antiratnom aktivistkinjom</p> <p>Interaktivna zvučna instalacija VAL Dijana Mitrović U zvučnom zapisu korišteni su tekstovi autorki (prema redosledu pojavljivanja): Anica Savić Rebac, Draga Dejanović, Katarina Milovuk, Maga Magazinović, Julka Hlapec Đorđević, Ksenija Atanasijević, Jelena Šantić, Jelena Spiridonović Savić, Savka Subotić Tekst čitaju: Ljubica Damčević, Milica Petrović, Ivana Milenović Popović Muzika: Ljubica Marić, Sonata fantazija</p> <p>Video rad PRVE Jelena Rubil - inspirisana ženama ispred svog vremena</p> <p>Video rad ONE Jadranka Anđelić - inspirisana ženama ispred svog vremena</p>
--	---	--

<p>17.11.2025</p> <p>TRG RATNIKA</p>	<p>Igraju: Svetozar Babić i Teodora Gačić Trajanje: 55'</p>	<p>Predstava „Trg ratnika“ autorski je projekat mladih glumaca Teodore Gačić i Svetozara Babića rađen po tekstu britanskog dramskog pisca Nika Vuda. Duodrama govori o ožljicima koje rat ostavlja u dečijim dušama, o urušavanju porodice u ratnim okolnostima, i o izbeglištvu i patnjama koje ono donosi svima, a naročito deci.</p> <p>Direktno ili posredno svi smo mi prethodnih decenija, ali i ovih dana učesnici ili svedoci ratova. Svi. Čak i oni koji na svet gledaju nevinim pogledom i čistim srcem. Dakle, ni deca nisu pošteđena. Ali šta se sa njima dešava kada im se naglo prekine bezbrižno detinjstvo? Šta se zbiva kad im se uprlja pogled, zbrkaju misli i emocije? Kako izgleda to naglo odrastanje? Nik Vud nam nudi precizan portret žrtava. Njihovo stradanje je „proces“, a ne samo nesrećan i prolazan trenutak.</p> <p>Pisac takođe razmatra i kako je posle ratnih strahota moguće uključivanje izbeglih u život nove sredine, kao i njihovo prilagođavanje novoj zajednici u kojoj taj izbeglički status stvara osećaj marginalizovanosti i težak i mučan proces prevazilaženja ratnih trauma. Ova emotivna drama nas upućuje i na to da život, uprkos svemu, grčevito teži ka opstanku, da ide napred i da nalazi svoj put u svim okolnostima. Da će se sestra i brat, glavni junaci ovog komada, nepomirljivo boriti za svoje mesto pod Suncem.</p>
<p>30.11.2025</p> <p>MULEJ</p>	<p>Pisac: Erlend Lu Dramatizacija: Anica Petrović Supervizor u dramatizaciji: Divna Stojanov Režija: Anica Petrović Supervizor režije: Momčilo Milljković Glumica: Anica Petrović Scenografija: Stevan Ristić i Anica Petrović Dizajn svetla: Stevan Lukić Kompozitor: Dušan Tomić Zvuk: Aleksa Petrović Lektor: Saša Latinović Producenti: Anica Petrović i Marko Vejinović Dizajn plakata: Aleksandar Sarapa Fotografije: Jovana Božić i Tanja Drobnjak Mentori: Nikita Milivojević, Jeleni Đulvezan Trajanje: 75'</p>	<p>Monodrama Mulej, nastala po istoimenom romanu Erlenda Lua, govori o ciničnoj osamnaestogodišnjoj Norvežanki Juliji koja pokušava da pronađe ekscentričan način da se ubije nakon što joj je porodica poginula u avionskoj nesreći. Kako Julija sebe smatra autentičnom i duhovitom osobom jasno joj je da i njena smrt mora biti takva. Tokom svog putovanja svetom suočava se sa prostorom aerodroma i aviona, poslednjeg mesta gde je njena porodica bila živa. Da li Julija pronalazi utehu i novi smisao života? Monodrama tematizuje adolescentsku suicidalnost i proces suočavanja sa smrću bližnjih i preispituje da li i kako ljubav i podrška u svojim različitim oblicima mogu biti lekoviti i od pomoći u prevazilaženju psihičkih problema. Dnevnička struktura romana pretočena je u dramsku priču sa vremenskim skokovima i retrospektivama što je omogućilo protagonistkinji Juliji da reflektuje na svoje prethodne, tinejdžerske odluke.</p>
<p>11.12.2025</p> <p>(MUŠ)KOST U GRLU</p>	<p>Autorstvo, tekst i koreografija: Miloš Janjić Ko-autorstvo i izvođenje: Dražen Horvatić, Miloš Janjić / Mladen Šijan, Chad Spence, Lazar Tešić Dramaturgija: Andreja Kargačin i Nina Plavanjac</p>	<p>Plesna predstava “(muš)kost u grlu” je proistekla iz umetničko-istraživačkog procesa, koji je istraživao kroz koreografske i izvođačke prakse pojam toksičnog maskuliniteta i njegove atribute (mačizam, mizoginija i femicid, (auto)homofobija, militarizam i radikalni nacionalizam) koji su sadržani u samom telu, u formi arhive muškosti u telu i njen uticaj na telo.</p> <p>Predstava prikazuje skup različitih pogleda na muškost, od strane 5 mladića, koji neprekidnim promišljanjem, iznova nude alternativne muškosti, poigravajući se naučenim telesnim radnjama i diskursima, odvođeci ih do apsurdna, i deleći intimne iskaze o sopstvenom odrastanju čvrsto ovičenom socijalnim normama. Fenomenu se pristupilo kroz prizmu scenskih dokumentacija i spekulacija, o specifičnim situacijama, od individualnih do kolektivnih.</p>

	<p>Rediteljsko savetovanje: Ana Pinter Koreografsko savetovanje: Isidora Poledica Scenografsko savetovanje: Marija Pokrajac Dizajn muzike i zvuka: Jana Baljak Tehnička podrška i izrada scenografije: Milica Babić Foto dokumentacija: Vladimir Opsenica i Marija Stojković Video dokumentacija: Tanja Drobnyak Produkcija: BRINA</p>	<p>Predstava stavlja fokus na telesne akcije, narativ i operacije koji se inkorporiraju tokom sazrevanja, u telo mučkarca i time čine valer specifičnih šablona ponašanja koje to telo pod pritiskom društva, proizvodi, i simultano, to telo, biva posmatrano kao autor štetnih posledica koje ima po savremeno društvo u celini, žene, ali i na same muškarce, pogotovo u patrijarhalnim društvima, gde socijalizacija dečaka, često normalizuje nasilje.</p> <p>Muškost i telo se uzajamno oblikuju, sa pitanjem koliko je moguće da se telo (i delimično i u kojim životnim situacijama) odupre toksičnoj muškosti, a na koji način joj se priklonjava?</p> <p>Analizira konfliktnu telesnu obrascu ispoljavanja muškosti/femininosti, kod izvođača, i u kojoj meri postoje umeća tolerancije, i baratanja dijapazonom manifestovanja i amortizovanja muškosti u svom telu, i da li se taj fenomen može posmatrati kao potencijal za proširene prakse ili konflikt kroz unutrašnji doživljaj, iskustvo, percepciju mentalnog zdravlja.</p> <p>Sama činjenica da se u umetničkom procesu saraduje sa izvođačkim umetnicima različitih seksualnih identiteta i različitih izvođačkih praksi i iskustava, i stavlja ih u fokus na sceni, dok se autorski tim primarno sadrži od saradnica iz različitih umetničkih disciplina, tako snažno ohrabruje i slavi sve njihove individue - predstavlja rušenje heteronormativnih obrazaca i prkosi patrijarhalnim načelima.</p> <p>“(muš)kost u grlu” predstavlja nameru da se slobodno govori i promišlja o opasnim potencijalima muževnosti u savremenom društvu, i tako pokuša da izađe iz skale tabu tema, kojih nažalost danas ima brojnih.</p> <p>Sa ciljem da analiza i otvora dalja pitanja, najpre ne predstavlja generalizaciju i nuđenje konačnog rešenja, već prikazuje detaljniji uvid u određeni fenomen i pretpostavlja kolektivno politično delovanje u društvu predlažući praktikovanje novih oblika razmene nežnosti i ljubavi u zajedništvu.</p> <p>Podrška</p> <p>Plesna predstava se realizovala uz podršku Rekonstrukcije Ženski Fond i Western Balkan Youth Cultural Fund-a (Ovaj višegodišnji projekat podržava German Federal Foreign Office i sprovodi Regional Youth Cooperation Office (RYCO)), KC Magacin, Stanica - Servis za savremeni ples, Nomad dance Academy Slovenia / Cofestival, “Nonaligned movements” projekta.</p>
<p>14.12.2025</p> <p>KAKO JE CRVENKAPA PREŽIVELA VUKA PO DRUGI PUT</p>	<p>Režija i dramaturgija (u saradnji sa izvođačima): Marko Pejović Izvođenje (ples i gluma): Anđela Žugić, Ana Obradović, Miloš Janjić, Isidora Poledica Originalna muzika: Katarina Ranković Kostim: Boris Čakširan Plesni pedagog: Isidora Stanišić - dramski pedagog: Đorđe Živadinović Grgur Glas: Vladislava Đorđević Produkcija: Grupa „Hajde da...“ Trajanje: 65'</p>	<p>Predstava je nastala na osnovu istoimene priče i audio knjige, a koja referiše na poznatu bajku o Crvenkapi. U ovoj verziji, Crvenkapa je na početku tinejdžerskog doba i ponovo se nalazi u šumi u kojoj živi njena baka. Ona se priseća traumatičnog iskustva seksualnog nasilja koje je imala kao devojčica, ali pošto tada nije imala podršku koja joj je trebala, postisnula je to sećanje. Odlazak na „mesto događaja“ budi zakopana sećanja, noseći sa sobom bol i patnju. Istovremeno, to je postala šansa da se to iskustvo integriše, te da Bjanka prestane da bude Crvenkapa.</p> <p>Sa decom osnovnoškolskog uzrasta smo prošle godine u okviru Bitef Polifonije testirali koncept za predstavu i u skladu sa njihovim komentarima, kreirali postavku koja je u formatu u kome deca sede u krugu, po obodu prostorije, a sva dešavanja su u unutar tog kruga. Predstava je hibrid audio naracije, glume, plesa, interaktivnih igara sa decom koje su u direktnoj vezi sa pričom...</p>

59. Beogradski internacionalni teatarski festival – BITEF / Nove pozorišne tendencije /

59. izdanje nije održano u 2025. godini

PROGRAMSKA REALIZACIJA

Pripreme ovogodišnjeg, 59. po redu Bitefa, počele su jula 2024, posetom umetničkog direktora Nikite Milivojevića Avinjonskom festivalu u Francuskoj gde je selektovana predstava francuske trupe Baro d'evel *Qui som?* za otvaranje festivala u septembru 2025. Osim francuske predstave,

Milivojević je pogledao 12 predstava tokom boravka, te dogovorio i dolazak umetničkog direktora Avinjonskog festivala, Tijaga Rodrigeša, reditelja predstave *Hekuba, ne Hekuba* proslavljene nacionalne kuće Francuske, Komedi franseza.

U periodu prva dva meseca 2025. selektorski tim je selektovao još 7 predstava iz Argentine, Belgije, Nemačke, Palestine, Slovenije, Danske i Južne Koreje. Kako je za festival planirano oko 10 radova, preostale dve predstave je trebalo da budu domaća i još jedna iz regiona. Time je selekcija 59. Bitefa zatvorena u februaru, sa očekivanjima pomenuta dva rada i nastavkom rada na pratećem programu sa posebnim fokusom na *Teorijsku feštu* koja je već u svom drugom izdanju izazvala izuzetno veliko interesovanje stručne javnosti, ali i šireg kruga publike.

Nikita Milivojević nije dobio drugi mandat umetničkog direktora, te je rad na selekciji i produkciji festivala obustavljen istekom njegovog mandata (21. februar). Tek početkom marta 2025. Skupština Grada Beograda je imenovala novog predsednika Odbora, istaknutog umetnika Svetozara Cvetkovića i nove članove Odbora -- Anu Veljković, Borku Golubović Trebješanin, Đorđa Kostića i Srdana Obrenovića. Đorđe Kostić je podneo ostavku na mesto člana već na samom početku i nije učestvovao u daljem radu Odbora. Naredna četiri meseca (mart-jun) Sekretarijat za kulturu je vodio proceduru izmene pravnog okvira za realizaciju festivala -- izmenjena je Odluka o manifestacijama od značaja za Grad Beograd, te

Pravila Bitefa (3. jul). Sadašnji okvir podrazumeva ukidanje pozicije umetničkog direktora, te da je upravljanje festivalom na predsedniku i članovima Odbora. U istom periodu, a pre izmene legislativnog okvira, Odbor je poziciju umetničkog direktora ponudio Nikiti Milivojeviću koji je predlog odbio u saglasju sa članicama njegovog koselektorskog tima, Tijanom Grumić i Ksenijom Đurović.

Polovinom jula meseca finansijski plan festivala nije bio poznat osim izdvojenih sredstava Osnivača koja su 50% niža nego prethodne godine, dok sredstva Ministarstva kulture nisu definisana usled višemesečnog kašnjenja rezultata godišnjeg poziva za sufinansiranje projekata iz oblasti pozorišta. Kako ni program nije definisan, sopstvena sredstva takođe nisu osigurana u iznosu koji je bio planiran. Zbog ovih, najvažnijih uslova rada, Odbor je festival pomerio na drugu polovinu novembra u nadi da će izmeštanje festivala za 2 meseca ipak omogućiti realizaciju.

Za lice koje treba da uredi program festivala Odbor je predložio uvaženog reditelja Miloša Lolića. Izmenom Odluke i Pravila Bitefa prema kojima je umetnički direktor imenovano lice čiju godišnju nadoknadu određuje gradonačelnik Beograda, g. Lolić je lice koje potpisuje ugovor sa Bitef teatrom kao pravnim licem, organizatorom manifestacije, dok Odbor utvrđuje naziv radnog mesta, tj. poziciju na festivalu, opis posla i naknadu za rad. G. Lolić je formirao tim umetničke direkcije koji su pored njega činili Ana Vujanović, svetski etablirana teoretičarka, dramaturškinja i profesorka, novijoj publici Bitefa poznata kao urednica programa *Teorijska fešta*, te Borisav Matić, pozorišni kritičar mlađe generacije. Usled stava javnog mnjenja povodom održavanja ovogodišnjeg Bitefa, Ana Vujanović je istupila iz tima umetničke direkcije polovinom septembra.

Tim umetničke direkcije je 24. septembra predstavio program 59. Bitefa Odboru na 11. sednici. Odbor nije usvojio predlog programa usled neslaganja oko pozivanja Mila Raua, autora predstave *Proces Peliko*, te učešća rada kolektiva master studenata režije Fakulteta dramskih umetnosti u glavnom programu. Na narednim dvema sednicama, Odbor je Loliću i Matiću predočio dva predloga korekcije programa koje tim nije prihvatio jer su oba predloga podrazumevala izostavljanje predstave *Proces Peliko*. Nakon neuspešnih pokušaja definisanja programa, predsednik Odbora Svetozar Cvetković podnosi ostavku a nešto kasnije i članica gđa Borka Trebješanin Golubović. Na upit g. Cvetkovića za mišljenje Osnivaču o nastavku rada Odbora, dobija odgovor da do razrešenja članova Odbora oni moraju obavljati svoje dužnosti. G. Miloš Latinović je, budući da nije bilo pomaka u usvajanju Odluke o programskom i finansijskom planu, predložio Odboru da donese Odluku kojom bi Bitef teatar započeo pregovore o sporazumnom raskidu ugovora sa g. Lolićem i g. Matićem, te je kroz dogovore sa Vladanom Smiljkovićem, advokatom g. Lolića, 22. Oktobra finalizovan proces raskida oba autorska ugovora sa zaključkom da Odbor može prikazati jednu predstavu iz predloženog programa – *Braća (BROS)* u režiji Romea Kastelučija.

Predsednik Odbora u ostavci g. Cvetković je u narednom periodu sa timom Bitefa radio na novom predlogu repertoara i finansijskog plana koji je uključivao pet, odnosno tri predstave, te je 31. oktobra zakazana sednica Odbora na kojoj bi se pomenuti plan usvojio. Predstava *1981*. Novosadskog pozorišta je istog dana sednice uputila izvinjenje da ipak neće moći da učestvuju na Bitefu, dok je *Hamlet parti* Narodnog pozorišta Sterija otkazana od strane Bitefa. Tekući plan predsednika Odbora odnosi se na dva izvođenja kompanije Romea Kastelučija, ali kako je vremenski period za realizaciju ove tehnički kompleksne predstave previše kratak, inicijalni

prostor, Atelje 212, je nakon uvida u tehnički rajder i činjenice da je trupi potrebno celih pet dana, ipak povuklo mogućnost saradnje. Usled ovog logističkog problema, tim festivala započeo je pregovore sa Pozorištem na Terazijama koje zdušno podržava festival, ali ni ova situacija nije bez izazova. Kako je decembar tradicionalno mesec u kome pozorišta ostvaruju najviše prihoda, a ove godine, bez programskih sredstava, je posebno važan precizan repertoarski plan. Bilo je neophodno da trupa adaptira broj dana potrebnih za montažu i izvođenje kako bismo mogli da potvrdimo izvedbenu lokaciju, ali trupa je na koncu takođe otkazala svoje učešće na Bitefu usled trenutne situacije sa festivalom i cenzure o kojoj su obavešteni od strane evropskih kolega. Tako je celokupan program Odbora bio onemogućen i 59. izdanje Bitefa nije realizovano.

FINANSIJSKA REALIZACIJA FESTIVALA KOJI SE NIJE DESIO

Budući da je tim festivala intenzivno radio sa Anom Vujanović, Milošem Lolićem i Borisavom Matićem, brojni sektori festivala su bili angažovani na pripremama, kao i inače.

Sektori tehnike, marketinga, urednik kataloga i sajta, koordinatorka prevodilaca, prevodioci i služba za goste su u period maj – oktobar meseca bili direktno uključeni u pripreme kako bi u izuzetno kratkom roku od samo nekoliko meseci autorski tim uspeo da napravi relevantan i umetnički izvanredan program.

Nešto više od polovine nastalih troškova je Sekretarijat za kulturu „priznao“ Bitez teatru dok je rad prevodilaca, službe za goste i delova marketinga ostao enigma Osnivaču festivala, te ih nije nadoknadio. Ističemo da je koordinatorka službe prevodilaca, gđa Vera Konjović, najdugovečnija Bitefova saradnica i dugogodišnja urednica pratećeg programa festivala Bitez na filmu, uspela da sa svojim timom prevede preko 180 strana teksta na srpski sa italijanskog, engleskog i nemačkog jezika -- u pitanju su tehnički rajderi, uputstva reditelja za lokalni produkcijski tim, kao i 50% teksta predstave *Proces Peliko* koji je izuzetno verbalna predstava sa specifičnim argom a da za svoj rad nije dobila nadoknadu.

Kako se festival nije odvio, Bitez je izgubio generalnog sponzora (Blanc1664), 2 finansijska sponzora sa kojima je brižno građen odnos poverenja i uzajamnog poštovanja (Erste bank, Generali osiguranje), oko 30 sponzorstava u robu usled kojih festival dramatično smanjuje troškove realizacije kao i podršku Francuskog instituta, Gete instituta i Delegacije Evropske unije u Beogradu.

Година LXIX Број 27

23. мај 2025. године

Цена 290 динара

Скупштина Града Београда, на седници одржаној 20. маја 2025. године, на основу члана 11. став 4. Закона о финансијској издацима издацима од државе („Службени лист гласник РС”, бр. 123/17, 59/18, 90/21, Одлука УС РС, 21/21, Одлука УС РС, 53/21 – Одлука УС РС, 66/21, 136/21, 43/23, 60/23, 11/24 – Одлука УС РС и 79/24), члана 13. став 1. ставка б. Закона о главном граду („Службени гласник РС”, бр. 126/07, 85/14 – др. закон, 101/15 – пр. закон, 37/19 и 111/21 – пр. закон) и члана 31. тачка 7. Статута Града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 39/08, 6/10, 23/13, „Службени гласник РС”, број 7/16 – Одлука УС и „Службени лист Града Београда”, број 60/19), донела је

ОДЛУКУ

О ДОДЈИ БЉАЧКЕ ПОМОЋИ ПОРОДИЦАМА СА ДЕЦОМ ШКОЛСКОГ УЗРАСТА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА БЕОГРАДА

Члан 1.

Ова одлука утврђује се праву на додату београдској породици учесника који редовноohaђују основне и средње школе у јавној или приватној школи на територији града Београда, односно 5025/2026. годину.

Члан 2.

Ово право може на остварити родитељ или друго законско заступник детега јединствено годишње под условом да је дете редовно учесник основне или средње школе у јавној или приватној школи на територији града Београда.

Члан 3.

Износ пристоје у износу од 20.000 динара по учеснику, на име бљачке помоћи, вистаћује се на рачун јединственог или другог законског заступника учесника.

Средства предвиђена чланом 1. ове одлуке обезбеђена су у буџету Града Београда.

Члан 4.

Органи ширега јединства Градске управе Града Београда одговорни за издавање исправа и деце заштите – Сектор за образовање и децу заштите стараше се о реализацији ове одлуке донимати је мерило и обезбеђивању средстава предвиђених чланом 3. ове одлуке.

Члан 5.

Даном почетка примене ове одлуке пристоје на име

Одлука о издавању бљачке помоћи породицама са децом школског узраста на територији града Београда („Службени лист РС”, број 41/24).

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Београда”, а примењује се од 1. јуна 2025. године.

Скупштина Града Београда
Број 6-403/25-41, 20. маја 2025. године

Председник
Никола Николијевић, с. р.

Скупштина Града Београда, на седници одржаној 20. маја 2025. године, на основу члана 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон и 67/18), члана 8. став 1. тачка 8. и члана 13. Закона о главном граду („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/15 – др. закон и 37/19) и члана 23. тачка 34. члана 31. Статута Града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 39/08, 6/10, 23/13, „Службени гласник РС”, број 7/16 – Одлука УС и „Службени лист Града Београда”, број 60/19), донела је

ОДЛУКУ

О ИМЕНАМА И ДОПУНАМА СЛУЖБЕ О СТАЛНИМ МАНИФЕСТАЦИЈАМА У ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ГРАД БЕОГРАД

Члан 1.

У Одлуци о сталним манифестацијама у области културе од значаја за град Београд („Службени лист Града Београда”, бр. 30/07, 78/14, 86/16, 86/16, 4/17, 30/19, 9/21, 11/21, 19/22, 76/22 и 65/23), у члану 4. после става 1. додаје се нови став који гласи:

„Манифестацију предлаже одговорни изборник или лице које он изабрао за председника Савета за град Београд”.

У истом члану, у ставу 3. после речи „утврђује”, додају се речи „које гласи: „дизајнирају манифестационе и програмне програме, даје сугестије при изради каталога и других публикација манифестације, по потреби предлаже спонзорске који ће одбору манифестације предложити програм манифестације, утврђује”.

Члан 3.

Чл. 8, 9 и 9. бр. 1 до 10.

ПРИМЛАНЕ И ЗАВИШНЕ ОДЛУКЕ

Члан 3.

Скупштина Града Београда донела је одлуку о изјављивању успијешна са свом одлуком у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Додатковна новина приватно приватизација, ипак ни онама приватно додела до ступања на снагу ове одлуке, у делу којима је у супротности са овом одлуком.

Члан 4.

Материјал директори манифестација којима је издато маandat до ступања на снагу ове одлуке предузимају са једном до 31. јуна 2025. године.

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Београда“.

Скупштина Града Београда
Број 6-405/25-С, 20. маја 2025. године

Председник
Ивока Николијевић, с. р.

Скупштина Града Београда, на седници одржаној 20. маја 2025. године, на основу члана 11. Закона о главној граду („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 110/16 – др. закон, 89/19 и 111/21 – др. закон), члана 13. став 2. и члана 31. Статута Града Београда („Службени гласник Града Београда”, бр. 36/08, 6/10, 2/13, „Службени гласник РС”, број 7/16 – Одлука УС и „Службени лист Града Београда”, број 60/19), донела је:

ОДЛУКУ

О ДОПУНИ ОДЛУКЕ О НАГРАДИ ГРАДА БЕОГРАДА – ДЕСПОТ СТЕФАН ЛАЗАРЕВИЋ

Члан 1.

У Ситуацији о Награди града Београда – деспот Стефан Лазаревић („Службени лист Града Београда”, бр. 3/03, 2/04, 41/13, 66/13, 52/14, 67/17, 50/23, 158/20 и 5/23) у члану 7. последње става 2. додаје се нови став који гласи:

„Додатно у односу на став 2. овог члана, председник и чланови Комисије за доделу Награде града Београда – деспот Стефан Лазаревић, могу доделити први степен награде и после рока из става 2. овог члана.”

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Београда“.

Скупштина Града Београда
Број 6-405/25-С, 20. маја 2025. године

Председник
Ивока Николијевић, с. р.

Скупштина Града Београда, на седници одржаној 20. маја 2025. године, на основу члана 3. став 1. став 2. и члана 9. став 1. и члана 13. Закона о комуналним приватностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/20, 96/19), члана 37. Закона о приватизацији и у складу с одредабом изјављивања („Службени гласник РС”, бр. 60/15, 11/18, 64/18 – др. закон, 89/19, 111/19 и 9/20) и члана 25. став 1. тачка 13. Статута Града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 39/08, 6/10, 23/13, „Службени гласник РС”, број 7/16 – Одлука УС и „Службени лист Града Београда”, 60/19), донела је:

ОДЛУКУ

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О ЈАВНОМ ЛИНИЈСКОМ ПРВОМ ПУТНИКА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА БЕОГРАДА

Члан 1.

У Одлуци о јавном линијском првом путнику на територији града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 61/03, 10/11, 55/11, 88/14, 2/15, 89/16, 89/20, 108/20, 22/21, 111/21, 15/22, 70/22, 23/23, 40/23, 65/23, 10/24, 37/24, 140/24 и 155/24 у њеном тексту: Ситуација), у члану 26. после става 6. додаје се нови став и гласи:

„Надлежна организациона јединица може пренети на јавно или на приватну и одговарајуће територије од стране Града Београда за посматрање и руковођење јавним линијским првом путником на територији Града Београда.”

Члан 2.

У члану 30а. став 1. тачка 3., измена се гласи:
„после од 1. септембра 2025. године, аутоматски којима се обавља линијски превоз не смеју бити старија од 10 година.”

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Београда“.

Скупштина Града Београда
Број 6-405/25-С, 20. маја 2025. године

Председник
Ивока Николијевић, с. р.

Скупштина Града Београда, на седници одржаној 20. маја 2025. године, на основу чл. 3. и чл. 5. став 3. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, бр. 14/16, 80/19), члана 12. став 1. тачка 7. Закона о јавном граду („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 37/19 и 111/21 – др. закон) и члана 31. став 1. тачка 8. Статута Града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 29/05, 6/10, 23/13, 7/16, 17/16 – Ситуација УС и 60/19), донела је:

ОДЛУКУ

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О СПИНАВАЊУ ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЊА ЗА НАПЛАТУ ЛОГИСТИКУ И РУКОВОЂЕЊЕ ЈАВНИМ ПРВОМ ПУТНИКА У БЕОГРАДУ

Члан 1.

Овом одлуком врши се промена пословног имена јавног комуналног предузећа за линијску, посматрање и руковођење јавним превозом путника у Београду – ЈКП „Наплата превозне услуге Београд” у јавно комунално предузеће за управљање, контролу и логистику јавног превоза путника у

Član 12.

Organizacione, stručne, administrativne, finansijske i tehničke poslove za potrebe Oktobarskog salona obavlja pravna osoba u obliku javnog preduzeća, u skladu sa ovim Pravilima BITEFA.

U skladu sa stavom 1. ovog člana izdati su rukovodilac organizacione jedinice (pravne osobe) Grada Beograda nalazne za poslove kulture.

Nadzor nad obavljanjem poslova iz ovog člana vrši pravna osoba (javno preduzeće) Grada Beograda, u skladu sa ovim Pravilima BITEFA.

Član 13.

Izveštaj o radu organizacione jedinice (pravne osobe) Grada Beograda za ostvarenje sredstava iz ministarstva u skladu sa ovim Pravilima BITEFA, dostavlja se Ministarstvu kulture, Republike Srbije, u skladu sa ovim Pravilima BITEFA. Izveštaj o radu organizacione jedinice (pravne osobe) Grada Beograda dostavlja se Ministarstvu kulture, Republike Srbije, u roku od 60 dana od dana zaprimanja Izveštaja o radu organizacione jedinice (pravne osobe) Grada Beograda.

Član 14.

Sredstva za održavanje Oktobarskog salona obezbeđuju se u budžetu Grada Beograda iz sredstava namenjenih za održavanje i održavanje organizacione jedinice (pravne osobe) Grada Beograda, kao i iz sredstava namenjenih za održavanje organizacione jedinice (pravne osobe) Grada Beograda.

Pored sredstava iz stava 1. ovog člana, Odbor Oktobarskog salona obezbeđuje sredstva za održavanje Oktobarskog salona iz drugih izvora, u skladu sa ovim Pravilima BITEFA.

Član 15.

Ova pravila izdati su u skladu sa ovim Pravilima BITEFA, u skladu sa ovim Pravilima BITEFA, u skladu sa ovim Pravilima BITEFA, broj 12/23.

Član 16.

Ova pravila Oktobarskog salona izdati su u skladu sa ovim Pravilima BITEFA, u skladu sa ovim Pravilima BITEFA, broj 12/23.

Skupština Grada Beograda
Broj 61/25, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Председник
Nikola Nikolićević, s. r.

Skupština Grada Beograda, na sednici održanoj 27. jula 2025. godine, na osnovu člana 3. Odluke o statusu mesta (Službeni list Grada Beograda, broj 15/09, 7/09/14, 8/16, 9/16, 4/17, 6/19, 2/21, 7/21, 1/22, 2/22, 7/22, 6/23 i 2/25) i člana 3. Odluke o budžetu Grada Beograda (Službeni list Grada Beograda, broj 35/03, 6/13, 25/13, Službeni list Grada Beograda, broj 7/16) i Odluke USG (Službeni list Grada Beograda, broj 80/19), donela je

ПРАВИЛА
БЕОГРАДСКОГ ИНТЕРНАЦИОНАЛНОГ ТЕАТАРСКОГ ФЕСТИВАЛА БИТЕФ

Члан 1.

Београдски интернационални театарски фестивал – БИТЕФ (у daljnjem tekstu: БИТЕФ), istovremeno i naziv, nastoji u oblasti kulture od izlaza iz Grada Beograda da bude najviši festival pozorišnog stvaralaštva.

БИТЕФ се одржава у Београду, једном годишње, у септембру.

Члан 2.

Циљ БИТЕФА је промовисати и подржати позоришно стваралаштво, а нарочито развој позоришног стваралаштва код нас.

Члан 3.

БИТЕФ нема статус правног лица.

Члан 4.

БИТЕФ има члана.
Имак БИТЕФА одређено и линију правних односа које су правили развоја и развоја позоришног стваралаштва, а нарочито развоја позоришног стваралаштва код нас.
Одредбе и уредбе има БИТЕФ и одлучује Град Београд.

Члан 5.

На представничком интерјелним БИТЕФ-а обавезно је издати штампани билтени Града Београда.

Члан 6.

БИТЕФ је одбор.
Одбор БИТЕФ-а има председника – представника Града Београда и најмање пет, а највише десеторици чланова из општине Ступишта Града Београда по период од две године.
Одбор БИТЕФ-а има право на повремену одраду.
Високом надлежној, свакој години, у складу са годишњим планом Града Београда.

Члан 7.

БИТЕФ представља председника Одбора БИТЕФ-а и оне особе које он одлучи, уз претходну сагласност Града Београда.

Члан 8.

Одбор БИТЕФ-а утврђује годишњу планову посебних и приватних програма, даје сувојаче према програму, конкурс и друшка јављивања БИТЕФ-а, изабере одређене сараднике који ће Одбору БИТЕФ-а предложити програм БИТЕФ-а, усави програм манифестације и издати средства потребна за реализацију тог програма (артиран и предпретни трошкови, маркетингши план БИТЕФ-а, одређује место, време и дузину трајања БИТЕФ-а, подноси извештај градонамешнику града Београда о одржавању БИТЕФ-а у саопштењу и другим свим иствареним средствима и извештајима и у складу са годишњим програмом БИТЕФ-а, посљедности, медијској кампањи и сл. путем и друге послове везане за одржавање БИТЕФ-а.

Члан 9.

БИТЕФ је фестивал са акционарним елементима.
На БИТЕФ-у се свакој години одржавају и изградбе у складу са програмом (тематика) програму – Програмом „Миса Трапачевић“ за побољшање представу у области и специјална изградба „Јован Тарасковић“ за представу која се посебно посвете неким од својих тема и елемената.
Одржава се и други изградбени Жирани додуку изградбе.
Жири за доделу награда је стручно тело Одбора БИТЕФ-а који се образује избором Одбора БИТЕФ-а из радних јединица фестивала.

Члан 10.

Одбор БИТЕФ-а доставља програм програма и предпретни трошкове БИТЕФ-а организационој јединици Градске управе Града Београда надлежној за послове културе под насловом „БИТЕФ“ јавно издати годишњи БИТЕФ-а који ће се одржавати у наредној години.
Одбор БИТЕФ-а је у обавези да најкавише до два месеца почета БИТЕФ-а, усави програм и предпретни трошкове БИТЕФ-а.

Члан 11.

Организационо, стручно, административно, финансијско и техничко помоћно за одржавање БИТЕФ-а обавља јединица које обавља послове из области културе општина Град Београд.
У оквиру стави 1. овог члана јавно одређује руководиоци организационо, техничко и административно Града Београда надлежни за послове културе.

Напоменути обавезан помоћно, финансијско и техничко помоћно јединица Градске управе Града Београда надлежни за послове културе.

Члан 12.

Напоменути одборима БИТЕФ-а свакој години годишњим иствареним средствима и извештајима и у складу са годишњим програмом БИТЕФ-а, изабере одређене сараднике који ће Одбору БИТЕФ-а доставља градонамешнику града Београда преко организационо јединице Градске управе Града Београда надлежној за послове културе јавно издати годишњи план од 60 дана од дана одржања БИТЕФ-а.

Члан 13.

Средства за одржавање БИТЕФ-а обезбеђују се у буџету Града Београда, на основу годишњег програма и предпретни трошкова БИТЕФ-а, као и помоћних изградба у области културе града које се одређују у буџету Града Београда.
Поред средстава из стави 1. овог члана, Одбор БИТЕФ-а обезбеђује средства за одржавање БИТЕФ-а и из других изградба, у складу са годишњим.

Члан 14.

Одборима на основу овог члана премају да издати Градону Београдског интернационалног позатараски фестивала БИТЕФ („Службени лист Града Београда“, број 1223).

Члан 15.

Овај закон доноси Градској и општинској јединици теоријске фестивала – БИТЕФ одређује на основу овог дана поједини објављивања у „Службеним листу Града Београда“.

Скупштина Града Београда
Број 6 465/25 С.27, јуна 2025. године

Председник
Никола Николијевић, с. р.

Скупштина Града Београда, на седници одржаној 27. јуна 2025. године, на основу члана 3. Одлуке о сталној манифестацији у области културе општина Град Београд („Службени лист Града Београда“, Ср. 15/09, 78/14, 96/16, 96/16, 4/17, 10/19, 5/21, 7/23, 19/22, 78/22, 45/23 и 27/25) и члана 31. Статута Града Београда („Службени лист Града Београда“, Ср. 39/08, 6/10, 22/13, „Службени гласник РС“ Број 7/15 – одлука УС и „Службени лист Града Београда“, број 60/19) донела је:

ПРАВИЛА**БЕОГРАДСКИХ МУЗИЧКИХ СВЕЧАНОСТИ – БЕМУС****Члан 1.**

Београдске музичке свечаности – БЕМУС (у даљем тексту: БЕМУС), стална манифестација у области културе општина Град Београд је београдски фестивал музичких и културно-едрених свечаности.
БЕМУС се одржава у Београду, јавно и приватно, у оквиру:

Члан 2.

Циљ БЕМУС-а је промоција професионалних домаћих и иностраних музичких остварења, чиње се доприноси развоју и ширењу европских музичких култура.

59BITEF25
29. novembar - 5. decembar 2025.

29. i 30. novembar <i>Svečano obavješće</i>	20.00	trajanje: 2h	Bitef teatar	Bitef teatar, Beograd, Srbija RADNI NAZIV Koncept i režija: Andreja Kargačin
30. novembar	19.00	trajanje: 9h	prostor će biti naknadno objavljen	Vinterfestwochen, Beč, Austrija PROCES PELIKO Režija: Milo Rau
02. i 03. decembar	16.00	trajanje: 2h	Fakultet dramskih umetnosti	Fakultet dramskih umetnosti, Beograd, Srbija RADNI NAZIV (MASTER ISPIT) Autori: kolektivno stvarstvo
02. decembar	20.00	trajanje: 1h50'	Bitef teatar	Bitef teatar, Beograd, Srbija SAMOUBISTVO KAO (DRUŠTVENA) ČINJENICA Koncept i režija: Ana Janković
03. i 04. decembar	20.00	trajanje: 1h	Atelje 212 Scena „Mira Tadićević“	Aleksander Zehn, Berlin, Nemačka i Beograd, Srbija TENZIA Koreograf: Aleksander Zehn
04. i 05. decembar	20.00	trajanje: 1h30'	Narodno pozorište u Beogradu Velika scena	Sočetas, Teatro Komandini, Čezena, Italija BROS Režija: Romeo Castellucci

BEOGRADSKI INTERNACIONALNI TEATARSKI FESTIVAL- BITEF jedan je od nekolicine najstarijih, najvažnijih, najuglednijih i retkih u porodici velikih svetskih festivala. Osnovan je Rešenjem Skupštine grada Beograda kao stalna manifestacija, od posebnog značaja za Grad Beograd, 26. decembra 1967. godine.

Osnivači, umetnički direktori i selektori BITEFA su bili Mira Trailović (Kraljevo, 22.01.1924–Beograd, 07.08.1989) i Jovan Ćirilov (Kikinda, 30.08.1931–Beograd, 16.11.2014).

Od 2006. do 2016. godine selektorka BITEFA je bila Anja Suša, pozorišna rediteljka, od 2015 do 2023. godine umetnički direktor festivala je bio Ivan Medenica, profesor Fakulteta dramskih umetnosti u Beogradu i pozorišni kritičar, a od 2023. godine Festival kao umetnički direktor i selektor, vodi Nikita Milivojević, pozorišni reditelj i redovni profesor na Akademiji umetnosti u novom Sadu, dok su deo selektorskog tima i Ksenija Đurović - izvršna direktorka i koselektorka Bitefa i Tijana Grumić - dramaturškinja i koselektorka Bitefa.

Vođen izuzetnim kulturnim radnicima, BITEF od osnivanja podržava i značajno učestvuje u promociji novih / aktuelno proizvedenih svetskih umetničkih, kulturoloških tendencija i ultimativnih teatarskih vrednosti. Gledaocu, indirektnom analitičaru i uživaocu otkriva najsavremenije domete scenskih umetnosti u svetu, kako kroz eksperimentalne tako i tradicionalne forme. Skoro pola veka gradi naše intelektualne veze sa svetom i obratno. Zalažući se uvek za nove i otvorene kulturološke prostore, ostvaruje izvanredne kontakte, ruši fiksirane umetničke hijerarhije, podstiče razvoj srpske scene izvođačkih umetnosti i doprinosi njenoj potpunijoj afirmaciji u širem kontekstu. Angažovan je u polju formiranja domaće pozorišne kritike i u borbi sa provincijalnim duhom i duhovnom prazninom. BITEF predstavlja epohalnu antitradicionalnu pojavu nulte kategorije u manifestacijama jugoslovenske i svetske kulture.

Festival, čiji je dugogodišnji podnaslov *Nove pozorišne tendencije / New Theatre Trends*, jeste skup vrednosti, odnosno umetnički projekat koji ne saopštava konačne istine o teatru i ne prikazuje, već otvara i problematizuje neka od najosetljivijih pitanja savremene javne sfere koja se proizvode, pojavljuju ili prikrivaju u posebnim svetovima razlika i raskola u umetnosti.

Prevazilazeći modernističke dogme, medijske granice i discipline, teži ka proučavanju, analizi, novim čitanjima i pomacima u umetničkim izvođenjima, najrazličitijim oblicima predstavljačkih struktura i mehanizmima pripovedanja – od proznog narativa, odnosno dramskog teksta u doslovnom smislu gde književni tekst prethodi teatarskom događaju, do dekonstrukcije njegove autonomije i interdisciplinarnu primene u ostalim sistemima komunikacije (plesno, muzičko, pikturalno, video, poetsko, filmsko, tehno, telesno, sajber itd. "pripovedanje"). Baveći se ne samo proizvodnjom, proizvedenim delom ili interpretacijom čina izvođenja, već i njihovim društvenim, političkim i kulturnim kontekstima i konsekvencama, dinamično, produktivno i eksplicitno neguje moć upitanosti, kritike, negacije i raskida. Uprkos političkim i kulturnim barijerama, BITEF mapira, kritički reaguje na nove društvene izazove i probleme, otvara socijalno-politička pitanja, aktivno preispituje sopstvene i, umetničke i teatarske strategije uopšte, kao i načine njihovih i proizvođenja novih pozorišnih realnosti.

Njegove su granice, istovremeno propustljive i meke i veoma konfrontirane i napete. To je festival dinamičnog, oštrog, prodornog, veoma obuhvatnog tematskog fokusa čiji su izazovi i čvorišta: savremena poimanja pozorišnih, izvođačkih i vizuelnih umetnosti, istraživanje njihovih orijentacija, afirmacija drugačijih teatarskih prostora i mizanscena, artikulacija različitih teorijskih i kritičkih poimanja, i provokacija učaurenim i šabloniziranim i često dosadnim obrascima scenskog izražavanja i prikazivanja.

Kroz decenije postojanja u isprepletenim, protivrečnim i složenim društvenima procesima, BITEF uvek ide u korak sa uzbudljivom evolucijom pozorišne umetnosti, istražujući koliko i šta filozofija i druge naučne discipline kao što su teatrologija, antropologija, sociologija, psihonaliza, lingvistika, teorije kulture, roda, medija itd., čine teatru i, obratno – u kojim fragmentima deluju na teatar.

Svaki BITEF svojom koncepcijom i programom odražava duh vremena, određeni duhovni i umetnički presek teatarskih istraživanja i avangardnih kretanja, sa generalnom idejom promocije novih pozorišnih tendencija.

Često se čita kao beogradska septembarska pojava koja tematskim podnaslovom svake godine odašilje uređeni i izdvojeni smisaoni i značenjski sadržaj, koji pokreće i menja ponašanje generacija. Kako onih koji "proizvode" tako i onih koji "koriste" umetnost i kulturu.

PRODUKCIJA BITEFA

Produkcija Bitefa je od nastanka festivala do 1989. godine bila poverena pozorištu Atelje 212, a nakon toga, odnosno od godine njegovog osnivanja – BITEF teatru. Oba pozorišta su ustanove od značaja za kulturu grada Beograda. BITEF teatar, jedinstven po svom izvoru nastao je na tekovinama BITEFA i na inicijativu Mire Trailović kao BITEFOVO POZORIŠTE i tada najmlađi, jedini projektni beogradski teatar koji nema stalno zaposlen umetnički ansambl. BITEF teatar deluje kroz široki spektar programskih delatnosti, divergentnih koncepata izvođenja (u kojima ne prevladuje nijedna paradigma) i vertikalnih multikulturalnih sadržaja, ostajući i u trećoj deceniji postojanja privržen svojoj estetskoj vertikali oko koje je i nastao – BITEF festivalu.

Radom BITEFA upravlja ODBOR, koga sačinjavaju predsednik i četiri člana. Odbor, kao i umetničkog direktora BITEFA, imenuje Skupština grada Beograda na period od četiri godine.

PROGRAM FESTIVALA

Program festivala čine Glavni i Prateći program.

- Glavni program čine predstave zvanične selekcije, čiji broj varira od godine do godine, ali se poslednjih godina njihov broj ustalio na desetak. Nakon izvođenja predstava tradicionalno se organizuju Susreti sa stvaraocima. Festival se održava na različitim gradskim lokacijama, pozorišnim kao i drugim originalnim, alternativnim prostorima.
- Prateći programi su sastavni deo festivala još od njegovog osnivanja. Neki od njih su se ustalili kao stalni programi kao što su: BITEF na filmu (od 1976 do 2016. godine) i BITEF polifonija (od 2000. godine), dok drugi čine jednogodišnje ili višegodišnje projekte.

BITEF organizuje i radionice, prezentacije, okrugle stolove, teorijske simpozijume, multimedijalne izložbe i izložbe izvođačkih umetnosti, kao i stalni kulturno – zabavni program After Ten Parties.

ŽIRI I NAGRADE

BITEF je manifestacija takmičarskog karaktera i njen žiri se sastoji od pet članova, koji se biraju na predlog menadžmenta festivala. Prvih dvadeset i pet godina žiri je bio sastavljen od domaćih umetnika, a kasnije – od svetski afirmisanih ličnosti iz redova kulture.

BITEF dodeljuje dve nagrade za predstave u zvaničnoj selekciji Glavnog programa:

- **Grand prix Mira Trailović** – za najbolju predstavu. Do 1990. godine ova nagrada se zvala Velika nagrada BITEFA
- **Specijalna nagrada BITEFA Jovan Ćirilov**– za poseban / izuzetan doprinos pozorišnoj umetnosti, po žanru, stilu ili sredstvima, Do 2014 godine ova nagrada nije nosila ime.
- Na osnovu ankete koju BITEF sprovodi među publikom nakon završetka predstave, festival dodeljuje i **Nagradu publike**
- Žiri pozorišnih kritičara Politikinih izdanja (dnevne novine Politika) od 11. BITEFA 1977. godine, dodeljuje **Nagradu najboljem reditelju BITEFA**

BITEF je prvi internacionalni festival koji je dobio nagradu **PREMIO EUROPA PER IL TEATRO** (Taormina arte, Special Prize for 1999) kao priznanje posebnom doprinosu i ključnom značaju u svetu pozorišnih umetnosti.

Beogradski internacionalni festival – BITEF je 21. novembra 2014. godine proglašen najboljim pozorišnim festivalom u regionu bivše Jugoslavije na osnovu glasova publike portala Teatar.hr

PUBLIKACIJE

Svake godine BITEF izdaje katalog i bilten/blog, publikacije koje daju osvrt na tekući festival. Katalog daje kritički prikaz celokupnog festivala i može se nabaviti u prodaji neposredno pred otvaranje festivala. Bilten/ Blog je kraća publikacija koja prati aktuelnosti i izlazi svakog dana festivala. Od 43. BITEFA 2009. godine bilten festivala se objavljuje u formi bloga na internet stranici <http://www.bitef-blog.rs>

O BITEFU postoji veliki broj tekstova i publikacija, od kojih bismo izdvojili monografiju BITEF, 40 godina novih pozorišnih tendencija, dokumenta Beogradskog internacionalnog teatarskog festivala /1967-2006/, u izdanju Istorijskog arhiva Beograda (2007.) i knjigu Natalije Vagapove Bitef: pozorište, festival, život (Službeni glasnik, Beograd, 2010)

PODSETIMO SE...

Šezdesete godine prošlog veka bile su izoštrenije i jasnije opredeljene da menjaju svet, a buntovničke generacije umetnika i intelektualaca da se društveno angažuju. Te godine donele su događaje koji su obeležili XX vek: Berlin je podeljen na dva dela, Nikita Hruščov je podneo ostavku, ubijeni su Kennedy i Martin Luter King, kao reakcija na intervenciju SAD-a u Vijetnamu rodila su se deca cveća, izbila je kulturna revolucija u Kini i studentski bunt u Evropi, a rock and roll i Beatles-i su krenuli u osvajanje sveta. U atmosferi procvata novih umetnosti i tehnologija, radio Luksemburga, konferencije nesvrstanih, Orijent ekspres voza i autobuskih linija koje su preko Beograda spajale Zapad sa Istokom, evropske premijere Kose...1967. godine Beograd, BITEF i fantastična generacija mladih umetnika svih medija dočekuju Grotowskog, Living teatar, Godota, Becketa, Ioneska...u naš grad dolaze Krejča, Ronconi, Brook, Stein, Richard Schecner i drugi.

Počela je tada jedna velika svetska pozorišna avantura. Avantura kao promena života.

Tokom prvih desetak godina selektori BITEFA doveli su neke od najhrabrijih scenskih eksperimenata. U želji da se sagleda pravo rastojanje između klasičnog, modernog i postmodernog pozorišta, kao i varijacije klasičnih tema u savremenim obradama kroz kritiku pojma originalnosti, suočili su publiku sa pozorištem preobražaja, razaranjem dramskog narativa, novim scenskim govorom, dramskim pozorištem bez reči (telesnim i igračkim pozorištem), otkrivenim ljudskim telom, sasvim razbijenim scenskim prostorom i izlaskom na ulice grada, grupnim autorstvom, experimentalnim i političkim teatrom, teatrom gerile...

Ističući teatar kao diskurs različitih koncepata umetnosti i društva, u kome govore različiti jezici, gde ostajemo u neizvesnosti pred različitim teorijskim modelima i odnosima teorije, umetnosti i kulture, u drugu dekadu svog postojanja beogradski festival je ušao pod naslovom Teatar nacija / Théâtre des nations (10. BITEF, 1976.), ugostivši istoimeni festival, koji je osnovan 50-tih godina i čija je članica bila i Mira Trailović. U Beograd su došli svi ostali članovi festivala: Madeleine Renaud, Jean-Luis Barrault, predsednik Teatra nacija, Suresh Awasthi, Eugenio Barba, Maurice Béjart, Radu Beligan, Saulo Benavente, Benno Besson, Enrique Buenaventura, Antonio Buero-Vallejo, Galal El-Čarkam, Núria Espert, Jerzy Grotowski, John Houseman, Jurij Ljubimov, Harold Prince, Jean-Louis Roux, Wole Soyinka, Peter Stein, Giorgio Strehler, Eua Sutherland, Jozef Svoboda, Jesaja Weinberg i Arnold Wesker.

Tokom osamdesetih i devedesetih, BITEF je predstavio je najviše domete postmodernog teatra tematizirajući procese, smisao, značenja i vrednosti u vanteatarskim i unutarteatarskim aspektima, koji nastaju premeštanjem iz mogućeg sveta kulture u teatar, odnosno iz teatra u mogući svet kulture. U vreme političko-ekonomske krize i embarga, rata i ratova na teritoriji ex Jugoslavije, loših vođa, zlotvora i žrtvi, istorijskog slepila... uspeo je da dovede u Beograd neka od najvećih imena svetske izvođačke scene i promovise najviše kulturne vrednosti scenskih umetnosti devedestih godina. Da, bilo je važno – za sve one generacije koje su stasavale i stvarale, praktično – u vremenu vlasti koja je bila bez ideologije. Koje su bile više obeležene kulturom, umetnošću i pozorištem, nego političkim vremenom u kojem su živeli... Naraštaji mladih reditelja, dramskih pisaca, scenskih dizajnera, igrača... odrastali su uz BITEF. Danas su značajno prisutni i daju dragocenu nadogradnju i "drugost" pozorišnim scenama kako Beograda, tako i u širem regionu.

Početak XXI veka, pored toga što prikazuje aktuelna i inovativna dostignuća svetskog "mejnstrima", odjeke avangarde, teatarskih laboratorija i pokušaja preobražaja teatra u celokupno umetničko delo (Gesamtkunstwerk), predstave postdramskog i neverbalnog scenskog izraza, teatar u doba kulture, novi dramski teatar itd., BITEFOV repertoar se bavi i praksama čiji su deo umetnički procesi realizovani uz pomoć novih tehnologija, ušavši u novu avangardu metamedijskog društva. Time ukazuje na složene društvene i kulturne promene nastale pod uticajem nauke, tehnologije, novog svetskog, neo-liberalnog tržišnog poretka i globalizacije i otvara vrata virtuelnoj stvarnosti, pluralizmu ideja, stavova i perspektiva koje pruža era "sajber i bio-tehnološkog" teatra.

Svojim programima, BITEF svedoči da umetnost nastaje kontraverznim i složenim procesima, koje proizvode nejedinstveni, nehomogeni tokovi događanja i razvoja, koje možemo da posmatramo kroz različite istorije gde umetnik, istražujući i oslanjajući se na postojeće umetničke ili neumetničke tvorevine, prenos elemenata iz jednog u drugi sistem značenja ili umetnički diskurs, "prestaje" da bude "samo" stvaralac i postaje subjekt koji označava i upotrebljava. Novim umetničkim tvorevinama se ne može u ovom trenutku sagledati ni pravi početak niti kraj. BITEF koji je oduvek podsticao teme o sudbini i tragediji čoveka, koji je među prvima u svetu naglasio značaj tradicionalnih formi istočnog teatra kao što je Kathakali Dance Theatre (Prva premijera BITEF-a-1967) ili Beijing Opera, Teatar Balija itd., danas najavljuje 21. vek kao mogući prostor za razgovore na ovu temu ne zagovarajući tezu da umetnost može da preobrazu stvarnost na romantičarskoj osnovi, već da, umesto da služi, kritikuje utopije.

Značajan je broj umetnika koji su nastupali na BITEFU (videti prilog*). Od najmarkantnijih, najkarakterističnijih, najprevratničkih do onih koji nisu bili priznati na svetskoj pozorišnoj sceni, ili su bili tek malo poznati, a postali su deo pozorišne istorije i zahvaljujući radu selektora, koji su bez predrasuda bili vođeni intelektualnom hrabrošću, kriterijumom nezavisnosti izbora i sposobnošću da ocene njihova dostignuća i predstave ih na ovom festivalu.

Vesna Bogunović, producentkinja u umetnosti i medijima Bitef teatra

---

Roman Weingarten, Jerzy Grotowski, Living Theatre & Judith Malina, Julian Beck, Compagnie Victor Garcia, Peter Zadek, Bela Ahmadulina, Bulat Okudzava, Brigit Cullberg, Georgij Tovstonogov, Arsa Jovanović, Otomar Krejca, David Esrig,	Grupa OHO, Ács János, Sankai Juku, Petar Selem, Branko Pleša, Jérôme Savary, Dino Radojević, Vladimir Gerić, Charles Ludlam, Makoto Satoh, Jean-Paul Ferbus, Frederic Flamand, Radu Penculescu, Tomaž Kralj,	Angelin Preljocaj, Ultima Vez, Volcano Theatre, Mad Dog, Atelje Fomenko, Comediants, Vito Taufer, Christoph Marthaler, Sonja Vukićević, Andrey Zoldak, Thomas Ostermeier, Sasha Waltz, Dejan Mijač, Georges Lavaudant,	Hinderik de Groot, Tomaž Pandur, Henrijeta Janowska, Gábor Zsámbéki, Kama Ginkas, François Michel Pesenti, Roman Viktjuk, Wim Vandekeybus, András Urban, Theodoros Terzopoulos, Lev Dodin, Silviu Purcarete, Nigel Charnock, Jagoš Marković,	Kirsten Dehlholm, Lotte van den Berg, Guy Weizman, Rony Haver, Ivica Buljan, Maurice Béjart, Ohad Naharin, Romeo Castellucci, Emma Dante, Boris Bakal, Katarina Pejović, Lenka Udovički, Meg Stuart, Philipp Gehmacher,
---	---	---	---	--

<p>Fernando Arrabal, Joseph Chaikin, Georgij Tovstonogov, Teatro Libero, Luca Ronconi, Théâtre du Soleil, Božidar Violač, Ariana Mnouchkina, Alwin Nikolais, Merce Cunningham, Józef Szajna, Raoul Billerey, Marcel Maréchal, Bernard Ballet, Bread and Puppet Theatre, Tadeusz Kantor, Peter Gill, Charles Ludlam, London Contemporary Dance Theatre, Pip Simmons Theatre Group, Open Theatre, Roger Planchon, Trupa Nurie Espert, Richard Schecner, Mira Trailović, Zoran Ratković, Peter Stein, Jurij Ljubimov, Jir'i Menzel, Eugène Ionesco, Nebojša Komadina, William Gaskill, Claus Peymann, Hans Lietzau, Günter Krämer, Ingmar Bergman, Squat Theater, Werkteater, Ellen Hammer, Gledališce Pupilija Ferkeverk, The Ridiculous Theatrical Company, The Kathakali Dance Theatre,</p>	<p>Shuji Terayama, Dušan Jovanović, Peter Brook, Memé Perlini, Paolo Magelli, Robert Wilson, Anatolij Efras, István Igold, Károly Szigeti, Grupo Tse, Philip Glass, Miroslav Belović, Jerzy Jarocki, Roberto Ciulli, Anton Adasinski, Aleksandar Popović, Peter Schumann, Tomislav Radić, Jiry Kylian, Robert Sturua, Benno Besson, Antoine Vitez, Alexander Lang, Janusz Wisniewski, Haris Pašović, Janez Pipan, Eimuntas Nekrosius, Jan Fabre, Hisao Kanze, Georgij Paro, Miklos Jancso, Giles Havergal, Konrad Swinarski, Charles Marowitz, George Tabori, Joan Grau, Lindsay Kemp, Pina Bausch, José van Tuijl, Johann Kresnik, Michael Nyman, Fabrizio Plessi, Meredith Monk, Teatar Derevo, Stalker Stilt teatar, Joseph Nadj, Saburo Teshigevara, Théâtre de Complicité & Simon McBurney,</p>	<p>Kazimierz Dejmek, Carmello Bene, Teatar ITD, Georg Tabori, La Mamma i Andrey Serban, Slobodan Unkovski, Anne West, Boris Ščedrin, Samuel Beckett, Eugenio Barba, Patrice Chéreau, Andžej Wajda, William Gaskill, Lee Breuer, Miroslav Belović, Ljubiša Ristić, Johan Simons, Eric Lacascade, Andrey Moguchiy, Gledališče Sester Scipiona Našice, Jorma Uotinen, Steven Berkoff, La Fura Dels Baus, Semola Teatro, De La Guarda, Titanic Co., Igor Vasiljev, Jerzy Grzegorzewski, Ivica Kunčević, Dragan Živadinov, Jürgen Flimm, Haris Pašović, Hansgünter Heyme, Karge Langhoff, Erik Appelgrin, Dimitar Gotscheff, Mira Erceg, Gregor Metzger, Martin Zimmermann, Tamás Ascher, Michael Clark, Wolfgang Engel, Anatolij Vasiljev, Erwin Piplits, Carolyn Carlson, Janos Szikora,</p>	<p>Frank Castorf, Nikita Milivojević, Gorgio Strehler, Phil Soltanoff, Ivan Popovski, Margaret Jenkins, Valerij Fokin, Regis Obadia, Aleksandar Popovski, Arpad Sopsits, Biljana Srbljanović, Susanne Linke, Jurgen Gosch, Nicolas Stemann, Alisa Stojanović, Grzegorz Jarzyna, Michael Thalheimer, Krystian Lupa, Sidi Larbi Cherkaoui & Roel Dieltiens, Marius Kurkinski, Krzysztof Warlikowski, Rezo Gabriadze, Pjotr Fomenko, Oskaras Korsunovas, Egon Savin, Tomi Janežič, Ian Grieve, Daniela Nicolo, Enriko Casagrande, Yossi Yungman, José Montavlo, Lorenzo Bazzocchi, Matjaž Farič, Robert Alföldi, Rami Be'er, Heiner Goebbels, René Pollesch, Alvis Hermanis, Anne Teresa de Keersmaeker, Bojan Đorđev, Lloyd Newson, Marie Chouinard, Constanza Macras, Dmitri Černjakov, Stefan Kaegi, Rodrigo Garcia,</p>	<p>Suzanne Osten, Bojana Cvejić, Aurelien Bory, Vida Ognjenović, Robert Lepage, Milena Marković, Ana Tomović, Lola Arias, Ulrike Quade, Ivo Van Hove, Jo Strømgren, Kornél Mundruczó, Jan Lauwers, Miloš Lolić, Herman Helle, Pauline Kalker, Arleene Hoornweg, Herald Haug, Daniel Wetzell, Boris Liješević, Oliver Frljić, Borut Šeparović, Jernej Lorenci, Herbert Fritsch, Zlatko Paković, Yael Ronen, Dušan David Pařízek, Milo Rau, Joris Lacoste, Rabih Mroué, Tim Etchells, Ersan Mondtag, Amir Reza Kuhestani i mnogi drugi.</p>
---	--	---	--	---